

СОВЕТ ЕКАТЕРИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
НОВОШЕШМИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯҢА ЧИШМӘ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЕКАТЕРИНА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

423196, РТ Новошешминский район с.
Сельская поселенческая, ул. Привокзальная д. 9.
тел.: (8-4348) 3-67-36, факс: (8-4348) 3-67-36

423196, РТ Яңа Чишмә районы .
Екатерина авылы, Привокзальная урамы, 9
тел.: (8-4348) 3-67-36 факс: (8-4348) 3-67-36

Тел.: (8-4348) 3-67-36, факс: (8-4348) 3-67-36 Ekater.Nstn@tatar.ru

КАРАР

Совет Екатерина авыл жирлеге
Яңа чишмә муниципаль районы Татарстан Республикасы

от «28» февралендагы 2018 елгы

№48-85

«Жирле нормативларын раслау турында шәһәр
проектлау Екатерина авыл жирлеге
Яңа чишмә муниципаль районы» Татарстан Республикасы

Нигезендә шәһәр төзелеше кодексы тарафыннан Россия Федерациясе Федераль закон нигезендә оештыруның гомуми принциплары Турында «Россия Федерациясендә жирле үзидарә» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ номерлы федераль закон, Татарстан Республикасы Законы №98-ТРЗ от 25.12.2010 шәһәр «шәһәр төзелеше эшчәнлеге Турында» Татарстан Республикасы дәүләт Советы Екатерина авыл жирлеге яңа Чишмә муниципаль районы Татарстан Республикасы

КАРАР:

1. Расларга жирле нормативларын шәһәр төзелешен проектлау Екатерина авыл жирлеге Яңа Чишмә муниципаль районы Татарстан Республикасы нигезендә кушымта.
2. Урнаштырырга, карар мәгълүмати стендларында һәм районның рәсми сайтында Интернет челтәрендә.
3. Үтәлешен контрольдә тоту һәм өлеге хәл возложить на комиссиясен мәсьәләләре буенча законлыдык һәм хокук төртібе, авыл хозяйства һәм жир мәсьәләләре буенча

Башлыгы Екатерина авыл жирлеге
Яңа чишмә муниципаль районы
Татарстан Республикасы

А.А Хорьков

ЖИРЛЕ НОРМАТИВЛАРЫ
ШӘһӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ПРОЕКТЛАУ
ЕКАТЕРИНА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
ЯҢА ЧИШМӘ РАЙОНЫ

2017. г.

ЭЧТӨЛЕК

Жирле нормативлары градостроительбетерү проектлау Өрхангельского авыл жирлегеняңа Чишмә районы	
	чара
1 Өлеш. Гомуми нигезләмәләр	4
1.1. Билгеләнү өлкәсе һәм куллану, жирле нормативларын шәһәр төзелешен проектлау.	4
1.2. Терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла торган (кулланылган) шул нормативлары шәһәр төзелешен проектлау	5
1.3. Территориаль планлаштыру	9
1.4. Планлаштыру территориясендә	10
1.5. Гомуми оештыру һәм зонирование территориясендә	10
2 Өлеш. Министрлыкның эш группалары селитебной территориясендә	12
2.1. Гомуми таләпләр	12
2.2. Торак зонасының	13
2.3. Ижтимагый-эшлекле зона	22
2.4. Зона рекреацион әһәмияткә ия булган	28
3 Өлеш. Житештерү территориясе	30
3.1. Житештерү зонасы	30
3.2. Коммуналь-складская зонасы	35
3.3. Зонасының инженерлык инфраструктурасын	35
3.3.1. Су белән тәэмин итү	35
3.3.2. Канализация	42
3.3.3. Санитар чистарту	48
3.3.4. Жылылык белән тәэмин итү	50
3.3.5. Газ белән тәэмин итү	51
3.3.6. Электр белән тәэмин итү	54
3.3.7. Объектлар элементә	57
3.3.8. Урнаштыру инженерлык челтәрләре	60
3.4. Зонаның транспорт инфраструктурасын	65
3.4.1. Гомуми таләпләр	65
3.4.2. Тышкы транспорт	65
3.4.3. Челтәре урамнар һәм юллар	68
3.4.4. Челтәре, жәмәгать пассажир транспорты	70
4 Өлеш. Зона авыл хужалыгы куллану	71
4.1. Гомуми таләпләр	71
4.2. Объектларын урнаштыру, авыл хужалыгы билгеләнешендәге	72
4.3. Зона өчен билгеләнгән алып бару, бакчачылык һәм дача хужалыгы	73
Өлеше 5. Аеруча саклаулы территориядә	78
5.1. Гомуми таләпләр	78
5.2. Жирнең су саклау зоналары су объектларын	79

5.3. Җир саклагыч урманнар	80
5.4. Җирнең тарихи-мәдәни билгеләнештәге	83
6 Өлеше. Зона махсус билгеләнештәге	83
6.1. Гомуми таләпләр	83
6.2. Зона урнаштыру зиратларны	84
6.3. Зона урнаштыру үлөт	86
6.4. Зона урнаштыру илле каты көнкүреш калдыклары өчен	87 нче
Өлеше, 7. Инженер эзерләү һәм яклау, территорияне	88
7.1. Гомуми таләпләр	88
7.2. Корылмалары һәм чаралары яклау өчен от су басу	89
7.3. Корылмалары һәм чаралары өчен яклау нче затопления	90
7.4. Саклау буенча чаралар нче сейсмических воздействий	90
Өлеше 8. Әйләнә-тирә мохитне саклау	93
8.1. Гомуми таләпләр	93
8.2. Табигать ресурсларын рациональ рәвештә куллану	94
8.3. Атмосфера һавасын саклау	94
8.4. Су объектларын саклау	96
8.5. Саклау туфракларны	98
8.6. Защита от тавыш та керми һәм вибрации	100
8.7. Защита от электромагнитных кырлары, излучений һәм облучений	103
8.8. Радиационная куркынычсызлык	106
8.9. Разрешенные параметрлары рөхсәт ителгән дәрәжәдәге йогынтысын кеше һәм яшәү шартлары	106
8.10. Җайга салу микроклимата	107
Өлеше 9. Саклау, мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен)	109
9.1. Гомуми нигезләмәләр	109
9.2. Зона мәдәни мирас объектларын саклау	110
Өлеше 10. Файдалану мөмкинлеген тәэмин итү, социаль инфраструктура объектларын инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче башка халык төркемнәре	113
10.1. Гомуми нигезләмәләр	113
10.2. Таләпләр биналарга, корылмаларга һәм социаль инфраструктура объектларына	114
10.3. Таләпләр параметрлар юллары, проходов тәэмин итүче керү инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче затлар	114
Өлеше 11. Противопожарные таләпләр	116
11.1. Гомуми нигезләмәләр	116
11.2. Таләпләр буенча итми, теләсә кайсы разрывам арасында зданиями һәм сооружениями	117
11.3. Таләпләр проездем янгын сүндерү машиналары эзер биналарга һәм корылмаларга	120
11.4. Таләпләр урнаштыру сулыкларны янгын сүндерү гидранты һәм	121
11.5. Таләпләр урнаштыру янгын сүндерү депосы	121
Часть12. Инженер-техник чаралар, гражданныр оборонасы	124

12.1. Гомуми нигезлэмэләр	124
12.2.Планлаштыру һәм объект булган торак пунктлар.	125
1 нче Кушымтасы. Зонирование һәм якынча форма нисбәтен территориясе чикләрендә кызы икән җирлеге	128
2 нче кушымтасына. Төп техник-икътисади күрсәткечләрен генераль планын җирлеге	131
Кушымта 3. Төп техник-икътисади күрсәткечләрен планировкасы проектын	137
Кушымта 4. Структурасы һәм типология ижтимагый үзәкләр һәм объектларын ижтимагый-эшлекле зонаның	140
Кушымта 4/1. Күрсәткечләр плотности төзү җир территорияль зоналар	141
Кушымта 5. Норма исәпләү учреждениеләре һәм предприятиеләре һәм хезмәт күрсәтү күләмнәре өчен җир кишәрлекләрен, аларны урнаштыру	142
Кушымта 6. Норма чыгым су кулланучылар	151
Кушымта 7. Укрупненные күрсәткечләр электропотребления	154
Кушымта 8. Нормалар, электр энергиясен, жылылык	155
Кушымта 9. Күрсәтмәләр буенча оештыру коймалар куелды һәм мәйданнары, җир-предприятиеләр, биналар һәм корылмаларны	156

Жирле нормативлары шәһәр төзелешен проектлау
Екатерина авыл җирлеге яңа Чишмә районы Татарстан Республикасы.

Чын җирле нормативлары градостроительноруын проектлау Екатерина авыл җирлеге яңа Чишмә районы (алга таба - Нормативлар) эшләнде нигезендә шәһәр төзелеше кодексы тарафыннан Россия Федерациясе 29.12.2004 ел №190 – Ф3 Федераль закон нигезендә оештыруның гомуми принциплары Турында «һәм җирле үзидарә» Россия Федерациясендә ел, 6.10.2003 ел, №131-ФЗ номерлы федераль закон, Татарстан Республикасы Законы нче 25.12.2010 ел, №98-ТРЗ " мәгариф ТУРЫНДА «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге»,

Нормативларын раслау һәм кертү, аларга үзгәрешләр гамәлгә ашырыла таләпләре нигезендә Татарстан Республикасы законнары.

1 өлеш. Гомуми нигезлэмэләр.

1.1 Билгеләнү өлкәсе һәм куллану, җирле нормативларын шәһәр төзелешен проектлау.

1.1.1. Чын нормативлары кулланыла эшлэгәндә, килештерү, экспертиза, раслау һәм гамәлгә ашыру документлар территорияль планлаштыру, шәһәр төзелешен зоналаштыру һәм планировка территориясендә Әрхангельского авыл җирлеге яңа Чишмә районы, шулай ук кулланыла карарлар кабул итү өчен дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары, контроль һәм күзәтү.

1.1.2. Нормативлар асрыйлар минималь расчетные күрсәткечләр белән тәэмин итү, уңайлы тормыш шартлары кеше юнәлдерелгән тотрыклы үстерү-территорияне үстерү

комплексы, транспорт инфраструктурасы, табигать ресурсларын рациональ рәвештә куллану.

1.1.3. Нормативларын билгели минималь расчетные күрсәткечләре өчен:

- билгеләү нәтижелелекне куллану, территорияләрне төрле билгеләнештәге карап, аларның урнашу, шулай ук нче этап последовательного ирешү, куелган бурычларны үсеш мондый территорияләрне;

- билгеләү ихтыяжларын территорияләрендә төрле билгеләнештәге;

- күләмнәрен билгеләү өчен жир кишәрлекләрен капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен кирәкле булган, дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар;

- һәркем алырлык итүне тәмин итү объектлары, социаль, транспорт хезмәте күрсәтү юлы белән билгеләү расстояний кадәр тиешле объектларын саклау, төрле типтагы һәм үкенечкә төрле планировочным һәм башка шартлары;

- билгеләү проектларын эзерләгәндә планлаштыру һәм ызанлау проектларын:

ә) күләмен жир участоклары өчен кирәкле эксплуатацияләү гамәлдәге биналарны, корылмаларны;

б) расстояний арасында проектируемыми урамнары, проездами, зданиями, строениями төрле типтагы вакытта төрле планировочных шартларда;

- билгеләү башка параметрларын территориясен үстерү каршындагы градостроительном проектлау.

1.1.4. Эшлэгәндә, килештерү, экспертиза, раслау һәм гамәлгә ашыру документлар территорияль планлаштыру, шәһәр төзелешен зоналаштыру һәм территория планлаштырганда кирәк ук таянып эш итәргә нормативами шәһәр төзелешен проектлау Россия Федерациясе.

1.2. Терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла торган (кулланылган) шул нормативлары шәһәр төзелешен проектлау.

1.2.1. Автостоянка ачык типтагы - ачык майданчыклар билгеләнгән саклау өчен яки автомобильләр кую.

1.2.2. Генераль планы жирлеге – документ төре территорияль планлаштыру муниципаль берәмлеге билгели торган максатлар, бурычлар һәм юнәлешләр территорияль планлаштыру жирлеге һәм этаплары, аларны гамәлгә ашыру эшләнелә торган тәмин итү өчен тотрыклы үсеш территориясе.

1.2.3. Кунак өе урыннары - ачык майданчыклары өчен билгеләнгән кратковременного саклау (урыннары) жиңел автомобиль.

1.2.4. Градостроительная эшчәнлеге - эшчәнлеге буенча территорияләрне үстерү, ошуществляемая рәвешендә территорияль планлаштыру, шәһәр төзелешен зоналаштыру, территорияләрне планлаштыру, архитектура-төзелеш проектлау, тәзү, капитал ремонт, реконструкция, капитал төзелеш объектларын.

1.2.5. Градостроительное зонирование - зонирование муниципаль берәмлеге территорияләрен билгеләү максатларында, территорияль зоналар һәм билгеләү һәм дәүләт төзелеше регламентларын.

1.2.6. Шәһәр төзелеше регламенты - устанавливаемые чикләрендә тиешле территорияль зоналар төрләрен разрешенного жир кишәрлекләрен файдалану, оптимист буларак, барлыгы, бу эш өстендә һәм астында поверхностью жир һәм кулланыла процессында аларны тәзү һәм киләчәктә эксплуатацияләү капитал төзелеш объектларын, иң чик

(минималъ һәм (яки) максималъ) күләмнәре җир һәм чик параметрлары разрешенного төзелеш, реконструкция, капиталъ төзелеш объектларын, шулай ук чикләүләр җир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектлары.

1.2.7. Градостроительная емкость (ешлыгы кулланы, төзү) территориядә төзелеш күләме, ул туры роле һәм урыны территориясен планировочной структурасында торак пункт. Чагыла күрсәткечләре плотности төзү, коэффициенты территорияне төзү.

1.2.8. Чикләре юлына бүлеп бирелгән полосаның автомобиль юллары территорияләре чикләре шөгильләнүче автомобиль юллары, аларның конструктивными элементлары һәм дорожными сооружениями. Киңлеге юлына бүлеп бирелгән полосаның нормируется категориясенә карап, юллар, конструкцияләр земляного катламының һәм башка техник характеристикалары.

1.2.9. Чикләре техник (сак) зоналарын инженерлык корылмаларын һәм коммуникацияләр - территорияләре чикләре билгеләнгән тәмин итү өчен, хезмәт күрсәтү һәм куркынычсыз эксплуатацияләү наземных һәм җир асты транспорт һәм инженерлык корылмаларын һәм коммуникацияләр.

1.2.10. Территорияләре чикләре һәйкәлләрне һәм ансамбльләре - чикләренә җир кишәрлекләрен һәйкәлләрне шәһәр төзелеше һәм архитектура һәйкәлләрен тарих, археология һәм монументального сәнгать торучы дөүләт саклау.

1.2.11. Чиген саклау зоналарын мәдәни мирас объекты - территорияләре чикләре нигезендә билгеләнгән проекты саклау зоналарын мәдәни мирас объекты эзерләнгән бу закон таләпләре нигезендә Россия Федерациясенә мәдәни мирас объектларын саклау турында.

1.2.12. Су саклау зоналары чикләре - территорияләре чикләре, сулыкларның акваториям елгалар, күлләр һәм башка өске су объектларын, аларда билгеләнә махсус режим хужалык һәм башка төр эшчәнлек булдырмау максатларында пычрату, чүп үләннәр басып китү, заилениа һәм тотылып бетү алдында, су объектларын, шулай ук яшәү тирәлеген саклау хайваннар һәм үсемлекләр дөнъясы.

1.2.13. Чикләре яр буе зоналары (полоса) - территорияләре чикләре эчендә су саклау зоналарын, аларда нигезендә Су кодексы, Россия Федерациясе кертелә, өстәмә чикләүләр һәм табигатьтән файдалану. Чикләрендә яр буе зоналары рөхсәт ителә объектларын урнаштыру исемлеге һәм тәртип урнаштыру, алар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

1.2.14. Чикләре санитар саклау зоналары чыганаclarы, эчә торган су белән тәмин итү - зоналары чикләре I һәм II поясов, шулай ук кырыс зонасының II поясы:

чикләре зона I поясы санитар саклау - чикләренә ограденой территориясендә водозаборных корылмалары, майданчыклары, төп суүткәргеч корылмалар, аларда билгеләнгән катгый сакчылык режимы һәм рөхсәт ителми урнаштыру, биналарны, корылмаларны һәм коммуникацияләр белән бәйлә булмаган эксплуатацией водоисточника. Чикләрендә I поясы санитар саклау тыела даими һәм вакытлыча яшәү кешеләр түгел бәйлә турыдан-туры эше белән бу суүткәргеч корылмалары;

чикләре зонасының II поясы санитар саклау - территориясе чиген, турыдан-туры әйләнә-тирә генә түгел, чыганаclar, ә аларның притоки, анда билгеләнгән режимын чикләү төзелеш һәм хужалык җирләренә файдалану һәм су объектларын;

чикләре кырыс зонасының II поясы санитар саклау - территориясе чиген, турыдан-туры янындагы акваториясендә водоисточников һәм выделяемой территориясе чикләрендә II

поясы буенча чикләре буйлап яр буе полосасын белән режимом чикләүләр хужалык эшчәнлегә.

1.2.15. Чикләре санитар-саклау зоналары - территорияләре чикләре, отделяющих сәнэгать майданчыгы нче торак төзелеше, рекреацион зоналар, ял итү зоналарын һәм курортлары. Киңлегә санитар-саклау зоналары, режимы, аларны карап тоту һәм куллану белән билгеләнә турындагы законнар нигезендә халыкның санитария-эпидемиология иминлегә.

1.2.16. Юл - обустроенная яки приспособленная һәм используемая өчен транспорт чаралары хәрәкәте полосасы жир йә өслегә ясалма корылмалар. Юл үз эченә ала, бер яки берничә проезжих өлешләрен, тротуарлар, обочины һәм разделительные полосасының вакытта аларның булмавы.

1.2.17. Торак районы - структурный элементы селитебной территориясендә.

1.2.18. Жир кишәрлегә бер өлешә, өске жир булган фиксированные чикләре, майданы, фоторепортаж, хокукый статусын һәм башка характеристикаларын, отражаемые бу земельном кадастре һәм документларда дөүлөт теркәвенә алу;

1.2.19. Зона аерым шартлары, куллану, территорияләрне саклау, санитар-саклагыч зоналар, саклау, мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен), Россия Федерациясе халыкларының (алга таба - мәдәни мирас объектлары), водоохранные зоналар, санитар саклау чыганақлары, эчә торган һәм хужалык-көнкүреш су, саклаулы зона объектлары, башка зоналар, устанавливаемые нигезендә Россия Федерациясе законнары.

1.2.20. Инженерлык тикшеренүләр өйрөнү, табигый шартлар һәм факторлар техноген йогынтысын максатларында рациональ һәм куркынычсыз файдалану, территорияләрне һәм жир аларның вәкаләтләре әзерләү мәгълүматлар нигезләү буенча материалларны өчен кирәкле территориаль планлаштыру, территорияне планлаштыру һәм архитектура-төзелеш проектлау.

1.2.21. Квартал - планировочная берәмлек төзелеш чикләрендә красных линияләрен, ограниченная магистральными яки торак урамнары.

1.2.22. Квартал сохраннымой төзү - квартал территориясендә урнашкан, аны проектлауда, планировке төзү һәм алыштыру һәм (яки) яңа төзелеш тәшкит итә дө 25 проценттан фонды гамәлдәгә төзү.

1.2.23. Коэффициент төзү (Кз) - мөнәсәбәт территориясендә жир кишәрлеген, ул булырга мөмкин белән мәшгуль зданиями, ко бөтен майданы участогы.

1.2.24. Коэффициент плотности төзелеш жир участогы (Кпз) - мөнәсәбәт майданда барлык катлы биналар һәм корылмалар к майданы участогы.

1.2.25. Коэффициент яшелләндрерү - мөнәсәбәт территориясендә жир кишәрлеген, ул булырга тиеш мәшгуль яшеллеккә насаждениями, ко бөтен майданы участогы (бу процент).

1.2.26. Кызыл линия - чиге, отделяющая территориясен кварталының, микрорайон һәм башка элементлар планировочной структурасын нче урамнары, юллары, юллары, майданнарын, шулай ук башка жирләрнең гомуми файдаланудагы.

1.2.27. Линиясен төзү - чиге төзү, устанавливаемая урнаштырганда биналарын, корылмаларын белән отступом нче кызыл линия яки нчы жир участогы чикләренең. 1.2.28.

Маломобильные гражданныр - кешеләр, испытывающие кыенлыклары каршында самостоятельном передвижении, хезмәтләр алу, кирәкле мәгълүмат яки шул ориентировании бу киңлегендә (инвалидлар, зат 60 яшьтән узган затлар белән вакытлы яки стойкими сәламәтлекләренә, авырлы хатын-кызлар, затлар балалары белән 3 яшькә,

шул исәптән балалар арбасы, шулай ук башка затлар, испытывающие кыенлыклары хәрәкәттә һәм (яки) потреблении хезмәтләр үз көченә тотрыклы яки вакытлыча физик җитмәү, мәжбүри куллану өчен, үз хәрәкәт итү өчен кирәкле чаралар, җайланмалар).

1.2.29. Торак пункт территориясенең составында җирлек булып тора урыны, яшәү, кешеләрне ничек территориаль берәмлек булган рәсми географик исеме, законнары нигезендә билгеләнгән вакытта тиешле статус (категория) һәм сосредоточенную кирәк чикләрендә фиксированных тоташкан җир.

1.2.30. Мәжбүри норматив таләпләре – нигезләмәне куллану, алар, һичшиксез. Мәжбүри норматив таләпләре китерелгән, нигездә, текстында норматив документ.

1.2.31. Озелененная территориясе бер өлеше территорияне табигый комплекс, анда урнаша ясалма булдырылган бакча-парковые комплекслары һәм объектлары - парк, бакча, сквер, бульвар; территориясендә торак, җәмәгать, эшлекле, коммуналь, житештерү билгеләнешендәге, кимендә 70% өстендә хезмәт куя торган яшеллеккә насаждениями һәм башка растительным покровом.

1.2.32. Отступ төзү - арасы кызыл линиясе яки чит илләрдә җир кишәрлеге һәм стеной биналар, төзелмәләр, корылмалар.

1.2.33. Охранная зона мәдәни мирас объекты - территория чикләрендә, аның сакланышын тәэмин итү максатыннан мәдәни мирас объекты, аның тарихи ландшафтном чолганышында билгеләнә аерым режим куллану җирләрне ограничивающий хужалык эшчәнлеге һәм запрещающий төзү, гайре куллану махсус юнәлтелгән чараларны саклау һәм регенерацию тарихи-шәһәр төзелеше яки табигать мохитен саклау мәдәни мирас объекты. Зона һәйкәлләрне саклау белән билгеләнә өчен дә аерым тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен өчен, шулай ук аларның ансамбльләре һәм комплекслары, шулай ук махсус обоснованиях өчен целостных тарихи шәһәр (тарихи зоналары җирлекләре һәм башка объектлар).

1.2.34. Пандус - корылма ия булган кеше продольный уклон, оборудованное һәм билгеләнелгән өчен вертикаль перемещения аз хәрәкәтләнүче гражданның, шул исәптән инвалидларның креслах-колясках белән бер дәрәжәдәге я горизонталь, я вертикаль өстендә икенче көнне билгеләнгән таләпләр нигезендә төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре, Россия Федерациясе.

1.2.35. Жәяүле зона - территория, предназначенная өчен хәрәкәт итү җәяүлеләр.

1.2.36. Халык тыгызлыгы төзү - суммар поэтажная төзелеш майданы наземной өлеше биналар һәм корылмалар төзү, габаритах тышкы диварлар, приходящаяся берәмлегенә территориясе участогы (квартал) (мең кв. м/га).

1.2.37. Кагыйдәләренә, җирдән файдалану һәм төзелеш - документ, шәһәр төзелешен зоналаштыру, ул раслана норматив хокукый актлары, җирле үзидарә органнарының һәм анда билгеләнә территориаль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, тәртибе куллану мондый документ һәм кертү тәртибе һәм аңа үзгәрешләр.

1.2.38. Тәкъдим ителә торган норматив таләпләр нигезләмәнең булган тәкъдим рәвешендә генә; рөхсәт ителә чигенъче тиешле обосновании каршындагы генераль планын эшләү һәм территория планлаштырганда документлар. Китерелгән бу хезмәтләрне күрсәтүчеләр приложениях.

1.2.39. Реконструкция - параметрларын үзгәртү, капитал төзелеш объектларын һәм аларның өлешләрен (үрләр, күп катлы (алга таба - этажность), майданы, күрсәткечләр житештерү куәтләре, күләмен һәм сыйфатын инженер-техник тәэмин итү.

1. 2.40. Синие линия - чикләренә акваторий елгалары, шулай ук гамәлдәге һәм проектируемых ачык сулыклар, устанавливаемые буенча нормальному подпорному горизонту.

1.2.41. Белешмә кушымта – кушымталар урын алган тасвирлау, күрсәткечләр һәм башка мәгълүмат.

1.2.42. Төзү - булдыру, биналарны, корылмаларны (шул исәптән урынында сносимых капитал төзелеш объектларын).

1.2.43. Автомобильләр өчен Стоянка (автостоянка) - бина, корылма (бер өлеше биналар, корылмалар) яки махсус ачык майданчык билгеләнгән гына саклау өчен (урыннары) автомобиле.

1.2.44. Территориаль зона - зона, бүлеп бирелгән территориясе составында, обладающие теләкләр белән функциональними, средовыми һәм пространство-планировочными ягыннан, характеристикалары, алар өчен жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре билгеләнде чикләре һәм урнаштырылган шәһәр төзелеше регламентлары.

1.2.45. Территориясендә гомуми файдаланудагы - территориясен, алар беспрепятственно файдалана неограниченный затлар даирәсе өчен (шул исәптән, майдан, урам эчендәге юллар, яр, скверлар, бульвары).

1.2.46. Территориаль планлаштыру - планлаштыру һәм территорияләр үсеше, шул исәптән билгеләү өчен функциональ зоналар, зона семинар капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен дөүлэт яки муниципаль ихтыяжлар, аерым шартлары булган зоналар файдалану территорияләрен.

1.2.47. Урам - майдан, гомуми файдаланудагы ограниченная красными линияләре шәһәрнең урам-юл челтәре.

1.2.48. Тотрыклы үсеш территорияләре тээмин итү " шәһәр төзү эшчәнлеген башкарганда куркынычсызлык һәм уңайлы тормыш шартлары кеше чикләү тискәре йогынты хужалык һәм башка эшчәнлекнең әйләнә-тирә мохиткә һәм тээмин итү, саклау һәм рациональ файдалану буенча табигый ресурслар мәнфәгатьләрендә өлеге һәм киләчәк буын.

1.2.49. Функциональ зона - зона, алар өчен документлар территориаль планлаштыру билгеләнгән чикләре һәм функциональное билгеләү.

1.2.50. Функциональное зонирование территориясендә - бүленеш территориянең зонасын каршындагы градостроительном планлаштыру территорияләрен үстерү белән билгеләмәсе белән төр шәһәр куллану билгеләнгән зоналары һәм чикләүләр, аларны куллану.

1.2.51. Черта торак пункт – закон линиясе урнаштырылган, отделяющая жирнең, шәһәр яисә авыл торак пункты нче бүтән категориядәге жирләргә.

1.3. Территориаль планлаштыру.

1.3.1. Территориаль планлаштыру – планлаштыру һәм территорияләр үсеше, шул исәптән билгеләү өчен функциональ зоналар, зона семинар капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен дөүлэт яки муниципаль ихтыяжлар, аерым шартлары булган зоналар файдалану территорияләрен.

1.3.2. Документларда территориаль планлаштыру булырга тиеш билгеләнгән төп максатлары һәм күрсәткечләр тээмин итүче тотрыклы үстерү, территориянең, халыкның яшәү сыйфатын күтәрү һәм рациональное куллану территориаль һәм табигый байлыктар министрлыгы, шулай ук мәшгульлек эшкә сәләтле халык.

1.3.3. Генераль план – документлар территорияль планлаштыру турында, определяющая стратегиясен һәм аның территорияль, социаль - икътисадый, шәһәр үсеше һәм шартлары, мохит формалаштыру халыкның яшәеше.

1.3.4. Генераль планы, муниципаль берәмлеге эшләнә нигезендә расланган схемой Татарстан Республикасы территорияль планлаштыру һәм схемой территорияль планлаштыру яңа Чишмә муниципаль районы.

1.3.5. Тәртип эшләү, килештерү һәм раслау, шулай ук составына документлар генераль планы билгеләнә таләпләренә туры китереп Шәһәр төзелеше кодексының.

1.3.6. Генераль планда муниципаль берәмлеге кирәк предусматривать рациональную чират үстерү. Шул ук вакытта билгеләргә кирәк үсеш перспективалары читтә исәп-хисап срогы, шул исәптән һүҗһмиятле хәл итү буенча территорияль үстерү, функциональному зонированию, планировочной структурасында, инженер-транспорт инфраструктурасы рациональ файдалану, табиғый байлыклар һәм әйләнә-тирәлекне саклау.

1.3.7. Исәп-хисап вакыты дип санарга:

I чор – 15 ел яки 2030 елга кадәр.

1.3.8. Халык саны хисап вакыты кирәк билгеләве нигезендә әлеге үсеш перспективалары турында җирлеге системасында торактан күчерү исәпкә алып, демографик фаразын естественного һәм механика арту халыкны һәм сезонлы миграций.

1.3.11. Техник-икътисади күрсәткечләрен генераль планы китерелә, бу исходный елга, аны эшләү һәм этапам аны тормышка ашыру нигезендә приложениесе 2 әлеге Нормативларга.

1.4. Планлаштыру территориясендә.

1.4.1. Әзерлек төзелгән территорияне планлаштыру документларын башкарыла тотрыклы үстерүне тәмин итү максатларында территорияләренә бүлеп бирү элементларын планировочной структурасын (кварталлар, микрорайоннар, башка элементлар), чикләрен билгеләү, җир кишәрлекләре һәм аларда урнашкан капитал төзелеш объектлары, җир участоклары чикләрен өчен билгеләнгән төзелеше һәм урнаштыру линия объектларын (автомобиль юллары, электр тапшыру линияләре, элемент линияләрен (шул исәптән линейно-кабель корылмаларын), нефть үткәргечләр, газ үткәргечләрен һәм башка торба).

1.4.2. Әзерләү, территорияне планлаштыру проектының гамәлгә ашырыла бүлеп бирү өчен элементларын планировочной структурасын билгеләү параметрлары ачуга үсеш элементларын планировочной структуралары.

1.4.3. Чикләре урам-юл челтәрен означаются красными линияләре, алар отделяют әлеге территорияне нче кишәрлекләрен башка территорияль зоналар. Урнаштыру объектларын капитал төзелеш чикләрендә красных линияләрен участокларында урам-юл челтәрен рәхсәт ителми.

Читкә красных линия урамы ягына таба яки майданнары булырга тиеш түгел, чыгыш ясау, бина һәм корылмалар. Чикләрендә красных линияләрен урнаштыру рәхсәт ителә конструктив элементлар юл-транспорт корылмалары (баганаларын путепроводов, баскыч һәм пандусных сходов жәяүлеләр кичү урыны, тукталыш павильоннары пунктларында жәмәгать транспорты).

Аерым очрактарда исәпкә алып, гамәлдәге үзенчәлекләрен участогы (поперечных юнөлешендәге һәм режимнарын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге) чикләрендә красных линияләрен урнаштыру рәхсәт ителә:

- транспорт инфраструктурасы объектларын (мәйданы отстоя һәм кольцевания жәмәгать транспорты, разворотные мәйданчыгы, мәйданы урнаштыру өчен диспетчерских пункт);
- аерым стационар булмаган объектларын саклау өчен, юлдаш хезмәт күрсәтү жәяүлеләрнең (мелкорозничная сәүдә һәм көнкүреш ягыннан хезмәт күрсәтү).

1.4.4. Тәртип эшләү, килештерү һәм раслау, шулай ук составына документлар проектын планлаштыру билгеләнә таләпләренә туры китереп Шәһәр төзелеше кодексының Татарстан Республикасы.

1.4.5. Техник-икътисади күрсәткечләрән планировкасы проектын китерелә нигезендә приложениесе 3к әлеге Нормативларга.

1.5. Гомуми оештыру һәм зонирование территориясендә.

1.5.1. Составына Шулай Екатерина авыл жирлеге керә бер торак пункт бар:

Белән Екатерина бистәсе.

1.5.2. Гомуми организация территориясендә Екатерина авыл жирлеге исәпкә алып эшләнәргә тиеш мөмкинлекләр аны рациональ файдалану нигезендә чагыштыру берничә эскизных вариант планировочных кабул ителгән карарлар нигезендә анализлау, техник-икътисади күрсәткечләр булу ягулык-энергетика, су, территориаль, хезмәт һәм рекреация ресурслары һәм әйләнә-тирәлекнең торышын фаразын исәпкә алып, аларны үзгәрешләр, киләчәккә үсеш икътисади базасын үзгәрешләр социаль-демографик үсеше һәм хезмәт күрсәтү өлкәсе белән тәэмин итү максатларында, аеруча яхшы шартлар тудыру һәм халыкның тормыш максимал саклап калу, табигый экологик системалар һәм тарихи-мәдәни мирас.

Шул ук вакытта исәпкә алырга кирәк:

- мөмкинлекләрән үстерү, торак пунктларны хисабына булган территориаль (резервных территорияләре) һәм башка ресурсларын исәпкә алып башкару табигатьне саклау законнары таләпләрен;
- күтәрү мөмкинлеге нәтижәлелекне куллану, территорияләрне (хисабына арттыру плотности төзү) чикләрендә торак пункт, шул исәптән хисабына реконструкция һәм үсеш застроенных территорияләрне;
- таләпләр буенча законнары үстерү базары, жир һәм торак;
- мөмкинлекләр бюджеттан һәм жәлеп итү дәүләтнеке булмаган өчен инвестицияләр үсеше программаларын шәһәр жирлеге.

1.5.3. Исәпкә алып, преимущественного функциональ файдалану территориясе торак пунктларның подразделяется бу селитебную, житештерү, рекреационную, һәм зонасына махсус билгеләнештәге.

Селитебная территориясе билгеләнгән: урнаштыру өчен торак фондының торак, жәмәгать биналары һәм корылмалары, аерым коммуналь һәм сәнәгать объектларын да таләп итүче жайланмаларын, санитар-саклау зоналары; өчен жайланма аралашу юллары, урамнары, мәйданнары, парклары, бакчалары, бульваров һәм башка уртак файдалану урыннарын.

Житештерү территориясе билгеләнгән урнаштыру өчен сәнәгать предприятиеләре һәм алар белән бәйле объектларны, коммуналь-склад объектларын, корылмаларның тышкы транспорт.

Рекреацион территориясе керә сулыклар һәм башкалар угодья, алар белән берлектә, парклар, садамы, скверами һәм бульварами, размещааемыми бу селитебной территорияне формалаштыралар системасын ачык киңлекләрән.

Составына зонасы махсус билгеләнештәге ала керергә зона мәшгуль кладбищами, яшеллеккә насаждениями махсус билгеләнештәге объектлар урнаштыру буенча калдыкларны куллану һәм башка.

1.5.4. Чикләрендә күрсәтелгән территорияләренә бүлеп бирелә зона төрле функциональ билгеләнештәге: торак төзелеше, жәмәгать үзәкләре, сәнәгий, фәнни һәм фәнни-житештерү, коммуналь-склад, тышкы транспорт, массакуләм ял итү, саклаулы ландшафтларны, шулай ук аеруча саклаулы территория тыела яки чикләненә теләсә нинди эшчәнлегә, әгәр дә ул противоречит максатларга аны булдыру.

1.5.5. Резерв территориясендә кирәк предусматривать өчен перспектив үстерү, торак пунктларны үз эченә алган жир примыкающие к чиге буйлап (кырыенда) торак пункт.

Моннан тыш, астында резерв территориясендә бәлки алуға, авыл хужалыгы жирләре түбән булуы белән кадастр бәясе уңдырышлы жирләр, урман фонды жирләре, шулай ук жирләрен бүтән категориядәге.

1.5.6. Ихтыяж резервных территорияләрендә билгеләнә 15 елга кадәр үсеше перспективаларын исәпкә алып, муниципаль берәмлек, билгеле бер документлар территорияль планлаштыру.

1.5.7. Расланганнан соң, чикләрен резервных территорияләрен икәнлекләре статусын һәм территорияләре аеруча режимом жир биләмәләреннән файдалану һәм алынмый төзү капитальными зданиями һәм сооружениями кадәр, аларны куллану буенча максатчан билгеләнеше нигезендә генераль планы.

Торак пункт жирләре составына резервных территорияләрен түгел влечет үзгәрешләр милек формасын, күрсәтелгән жирләренә кадәр аларны этаплап тартып алу нигезендә генераль планын үтәү максатыннан, үзләштерү өчен төрле төрләрен төзү халкы мәнфәгатьләрен жирлегә.

Выкуп жир милкендә булган гражданның һәм юридик затларның һәм урнашкан чикләрендә резервных территорияләренә үстерү өчен жирлек, дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен башкарыла нигезендә жир һәм гражданлык законнарында һәм Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы.

1.5.8. Жир кишәрлекләренә бакчачылык алып бару өчен кирәк предусматривать читтә резервных территорияләрен, планлаштырылуы үстерү өчен торак пунктларны на расстоянии мөмкинлеген жәмәгать транспортында яшәү урыннарыннан да артык түгел 1 сәгать.

1.5.9. Акча бүлеп бирү резервных территорияләре өчен кирәкле үстерү, торак пунктларны, кирәк предусматривать үсеше перспективаларын исәпкә алып, торак төзелеше өчен шартлар булдыру, алып бару гражданны шәхси ярдәмче хужалыкларны, фермерлыкны, бакчачылык, бакчачылык, дача хужалыгы, төзү буферных зоналар өчен выпаса йорт терлек, ялны оештыру, халыкның ихтыяжын жир участкаларында урнаштыру өчен зиратларны, склады көнкүреш калдыкларын исәпкә алып, аларны киләчәктә киңәйтү.

2 өлеш. Министрлыкның эш группалары селитебной территориясендә

2.1. Гомуми таләпләр.

2.1.1. Селитебная территориясе формалаша исәпкә алып, взаимоувязанного урнаштыру, торак, ижтимагий-эшлекле зоналарны, аерым коммуналь һәм сәнәгать объектларын да таләп итә торган жайланма санитар-саклау зоналарын исәпкә алып, урам-юл челтәре,

яшеллэндерү һәм башка территорияләрнең гомуми файдаланудагы булдыру өчен торак мохит, отвечающей социаль, санитар-гигиена һәм градостроительным таләпләренә туры килми.

2.1.2. Өчен алдан билгеләү потребной селитебной территориясендә катлы торак зонасы рәхсәт ителә кабул итү түбәндәге күрсәткечләр бер йорт (фатир) каршындагы тәзү:

- йортлар усадебного тибындагы участоклары белән шул йортта (фатирда) - таблица буенча 2;

- секционными һәм блокированными йортлар - таблица буенча 3

Таблица 2	
Биләмәнең Майданы каршындагы йортта кв. м	Расчетная майданы селитебной территориясендә бер фатирга га
2000	0,27
1500	0,23
1200	0,20
1000	0,17
800	0,15
600	0,13
400	0,11

Таблица 3	
Саны катлы	Расчетная майданы селитебной территориясендә бер фатирга га
2	0,04
3	0,03
4	0,02

Өсәрләр:

1. Кирәк булганда, оештыру обособленных хужалык юллары майданы селитебной территориясендә арта 10 процентка.

2. Шул подсчете майданда селитебной территориясендә исключаются түгел пригодные өчен территорияне тәзү: чокырларны, крутые тау, жир кишәрлекләренә оешма һәм предприятие хезмәт күрсәтү межселенного әһәмияткә ия.

2.1.3. Өчен алдан билгеләү ихтыяждарын селитебной территория торак зона күрергә укрупненные күрсәткечләрен исәпләгәндә, 1000 кеше: каршындагы урта этажности торак төзелеше кадәр 3 катлы - 10 гектар өчен төзелеш башка приквартирных жир һәм 20 гектар белән приквартирными жир кишәрлекләре.

2.1.4. Билгеләгәндә күләмен селитебной территориясендә кирәк, менә шушы күзлектән карасак берсе кирәклегә бирү һәр гаиләгә аерым фатир яки йорт.

2.1.5. Исәп-хисап күрсәткече торак тәэмин ителеше өчен торак пунктлар һәм муниципаль мэгариф Екатерина авыл жирлегә итәргә 25м²/кеше.

2.2. Торак зонасы

Санитар врачының " санпин 2.2.1. Торак зона кулланылыр оештыру өчен уңайлы һәм имин мохит халыкка яшәү өчен, отвечающей аның социаль, мәдәни, бытовым һәм башка ихтыяжларына.

2.2.2. Торак төзелеше территориясендә торак зоналар тормышка ашырырга түбәндәге типами торак биналарны:

- зонасында низкоплотной аз катлы төзелешләрне – индивидуаль йортлар усадебного тибындагы;
- зонасында среднеплотной аз катлы төзелешләрне – йорт, коттедж тибындагы (башка бирү приусадебного жир участогы белән яки участогы);
- күпфатирлы торак йортлар блокированного типтагы.
- зонасында плотной урта һәм многоэтажной тәзү – өйдә блокированного типтагы һәм секцияле күпкатлы торак йортлар.

Структурасын торак фонды, дифференцированную уңайлылык дәрәжәсе буенча, кабул итү, таблица буенча 3*.

Таблица 3*

Житәкчеләр торак йорт һәм фатирлар буенча уңайлылык дәрәжәсе	Норма мәйданда торак йорт һәм фатирлар исәпләгәндә, бер кеше м2	Формуласы файдалануга тапшыру, торак йортлар һәм фатирлар	Өлеше гомуми күләмдә торак төзелешен %
Дәрәжәле (бизнес-класс)	40	k = n + 1 k = n + 2	10
			--
			15
Күмәк (эконом-класс)	30	k = n k = n + 1	25
			--
			50
Социаль (муниципаль торак)	20	k = n - 1 k = n	60
			--
			30
Укыту	-	k = n - 2 k = n - 1	7
			--
			5

Әсәрләр. 1. Гомуми саны торак-фатирдагы бүлмәләр яки йортында k һәм саны яшәүче кешеләр n.

2. Махсус типы тораклар - йорт кунакханә тибындагы махсус торак комплекслары.

3. Бу числителе - беренче чиратта, знаменателе - хисап вакыты.

4. Күрсәтелгән норматив күрсәткечләре дә нигез булып тора билгеләү нормалары реаль файдалануга тапшыру.

Торак зонада рәхсәт ителә урнаштыру аерым-аерым торган, встроенных яки пристроенных объектларын, социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнештәге объектларны, сәламәтлек саклау объектларын мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта (тулы) гомуми белем, дини биналар, стоянкалар һәм гаражлар өчен автомобиль транспортын, шул исәптән күпкатлы, башка объектлар белән бәйлә гражданнарның яшәү түгел күрсәтүче

әйләнә-тирәлеккә тискәре. Составына торак зоналар ала кушылырга, шулай ук территория өчен билгеләнгән алып бару, бакчачылык һәм дача хужалыгы.

2.2.3. Проектлауда торак зонасы расчетную халыкның тыгызлыгы киңәш ителә кабул итәргә:

- өчен низкоплотной катлы торак төзелеше - 25÷50 кеше/га.
- өчен среднеплотной катлы торак төзелеше - 50÷150 кеше/га.
- өчен плотной среднеэтажной торак төзелеше - 150÷300 кеше/га.

2.2.4. Ешлыгы территориясен куллану чагыла плотностью торак төзелеше һәм процентом застроенности территориясендә.

Күрсәткечләр плотности төзү жир территориаль зоналар буенча

Территориаль зоналар	Кoeffицие нты төзү	Кoeffициенты плотности төзелеш
Торак		
объект булган фатирлы многоэтажными торак йортлар	0,4	1,2
да шул ук – реконструируемая	0,6	1,6
объект булган фатирлы торак йортлар кече һәм урта этажности	0,4	0,8
объект булган блокированными торак йортлар белән приквартирными жир кишәрлекләре	0,3	0,6
объект булган бер-, двухквартирными торак йортлар белән приусадебными жир кишәрлекләре	0,2	0,4
Ижтимагый - эшлекле		
Многофункциональная объект булган	1,0	3,0
Махсулаштырылган ижтимагый объект булган	0,8	2,4
Житештерү		
Сәнәгать	0,8	2,4
Фәнни-житештерү <*>	0,6	1,0
Коммуналь-складская	0,6	1,8

<*> Алмыйча, тәҗрибә кырлары һәм илле, резервных, территорияләрне санитар-саклау зоналары.

Өсәрдәр. 1. Өчен торак, ижтимагый-эшлекле зоналары коэффицентлар төзү һәм коэффицентлар плотности төзү өчен китерелгән, территорияне кварталының (брутто) исәпкә алып, кирәкле исәпләү буенча учреждениеләре һәм хезмәт күрсәтү предприятиеләре, гараж; тукталышлар автомобильләр өчен яшел үсентеләр майданнары һәм башка объектларның төзекләндерү.

Өчен житештерү зоналары күрсәтелгән коэффицентлар китерелгән өчен кварталлар житештерү төзелешенең үз эченә алган бер яки берничә объект.

2. Шул подсчете коэффицентов плотности төзелеш майданы катлы буенча билгеләнә тышкы күләмнәре бинасы. Исәпкә генә надземные катлар да кертеп, мансардные. Асты катлар биналар һәм корылмалар да исәпкә алына. Подземное корылма да исәпкә алына,

әгәр жир өслеге (надземная территориясе) аның өстендә кулланыла астында, яшеллендерү, оештыру майданчыкларын, автостоянок һәм башка төр тезеклендерү.

3. Чикләре кварталлар булып кызыл линияләр.

4. Реконструкцияләү һәм бүгенге кварталлар торак, ижтимагый-эшлекле зона (шул исәптән надстройку катлы, мансард) кирәк предусматривать требуемый исәпләп чыгару буенча күләме учреждениеләре һәм предприятиеләре хезмәт күрсәтү өчен яшәүче бу чаралар оештырыла башлады халык. Рөхсәт ителә исәпкә алырга булган күрше чаралар оештырыла башлады учреждениесе хезмәт күрсәтү саклаганда норматив радиусов аларны алуны (тыш, мәктәпкәчә белем бирү һәм башлангыч мәктәп). Шартларында реконструкцияләү, гамәлдәге тәзү тыгызлыгы тәзү күтәрергә рөхсәт ителә, эмма 30 процентка артыграк саклаганда санитария-гигиена һәм янгынга каршы нормаларын.

Төп күрсәткечләр плотности тәзү булып тора:

коэффициент тәзү - мөнәсәбәт майданы, занятой астында зданиями һәм сооружениями, к майданы участогы (квартал);

коэффициент плотности тәзү - мөнәсәбәт майданда барлык катлы биналар һәм корылмалар к майданы участогы (квартал).

Халык тыгызлыгы тәзү һәм процент застроенности территориясендә торак зоналар кабул итәргә кирәк нигезендә градостроительным, регламент нигезендә, исәпкә алып градостроительную кыйммәте территориясе торышы, әйләнә-тирә мохит, башка үзенчәлекләре, төзелеше шартлар.

2.2.5. Торак зонада урнашырга мөмкин-торак йортлар, коммерция билгеләү, алар подразделяются на кунака өе һәм табышлы йорт.

Кунак йорты өчен сезонлы яшәү ял итүчеләр һәм туристлар (алга таба - кунак йорты) - корылма этажносью артык түгел 3 катлы, возведенное участокта предоставленном астында торак төзелешен хуплыйлар, яки төзелеш объектларын рекреацион билгеләнештәге билгеләнгән тәртиптә билгеләнелгән өчен, бер гаиләгә яшәү һәм урнаштыру ял итүчеләр дә 30 дан артык кеше һәм саны номер түгел, артык 15.

Доходный дом - күпфатирлы торак йорт төзелгән участокта предоставленном житәкчелегендә торак төзелеше, билгеләнгән тәртиптә, анда барлык йортлар нежилые урыны чикләнмәгән күләмен майданда бирелә, яшәү өчен барлык вакытлыча владение яки файдаланган юридик һәм физик затларга шартнамәләре буенча аренда яки коммерцияле найм. Барлык параметрлар буенча да доходный дом тиеш таләпләренә туры килергә эзер торак бүлмәләрен күрсәтте. Бу керем йортларда урнаштыру рөхсәт ителә встроенных яки пристроенных объектлары, административ, социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнештәге объектларны, сәламәтлек саклау объектларын мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта (тулы) гомуми белем, тукталыш автомобиль транспорты, гаражлар, башка объектлар белән бәйлә гражданнарның яшәү түгел күрсәтүче әйләнә-тирәлеккә тискәре, таләпләре нигезендә, дәүләт төзелеше регламентларын очракта, аларны урнаштыру жирләрендә рекреацион билгеләнештәге. Йорт яны участогы территориясендә алышулар керемле йортлар тиеш таләпләренә туры килергә өчен жир участокларын урнаштыру өчен торак йорт.

2.2.6. Этажность торак төзелеше билгеләнә градостроительным регламент Кагыйдәләрен жир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш шәһәр жирлегә нигезендә техник-

икътисады́й исәп-хисап тотып, архитектура-композицион, социаль-көнкүреш, гигиена, демографик һәм башка таләпләр.

2.2.7. Күләме сохрәняемого яки подлежащего сүтү торак фондыннан кирәк, дип билгеләргә исәпкә алып, аның икътисади һәм тарихи кыйммәтләре, техник торышы, максимал саклау, торак фонды, пригодного өчен яшәү, һәм барлыкка килгән, тарихи мохит.

2.2.8. Шул комплекслы реконструкция килеп туган төзү рәхсәт ителә тиешле обосновании уточнить норматив таләпләр заданием, проектлаштыру. Шул ук вакытта тәэмин итү зарур киметү, янғын куркынычы төзү һәм яхшырту, санитар-гигиена шартларын халыкка яшәү өчен.

2.2.9. Торак биналар белән фатирлар беренче катында кирәк располагать, кагыйдә буларак, белән отступом нче красных линияләрен магистраль урамнарында кимендә 6 метр, бу башка – 3м. Достаточность отступа нче кызыл линия кирәк подтверждать расчетами дәрәжәдәге тавыш та керми фатирларда территориясендә торак төзелеше. Кызыл линияләр урнаштыру рәхсәт ителә торак биналар белән встроенными беренче катлар яки пристроенными помещениями ижтимагый билгеләнештәге тыш, мәгариф учреждениеләре һәм тәрбия бирү), ә торак урамнарында шартларында реконструкцияләү барлыкка килгән төзелеш һәм торак биналар белән фатирлар беренче катларда.

2.2.10.. Урнаштыру торак биналар цокольных һәм подвальных катында, шулай ук урнаштыру, торак биналарда объектларны ижтимагый билгеләнештәге күрсәтүче зарарлы йогынты кеше, рәхсәт ителми. Тәэмин итү өчен функцияләрне башкару идарәсе күпфатирлы торак йорт милекчеләре бина кирәк предусматривать алдан ук урнаштырылган бинаның гомуми мәйданы кимендә 30 кв. метр. Бина жәмәгать билгеләү, алдан ук урнаштырылган аерым йортлар, биналар булырга тиеш входы, изолированные нче торак өлешендә бинасы. Урнаштырганда торак бинада бүлмәләр ижтимагый билгеләнештәге, инженерлык жиһазларын һәм коммуникацияләр тәэмин итәргә кирәк үтәү гигиена нормативларын, шул исәптән шумозащищенности торак урыннары.

2.2.11. Буенда магистраль урамнар, югары һәм шәһәр төзелеше өһәмияте (ижтимагый яки тарихи үзәге, гостевых магистральләрне) кабул итү индивидуаль якин килү проектлаштыру биналар. Йортларның, биналарның һәм корылмаларның ирешү өчен стилового бердәмлек эшләп исәпкә алып, комплекслы төзү урамнар: цветное карар, декоративные коймалар балконов, лоджий, архитектура һәм инженер-техник хәл итү буенча коммуникация блокам урнаштырылган бу төп фасадах (сплит-системалар, воздухозаборников үзәк кондиционирования һәм моннан шундый).

2.2.12. Торак биналарда урнаштыру рәхсәт ителми:

- алдан ук урнаштырылган котельныйлар һәм насосные кала, индивидуальинвентарьлаштыру казаннар;
- алдан ук урнаштырылган трансформаторные подстанция;
- автомат телефоннан станциясе, гайре өчен билгеләнгән хезмәт күрсәтү йорты, анда встроена автомат телефон станциясе (АТС);
- административ учреждение район өһәмиятендәге;
- дөвалау учреждениесе;
- алдан ук урнаштырылган ашханә, кафе һәм башка оешмалар, жәмәгать туклануы саны урынга 50-дән артык;
- жәмәгать уборные;
- бюро йола күрсәтү;

- кибетләр, остаханәләр, пунктлары һәм складлар белән огнеопасными һәм легковоспламеняющимися материаллар;
- оешмалар, төрле милек формасындагы булып торган чыганаclarы бирү һавага торак урыннары һәм атмосфера һавасына зарарлы матдәләр тудыра, ейленетире дәрәжәләрен төрле төрдәге излучений, тавыш та керми, вибрации;
- махсулаштырылган кибетләр һәм складлар, эксплуатацияләү алар мөмкин повлечь пычрату территориясендә һәм һава торак төзелеше;
- махсус балык кибетләре;
- махсус яшелчә культуралары кибетләре;
- мунча, сауна, прачечные һәм химчистки тыш, кабул итү пунктлары;
- бию, спорт заллары, дискотекалар, видеосалоны, гайре дән һәм фитнес-заллары.

Алуда уңай санитар-эпидемиологик бәяләмә торак биналарда урнаштыру рөхсәт ителә:

- хатын-кызлар консультациясендә;
- кабинетлары, гомуми практика табиблары һәм частнопрактикующих табиб;
- дөвалау-торгызу эшләре, реабилитация торгызу эшләре үзәкләре;
- көнлек стационары шарты бүлгә нче төп бинаның капитальной стеной, жиһазлар белән мөстәкыйль вентиляция системасын, канализация һәм аерым керү урыны, пациентлар өчен изолированного нче керү йортлар, биналар һәм бүлмәләр ижтимагый билгеләнештәге.

2.2.13. Урнаштырганда һәм планировочной оештыру территориясендә торак төзелеше үтәләргә тиеш таләпләр буенча әйләнә-тирә мохитне саклау һәм янғын куркынычсызлыгы, яклау, территорияне нче тавыш та керми һәм газлар газлар транспорт магистральләр, электр һәм электромагнитных излучений, выделяемого бер жир радона таләпләре нигезендә бүлегендәге «әйләнә-тирә мохитне Саклау» һәм «Противопожарные таләпләр» чын Нормативларын.

2.2.14. Булдыру максатларында, мохит, тормыш өчен уңайлы инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче башка халык төркемнәре, разрабатываемая документлары буенча планировке яңа һәм реконструкцияләнгән торган территорияләргә таләпләренә туры киләргә тиеш "бүлегендәге файдалану мөмкинлеген Тәэмин итү, социаль инфраструктура объектларын инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче башка халык төркемнәре" чын Нормативларын.

Ара арасында торак белән зданиями, торак белән һәм ижтимагый, һәм шулай ук житештерү зданиями күрергә нигезендә исәп-хисап инсоляции һәм освещенности, исәпкә алу янғынга каршы таләпләргә һәм көнкүреш разрывов. Исәп-хисап инсоляции житештерелә нормалары нигезендә инсоляции һәм освещенности, приведенными бүлегендә 8 «әйләнә-тирә мохитне Саклау» чын Нормативларын. Шул ук вакытта ара (көнкүреш разрывы) арасында длинными яklar секционных торак биналарның биеклегә 2-3 катлы булырга тиеш, ким дигәндә, 15 м, ә арасында зданиями биеклегә 4 кат – кимендә 20 м, арасында длинными яklar һәм торцами шушы ук биналар белән тәрәзәләр бер торак бүлмә – кимендә 10 м шартларында реконструкция һәм башка махсус дөүләт төзелеше шартларында күрсәтелгән ара булырга мөмкин кыскартылган каршындагы нормаларын үтәү инсоляции һәм освещенности һәм тәэмин итү непросматриваемости торак урыннары бер тәрәзә, шул тәрәзә.

2.2.15. Проектлауда среднеэтажной торак төзү кирәк предусматривать урнаштыру майданчыклары, күләме һәм алар ара алардан кадәр торак һәм жәмәгать биналары кабул итәргә кимендә приведенных таблицасында 4 һәм 4*:

Таблица 4

Майдан	Удельные күлөмө майданы, м2/кеше	Ара нче майданчыктары кадэр тэрэзэлэр торак һәм жәмөгаты биналары, м
Өчен уеннар-балаларны мөктөпкөчө һәм кече яшьтөгө мөктөп	0,7	12
ял итү Өчен өлкән халыкны	0,1	10
шөгылльәнү Өчен	2,0	10-40
Өчен хужалык максатлары һәм этләрне урамда йөртү	0,3	20 (өчен, хоз.максат) 40 (өчен этләрне урамда йөртү)
Өчен стоянкалар автомашина	0,8	таблица буенча 4*

Искәрмә:

1.Ара нче майданчыктары белән шөгылльәнү өчен билгеләнә карап, аларның шумовых характеристикаларын; ара нче майданчыктары өчен мусоросборников кадэр, физик культура майданчыктары өчен майданчыктар уеннары балаларның ял һәм өлкәннәр кадэр торак йортларны күрергә, ким дигәндә, 20 м, ә нчы майданчыктары өчен хужалык максатлары кадэр иң удаленного керү торак бина да артык 100м.

2. Рөхсәт ителә уменшаты, ләкин 50% тан удельные күлөмө майданчыктары белән шөгылльәнү өчен формалаштырганда бердәм физкультура-сәламәтләндрерү комплексы микрорайонда мөктөп укучылары өчен һәм халыкка, шул исәптән мөктөп территорияләрендә.

Таблица 4*

Объектлар кадэр алар исчисляется араны	Ераклык (м) кимендә				
	Автостоянка ачык типтагы, ябык типтагы (наземные) сыйдырышлы (машина урыны)				
	10 һәм ким	11 - 50	51 - 100	101 - 300	дән артык, 300
Йортларның торак йортларга һәм торцы белән тэрэзәле	10 <*>	15	25	35	50
Торцы, торак йортларны алмыйча тэрэзэләр	10 <*>	10 <*>	15	25	35
Ижтимагый бинасын	10 <*>	10 <*>	15	25	50
Балалар һәм белем бирү учреждениеләре, майдан, ял, уеннар һәм спорт	25	50	50	50	50

Дэвалау стационар типтагы, спорт корылмалары, файдалану урыннары, халыкның (бакчалар, скверлар, парклар)	25	50	<*>	<*>	<*>
---	----	----	-----	-----	-----

<*> Билгеләнә органнары белән килештерү буенча Дәүләт санитария-эпидемиологик күзәтү.

<*> Биналар өчен автостоянок III - IV дәрәжәдәге огнестойкости ара күрергә кимендә 12. м.

Өсәрләр:

1. Ара билгеләргә кирәк нче чикләрен автостоянок ачык типтагы, диварлар автостоянок ябык типтагы кадәр тәрәзәләр торак һәм жәмәгать биналары һәм чикләрен жир мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә, мәктәпләрнең, дэвалау оешмаларының стационар типтагы.

2. Ераклык нче секционных торак йорт кадәр, ачык майданчыклар сыйдырышлы 101 - 300 машина-уринга урнаштырылган буенда продольных фасадларны булырга тиеш, ким дигәндә 50 м

3. Өчен биналар автостоянок I - II дәрәжәдәге огнестойкости күрсәтелгән таблица ара рәхсәт ителә кыскартырга 25 процентка булмаганда биналарда открывающихся тәрәзәләр, шулай ук въездов, юнәлешле ягына торак һәм жәмәгать биналары.

4. Бу очракта урнаштыру катнаш участокларында берничә автостоянок (ачык майданчыклар) урнашкан белән ертылуы белән булалар алар арасында түгел преышающим 25 метр араны нчы бу автостоянок кадәр торак йортлар һәм башка биналар күрергә исәпкә алып, гомуми санын машина-уринга исәпләнгән, барлык автостоянках, эмма барлык очракларда да түгел допуская урнаштыру вакытында внутриквартальной торак тезү автостоянок сыйдырышлы 300 дән артык машина-уринга исәпләнгән.

Ачык автостоянкалар саклау өчен жиңел автомобиль сыешлы 300 дән артык машина-урин кирәк урнаштыру читтә торак районнарың житештерү территориясендә на расстоянии кимендә 50 метр ераклыкта, торак йорт.

2.2.16. Гаражлар-автостоянка территориясендә торак, катнаш торак төзелеш (алдан ук урнаштырылган, встроенно-пристроенные, асты) кулланылыр саклау өчен автомобиль яшәүче халыкның бу территориядә. Подъезд янына гаражам-автостоянкам булырга тиеш изолированы нче майданчыклары, ял итү һәм уеннар, балалар, спорт майданчыклары. Урнаштыру аерым торган гараж 1 машина урыны һәм подъезд янына йорт яны территориясендә күп фатирлы йортлар рәхсәт ителми.

2.2.17. Белән тәэмин ителеш контейнерами өчен мусороудаления билгеләнә нигезендә күләмнәрен исәпләү мусороудаления һәм таләпләре нигезендә 3 бүлегендәге "Житештерү территориясе" чын Нормативларын.

Ара нче майданчыклары белән мусорными контейнерами кадәр тәрәзәләр торак йортлар тоташкан жир һәм балалар бакчалары, дэвалау учреждениеләре, ял итү урыны булырга тиеш, ким дигәндә, 20, м-дә 100 дән артык м; майданчыгы тиеш примыкать к сквозным

проездам, дип булырга тиеш исключать маневрирование вывозящих чүп-чарны машина. Күлөме майданчыклары булырга тиеш исәпләнгән урнаштыруга кирәкле саныннан контейнерлар, әмма артык түгел 5.

2.2.18. Урам-юл челтәре челтәре, жәмәгать пассажир транспорты, пешеходное хәрәкәт һәм инженер тәэмин итү, шул планировка һәм төзелеше, торак һәм ижтимагый зоналары кирәк проектировать нигезендә 3 бүлегендә билгеләнгән "Житештерү территориясе" чын Нормативларын.

Шул ук вакытта въезды территориясенә микрорайоннар (квартал), шулай ук сквозные эчендәге юллар биналарда кирәк предусматривать на расстоянии түгел, 300 м бер нче башка, ә торган кайбер районнарында каршындагы периметральной төзү түгел, 180 м Примыкание юллары к проезжим өлешләп магистраль урамнарын регулируемого хәрәкәте рәхсәт ителә на расстоянии кимендә 50 метр ераклыкта, стоп-линия перекрестков. Шул ук вакытта тукталышына кадәр жәмәгать транспорты булырга тиеш, ким дигәндә, 20 м

Микрорайоннар (кварталлар) белән застройкой 5 катлы һәм аннан да күбрәк обслуживаются двухполосными проездами, ә застройкой кадәр 5 катлы - однополосными.

Бу однополосных проездах кирәк предусматривать разъездные майданчыклары, киңлеге 6 м, озынлыгы 15 метр расстоянии артык түгел 75 м бер ел башка. Чикләрендә бина фасадларын булган входы, эчендәге юллар булганнары урнаша, киңлеге 5,5 м.

Эчендәге юллар Тупиковые булырга тиеш озынлыктагы түгел 150 м һәм заканчиваться поворотными майданчыклары, обеспечивающими мөмкинлеге разворота мусоровозов, урып-жыю һәм янғын сүндерү машиналары. Тротуарлар һәм велосипед юллары кирәк ыткырһ приподнятыми 15 см өстендә дәрәжәсе юллары. Киселешле тротуарлар һәм велосипед юлларын белән второстепенными проездами, ә алымнар мәктәпләргә һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә һәм төп проездами кирәк предусматривать бер дәрәжәдә белән төзелеше рампаларның озынлыгы озынлыктагы димәк, 1,5 һәм 3 м

К аерым тора торган торак биналарга биеклектәге түгел, артык 9 катлы, шулай ук объектлары, посещаемым инвалидлар рәхсәт ителә урнаштыру юллары, совмещенных белән тротуарами, шул буеннан-буена аларны да 150 м һәм гомуми киңлеге кимендә 4,2 м, ә катлы (2 - 3 кат) төзү - шул киңлеге кимендә 3,5 м

Озынлыгы жәяүлеләр алымнар:

кадәр тукталыш пункты, жәмәгать транспорты - 400 м;

- нче тукталыш пункты, жәмәгать транспорты кадәр сәүдә үзәкләре, универмагов һәм поликлиникалары - 200 м кадәр булган башка объектларына хезмәт күрсәтү - 400 м;

кадәр озелененных территорияләрен гомуми файдаланудагы (сквер, бульвар, бакчасы) - 400 м.

2.2.19. Өчен подъезд к төркемнәре торак биналарны, эре учреждениеләренә һәм предприятиеләренә хезмәт күрсәтү, сәүдә үзәкләренә кирәк предусматривать эчендәге юллар, киңлеге 5,5 м Каршындагы проектлау килүче юлларны һәм жәяүлеләр юлларын кирәк тәэмин итәргә мөмкинлек йөрү янғын сүндерү машиналары к торак һәм жәмәгать биналарга, шул исәптән белән встроено-пристроенными помещениями, һәм керү янғын сүндерүчеләр белән автолестниц яки автоподъемников төрле фатир яки торак булмаган бина.

2.2.20. Ара нче крае йөрү кадәр диварлар, бинаның, кагыйдә буларак, кирәк, дип кабул итәргә 5-8 м биналар өчен кадәр 10 катка кадәр. Әлегә зонада рәхсәт ителми урнаштыру коймалар, һава электр үткәргеч линиясен һәм гамәлгә ашырырга рядовую агачлар утыртырга тиеш.

2.2.21. Буенда фасадларны булмаган кешеләр) килә аласыз рөхсәт ителә предусматривать полосасының киңлеге 6 метр (шул исәптән белән травяным өслекле), пригодные хәрәкәте өчен янғын сүндерү машиналары исәпкә алып, аларның шикаятен карау мөмкин түгел йөкләнеш катлам яки грунт.

2.2.22 Мәйданы озелененной территориясендә микрорайоны (квартал) төзелеш зонасын (алмыйча, жир гомуми белем бирү һәм мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре) ким булмашка тиеш 6 кв. м. 1 кеше яки кимендә 25 процент мәйданы территориясендә микрорайоны (квартал).

Минималь норма озелененности өчен микрорайон (квартал) исәпләнә максималь мөмкин булганның халкы (исәпкә алып, тәэмин ителеше, гомуми мәйданы-1 кеше), озелененные территориясендә торак районы рассчитываются халык санына карап билгеләнгән процессында проектлаштыру, һәм дә кушыла буенча элементам территориясендә.

Бу очракта примыкания торак районы яшел массивам бөлки кыскарту нормалары тәэмин ителеше халкы территорияләр яшел үсентеләр торак районының 25 процентка. Арасы проектируемой линиясе торак төзелеше һәм якин крае лесопаркового массивының булырга тиеш, ким дигәндә, 30 м

2.2.23. Катлы торак застройкой санала объект булган йортлар биекlege кадәр 3 катка кадәр.

Рөхсәт ителә куллану йорт секционного һәм блокированного тибындагы тиешле обосновании.

2.2.24. Билгеләү өчен күләмнәрен һәм структурасын аз катлы торак төзелеш уртача тәэмин ителеше торак фонды (гомуми мәйданы) 1 кеше өчен дөүлэт һәм муниципаль торак фонды кабул ителә 18 кв. м.

Расчетные күрсәткечләре торак тәэмин ителеше өчен, аз катлы йортлар, шәхси милектә булган, түгел нормируются.

2.2.25. Шәһәр төзелеше характеристика территорияләренә аз катлы торак төзелеш (зурлыгы структур элемент, этажность төзелеше, күләме приквартирного участогы һәм башкалар) белән билгеләнә местоположением территориясендә планировочной һәм функциональ структурасы карап тибындагы торак пункт.

2.2.26. Составына территорияләрен катлы торак төзелеш кушылалар: зонасы тәү индивидуаль торак йортлар (шул исәптән, одноэтажными, мансардными, двухэтажными һәм трехэтажными) белән придомовыми жир кишәрлекләре;

зона төзелеш малоэтажными торак йортлар (фатирлы, сблокированными яки секционными кадәр өч катлы кадәр, белән приквартирными жир кишәрлекләре);

Төп типами торак йорт өчен муниципаль торак фонды күрергә йорт күпфатирлы блокированного һәм секционного тибындагы белән приквартирными жир кишәрлекләре.

Арттыру максатларында плотности формалаштыру күчеш күләмәндәге торак тәү шартларында реконструкцияләү килеп туган тәү территорияләрендә катлы торак төзелеш рөхсәт ителә урнаштыру среднеэтажной (секционной яки блокированной кадәр биш катлы) торак төзелешенең. Тәү, күпкатлы торак йортларны территориясендә катлы шәхси торак тәү тыела.

2.2.27. Күләме жир бүлеп бирелә торган якин торак йортларны шәхси йорт яки фатирны карап, кулланылуы типтагы торак йортларны характердагы формирующейся тәү (мохит), аны урнаштыру түбәндәге:

600-1000 м² (шул исәптән төзелеш мәйданы) - шул бер-, двухквартирных бер-, ике-, трехэтажных йортта төзелештәге усадебного тибындагы яңа периферийных территорияләрендә яки реконструкцияләү һәм гамәлдәге индивидуаль усадебной төзү;

600-1000 м² (шул исәптән төзелеш мәйданы) - шул ике-, яки четырехквартирных бер-, двухэтажных йортта төзелештәге коттедж тибындагы яңа периферийных территорияләрдә;

60 - 100 м² (башка мәйданнары төзү) - шул күп фатирлы бер-, ике-, трехэтажных йортта төзелештәге блокированного тибындагы яңа периферийных территорияләрдә;

30 - 60 м² (башка мәйданнары төзү) - шул күп фатирлы бер-, ике-, трехэтажных блокированных йортта яки 2-, 3-, 4-, 5-этажных йортта катлаулы объемно-пространственной структурасын (шул исәптән өчен генә фатирны беренче катка) кулланганда, плотной аз катлы төзелешләргә һәм шартлары белән танышты.

2.2.28. Территорияләрендә аз катлы төзелешләргә шәһәр округлары һәм җирлекләре, аларда рәхсәт ителгән терлек тоту рәхсәт ителә предугадывать бу приквартирных җир участкаларында хужалык төзелгән тоту өчен терлек һәм кош-корт, терлек азыгы саклау, инвентарь, ягулык һәм башка хужалык кирәк-яраклары, мунча, шулай ук хужалык подъезд һәм скотопрогоны. Составы һәм мәйданнары хужалык корылмаларның һәм корылмаларның өчен индивидуаль хезмәт эшчәнлегә белән билгеләнә кагыйдәләргә нигезендә җир биләмәләреннән файдалану һәм төзелеш шәһәр җирлегә.

Төзелгән тоту өчен терлек һәм кош ите рәхсәт ителә пристраивать к усадебным бер-, двухквартирным йортлар каршындагы изоляцияләү, аларның нче торак бүлмә кимендә өч ярдәмче шәхси помещениями; шул ук вакытта бүлмәләргә өчен терлек һәм кош-корт ия булырга тиеш изолированный бүгенгә көндә керү урнашкан түгел якинрак 7 метр ераклыкта, керү йорт.

2.2.29. Кадәр чикләргә күрше приквартирного участкагы ара санитар-бытовым шартлары булырга тиеш, ким дигәндә:

- 1) нче усадебного бер-, двухквартирного һәм блокированного йорты - 3 м;
- 2) килеп туган төзү, шул киңлегә җир кишәрлеген 12 метр һәм ким өчен торак йорт төзү минималь отступ нче чикләргә күрше участкагы ким түгел:
  - 1,0 м - өчен бер катлы торак йорт;
  - 1,5 м - өчен ике катлы торак йорт;
  - 2,0 м - трехэтажного торак йорт, шарт кадәр ераклык урнашкан күрше кишәрлегендә торак йорт кимендә 4м;
- 3) от төзелгән тоту өчен терлек һәм кош - 4 м;
- 4) башка корылмаларның (мунча, гараж һәм башкалар) - 1 м;
- 5) нче стволов высокорослых агач - 4 м;
- 6) нчы стволов среднерослых агач - 2 м;
- 7) от жәйде - 1 м.

2.2.30. Территорияләрендә белән застройкой усадебными бер-, двухквартирными йортлар араны нче тәрәзәләргә торак бүлмә кадәр диварлар күрше йорт һәм хужалык корылмаларның (сарая, гараж, мунча) урнашкан күрше җир участкаларында булырга тиеш, кимендә 6 м.

Килеп туган төзелештәгә башка вариантлары булмаганда урнаштыру, торак йортлар рәхсәт ителә уменьшать бу кадәр ераклык 2 м, шарты үтәү янгынга каршы нормаларын һәм таләпләргә инсоляции һәм освещенности, подтвержденных расчетами, выполненными проектом оешмасы булган допуски үтәүгә тиешле эшләр.

2.2.31. Вспомогательные корылма кала, гараж, урнаштыру урамнары ягыннан рөхсәт ителми. Рөхсәт ителә блокировка торак йорт, шулай ук хужалык корылмаларның бүгенге катнаш йорт яны жир кишәрлекләрендә буенча взаимному (удостоверенному) согласио домовладельцев каршындагы яңа төзелешендә исәпкә алып, янгынга каршы таләпләрнең.

2.2.32. Жир участокларында эчтәлеге терлек һәм кош ите рөхсәт ителә, бары тик районнарында усадебной төзү. Участокларда тиеш предусматриваться ул хужалык төзелешләрен тоту өчен терлек һәм кош-корт, терлек азыгы саклау, инвентарь, ягулык һәм башка хужалык кирәк-яраклары пункты нигезендә 2.2.29 һәм п. 2.2.33 чын нормативларын.

2.2.33. Ара нче биналарны һәм выгулов (вольеров, навесов, загонов) өчен тоту һәм үрчетү, хайваннар кадәр тәрәзәләр торак урыннары һәм кухня булырга тиеш, ким дигәндә күрсәтелгән таблицасында 5.

Таблица 5							
Норматив аерма	баш Саны (шт.), артык						
	дуңгыз	сыер, үгезләр дә үстерәлә р	сарыклар, көжәләр	, йорт куяннары-матки	кош	атлар	нутрии, песцы
10м	5	5	10	10	30	5	5
20 м	8	8	15	20	45	8	8
30 м	10	10	20	30	60	10	10
40 м	15	15	25	40	75	15	15

2.2.34. Үзгәртү гомуми рельефа приусадебного участкагы, осуществляемое юлы белән выемки яки насыпи, ведущее к үзгәртү гамәлдәге водоотводной (дренажной) системасын, к заболачиванию (переувлажнению) катнаш жир яки бозуга бүтән законлы хокукларын, аларның хужалары рөхсәт ителми. Кирәк булган очракта үзгәрешләр рельефа булырга тиеш башкарылган чаралар булдырмау буенча мөмкин булган тискәре нәтижәләрен.

2.2.35. Биеклеккә һәм конструкцияләр коймалар, жир участокларын шәхси торак йорт кабул итәргә исәпкә алып, үтәү эстетических таләпләрен һәм килештерү буенча жирле үзидарә органнары белән, вәкаләтле вәкил өлкәсендә архитектура һәм шәһәр төзелеше. Максималь рөхсәт ителгән биеклеккә киртәләре – 2м. рөхсәт ителә жайланма корылмалар оправданных жир сплошного киртәләре (бу урыннарда интенсив хәрәкәте, транспорт, урнаштыру, чүп майданчыкларын, септиков һ. б.).

2.2.36. Чиге буйлап белән соседним жир кишәрлеге коймалар булырга тиеш биеклеккә артык түгел 2м. рөхсәт ителә жайланма сплошных коймалар куелды белән мәжбүри төзелеше решетки, бинаны жыллөтү өчен аскы өлеше биеклеккә 0,5 м застраиваемой өлешендә домовладения.

Гомуми толщине конструкцияләр коймалар кадәр 100 мм рөхсәт ителә билгеләргә әйләндереп үзегенә межевой участкагы чикләренә вакытта күпчелек толщине конструкцияләр – смещать ягына участкагы инициатора коймалар.

2.2.37. Хужалык майданчыгы зоналарында усадебной төзү предусматривать йорт яны участокларында (тыш майданчыклары өчен мусоросборников, урнаштырылган жирләрөндө гомуми файдаланудагы исәбеннән 1 контейнерга 10-15 йорт).

2.2.38. Ераклык нче майданчыклары белән контейнерами кадәр чикләрөн участоклары, торак йортлар, балалар учреждениеләре булырга тиеш, ким дигөндө 50 м һәм 100 м

2.3. Ижтимагый – эшлекле зона.

2.3.1. Ижтимагый – эшлекле зонаның кулланылыр объектларын урнаштыру өчен сәламәтлек саклау, мәдәният, сәүдә, жәмәгать туклануы, социаль һәм коммуналь – көнкүреш билгеләнешөндөгө, эшмәкәрлек эшчәнлегө объектларын урта һөнәри һәм югары белем бирү, административ, фәнни – тикшеренү учреждениеләре, дини биналар, тукталыш транспорты объектларын, эшлекле, финанс билгеләнешөндөгө башка объектларны тәэмин итүгө бәйлө тормыш гражданны.

2.3.2. Саны, составы һәм фоторепортаж ижтимагый үзәкләр кабул ителә күләмен исәпкә алып, торак пункт һәм аның ролен системасына күчөрү дө, функциональ дө планировочной оештыру, территорияне.

2.3.3. Структурасына һәм типологию ижтимагый үзөгө объектларын ижтимагый – эшлекле зонасында һәм төрләрөн күрсөтү карап, урыннар булдыру ижтимагый үзөгө кабул итөргө киңөш ителә нигезөндө приложениесе 4 өлегө Нормативларга.

2.3.4. Исөмлегөнө капитал төзелөш объектларын рөхсөт ителгөн урнаштыру өчен ижтимагый – эшлекле зоналарында, мөмкин керөргө торак йортлар, кунакханөләр, асты яки күпкаты гаражлар, предприятелиеләре, күңөл ачу индустриясе каршындагы отсустви чиклөлөр, аларны урнаштыру.

2.3.5. Ижтимагый – эшлекле зонада урнаштыру рөхсөт ителә житөштерү предприятелиеләре, майданы 200 м² булып саналган барлык встроенных, һәм встроено – пристроенных биналарында, экологик яктан куркынычсыз түгөл, булган санитар – саклау зоналары.

2.3.6. Исөплөү санын һәм күп кешө сыйдырышлы оешмалары урнашкан ижтимагый – эшлекле зонасында, аларны урнаштыру кирөк житөштерөргө социаль мөсьөлөләр буенча нормативлар чыгып, функциональ билгелөнөштөгө объектын нигезөндө приложениесе 5 к өлегө Нормативларга.

Өчен объектлар да күрсөтелгөн кушымтада 5, расчетные мөгълүматлар кирөк, дип билгелөргө кушуу буенча, проектлаштыру.

2.3.7. Куллану ешлыгы территориясөндө ижтимагый-эшлекле зонаның чагыла плотностью төзелөшө (мөң кв. м/га) һәм процентом застроенности территориясөндө.

Ешлыгы территорияне төзү, билөгөн зданиями төрлө функциональ билгелөнөштөгө күрөргө исәпкә алып, барлыкка килгөн планлаштыру һәм төзү, өһәмияттөгө үзөгө нигезөндө рекомөндуемыми нормативами, приведенными таблицасында 6.

Таблица 6		
Тибы комплекслары	төзү Тыгызлыгы (мөң кв. м общ. ирек майданы/га) кимөндө	
	өлегө буш территориядө	реконструкцияләү һәм

Эшлекле комплекслар	15	10
Гостиничные комплекслары	15	10
Сәүдә комплекслары	5	5
Мәдәни ял итү комплекслары	5	5

2.3.8. Күләме жиір участогы, россиянең өчен биналар ижтимагый-эшлекле зонаның билгеләнә торган нормативлар буенча, китерелгән мәгълүмат кушымтада 5 к әлеге Нормативлар, яки кушуы буенча, проектлаштыру.

2.3.9. Бинаның ижтимагый-эшлекле зонасында кирәк урнаштыру белән отступом нче красных линияләрен. Урнаштыру, биналарны кызыл линия рәхсәт ителә шартларында реконструкцияләү килеп туган тәзү тиешле обосновании һәм килештерү белән вәкаләтле органнары жиірле үзидарә органнарының.

2.3.10. Ижтимагый-эшлекле зонасында карап, аның күләмен һәм планировочной оештыру системасы формалаша взаимосвязанных жәмәгәт пространстволары (төп урамнары, майданнары, жәяүлеләр зонасы).

Шул ук вакытта формалаша бердәм жәяүле зона, обеспечивающая уңайлылык якын килү биналарга үзәге, остановкам транспорт һәм озелененным рекреационным майданчык.

2.3.11. Югары градостроительная әһәмиятен, территорияләренең ижтимагый-эшлекле зоналарны билгели, шәхси якын килү проектлаштыру биналары (шул исәптән этажности) һәм объектларын комплекслы тәзекләндерү.

Проектауда комплекслы тәзекләндерү ижтимагый-эшлекле зоналары кирәк тәэмин итәргә ачыклығы һәм проницаемость территорияләре өчен визуаль кабул итү өчен шартлар тудыру каршылыксыз хәрәкәт итү, халыкның, шул исәптән маломобильные төркеме (таләпләренә туры китереп, "бүлегендәге файдалану мөмкинлеген Тәэмин итү, социаль инфраструктура объектларын инвалидлар һәм халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәре" чын Нормативларын), казаныш стиливого бердәмлек элементларын тәзекләндерү (шул исәптән, функциональ, декоратив коймалар белән әйләнә-тирә застройкой).

Комплекслы тәзекләндерү жиір махсулаштырылган биналар белән закрытым яки ограниченным режимом белән танышу (идарә итү органнары, сәламәтлек саклау учреждениеләре һәм башкалар) кирәк проектировать нигезендә заданием, проектлаштыру һәм тармак спецификой.

2.3.12. Объектларын урнаштыру һәм челтәрләренең инженер инфраструктурасын ижтимагый-эшлекле зонаның кирәк гамәлгә ашырырга таләпләре нигезендә бүлекне 3.3 "Зонасының инженерлык инфраструктурасын" чын Нормативларын.

2.3.13. Проектауда транспорт инфраструктурасы, ижтимагый-эшлекле зоналары кирәк предусматривать увязку белән бердәм системасы транспорт һәм урам-юл челтәрен тәэмин

итәрдәй уңайлы, тиз һәм куркынычсыз транспорт белән бәйле барлык функциональними зоналар.

Подъезд йөк автомобиль транспорты к объектлары урнашкан ижтимагый-эшлекле зонасында, бу магистраль урамнарында булырга тиеш оештырылды белән боковых яки ндә параллель урамнары, башка киселешле пешеходного юллары.

2.3.14. Ара арасында тукталышлары, жәмәгать пассажир транспорты ижтимагый-эшлекле зонасында артмаска тиеш 250 метр.

Дальность алымнар теләсә кайсы жиреннән үзеге тукталышына кадәр жәмәгать пассажир транспорты артмаска тиеш 250 м; кадәр иң якин автостоянка автомобильләр кую өчен - 100 м; кадәр жәмәгать бәдрәф - 150 м.

2.3.15. Требуемое расчетное саны машина-урынга кую өчен жиңел автомобиль белән билгеләнә таләпләре нигезендә бүлекне Зонасы "транспорт инфраструктурасы" чын Нормативларын.

2.3.16. К, социаль инфраструктура объектларына керә мәгариф учреждениеләре, сәламәтлек саклау, социаль хезмәт күрсәтү, спорт һәм физкультура-савыктыру учреждениеләре, мәдәният һәм сәнгәт учреждениеләре, оешмалар, сәүдә, жәмәгать туклануы һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү оешмалары һәм учреждениеләре белән идарә, проект оешмалары, кредит-финанс учреждениеләре һәм оешмалары элементә, фәнни һәм административ оештыру һәм башкалар (алга таба - оештыру, хезмәт күрсәтү).

2.3.17. Исәпләү оешмалары, халыкка хезмәт күрсәтү торак пунктларында рөхсәт ителә кабул итү нормативы буенча, китерелгән мәгълүмат таблицасында 7.

Атамасы учреждениесе	Берәмлек үлчәү	Рекомендуемый күрсәткеч 1 мең халкы
Хастаханәсе	1 койка	1,0
Амбулатор-поликлиническая челтәре	1 баруы сменага	1,6
Пункты ашыгыч медицина ярдәме күрсәтү	1 автомобиль	0,1
Учреждениесе сәүдә	кв. м сәүдә мәйданы	80,0
Учреждениесе халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү	1 эш урыны	1,6
янгын сүндерү депосы	1 янгын автомобиль	0,2

2.3.18. Формалаштырганда системасын күрсәтү тиеш предусматриваться дәрәжәләрен тәэмин ителеше оешмалар һәм объектлар, шул исәптән көндәлек, периодического һәм эпизодического хезмәт күрсәтү:

- көндәлек хезмәт күрсәтү - оешманың посещаемые халык кимендә атнага бер тапкыр, яки урнашкан бу непосредственной янында урыннарда яшәү һәм эш, халыкның;

- периодического хезмәт күрсәтү - оешманың посещаемые халык кимендә бер тапкыр айга;

- эпизодического хезмэт күрсәтү - оешманың посещаеые халык кимендә бер тапкыр айга (махсус уку йортлары, хастаханә, универмаги, концерт һәм күргәзмә заллары һәм башкалар).

Объектлары исемлеге төрләре буенча хезмэт күрсәтү китерелгән кушымтада 3 карата әлеге Нормативларга.

2.3.19. Минималь ара нче диварлар биналар һәм җир участоклары чикләрен оешмаларның хезмэт күрсәтү нигезендә исәп-хисап инсоляции һәм освещенности, үтәү янгынга каршы һәм көнкүреш разрывов булырга тиеш, ким дигәндә приведенных таблицасында 8.

Таблица 8				
Бинаның (җир кишәрлекләренә) оешмаларның хезмэт күрсәтү	Араны нче бина (чикләрен җир) оешмаларның хезмэт күрсәтү, м			
	кадәр кызыл линия шәһәр тибындагы бистәсендә	, авыл торак пунктлары,	кадәр диварлар торак йорт	кадәр биналарның гомуми белем мәктәпләрен, мәктәпкәчә мәгариф һәм дөвалау учреждениесе
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре һәм гомуми белем бирү мәктәбе (дивар бинаны)	25	10	нормалары буенча инсоляции, освещенности итми, теләсә кайсы таләпләренә туры	нормалары буенча инсоляции, освещенности итми, теләсә кайсы таләпләренә туры
Кабул итү пунктларына икенчел чимал	-	-	20	50
Янғын сүндерү депосы	10	10	Буенча, НПБ 101 - 95	Буенча НПБ 101 - 95
Зират традицион күмү	6	6	300	300

Әсәрләр:

1. Участоклар мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре булырга тиеш түгел примыкать турыдан-туры мөрәҗәгать магистральным урамнары.
2. Кабул итү пунктлары икенчел чимал кирәк изолировать полосой яшел үсентеләр һәм предусматривать аларга подъездные юллары өчен автомобиль транспорты.
3. Соң ябылу зират традицион күмү үткәннән соң 25 елдан соң, соңгы күмү ара кадәр торак төзелеше мөмкин кадәр кыскартылган 100 м

Бүгөнгө районнарында жирлеклөре, тиешле төзөклөндөрү, ераклык нче зиратларга кадәр диварларны, торак йортларны, биналарны, балалар һәм дөвалау учреждениеләре рөхсәт ителә уменшаты белән килештереп, жирле органнары, санитария күзәтчеләге, әмма ул булырга тиеш, ким дигәндә, 100 м

4. Участоклар кабат урнаштырылган хастаханәләр тиеш түгел примыкаты турыдан-туры мөрәжәгат магистральным урамнары.

Жир участогында хастаханәсенә кирәк предусматривать аерым въезды:

- бу хужалык зонасына;
- бу лечебную зонасын, шул исәптән йогышлы авыру;
- бу паталогоанатомическое бүлгә.

2.3.20. Радиус халыкка хезмәт итү, хезмәт күрсәтү объектлары, размещааемыми торак төзелешә карап элементларны планировочной структурасын (микрорайоны (квартал), торак районы), күрергә нигезендә приложениесе 5 к әлгә Нормативлар

2.3.21. Радиус хезмәт күрсәтү махсуслаштырылган һәм оздоровительными дошкольными белем бирү учреждениеләре общеобразовательными мәктәпләр (тел, математические, спорт һәм башка) кабул ителә кушуы буенча, проектлаштыру.

2.3.22. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе (алга таба - мәктәпкәчә белем бирү) кирәк урнаштыру таләпләренә туры китереп, Санитария 2.4.1.1249-03.

2.3.23. Урнаштырганда мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә исәпкә алырга кирәк радиус, аларның жәяүлө мөмкинлеген нигезендә приложениесе 5 к әлгә Нормативларга.

Ара нче территориясендә мәктәпкәчә белем бирү кадәр, сәнәгат, коммуналь, авыл хужалыгы объектлары, транспорт, юлларны һәм магистральләренә билгеләнә таләпләренә туры китереп санитария-защитным зоналары күрсәтелгән объектлар һәм корылмалар.

2.3.24. Минималь тәэмин ителешә дошкольными белем бирү учреждениеләре, шулай ук мәйданда жир кишәрлекләре өчен проектируемых БАЛАЛАР кабул ителә нигезендә приложениесе 5 к әлгә Нормативларга.

2.3.25. Бинаның гомуми белем бирү учреждениеләрен урнаштыру рөхсәт ителә:

- әлгә квартал эчендәге территорияләрендә микрорайон ераклашкан межквартальных юллары белән даими рәшвәштә хәрәкәтә транспорт араны 100 - 170 м;
- әлгә квартал эчендәге проездах белән периодическим (нерегулярным) автотранспорт хәрәкәтә шарты белән генә арттыру, минималь разрыва нче участогы чикләренә учреждениесе кадәр йөрү 15 - 25 м.

2.3.26. Рөхсәт ителми урнаштыру гомуми белем бирү учреждениеләре өчен квартал эчендәге һәм межквартальных проездах белән даими рәшвәштә транспорт хәрәкәтә.

2.3.27. Түләүнең минималь тәэмин ителешә учреждениеләре, мәйданы, аларны жир һәм урнаштыру катнаша нигезендә приложениесе 5 к әлгә Нормативларга.

2.3.28. Бинаны гомуми белем бирү учреждениесе кирәк урнаштыру таләпләренә туры китереп, Санитария 2.4.2.1178-02.

2.3.29. Башлангыч һөнәри белем бирү учреждениеләренә - һөнәри-техник училище (алга таба - учреждение НПО) кирәк урнаштыру таләпләренә туры китереп, Санитария 2.4.3.1186-03.

Урнаштыру учреждениеләре НПО, шул исәптән, ял зоналары, спорт мәйданчыгы һәм спорт корылмалары яшүсмерләр өчен территорияләрендә санитар-саклау зоналары предприятияеләре рөхсәт ителми.

2.3.30. Ара нче территориясендә учреждениеләре НПО кадәр, сәнэгать, коммуналь, авыл хужалыгы объектлары, транспорт, юлларны һәм магистральләрене билгеләнә таләпләренә туры китереп санитария-защитным зоналары күрсәтелгән объектлар һәм корылмалар.

2.3.31. Уку бинасы кирәк проектировать биекlege артык түгел дүрт катлы һәм урнаштыру белән отступом нче кызыл линия кимендә 25 метр район үзәгендә һәм 10 м - авыл торак пунктларында.

Укыту-житештерү бүлмәләре, спорт залы һәм ашханә кирәк акча бүлеп биру аерым блоklar бәйле күчү белән төп корпусы.

2.3.32. Күләме жир учреждениеләре өчен НПО күрергә нигезендә приложениесе 5 к әлеге Нормативларга.

2.3.33. Жир кишәрлекләренә, отводимые өчен урта һәм югары уку йортларының тәэмин итәргә тиеш урнаштыру тулы комплексы, укыту-фәнни, торак һәм хужалык-көнкүреш биналарының һәм корылмаларының исәпкә алып, функциональ белән бергә, инженер, транспорт һәм социаль инфраструктурами торак пункт.

Шул урыннар биналар урта махсус һәм югары уку йортлары янындагы юллар һәм тиз йөрешле магистраль урамнарын кирәк предусматривать отступ нче чикләре машиналар йөрү өлеше кимендә 50 м, шул ук вакытта тулай торак тәкъдим ителә урнаштыру бу глубине территориясендә.

2.3.34. Дәвалау учреждениесе урнаштырыла таләпләренә туры китереп, Санитария 2.1.3.1375-03 һәм приложениесе 5 к әлеге Нормативларга.

2.3.35. Өчен ориентировочных исәп-хисап күрсәткечләре санын һәм күп кеше сыйдырышлы объектларының хезмәт күрсәтү, территорияләренә аз катлы төзелешләренә рәхсәт ителә кабул итү нигезендә авыл ЖИРЛЕГЕ 30-102-99.

2.3.36. Оештыру өчен хезмәт күрсәтү территорияләрендә аз катлы төзелешләренә рәхсәт ителә урнаштыру оешмалары кулланып, индивидуаль формаларын эшчәнлеге - балалар бакчасы, кибет, кафе, физкультура-сәламәтләндерү һәм досугового комплексы, парикмахерской, фотоателье һәм башка встроенными яки пристроенными к торак йортлар урнаштыру белән күбесенчә беренче һәм цокольном катларда һәм жиһазлар белән изоляцияләнгән нче торак өлештән бина) килә аласыз. Шул ук вакытта гомуми майданы встроенных объектларын артмаска тиеш 150 кв. м.

Күрсәтелгән учреждениеләр һәм предприятиеләр мөмкин ия центроформирующее өһәмияте һәм урнаштырыла үзәк өлешендә торак мөгариф.

2.3.37. Объектлар белән встроенными һәм пристроенными остаханәләр ремонтлау һәм прокату, һәм мойке, автомобильләр ремонтлау, көнкүреш техникасы, шулай ук помещениями ритуал хезмәтләр кирәк урнаштыру чигендә торак зонасы.

2.3.38. Урнаштыру встроенных предприятиеләре күрсәтүче зарарлы йогынты ясады, халыкның сәламәтлеге (рентгеноустановок, кибет, төзелеш материаллары, москательно-химик һ. б.) шартларында аз катлы төзелешләренә рәхсәт ителми.

2.3.39. Жир участогында торак йорт белән встроенным яки пристроенным объект хезмәт күрсәтү булырга тиеш бүлеп бирелгән торак һәм ижтимагый зонасы. Ка керү алдыннан бина кирәк предусматривать урынга күчерү өчен транспорт чаралары.

2.3.40. Тәэмин итү халкы һәр торак пункты хезмәтәннән беренче чиратта кирәк булган кадәр гамәлгә ашырылырга тиеш чикләрендә жәяүле мөмкинлеген 30 минутка (2 - 2,5 км); шул ук вакытта урнаштыру оешмалары артык югары дәрәжәдәге хезмәт күрсәтү, шул исәптән периодического кирәк предусматривать белән пешеходно-транспорт доступностью түгел 60 минут район үзәгендә.

2.3.41. Хезмэт күрсәтү Радиусы авыл торак пунктларында рөхсәт ителә: мәктәпкәчә белем бирү оешмалары нигезендә приложениесе 5 к, чын Нормативы;

гомуми белем бирү учреждениеләре:

- укучылар өчен I баскычлары, укуту - дө 2 км-дан артык жәяүле дө артык 15 мин. (бер якка) житү;

- укучылар өчен II һәм III баскыч укуту - да 4 чакрымнан артык жәяүле һәм 30 минутка (бер якка) транспорт үтемлелеген. Чик радиус хезмәт күрсәтү укучы II - III баскыч артмаска тиеш 15 км;

- оешма сәүдә - нигезендә приложениесе 5 к, чын Нормативы;

- поликлиникалары, амбулаторияләрне, фельдшер-акушерлык пункты һәм даруханә эшли - 30 минутка пешеходно-транспорт үтемлелеген.

2.3.42. Халкын оешмаларында хезмәт күрсәтү тиеш обеспечиваться юлы белән яңа төзелеш һәм реконструкция гамәлдәге фонды таләпләре нигезендә чын Нормативларын.

2.4. Зона рекреацион билгеләнештәге.

2.4.1. Зона рекреацион билгеләнештәге өчен билгеләнгән оешмалар халыкның күпләп ял итү, туризм, физик культура дәрәсләрен һәм спорт белән шөгыйльләну өчен, шулай ук, экологик хәлне яхшырту һәм үз эченә парклары, бакчалары, лесопарки, пляжи, сулыклар һәм башка объектлар кулланыла торган бу рекреация максатларында һәм формирующие системасын ачык киңлекләрен.

2.4.2. Рекреационные зонасы булдырырга кирәк үзара бәйләнештә белән яшеллеккә зоналар, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрне булдырып, взаимоувязанный табигы комплекс.

2.4.3. Рекреационные зонасы формалаша жирләрендә гомуми файдаланудагы.

2.4.4. Территорияләрендә рекреация зоналарын рөхсәт ителми төзү, яңа һәм киңәйтү, гамәлдәге сәнәгать, коммуналь-склад һәм башка объектлар.

2.4.5. Парк - озелененная күп функцияле территория яки махсус юнәлешләре рекреация эшчәнлегә белән нык үскән системасы төзекләндерү майданы кимендә 10 гектар предназначенная өчен халыкның күпләп ял итү. Парк территориясендә рөхсәт ителә биналар төзү өчен хезмәт күрсәтү килүчеләр һәм эксплуатацияләү паркы, биеклегә артып 8 м; биеклегә парк корылмалары - аттракционов - билгеләнә проекты. Төзелеш майданы артмаска тиеш 7 процент парк территориясен.

2.4.6. Чагыштырмасын элементларын парк территориясен кирәк кабул итү буенча гаризалар процентында нче гомуми паркның майданы:

- территорияне яшеллек һәм сулыклар - 70 – 75%;

- аллея, юллар, майданы - 10 – 15%;

- майданы - 8 – 12%;

- бина һәм корылмалар - 5 – 7%.

2.4.7. Функциональная оештыру парк территориясе билгеләнә проекты карап, белгечлек.

2.4.8. Тәэмин итү зарур ирекле керү мөмкинлегә парклар, бакчалар һәм башка озелененных территорияләр, гомуми файдаланудагы түгел допуская жайланмалары оград ягыннан торак районнары.

2.4.9. Сквер гыйбарәт компактную озелененную территориясен майданда, урамнары кисешкән яки примыкающем к урамындагы участка кварталының, предназначенную өчен

көндөлек кратковременного ял һәм пешеходного хәрәкәт итү халыкның зурлығында 1,5-2,0 гектар.

Территориядә сквер тыела урнаштыру, төзү. Чагыштырмасын элементларын территориядә сквер кирәк кабул итү, таблица буенча 9.

Таблица 9		
Урын урнаштыру скверлар	Элементы территориясендә (% ы гомуми майданы)	
	территориясендә яшел үсентеләр һәм сулыкларны	аллея, дорожки, майданчыклары, кече формалары
торак районда, торак урамнарында, йортлар арасында, алдында аерым зданиями	70 - 80	30 - 20

2.4.10. Юл чөлтөрөн ландшафтно-рекреация территорияләрен (юллар, аллея, тропы) кирәк трассировать мөмкинлеге буенча минималь уклонами нигезендә төп юнөлешләре юлларын жәяүлеләр хәрәкәте. Киңлеге дорожки булырга тиеш кратной 0,75 м (киңлеге полосасының хәрәкәте бер кеше).

Жәяүлеләр аллея кирәк предусматривать юнөлешендә массакуләм агымнары пешеходного хәрәкәте предусматривая алар өчен майданчыклар кратковременного ял.

Өслеге майданнары, юл-тропиночной чөлтөрөн чикләрдә рекреация территорияләрен кирәк кулланырга берсе плиток, таш һәм башка прочных минераль материаллардан, допуская куллану асфальт жәелгән аерым очрактарда.

2.4.11. Озелененные территориясендә гомуми файдаланудагы булырга тиеш ремонт һәм төзекләндерү эшләрен күрдә һәм жиһазландырылган, кече архитектурными оештыру формалары белән: фонтанамы һәм бассейнамы, лестницами, беседками, светильниками һәм башкаларга. Саны яктырткыч кирәк билгели һәм нормалары буенча освещенности территорияләрен.

2.4.12. Ара нче биналарның һәм корылмаларның кадәр яшел үсентеләр күрергә нигезендә таблицей 10 шарты каршылыксыз подъезд һәм эш янғын, автотранспорт; нче һава электр линияләре - Кагыйдәләре нигезендә урнаштыру электроустановок.

Таблица 10		
Бина, корылма	Ераклык (м) от биналар, корылмалар, объектны кадәр янында булуын исәптә тотып эшләнгән	
	ствола агач	жәйде
Тышкы дивары биналар һәм корылмалар	5,0	1,5
Крае тротуар һәм садовой дорожки	0,7	0,5
Крае машиналар йөрү өлешендә урамнар, кромка укрепленной полосасының обочины юллар яки бровка	2,0	1,0

канавы		
Мачта һәм таяныч осветительной челтәре, күпер таянычы һәм эстакада да ачылачак	4,0	-
Подощва откоса, террасы һәм башка	1,0	0,5
Подощва яки эчке грань подпорной стенки	3,0	1,0
Асты челтәре:		
газүткәргеч, канализация	1,5	-
тепловая челтәре (стенка канал, тоннельнең яки тышча каршындагы бесканальной салу)	2,0	1,0
суүткәргеч, дренаж	2,0	-
көч кабель һәм кабель элементә	2,0	0,7

Әсәрләр:

1. Приведенные нормаларын карый, агач утыртырга керештеләр белән диаметрлы кроны артык түгел 5 м булырга тиеш артты өчен агач белән кроной кушылмаган диаметра.
2. Агачлар, высаживаемые бар, биналар булырга тиеш түгел, тикшерүгә тоткарлык инсоляции һәм освещенности торак һәм жәмәгать биналарының.
3. Шул односторонней көньяк-көнбатыш һәм көньяк юнелеш бирү торак урыннары кирәк предусматривать өстәмә яшелләндерү, препятствующее перегреву урыннары.

3 өлеш. Житештерү территориясе.

3.1 Житештерү зонасы.

3.1.1. Предприятие надлежит урнаштыру территориясендә, предусмотренной генераль планы жирлеге, проект планлаштыру, производство зонасының. Урнаштыру сәнәгать предприятиеләре үз эченә алган куркыныч житештерү объектлары, РФ Законы нигезендә ТУРЫНДА "куркыныч житештерү объектларын сәнәгать куркынычсызлыгы" № 116-ФЗ 21.07.1997, гамәлгә ашырылырга тиеш исәпкә алып, потенциал мөмкинлекләрен аварияләр, шулай ук исәпкә алып, локальләштерү һәм бетерү һәм аларның нәтижеләрен.

3.1.2 составына житештерү зоналары, зоналары, инженер һәм транспорт инфраструктуралары керергә мөмкин:

- коммуналь зона - зона урнаштыру, коммуналь һәм склад объектларын, торак-коммуналь хужалык объектларын, транспорт объектларын объектларын күпләп;
- житештерү зона - зона урнаштыру житештерү объектлары белән төрле нормативами әйләнә-тирә мохиткә йогынты, кагыйдә буларак, таләп ителә торган жайланма санитар-саклау зоналары, киңлеге 50 м, шулай ук тимер юл, керү юлларын;
- башка төрләрден житештерү (фәнни-житештерү зонасы), инженер һәм транспорт инфраструктуралары.

Житештерү зоналарында рәхсәт ителә урнаштыру корылмалар һәм бүлмәләр объектлары авария-коткару хезмәтләре, хезмәт күрсәтүче урнашкан житештерү предприятиеләре зонасында һәм башка объектлар.

Урнаштырганда һәм реконструкцияләү предприятиеләре һәм башка объектлар территориясендә житештерү зонасы кирәк предусматривать чаралары белән тәэмин итү буенча аларның куркынычсызлык процессында файдалану, ә шулай ук предусматривать

авария булган очракта берсендә предприятиеләр яклауга, халыкның тирә-юнь районнар нче куркыныч воздеийвий һәм иминлеген тәэмин итү буенча чараларны эшләү һәм башка предприятиеләре. ДҺрҺкҺ куркыныч житештерү һәм башка объектларны билгеләнә законнарда билгеләнгән тәртиптә нигезендә техник регламентами.

3.1.3. Торак пункт чикләрендә рөхсәт ителә урнаштыру житештерү предприятиеләре һәм объектлары III, IV, V сыйныф укучыларының урнашу белән, тиешле санитар – саклау зоналары. Чикләрендә селитебной территориясендә рөхсәт ителә урнаштыру сәнәгать предприятиеләре, түгел выделяющие зарарлы матдәләр белән непожароопасными һәм невзрывоопасными житештерү процесслары белән генә тудыра торган тавыш та керми, преышающего билгеләнгән нормалар түгел, таләп ителә торган жайланма тимер юл бару юллары. Шул ук вакытта араны нче участогы чикләрен сәнәгать предприятиеләре кадәр торак биналарны, жир, мәктәпкәчә балалар учреждениеләре, гомуми белем мәктәпләрен, сәламәтлек саклау учреждениеләре һәм ял күрергә, ким дигәндә, 50 м

3.1.4. Иминлек тәэмин итү максатыннан, халык тирәсендә объектларын һәм производство булган чыганакалары йогынтысын чәршәмбе яшәү һәм кеше сәламәтлеге билгеләнә махсус территориясе аеруча режимом файдалану, санитар-защитная зонасы (СЗЗ). Территориясе СЗЗ өчен билгеләнгән: тәэмин итү дәрәжәсен киметү йогынтысын кадәр таләп ителгән гигиена нормативларын барлык факторам йогынтысын, аннан читтә; булдыру санитар-защитного һәм эстетик барьера арасында территория предприятие (предприятиеләре) һәм территория торак төзелеше. Чыганакалары йогынтысын чәршәмбе яшәү һәм кеше сәламәтлеге булып тора объектлар, алар өчен дәрәжәләрен чакырыла пычрану читтә сәнәгать майданчыгы артып китә 0,1 ә шикаятен карау мөмкин түгел тораган (ПДК) һәм (яки) иң чик допустимого дәрәжәдәге (ПДУ).

Өчен объектлар булган чыганакалары йогынтысын чәршәмбе яшәү, проект эшләнә күләмен нигезләү СЗЗ таләпләренә туры китереп, Санитария 2.2.1/2.1.1.1200-03 "Санитар-сак зоналары һәм санитар классификация предприятиеләренә, корылмаларны һәм башка объектларны" (үзгәрешләре белән 10 апрель, 2008 ел, 6 октябрь, 2009 ел).

Өчен объектлар буенча ясау һәм саклау, шартлаткыч матдәләр, материаллар, әйберләр һәм алар нигезендә кирәк предусматривать запретные (куркыныч) зонасын һәм районнары. Күләме әлеге зоналар һәм районнары һәм мөмкинлеге төзелеш аларда билгеләнә махсус норматив документлар белән расланган билгеләнгән тәртиптә һәм органнары белән килештерү буенча дәүләт күзәтчелеге карамагындагы акцияләре, күрсәтелгән объектлар.

Объект булган запретных (куркыныч) зоналарын торак, ижтимагый һәм житештерү зданиями рөхсәт ителми.

3.1.5. Санитар-сак зонасында гына рөхсәт ителә урнаштыру, торак бинаны мәктәпкәчә балалар учреждениеләренә гомуми белем бирү мәктәбе, сәламәтлек һәм ял, спорт корылмалары, бакчалары, парклар, садоводческие ширкәт һәм огороды. Участоклар санитар-саклау зоналары предприятиеләре кертелми территориясе составына предприятиеләр һәм бирелергә мөмкин объектларын урнаштыру өчен, аларның төзелеше рөхсәт ителә территориясендә әлеге зоналар. Сәламәтлек, санитар-гигиена, төзелеш һәм башка чаралар белән бәйлә саклауга, әйләнә-тирә мохит янындагы предприятиегә загрязненной территориясен кертәп, төзекләндерү, санитар-саклагыч зона хисабына башкарыла, предприятие ия булган зарарлы ташландыклары.

3.1.6. Моннан тыш, санитар классификациясе, житештерү предприятиеләре һәм объектлары ия кайбер характеристикаларын һәм төрле аларның параметрлары, шул исәптән:

зурлығы буенча биләгән территориясе:

участогына кадәр-0,5 га; 0,5 - 5,0 га; 5,0 - 25,0 гектар;

зона: 25,0 - 200,0 гектар;

буенча нәтижәлелекне куллану территориясендә: тыгызлыгы төзү 10 яшьтән алып 75 процент;

халык саны буенча эшләүче кадәр-50 кешегә; 50 - 500 кеше; 500 - 1000 кеше; 1000 - 4000 кеше; 4000 - 10000 кеше; 10000нән артык;

зурлығы буенча, йөк әйләнеше (принимаемой буенча большому ике грузопотоков - килү яки башкару):

тәүлегенә кадәр-2; 2-40; 40;

тонна елга кадәр-40; 40 100000; 100000 артык;

зурлығы буенча ресурсларны:

водопотребление (мең м³/тәүлек булган): - 5; 5 яшьтән алып 20; 20 дән артык;

теплопотребление (Гкал/сәг) кадәр-5; 5 яшьтән алып 20; 20 дән артык

3.1.6 составында житештерү зоналары ала төзелергә сәнәгать зонасы билгеләнгән урнаштыру өчен сәнәгать предприятиеләре күбесенчә карап санитар классификациясе производстволар, фәнни-житештерү, коммуналь-склад.

Предприятиеләр, азык-төлек, медицина, фармацевтика һәм башка сәнәгать тармаклары белән санитар-саклау зонасы 100 метр кирәк түгел урнаштыру территориясендә сәнәгать зоналары (район) предприятиеләре белән металлургия, химия, нефть химиясе һәм башка сәнәгать тармаклары зарарлы производствосы, шулай ук чикләрендә аларны санитар-саклау зоналары.

3.1.7 Корылмалар планировочную оештыру, " сәнәгать зоналарын кирәк предусматривать рәвешендә кварталлар (чикләрендә красных линияләрен), чикләрендә алар урнаштырыла төп һәм вспомогательные житештерү предприятиеләре исәпкә алып, санитар-гигиена һәм янгынга каршы таләпләрнең, аларны урнаштыру, йөк әйләнешенең һәм төр транспорт, шулай ук чиратны төзү.

Территориясе, занимаемая майданчыклар сәнәгать предприятиеләре һәм башка житештерү объектларын, учреждениеләр һәм предприятиеләр тарафыннан хезмәт күрсәтү, булмаска тиеш, кагыйдә буларак, ким дигәндә, 60% бөтен территориясендә сәнәгать зонасы.

Мәшгульлек территориясендә сәнәгать зонасы билгеләнә процентында ничек мөнәсәбәт сумманың майданчыклар сәнәгать предприятиеләре һәм алар белән бәйлә объектларны чикләрендә киртәләре (яки булмаганда, коймалар - тиешле, аңа шартлы чикләре), шулай ук хезмәт күрсәтү учреждениеләре кертү майданнары, занятой железнодорожными станцияләре, гомуми территориясе сәнәгать зонасы билгеләнгән генераль планы, шөһәр. Мәшгуль территориясен үз эченә ала резерв участкалары майданчыкларында предприятиеләре һәм башка объектлар билгеләнгән нигезендә заданием, проектлаштыру урнаштыру өчен, аларга биналар һәм корылмалар.

Норматив күләме участогы сәнәгать предприятиеләре тигез рәвештә кабул ителә карата майданының аның төзелеш к күрсәткечләре норматив плотности төзелеш майданчыгы сәнәгать предприятиеләре нигезендә авыл ЖИРЛЕГЕ 18.13330.

3.1.8 урнаштырганда, предприятиеләрнең һәм башка объектларның кирәк предусматривать буенча чаралар исключению пычрану туфракларны, өске һәм жир асты сулары, өске водосборов, сулыкларны һәм атмосфера һавасын таләпләрен исәпкә алып нигезләмәләрен саклау турында, жир асты сулары.

3.1.9. Түләүнең минималь мәйданы, яшелләндерү, санитар-саклау зоналары күрергә карап, ширины зонасы, %:

- 300 м 60
- 300 дән артык кадәр 1000 м 50
- ав 1000 кадәр 3000 м 40

Ягыннан селитебной территориясендә кирәк предусматривать юлга, агач-куак үсентеләр, киңлеге кимендә 50 м, ә шул зонасы киңлеге 100 метр, ким дигәндә, 20 м

3.1.10. Жайланма отвалов, шламонакопителей, калдыкларны һәм отбросов предприятиеләре рөхсәт ителә булганда гына обосновании булмавы аларны утильләштерү.

3.1.11. Предприятие, сәнәгать узеллары һәм алар белән бәйлә отвалы, калдыкларны, чистарту корымалары урнаштыру кирәк жирләрендә несельскохозяйственного билгеләнешендәге яки непригодных авыл хужалыгы өчен. Булмаганда, мондый жирләрне ала выбираться участоклары чикләре авыл хужалыгы биләмәләрендә худшего сыйфат.

3.1.12. Урнаштыру, предприятие һәм сәнәгать үзәкләре мәйданнарында залегания файдалы казылмалар рөхсәт ителә органнары белән килештерү буенча дәүләт тау күзәтчелеге, ә мәйданнарда залегания гомумтаралган файдалы казылмалар - билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе законнары..

3.1.13. Урнаштыру, предприятие һәм сәнәгать узелларын рөхсәт ителми:

- составында рекреация зоналары;
- беренче поясе санитар саклау чыганақлардан су белән тәэмин итү;
- бу су саклау һәм яр буе зоналарында елгалары;
- жирләрендә аеруча саклаулы табигать территорияләрен һәм аларны саклау зоналарын;
- зоналарда тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне саклау рөхсәтеннән башка тиешле органнары истәлекләрен саклау;
- участокларда пычранган органическими һәм радиоактивными отбросами кадәр үк сроклары билгеләнгән органнары, Роспотребнадзор.

3.1.14. Предприятие белән атмосфера һавасын пычрату чыганақлары булып надлежит урнаштыру карата торак төзелеш кагыйдәләрен исәпкә алып, ветров преобладающего юнәлешләре.

3.1.15. Житештерү чыганагы, тышкы тавыш та керми белән уровнями тавыш 50 дБА һәм аннан артык урнаштыру кирәк карата торак һәм жәмәгать биналарга нормалары нигезендә яклау буенча ел, тавыш та керми.

3.1.16. Мәйдан жир билгеләнгән яшелләндерү өчен чикләрендә, койма предприятие кирәк, дип билгеләргә исәбеннән чыгып, кимендә 3 кв. м, эшләүче бер кешегә бүген республикада иң күп санлы үзгәрүе. Өчен предприятиеләр саны эшләүче 300 кеше һәм аннан да 1 гектар мәйдан предприятиеләр жир мәйданы, яшелләндерү өчен билгеләнгән рөхсәт ителә уменьшать исәбеннән тәэмин итү билгеләнгән күрсәткелләреннән плотности төзү. Чик күләме участоклары өчен билгеләнгән яшелләндерү артмаска тиеш 15% мәйданчыгы предприятиеләре.

3.1.17. Территориясендә предприятиеләр кирәк предусматривать күркәм ял мәйданчыгы һәм гимнастических күнегүләр эшләүче.

Күләме майданчыклары надлежит кабул итәргә исәбеннән артык түгел 1 кв. м, эшләүче бер кешегә бүген республикада иң күп санлы үзгәрүе.

3.1.18. Территориясе чикләрендә торак пунктларны обособленных склад районнарында үтәп, санитария, янгынга каршы һәм махсус нормалар кирәк предусматривать рассредоточенное урнаштыру склад дөүләт резервларын, склад нефть һәм нефть продуктары, беренче төркем, перевалочных базалары, нефть һәм нефть продуктары, склад сжиженных газлар, склад шартлаткыч материалларны һәм базислы склад көчле агулы матдәләр базислы склад азык-төлек, фураж һәм сөнәгать чималы, лесоперевалочных базалары базислы склад урман һәм төзелеш материаллары.

3.1.19. Урнаштырганда складлар һәм барлык төр кирәк, максималь рәвештә кулланырга подземное пространство. Объектларын урнаштыру кирәк гамәлгә ашырырга таләпләре нигезендә норматив документлар Ростехнадзор, регламентирующих файдалану, жир асты киңлегенә максатыннан бәйле булмаган файдалы казылма чыгару белән.

Таләпләр биналарга, корылмаларга, строениям һәм наружным установкам нефть эшкәртү һәм нефть химиясе предприятиеләре

3.1.20. Проектлауда биналар, корылмалар, корылма һәм тышкы жайланмалары житештерү һәм нефть эшкәртү һәм нефть химиясе предприятиеләре таянып эш итәргә кирәк ҮЗИДАРӘСЕ 4.13130.2009 «Жыентыгы кагыйдәләрен. Системасын, янгынга каршы саклану. Чикләү тарату янгын объектларында яклау. Таләпләр объемно-планировочным һәм конструктивным карарлары» (утв. Гадәттән тыш хәлләр министрлығы боерыгы белән РФ 25.03.2009 N 174) (ред. от 27.05.2011), башка норматив документларга янгын куркынычсызлыгы буенча.

3.1.21. Әйләндереп территориясендә предприятиеләр һәм аерым урнашкан объектлар үтәлә берсе несгораемых материаллар.

3.1.22. Ара нче коймалар кадәр тышкы жайланмалары житештерү корылмаларын, житештерү ярдәмче һәм өстәмә объект, бина, жиһазлар һәм обвалований эре компанияләр кабул ителергә тиеш исәпкә алып, мөмкинлекләре, ирекле йөрү янгын сүндерү автомобиле һәм булдыру сакланучы зонасы, эмма кимендә 10. м.

3.1.23. Территориясендә предприятиеләр булырга тиеш кимендә ике. м. " автомобиль юллары, гомуми файдаланудагы яки тупиковые подъезд к территориясендә предприятиеләр.

3.1.24. Объектлар общезаводского билгеләнешендәге (бинаның идарәсе, жәмәгать туклануы, сәламәтлек саклау, конструкторлык бюросы, уку билгеләү, ижтимагый оешмалар, мәдәни хезмәт күрсәтү һәм башкалар) булырга тиеш урнашырга бу предзаводской зонасында предприятие расстояни ким түгел:

а) от биналар категория Ә, Б, тышкы жайланмалар категория ФӨННӨР академиясе һәм БН, арадаш склад легковоспламеняющихся кебек янучан һәм жидкостей - 80 м;

б) от биналар категория һәм тышкы жайланмалар категория ВН - 30 метр;

в) от арадаш склад сжиженных кебек янучан газлар - 100 м;

г) от товар-чимал склады (парк) легковоспламеняющихся кебек янучан һәм жидкостей - 200 м;

д) от поршневых газгольдеров кебек янучан газлар - 150 метр;

е) нче газгольдеров даими күләмен һәм газгольдеров белән водяным бассейны - 100 м;

ж) нче торба белән взрывопожароопасными азык-төлөк белән - 50 м.

Бу таләпләр кагылмый бу караульные урыны һәм проходные, располагаемые периметр буенча коймалар.

Административ биналарда, инженер корпуста һәм биналарда, уку билгеләү рөхсәт ителә располагать утырышлар заллары һәм актовые заллары белән киноаппаратными, шул ук вакытта актовые заллары һәм заллары утырышлар сыйдырышлы 200 дән артык урынга урнашырга тиеш түгел югарырак 5-нче кат.

3.1.25. Противопожарное араны нче биналар, корылмалар, корылма һәм тышкы жайланмалар категория (алга таба - объектлар категорияләре) Ә, Б, АН, БН кадәр чикләре юлына бүлөп бирелгән полосаның гомуми тимер юлларны кабул ителергә тиеш, ким дигәндә, 100 м, кадәр чикләре юлына бүлөп бирелгән полосаның гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының юл - кимендә 50 м

3.1.26. Предприятиесенең территориясе тиеш разделяться узган зона, аларда, нигездә урнаштырыла:

ә) предзаводская зонасы - административ һәм көнкүреш бина, жәмәгать туклануы, сәламәтлек саклау, мәдәни хезмәт күрсәтү, конструкторлык бюросы, уку билгеләү, сәүдә, янгын сүндерү депосы (постлар), гаражлар һ. б.;

б) житештерү зонасы - производство биналары һәм корылмалары, технологик жайланма, цех, шулай ук аларның составына керүче подсобно-житештерү һәм вспомогательные бина һәм корылмалар, башлангыч складлар (парклар);

в) подсобная зонасы - бина һәм корылмалар подсобно-житештерү билгеләнешендәге (ремонт-механические, ремонт-төзелеш, тарные һәм башка цехларында, заводские лабораториясе һ. б.);

г) складская зонасы - складлар материал, жиһаз, реагентлар, майлар, эзер продукция һ. б.;

д) зонасы чимал һәм товар склады (парк) - чимал һәм товарные складлар (парклар) кебек янучан газлар, легковоспламеняющихся кебек янучан һәм жидкостей, шулай ук аларның составына керүче подсобно-производство биналары һәм корылмалары, сливноналивные эстакады.

3.1.27. Житештерү, подсобная, складская зонасы предприятиеләре тиеш уртаклашырга бу кварталлар.

Мәйданы һәр квартал предприятиенең красных линияләрдә төзү артмаска тиеш 16 га каршындагы озынлыгы яктарның бер кварталының түгел, 300 м

Противопожарное арасы красными линияләре төзү ике катнаш кварталда предприятиеләр һәм зоналары билгеләнә бер шартлар урнаштыру, алар арасында автомобиль юллары, инженерлык челтәрләре, эстакад, яшеллек һ. б. да булырга тиеш, ким дигәндә, 40 м

3.1.28. Урнашуы биналар һәм корылмалар эчендә кварталда предприятиеләр кайгыртырга тиеш хорошуюпроветриваемость.

3.1.29. Планлаштыру территориясендә предприятиеләр тиеш предотвращать элөгү продуктары вакытта, авария хәлендәге разливе белән жир бер объектларын участоклар башка, ә шулай ук тәэмин итүне оештыруга бүлөп бирелгән разлившихся продуктары һәм яклауга территориясендә нче скапливания талых һәм яңгыр суларын.

3.1.30. Шул урыннар предприятиеләр лесистой жирлегендә араны нче чикләре урман массивының кадәр коймалар предприятиеләр булмаска тиеш:

ә) өчен ылыслы - 100 м;

б) өчен яфраклы - 20. м.

Буенда чикләре урман массивының тирәсендә предприятие тиеш предусматриваться вспаханная полосасы жирнең киңлеге кимендә 5. м.

3.1.31. Предприятие тиеш урнаштырыла на расстоянии ким дигендә 200 метр ераклыкта, ярларның елгалары.

3.2. Коммуналь – складская зонасы.

3.2.1. Территорияне коммуналь зона өчен кулланылыр урнаштыру общетоварных һәм махсус склад, предприятиеләрнең коммуналь, транспорт һәм торак-коммуналь хужалыгы, ә шулай ук предприятиеләр күпләп һәм мелкооптовой сәүдә.

3.2.2. Оештыруга санитар-саклау зоналары предприятиеләре һәм объектлары урнашкан коммуналь зонасында гамәлгә ашырырга кирәк таләпләренә туры китереп житештерү зоналары.

Күләме, санитар-саклану зонасы өчен картофеле-, овощи - һәм фруктохранилищ булырга тиеш, 50 м

3.2.3. Проектлауда коммуналь зона шартлары куркынычсызлыгы буенча нормируемым санитар-гигиена итми, теләсә кайсы таләпләренә туры нормативларын, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы, төзекләндерү һәм яшелләндерү күрергә аерым билгеләнгән таләпләр нигезендә өчен житештерү зоналары.

3.3. Зонасының инженерлык инфраструктурасын.

3.3.1. Су белән тәэмин итү.

3.3.1.1. Исәпләү системалары, су белән тәэмин итү, шул исәптән сайлау чыганаclarы хужалык-эчә торган су белән тәэмин итү һәм житештерү, урнаштыру водозаборных корылмалар һәм башка кирәк житештерергә таләпләре нигезендә СНиП 2.04.01-85*, СНиП 2.04.02-84*, СанПиН 2.1.4.1074-01, СанПиН 2.1.4.1110-02, СанПиН 2.1.4.1175-02.

3.3.1.2. Расчетное среднесуточное водопотребление буларак билгеләнә суммасы чыгымнарны су, хужалык-көнкүреш ихтыяжларына һәм ихтыяжлары, сәенгәть предприятиеләре исәпкә алып, чыгым су поливку.

Чыгымы (су, хужалык-көнкүреш ихтыяжларына билгеләнә исәпкә алып, чыгым су буенча аерым объектлары төрле категория кулланучылар нормалары нигезендә, әлегә кушымтада 6 к әлегә Нормативларга. Өчен ориентировочного исәпкә алу башка кулланучылар исәпләү удельного күрсәткеченнән кертелә позициясе "неучтенные чыгымнар".

Кереме су житештерү ихтыяжларына, шулай ук наружное пожаротушение билгеләнә таләпләре нигезендә СНиП 2.04.02-84*.

3.3.1.3. Сайлау чыганактан су белән тәэмин итү булырга тиеш обоснован нәтижәләре топографических, гидрологических, гидрогеологических, ихтиологических, гидрохимических, гидробиологических, гидротермических һәм башка эзләнүләре һәм санитар тикшерү барышында.

Сыйфатында чыганактан су белән тээмин итү кирәк, дип карарга жир асты сулары (водоносные пласты, подрусловые һәм башка су).

Системада су белән тээмин итү рөхсәт ителә куллану берничә чыганақлары белән төрле гидрологическими һәм гидрогеологическими ягыннан, характеристикалары.

3.3.1.4. Өчен хужалык-питьевых су үткәргечләр булырга тиеш максималъ рөвештә кулланылачак, булган ресурсларны, жир асты сулары (шул исәптән пополняемых чыганақлары), удовлетворяющих санитар-гигиена таләпләренә жавап бирсен.

3.3.1.5. Өчен житештерү су белән тээмин итү, сәнәгать предприятиеләренә кирәк мөмкинлеген куллану очищенных суларын.

Куллану жир асты сулары эчә торган сыйфат өчен ихтыяжлары белән бәйлә булмаган хужалык-питьевым водоснабжением рөхсәт ителми.

Сайлау чыганагын житештерү су белән тээмин итү кирәк житештерү таләпләрен исәпкә алып, предъявляемых кулланучылар сыйфатына су.

3.3.1.6. Су белән тээмин итү системасы кирәк проектировать туры китереп, СНиП 2.04.02-84*. Су белән тээмин итү системасы булырга мөмкин централизованными, нецентрализованными, локальными, оборотными.

Үзәкләштерелгән су белән тээмин итү системасы, торак пунктларны тээмин итәргә тиеш:

- хужалык-питьевое водопотребление торак һәм жәмәгать биналарында, ихтыяжларына коммуналь-көнкүреш предприятиеләре;

- хужалык-питьевое водопотребление предприятиеләрендә;

житештерү ихтыяжларына сәнәгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләре, анда таләп ителә, эчә торган су сыйфаты, яки алар өчен иктисади яктан мәгънәсез корылма аерым суүткәргеч;

- сүндерү, янгын чыгу;

үз ихтыяжларына станцияләре суну эзерләү, промывку суүткәргеч һәм канализация челтәре һәм башкалар.

Шул обосновании рөхсәт ителә корылышы мөстәкыйль суүткәргеч өчен:

- поливки һәм дигән фикер бар территорияләрне (урамнары, юллары, мәйдан, яшел үсентеләр), эш фонтан һәм башкалар;

- поливки посадок шул үзбәкләренә, парниках һәм ачык участка, шулай ук йорт яны участкаларын.

Локаль системасын тээмин итүче технологик таләпләр объектларын тиеш проектироваться белән берлектә объектлары.

3.3.1.7. Торак пунктларда кирәк:

- проектировать централизованные системасын су белән тээмин итү өчен торак пунктлар һәм житештерү объектлары;

- предусматривать реконструкцияләү, гамәлдәге водозаборных корылмалары (водозаборных скважина, шахтных кое һәм башка) өчен сохраняемых хисап чорына авыл торак пунктларын;

- карарга целесообразность жайланмалары өчен поливки йорт яны участкалары аерым сезонлы су үткәргечләр кулланып, жирле чыганақлардан һәм жирдә сугару системаларын системаларын, непригодных сыйфатында чыганагын хужалык-эчә торган су белән тээмин итү.

3.3.1.8. Проектлауда яңа һәм киңәйтү, гамәлдәге водозаборов исәпкә алынырга тиеш шартлар, багланышлар, аларны существующими һәм проектируемыми водозаборами

күрше учасокларында, шулай ук аларның йогынты ясый, әйләнә-тирәлеккә природную чәршәмбе (поверхностный сток, яндыру тыела һәм башкалар).

Су алу корылмалары да кирәк проектировать исәпкә алып, перспективалы үсеш водопотребления.

3.3.1.9. Водозаборы жир асты сулары булырга тиеш урнашырга читтә территориясендә сәнәгать предприятиеләре һәм торак төзелеше. Урнашуы территориясендә сәнәгать предприятиеләре яки торак төзелеше мөмкин тиешле обосновании.

Бу водозаборах жир асты сулары кулланыла ала су алу скважинасы, шахтные кое, эшли водозаборы, катнаш водозаборы, лучевые водозаборы, каптажи чишмәләр.

3.3.1.10. Урын урнашу водоприемников өчен водозаборов хужалык-эчә торган су белән тәэмин итү кабул ителергә тиеш югарырак агымы буенча водотока урын суларны торак пункт территориясендә тәэмин итә торган оештыру санитар саклау зоналары.

3.3.1.11. Кулланганда сулары өчен хужалык-көнкүреш ихтыяжлары тиеш үткәреләчәк чаралар буенча водоподготовке, шул исәптән агарту һәм обесцвечивание, обеззараживание, махсус эшкәртү өчен чагылыш табарга тиеш органик матдәләрне киметү, нәтижәлелекне привкусов һәм запахов, стабилизационная эшкәртү яклау өчен, су үткәргеч торбалар һәм жиһазларын коррозиядән һәм мэгариф отложений, обезжелезивание, фторирование, чистарту нче марганца, фтора һәм сероводорода, умягчение су.

Эшкәртү алымнарын кулланып, су һәм расчетные параметрлары корылмалары суны әзерләү кирәк, дип билгеләргә карап, су сыйфатын источнике су белән тәэмин итү, билгеләнештәге суүткәргеч, житештерүчәнлеге станциясе суны әзерләү һәм жирле шартлар нигезендә әлеге технологик эзләнүләре, тәжрибәләре корылмаларынан эшләүче шундый шартларда.

Коммуникацияләр станцияләре суны әзерләү кирәк исәп тотарга мөмкинлек уздыру чыгым су, 20 - 30 процентка күбрәк исәп-хисап.

Корылмалары суны әзерләү кирәк, располагать буенча естественному склону жирлегендә исәпкә алып, югалтуларны напора бу корылмаларда, соединительных коммуникациях һәм үлчәү жайланмаларда.

Тәэмин итү өчен, гарантияле, тотрыклы сыйфатын яхшырту һәм химик составын, эчә торган суның торак йортларга, дөвалау-профилактика, шулай ук, балалар учреждениеләрендә предусматривать аерым системасына разбора су өчен питья һәм әзерләү пици урнаштырырга кәргәндә бу системасына фильтрлар сизгер чистарту сәнәгать житештерүе, тиешле дәүләт стандартлары, Россия Федерациясе һәм булган сертификатлар килүен, санитария-гигиена таләпләренә туры Россия Федерациясе.

3.3.1.12. Водоводы һәм суүткәргеч челтәрен кирәк проектировать белән уклоном ким дигәндә, 0,001 юнәлеше буенча мөрәжәгать чыгару.

3.3.1.13. Саны линияләрен водоводов күрергә исәпкә алып, категориясендә су белән тәэмин итү системасын һәм чиратны төзү.

3.3.1.14. Суүткәргеч челтәре булырга тиеш кольцевыми. Тупиковые линияләре, су торбалары кулланырга рөхсәт ителә:

- тапшыру өчен, су житештерү ихтыяжларына - шул допустимости тәнәфес бу водоснабжении вакытында бетерү буенча һәлакәт;

- бирү өчен су, хужалык-питьевые кирәк - шул торбалар диаметры түгел, күбрәк 100 мм;

- бирү өчен су противопожарные яки хужалык-противопожарные ихтыяжларына бәйсез рәвештә, чыгым су пожаротушение - шул озынлыгы линияләрен түгел, күбрәк 200 м

Кольцевание тышкы суүткөргөч челтөр эчке водопроводными челтөрлөрө " биналарның һәм корылмаларның рөхсәт ителми.

Торак пунктларда белән числом халкы кадәр 5 мең кеше һәм расходом су наружное пожаротушение кадәр 10 л/с яки каршындагы саны эчке янгын сүндерү кранов бинасында кадәр 12 рөхсәт ителә тупиковые линия озынлыгы 200 м шарты төзелешен янгынга каршы эре компанияләр яки сулыкларны, су башнясы яки контррезервуара ахырында тупика.

3.3.1.15. Попутные отборы су кертелә бер линия внутриквартальной (распределительной) челтөрөн һәм турыдан-туры килгән питающих аларны су үткөргөчләр һәм магистральләрне.

Жайланма сопроводительных линияләрөн өчен, тоташтыру попутных кулланучылар рөхсәт ителә вакытта диаметры магистраль линия һәм су үткөргөчләр 800 мм һәм аннан да күбрәк һәм транзитном расходе кимендә 80 процент суммарного чыгым.

Шул киңлеге урамнары чикләрендә красных линияләрөн кимендә 60 метр рөхсәт ителә салу челтөрләрөн буенча обеим як урамнары.

3.3.1.16. Соединение челтөрлөрө хужалык-питьевых суүткөргөчләр челтөрлөрө белән су үткөргөчләр тапшыручы мөрәжәгать суга непитьевого сыйфаты, рөхсәт ителми.

3.3.1.17. Янгынга каршы көрәш суүткөргөч тиеш предусматриваться һәм берләшергә белән хужалык-питьевым яки суүткөргөч житештерү.

Рөхсәт ителә кабул итөргә наружное противопожарное су белән тәэмин итү бер емкостей (эре компанияләр, сулыкларны) өчен:

- торак пунктлары белән числом халкы кадәр 5 мең кеше;
- аерым торган ижтимагый биналар күләме кадәр 1000 куб. м, урнашкан торак пунктларында да булган кольцевого янгынга каршы су үткөргөч;
- шул күләмдә биналар артык 1000 куб. м - белән килештереп, янгынга каршы хезмәте;
- житештерү биналарын эшчәнлеге белән категория, Г, Д каршындагы расходе су наружное пожаротушение 10 л/с;
- склад тупас терлек азыгы күләме кадәр 1000 куб. м;
- складлар, минераль ашламалар күләме, биналарны кадәр 5000 куб. м;
- биналарның радиотелевизионных передающих станцияләрө;
- биналар, суыткычлар һәм хранилищ яшелчө һәм жиләк-жимеш.

3.3.1.18. Рөхсәт ителә түгел предусматривать противопожарное су белән тәэмин итү:

- торак пунктлары белән числом халкы-50 кеше каршында төзү зданиями кадәр биеклектәге ике катлы;
- аерым торган, урнашкан торак пунктлардан читтә урнашкан, жәмәгать туклануы предприятиеләрө шул күләмдә биналар кадәр 1000 куб. м һәм сәүдә предприятиеләрө каршындагы мәйданы 150 кв. м (чыгарма промтоварных кибет), шулай ук жәмәгать биналары, I һәм II дәрәжә огнестойкости күләме 250 куб. м, урнашкан торак пунктларында;
- житештерү биналарын, I һәм II дәрәжә огнестойкости күләме кадәр 1000 куб. м (кала, биналар белән металлическими незащищенными яки деревянными несущими конструкциями, шулай ук полимерным утеплителем күләме 250 куб. м) эшчәнлеге белән категорияләр Д;
- завод ясау буенча тимер-бетон эшләнмәләр һәм товар бетон белән зданиями, I һәм II дәрәжә огнестойкости, урнаштырылган торак пунктларында, жиһазландырылган челтөрлөрө, су шарты гидранты урнаштыру на расстоянии 200 метр ераклыкта, иң удаленного бинаның заводы;

- сезонлы универсаль приеомзаготовительных пунктлары, авыл хужалыгы продуктары шул күләмдә биналар кадәр 1000 куб. м;

- бина склад сгораемых материаллар һәм несгораемых материаллары сгораемой төрелгән майданы 50 кв. м.

3.3.1.19. Эбатк, казанда су белән тәэмин итү системаларында карап билгеләнешендәге тиеш кертергә регулирующий, янгын, аварийный һәм элемент күләмен су.

3.3.1.20. Гомуми саны эре компанияләр бер билгеләнешендәге бер водозаборном узле булырга тиеш кимендә ике.

3.3.1.21. Өчен эре компанияләр һәм баков су жыю башнясы кую планлаштырыла тиеш предусматриваться сайлап алу мөмкинлеге су автоцистернами һәм пожарными машинами.

3.3.1.22. Саклау, янгын күләмен суны махсус резервуарах яки ачык сулыкларда рөхсәт ителә өчен предприятияләр һәм торак пунктлар күрсәтелгән подпункте 3.3.1.19 чын бүлегендәге.

3.3.1.23. Янгын сүндерү резервуары яки сулыклар кирәк урнаштыру шарты хезмәт күрсәтү алар биналар һәм жир радиуста:

- булганда автонасосов - 200 м;

- булганда мотопомп - 100 - 150 м.

Арттыру өчен радиуса хезмәт күрсәтү рөхсәт ителә салу нче эре компанияләр яки сулыкларны тупиковых үткәргеч торбалар озынлыгы 200 м

Өгәр непосредственный койма су чыккан янгын резервуара яки сулык автонасосами яки мотопомпами затруднен кирәк предусматривать тәрбиягә кое күләме 3 - 5 куб. м.

Бирү суның теләсә нинди нокта янгын тиеш обеспечиваться ике күрше эре компанияләр яки сулыкларның.

3.3.1.24. Ераклык нче тоташу су алу иң эре компанияләр яки сулыкларны кадәр биналар, III, IV һәм V дәрәжәдәге огнестойкости кадәр ачык складлар сгораемых материаллар булырга тиеш, ким дигәндә, 30 метрга кадәр биналар, I һәм II дәрәжә огнестойкости - кимендә 10. м.

3.3.1.25. К биналарга һәм корылмаларга суүткәргеч, читтә урнашкан торак пунктлар һәм предприятияләр, шулай ук чикләрендә беренче поясы санитар саклау зонасы водозаборов жир асты сулары, кирәк предусматривать подъезд һәм эчендәге юллар белән облегченным усовершенствованным өслекле.

К янгын сүндерүчеләргә резервуарам, водоемам һәм тәрбиягә бала алган колодцам тәэмин ителгән булырга тиеш ирекле подъезд янгын сүндерү машиналары. У урынга урнашу янгын сүндерү эре компанияләр һәм сулыклар булырга тиеш каралган күрсәткеләр.

3.3.1.26. Суүткәргеч корылмалар булырга тиеш коймалар.

Майдан өчен станцияләре суны эзерләү, насос станцияләрен, эре компанияләр һәм су жыю башнясы кую планлаштырыла белән зоналар санитар саклау министрының беренче поясы күрергә глухое әйләндереп биекlege 2,5 м рөхсәт ителә предусматривать әйләндереп бүгенге биеклеккә 2 м - глухое һәм 0,5 м - берсе колючей проволоки яки металлической сетка, шул ук вакытта барлык очрактарда да тиеш предусматриваться колючая проволока 4 - 5 жепләр бу кронштейнах белән эчке яктан коймалар.

Примыкание к ограждению корылма тыш проходных һәм административ-көнкүреш биналарны, рөхсәт ителми.

3.3.1.27. Проектларында хужалык-питьевых һәм берләшкән житештерү-питьевых су үткәргечләр кирәк предусматривать санитар саклау зонасы.

Проект зонасы санитар саклау (ЗСО) булырга тиеш состав проектын хужалык-эчэ торган су белән тээмин итү һәм разрабатываться белән бер үк вакытта соңгысы. Өчен гамәлдәге су үткәргечләр булмаган билгеләнгән санитар саклау зоналары проекты ЗСО махсус эшләнә. Санитар саклау зонасы чыганактан су белән тээмин итү оештырыла составында өч поясов: беренче пояс (катгый режимлы) үз эченә ала территориясен урнашу водозаборов, мәйданчыклар барлык суүткәргеч корылмалары һәм водопроводящего канал. Аның билгеләнеше - яклау урыннар водозабора һәм водозаборных корылмалары нче случайного яки умышленного пычрану һәм яраланган. Икенче һәм өченче поясы (поясы чикләүләр) үз эченә территория предназначенную кисәтү өчен пычрану су чыганакларына су белән тээмин итү.

Санитар саклау зонасы суүткәргеч корылмалар урнашкан читтә территориясендә водозабора, тәкъдим ителгән беренче поясом (катгый режимлы), водоводов - санитар-сак полосой.

Турында карар оештыру мөмкинлекләре санитар саклау зоналары кабул ителә стадиясендә территорияне планлаштыру проектынның кайчан выбирается чыганагы, су белән тээмин итү.

Чикләрен билгеләү һәм режимнарын санитар саклау зоналары чыганаклары, эчэ торган һәм хужалык-көнкүреш су булганда санитар-эпидемиологик ярашлылык турында бәяләмә, аларның санитар кагыйдәләр раслана башкарма хакимиятнең вәкаләтле органы Татарстан Республикасы буенча гадәттән тыш хәлләрне һәм дәүләт экологик контроле. Санитар саклау зонасының су белән тээмин итү чыганаклары буларак теркәлә хокукларын чикләү жиргә статьясы нигезендә 56 Россия Федерациясе Жир кодексының.

3.3.1.28. Территория беренче поясы санитар саклау зоналары булырга тиеш спланирована өчен бүлеп бирелгән поверхностного стока читтә, озеленена, ограждена һәм тээмин ителгән саклауга.

Территориясендә беренче поясы өстенлекләр билгеләү тыела:

- утырту высокоствольных агач;
- барлык төрләрен төзү, булмаган кешеләр иткән көнгә караш файдалану, реконструкция һәм киңәйтү суүткәргеч корылмаларны, шул исәптән салу торба төрле билгеләнештәге;
- урнаштыру, торак һәм жәмәгать биналары, яшәү шартлары, кешеләрнең;
- чыгарылышы татарстан поверхностные чыганаклар суларын, коену, водопой һәм выпас терлек, юу белья, балык ловля, куллану, агулы, ашлама һәм башка төр судан файдалану күрсәтүче йогынты суның сыйфаты.

Территориясендә беренче поясы бинасы булырга тиеш жиһазландырылган канализация белән отведением суларны якындагы системасын көнкүреш яки житештерү канализация яки жирле станциясе, чистарту корылмалары урнашкан читтә беренче поясы зона санитар саклау, исәпкә алып, санитар режим территориясендә икенче поясы. Аерым очрактарда булмаганда, канализация тиеш үз юлларын табарга кирәк булачак водонепроницаемые приемники нәжесләр һәм көнкүреш калдыкларын урнашкан урыннарда, исключающих пычрату территориясендә беренче поясы вакытта аларның вывозе.

Рәхсәт ителә рубки карау өчен урман һәм санитария рубки урман.

3.3.1.29. Территориясендә икенче һәм өченче поясы санитар саклау зонасы жир асты чыганакларыннан су белән тээмин итү тыела:

- закачка отработанных сулары шул асты офыклар;
- подземное складирование каты калдыкларын;
- эшләү, жир асты, жир;

- урнаштыру, складлар, ягулык-майлау материаллары, агу химикатлары һәм минераль ашламалар, накопителей промстоков, шламоохранилищ һәм башка объектлар ырга мөмкин химия пычрату чыганаclarын су белән тәэмин итү (урнаштыру, мондый объектлар рөхсәт ителә чикләрендә өченче поясы гына кулланганда защищенных жир асты сулары танып башкару махсус саклау буенча чаралар водоносного горизонта органнары белән килештерү буенча санитар-эпидемиологик күзәтү);

- урнаштыру, зиратлар, үләт, кырлары ассенизации, кырлары фильтрации, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләренең һәм башка объектлар ырга мөмкин микробные пычрату жир асты сулары;

- куллану ашламалар һәм агулы;

- рубка урман баш файдалану һәм төзекләндерү (рөхсәт ителә гына рубки карау һәм санитария рубки урман).

Поглощающие скважина һәм шахтные кое, алар ырга мөмкин пычрату водоносных горизонтов, бетерергә кирәк.

3.3.1.30. Чикләрендә санитар-сак полосасының водоводов тиеш отсуствовать чыганаclarын пычрату, туфракны һәм грунт сулары (уборные, помойные чокырлар, приемники чүп-чар һәм башкалар).

Тыела салу водоводов территориясендәгә чүплекләрне, кырлары ассенизации, кырлары фильтрации, кырларны сугару, зиратлар, үләт, шулай ук магистраль салу водоводов территориясендә сәнәгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләре.

3.3.1.31. Сайлау майданчыклары төзү өчен су үткөрү корылмалары, шулай ук планлаштыру һәм объект булган, аларның территорияләрен үтәлергә тиеш таләпләре нигезендә 3 бүлегендәгә "Житештерү территориясе" чын Нормативларын һәм таләпләре санитар саклау зоналары.

Планировочные билге майданчыклары суүткәргеч корылмалары урнаштырылган бүген яр буе участокларында водотоков һәм сулыкларны, кабул ителергә тиеш кимендә 0,5 метр югарырак исәп-хисап максималь дәрәжәдәгә су.

3.3.1.32. Сайлау, отвод һәм жирләрне куллану өчен магистраль водоводов гамәлгә ашырыла таләпләре нигезендә СН 456-73.

3.3.1.33. Күләме жир участокларын урнаштыру өчен кое магистраль жир асты водоводов булырга тиеш түгел, артык 3 м х 3 м, камера переключения һәм запорной арматура түгел, артык 10 м х 10 м.

3.3.1.34. Күләме жир өчен башта ук су чистарту станциясе карап, аларның житештерүчәнлегә (үлчәү берәмлек - мең куб. метр/тәүлек.) күрергә проекты буенча түгел, артык:

- кадәр, 0,8 - 1 га;

- артык 0,8 - дән 12 - 2 га;

- барлыгы 12 кадәр 32 - 3 га;

- барлыгы 32 - 80 - 4 га;

- 80 - 125 - 6 га;

- барлыгы 125 - 250 - 12 га;

- 250 - дән 400 - 18 га;

- 400 - дән 800 - 24 га.

3.3.1.35. Чыгым, складлар, саклау өчен көчле агулы матдәләр майданчыгында суүткәргеч корылмалар урнаштыру кирәк:

- ел биналар һәм корылмалар (түгел караган складскому хужалыгына) белән даими кешеләр күп була торган һәм сулыкларны һәм водотоков - на расстоянии кимендә 30 метр;
- ел биналар булмаса, даими булу, кешеләр - аның нигезендә СНиП II-89-80*;
- нчы торак йорт, жәмәгать һәм житештерү биналары (читтә мәйданчыклары) саклаганда көчле агулы матдәләр:

- стационар емкостях (цистернах, танках) - кимендә 300 метр;

анда контейнерларда яки баллоннарда, ким дигәндә, 100 м

3.3.1.36. Станцияләрендә суны эзерләү проектлаштыру алып барырга исәпкә алып, заманча технологияләрне һәм жиһазларны чистарту һәм дезинфекции су, эшкәртү промывных чистарту фильтрлары һәм явым-суүткәргеч корылмалар.

Проектлауда станцияләре суны эзерләү предусматривать многоступенчатую чистартуга, су, нано-, микро-, ультрафильтрацию.

3.3.2. Канализация.

3.3.2.1. Проектлауда канализация карарга кирәк мөмкинлеге берләшмәсе системалары, канализация, төрле объектларны, шулай ук предусматривать файдалану мөмкинлеге гамәлдәге корылмалары һәм интенсификацию аларның эшләре нигезендә, техник-икътисадый исәп-хисап.

Проектлар канализация объектларын тиеш разработываться бер үк вакытта проектлары белән, су белән тәэмин итү мәжбүри анализ балансын водопотребления һәм отведения суларын. Шулай ук вакытта карарга кирәк файдалану мөмкинлеге очищенных юынты һәм дождевых сулары өчен житештерү су белән тәэмин итү һәм сугару, шулай ук предусматривать системасын, канализация.

Проектлар канализация объектларын тиеш основываться заманча технологияләр һәм проблемаларын хәл итү тәржемә итү технологияләре зарарсызландыру су белән сыек хлора иң экологик яктан куркынычсыз реагентлар (гипохлорид, диоксид хлора, ультрафиолетовое обеззараживание). Кирәк проектировать заманча корылмалар биологик чистарту белән удалением азот һәм фосфор. Кулланырга аэрационные системасын яңа буын, погружные пропеллерные, насослар, махсус жайланма белән автоматическим жайга салу бирү үткәрелә.

3.3.2.2. Исәпләү системалары, канализация, торак пунктларны, аларның резервных территорияләрне, шулай ук урнаштыру чистарту корылмаларын кирәк житештерергә туры китереп, СНиП 2.04.03-85, Санитария 2.2.1/2.1.1.1200-03.

3.4.2.3. Удельное среднесуточное ташландык суларны көнкүреш суларын күрергә тигез рәвештә удельному среднесуточному водопотреблению алмыйча, чыгым су булса, сибеп территорияләрен һәм яшел үсентеләр.

Расчетные тәүлек дөвамында башкарыла торган уртача чыгымнар производство суларын нче сәнәгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләре кирәк билгеләве нигезендә, технологик мәгълүматлар.

Удельное ташландык суларны агызу өлкәсендә неканализованных районнарында күрергә исәбеннән 25 л/тәүлек. бер кешегә.

3.3.2.4. Канализование торак пунктларны кирәк предусматривать буенча системалары: раздельной - тулы яки тулы булмаган, полураздельной, шулай ук катнаш.

Аларны сулары өслеге буенча ачык система водостокков рөхсәт ителә тиешле обосновании һәм килештерү органнары белән санитар-эпидемиологик һәм экологик күзәтчелек буенча, җайга салу һәм саклау сулары, балык запасларын саклау.

Сайлау системасы, канализация кирәк җитештерү таләпләрен исәпкә алып, к чистарту өске суларны, рельефа җирлегендә һәм башка факторлар.

3.3.2.5. Канализация кадәр торак пунктлар 5000 кеше кирәк предусматривать буенча тулы булмаган раздельной системасы.

Өчен, әлегә торак пунктларның кирәк предусматривать централизованные схемасын канализация өчен бер яисә берничә торак пункт, аерым төркемнәр биналар һәм җитештерү зоналары.

3.3.2.6. Централизованные схемасын канализация кирәк проектировать объединенными өчен торак һәм җитештерү зоналары, шул ук вакытта җитештерү берләшмәсе суларны белән көнкүреш тиеш производиться исәпкә алып, гамәлдәге нормалары.

Җайланма үзәкләштерелгән схемаларын өчен аерым-аерым торак һәм җитештерү зоналары рөхсәт ителә каршындагы техник-икътисади обосновании.

3.3.2.7. Децентрализованные схемасын канализация рөхсәт ителә предусматривать:

- булмаганда куркыныч пычрату өчен файдаланыла торган су белән тәэмин итү водоносных горизонтов;

- булмаганда үзәкләштерелгән канализация гамәлдәге яки реконструкцияләнгән торган торак пунктларда өчен объектлар булырга тиеш канализованы, иң беренче чиратта, (хастаханәләр, мәктәпләр, балалар бакчалары һәм яслей, административ-хужалык биналары, аерым торак йортларны, сәнәгать предприятиеләре, һ. б.), шулай ук беренче стадиясендә төзелеш, торак пунктларны шул урыннар объектларын канализовани на расстоянии кимендә 500 метр;

- кирәк булганда, канализовани төркемнәр яки аерым биналар.

3.3.2.8. Канализовани сәнәгать предприятиеләре кирәк предусматривать буенча тулы раздельной системасы.

Саны челтәрләренең җитештерү канализация сәнәгать майданчыгында кирәк билгели чыгып составын суларны, аларны чыгым һәм температурасын мөмкинлекләрен кабат куллану су кирәклегә локальной чистарту һәм төзелеш бессточных системалары, су белән тәэмин итү. Сточные су таләп ителә торган махсус чистарту максатыннан чыгып, аларны кире кайтару җитештерүгә яки өчен эзерлек алдыннан спуском су объектларына яки системасына, канализация торак пункт яки башка водопользователя кирәк отводить местэкыйль потоком.

3.3.2.9. Озынлыгы канализация челтәре һәм коллекторов проектлауда яңа канализация системаларын күрергә исәбеннән 20 метр озынлыктагы челтәрләр 1000 кв. м торак түзү.

3.3.2.10. Кабул итү суларны нче неканализованных районнары аша гамәлгә ашырырга кирәк сливные станциясе.

Сливные станциясе кирәк проектировать янында диаметрлы канализация коллекторы кимендә 400 мм, шул ук вакытта саны агып килә торган нче сливной станция артмаска тиеш 20 проценты гомуми исәп-хисап чыгым буенча коллектору.

3.3.2.11. Өчен аерым торган неканализованных бина каршындагы расходе суларны кадәр 1 куб. метр/тәүлек. рөхсәт ителә куллану гидроизолированных тышкы якта һәм эчтән выгребов белән вывозом стоков өчен чистарту корылмалары.

3.3.2.12. Сайлау майданчыклары түзү өчен канализация корылмалары, планировку, кирәк һәм төзекләндерү, аларның территорияләрендә кирәк үтәргә таләпләре нигезендә 3

бүлегендөге "Житештерү территориясе" чын Нормативларын һәм таләпләре оештыру санитар-саклау зоналары СанПиН 1200-03.

Планировочные билге майданчыклары канализация корылмалары һәм насос станциясе урнаштырылган бүген яр буе участокларында водотоков һәм сулыкларны, күрергә кимендә 0,5 метр югарырак максималь горизонта паводковых сулары белән тәэмин ителеш 3 процент исәпкә алып, ветрового нагона су һәм үрләр наката жил ярдһмендһ эшләүче дулкын.

3.3.2.13. Сайлау, отвод һәм жирләрне куллану өчен магистраль канализация коллекторов гамәлгә ашырыла таләпләре нигезендә СН 456-73.

Күләме жир участокларын урнаштыру өчен кое канализация коллекторов булырга тиеш түгел, артык 3 м х У, камера переключения һәм запорной арматура түгел, артык 10 м х 10 м.

3.3.2.14. Майданчыгын чистарту корылмалары суларны кирәк располагать белән подветренной яктар өчен ветров преобладающего, жылы чорда елның юнәлешләре карата торак төзелеше һәм торак пункт түбәнрәк агымы буенча водотока.

Чистарту корылмалары житештерү һәм дождевой канализация урнаштыру кирәк территориясендә сәнәгать предприятиеләре.

3.3.2.15. Күләме жир өчен канализация чистарту корылмаларын булырга тиеш түгел, артык күрсәтелгән таблицасында 11.

Таблица 11			
Житештерүчәнлеге канализация чистарту корылмаларын, мең куб. метр/тәүлек.	Күләме жир кишәрлеген га		
	чистарту корылмалары	иловых майданчыклары	биологик буалар тирәнтен суларны чистарту
кадәр 0,7	0,5	0,2	-
0,7 дән артык кадәр 17	4	3	3
барлыгы 17 кадәр 40	6	9	6
40 тан артык кадәр 130	12	25	20
130 кадәр 175	14	30	30
дан артык 175 кадәр 280	18	55	-

3.3.2.16. Санитар-сак зоналары (алга таба - С33) өчен канализация чистарту корылмаларын күрергә туры китереп, Санитария 2.2.1/2.1.1.1200-03 таблица буенча 12.

Таблица 12				
Корылма өчен суларны чистарту	Араны метрда каршындагы хисаплы житештерүчәнлеге чистарту корылмаларын (мең куб. м тәүлек.)			
	кадәр 0,2	дән 0,2 кадәр 5,0	артык 5,0 кадәр 50,0	артык 50,0 кадәр 280
Насосные станциясе һәм авария-жайга сала торган резервуары	15	20	20	30

Корылмалары өчен механик һәм биологик чистарту белән иловыми мөйданчыклары өчен сброженных явым-төшем, шулай ук иловые мөйданы	150	200	400	500
Корылмалары өчен механик һәм биологик чистарту белән термомеханической обработкой осадка ябык бинада	100	150	300	400
Басулар:				
фильтрации	200	300	500	1000
сугару	150	200	400	1000
Биологик буалар да	200	200	300	300

Өсәрләр:

1. СЗЗ канализация чистарту корылмаларын житештерүчәнлеге 280 мең куб. метр/тәүлек., шулай ук отступлении нчы кабул ителгән технологияләр суларны чистарту һәм эшкөртү осадка кирәк, дип билгеләргә хәл итү буенча баш дөүлөт санитария табибы , Татарстан Республикасы.

2. Булмаганда иловых мөйданчыклары территориясендә чистарту корылмалары житештерүчәнлеге артык 0,2 мең куб. метр/тәүлек. күләме зона кирәк кыскартырга 30 процентка арткан.

3. Өчен кырлары фильтрации мөйданы кадәр-0,5 га, өчен, басуларны сугару коммуналь тибындагы мөйданы кадәр 1,0 гектар өчен корылмалар механик һәм биологик чистарту суларны житештерүчәнлеге кадәр 50 куб. метр/тәүлек. СЗЗ күрергә зурлыгында 100 м

4. Өчен кырлары, жир асты фильтрации уздыру сәләтенә кадәр 15 куб. метр/тәүлек. СЗЗ күрергә зурлыгында 50 м

5. СЗЗ нче фильтрующих траншеяларын һәм ком-гравий филтрлары күрергә 25 м нче септиков - 5 м ераклыкта фильтрующих кое - 8 м нче аэрационных жайланмалары өчен тулы окисление белән аэробной стабилизацией ила каршындагы житештерүчәнлеге кадәр 700 куб. метр/тәүлек. - 50. м.

6. СЗЗ нче чистарту корылмалары поверхностного стока ачык типтагы кадәр торак территориясендә күрергә 100 м, ябык типтагы - 50 м.

7. СЗЗ күрсәтелгән таблицасында 8 чын Нормативларын, арттырырга рөхсәт ителә, ләкин 2 тапкырга артык булган очракта, урнашу, торак төзелеше белән подветренной яктар карата чистарту корылмалары яки уменьшать түгел, артык 25 процентка булганда уңайлы роза ветров.

3.3.2.17. Нче чистарту корылмалары һәм насос станцияләре житештерү канализация түгел территориясендә урнашкан сәнәгать предприятиеләре кебек үк вакытта мөстәкыйль чистарту һәм перекачке житештерү суларны, шулай ук уртакт аларны чистарту белән көнкүреш, санитар-саклагыч зона күрергә шундый ук житештерүләр өчен, алардан килә сточные су, әмма кимендә күрсәтелгән таблицасында 8 чын Нормативларын.

3.3.2.18. Моннан тыш билгеләнә, санитар-саклагыч зона:

- ел сливных станциясе - 300 метр;
- ел шламонакопителей - карап составын һәм үзенчәлекләрен шлама органнары белән килештерү буенча Роспотребнадзор;

3.3.2.19. Күләме жир чистарту корылмалары локаль системаларын, канализация һәм аларны санитар-саклау зоналары күрергә карап грунт шартлары һәм күп сулар, ләкин артык 0,25 гектар.

3.3.2.20. Биналар һәм корылмалар, канализация күрергә ким II дәрәжә огнестойкости һәм относить ко II классы жаваплылык кала, иловых майданчыклары, кырлары фильтрации, биологик буалар, жайга салучы емкостей, канализация челтәре һәм корылмаларын, аларга, алар кирәк относить к III классы жаваплылык дәрәжәсе огнестойкости булмаган нормируется.

Янгын куркынычсызлыгы буенча процесслар перекачки һәм чистарту көнкүреш сулары категориясенә керә Ур., Категориясе янгын куркынычы процессларны перекачки һәм чистарту производство суларын үз эченә алган легковоспламеняющиеся һәм взрывоопасные матдәләр билгеләнә карап характердагы әлегә матдәләр.

3.3.2.21. Территориясе канализация чистарту корылмалары, торак пунктларны, шулай ук чистарту корылмалары, сәнәгать предприятиеләре, располагаемых читтә сәнәгать майданчыклары, барлык очракларда да булырга тиеш оградена.

3.3.2.22. Утильләштерү өчен явым-төшем суларын кирәк предусматривать аларны механик обезвоживание яки подсушивание бу иловых майданчыкларында, обеззараживание, дегельминтизацию, кирәк булганда - термическую сушку.

Яндыру рөхсәт ителә осадка түгел подлежащего алдагы утильләштерү, шул печак төрле типтагы тиешле обосновании һәм үтәп таләпләренә отводимым газам.

Саклау өчен явым-төшем кирәк предусматривать ачык майданчыклар каты өслекле, ә тиешле обосновании - закрытые складлар. Өчен не утилизируемых явым-төшем булырга тиеш каралган корылмалар, тәэмин итүче, аларның складирование шартларында, предотвращающих әйләнә-тирә мохитне пычрату (киләшү буенча экологик күзәтчелек органнары белән).

Куллану, явым-төшем суларын сыйфатында ашлама рөхсәт ителә нәтижеләре буенча тикшеренүләр булганда санитар-эпидемиологик бәяләмә.

Дождевая канализация

3.3.2.23. Отвод сулары өслегә буенча башкарылырга тиеш таләпләренә туры китереп, Санитария 2.1.5.980-00.

Релизлары су объектларын урнаштыру кирәк булган урыннарда югары турбулентностью агымы (сужениях, протоках һәм башка).

Бу сулыклар өчен билгеләнгән коену явуы ихтимал агызу, өске суларны шарты аларны тирәнтен чистарту.

3.3.2.24. Куллану ачык водоотводящих жайланмаларын (канав, кюветов, лотоклар) рөхсәт ителә районнарда бер-, двухэтажной төзү, шулай ук территориясендә парклар төзелеше мостиков яки торбалар чатында белән урамнары, юллар, проездами һәм тротуарами.

Бу рекреация территорияләрендә гамәлгә ашырырга рөхсәт ителә системасын юлына бүлеп бирелгән полосаның өске һәм жир асты сулары рәвешендә челтәрләре дождевой канализация һәм дренажа ачык типтагы.

Ачык дождевая канализация тора лотоклар һәм канав белән искусственной яки табигий кием-салым һәм урын гадиләштерелгән конструкцияләренә.

3.3.2.25. Ачык дождевой челтәрен наименьшие уклоны кирәк кабул итү буенча гаризалар процентында:

өчен лотоклар машиналар йөрү өлешендә:

- шул асфальтобетонном покpытии - 0,003;
- шул брусчатом яки щебеночном покpытии - 0,004;
- аерым лотоклар һәм кюветов - 0,005;
- өчен водоотводных канав - 0,003;
- тоташтыру нче дождеприемников - 0,02.

3.3.2.26. Дождеприемники кирәк предусматривать:

- бу затяжных участковларында спусков (подъемов);
- бу перекрестках һәм жәяүлеләр ягыннан притока сулары өслеге;
- бу пониженных урыннарда ахырында затяжных жир спусков;
- бу пониженных урыннарда каршындагы пилообразном профиле лотоклар урамнары;
- урыннарда урам, ишегалды һәм парк территорияләрен булмаган стока сулары өслеге.

3.3.2.27. Участокларда торак төзелеше территорияләрен, подверженных эрозии буенча характеристикам уклонов һәм грунтов) кирәк предусматривать локаль өслек суларына отвод нче биналар өстәмә гомуми системасы водоотвода.

3.3.2.28. Отвод дождевых сулары белән майданчыкларын ачык резервуарного саклау кебек янучан, легковоспламеняющихся һәм агулы жидкостей, кислоталар, щелочей һәм башка белән бәйлә булмаган даими рђвештђ сбросом пычранган юынты суларны кирәк предусматривать аша бүленеш кое белән задвижками, позволяющими жибәергә су каршындагы нормаль шартларда системасына дождевой канализация, һ шул ук барлыкка килү течи бу резервуарах-хранилищах - бу технологик аварияле приемники составына керүче склад хужалыгы.

3.3.2.29. Поверхностные сточные су белән территориясендә торак пункт каршындагы раздельной системасы, канализация кирәк жибәергә чистарту өчен бу локаль яки централизованные чистарту корылмалары поверхностного стока.

Катнашмасы сулары өслеге белән көнкүреш һәм житештерү сточными водами каршындагы полураздельной системасы, канализация кирәк арындыру буенча тулы схемасы чистарту, кабул ителгән өчен суларын.

3.3.2.30. Поверхностные су белән селитебной территориясендә водосборной майданы кадәр 20 га булган мөстәкыйль чыгарылышы сулыкка рөхсәт ителә сбрасывать сулыкка башка чистарту шарты белән аталганнар экологик нигезләү һәм килештерү барлык контролирующими оешмалар. Бу таләпләр кагылмый бу мөстәкыйль релизлары бу сулыклар булган чыганакалары, эчә торган су белән тәэмин итү һәм кулланыла торган өчен коену, спорт һәм рекреацион максатларда.

3.3.2.31. Поверхностный сток белән территориясендә сәнәгать предприятияләре, склад хужалыклары, автохозяйств һәм башка, шулай ук аеруча пычранган жир урнашкан селитебных территорияләрендә (загрязненный токсичными веществами органик һәм неорганического происхождения), тиеш подвергаться чистарту өчен мөстәкыйль чистарту корылмалары белән преимущественным кулланып очищенных сулары житештерү ихтыяжларына.

Поверхностные сточные су белән территориясендә сәнәгать предприятияләре рөхсәт ителә жибәрә дождевую канализация торак пункты, әгәр бу территория буенча составы һәм саны накапливающихся примесей аз аерыла селитебной.

Система водоотвода сулары өслеге дә исәпкә алынырга тиеш мөмкинлеген кабул итү дренажных сулары бер шуңа охшаш дренажей, жылылык челтәре һәм гомуми коллекторов жир астындагы коммуникациялар дә. Керү бу дождеприемные кое незначительных күләме буенча сулары нче су сибү замощенных территорияларен һәм яшел үсентеләр шул исәпләү мөмкин түгел кабул итәргә. Шул техник мөмкинлекларен һәм килештерү белән табигать саклау органнары бәлки кулланырга бу су өчен подпитки декоратив сулыкларны белән подачей буенча аерым прокладываемому трубопроводу.

3.3.2.32. Чистартуга сулары өслеге белән территориясендә торак пункт кирәк гамәлгә ашырырга узган локаль яки төркемле чистарту корылмаларында төрле типтагы.

3.3.2.33. Санитар-саклагыч зона (СЗЗ) от чистарту корылмалары поверхностного стока кадәр торак төзелеше күрергә 100 метр яки органнары белән килештерү буенча санитар-эпидемиологик күзәтчелек һәм табигать саклау органнары шартларыннан төзү һәм конструктив файдалану корылмалары, әмма кимендә 50 метр өчен ябык типтагы - 50 метр). Бу сулыклар өчен билгеләнгән коену явуы ихтимал агызу, өске суларны шарты белән генә аларны тирәнтен чистарту.

3.3.2.34. Өчен күләмнәрен билгеләү отводящих торбалар һәм водосточных канал исәпкә алырга кирәк исәп-хисап максималь чыгымы (дождевой су, поступающей челтәре. Бу кереме бәйле кабул ителгән хисаплы арткан чорда, яңгыр, аны дөвамлылыгына, коэффициентын стока һәм майданнары водосбора. Шул ук вакытта минималь диаметр водостоков тигез рәвештә кабул ителә 400 мм.

3.3.2.35. Исәпләү водосточной челтәрен кирәк чыгарырга дождевой сток буенча СНиП 2.04.03-85. Шул предельном чорында однократного артып хисаплы нәтижелелекне коллектор дождевой канализация тиеш пропускать бер өлеше генә чыгым дождевого стока, калган аның бер өлеше вакытлыча затопляет проезжую өлеше урамнары булганда уклона стекает аның лоткам. Биеклегә затопления урамнары шул ук вакытта тиеш азрак үрләр затопления подвальных һәм полуподвальных урыннары. Вакытында однократного переполнения челтәрен дождевой канализация кабул ителә һәм, карап характердагы территориянең майданы территориясендә һәм күләмен нәтижелелекне яңгыр буенча СНиП 2.04.03-85.

3.3.2.36. Сыйфат чистарту өске суларны, сбрасываемых су объектларына тиеш таләпләргә жавап бирергә Су кодексының һәм Россия Федерациясенең, СанПиН 2.1.5.980-00 нигезендә категорией судан файдалану сулык.

3.3.3. Санитар чистарту.

3.3.3.1. Объектлары санитар чистарту булып капка территориясендә, урам эчендәге юллар, территорияне объект мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге, предприятие, оешма, парклар, скверлар, майданнар һәм башка жәмәгать урыннары файдалану, ял итү урыннары бар.

Специфическими объектлары чистарту мәнһәҗләтләр арттыруны эпидемического хәвф-хәтәр һәм куркыныч, сәламәтлек өчен халык дип санарга кирәк медицина учреждениеләре, бигрәк тә инфекционные, тире-венерологические, туберкулезные хастаханәсе бүлекчәсе, ветеринария объектлары, пляжи.

3.3.3.2. Эшләгәндә планлаштыру проектлары селитебных территорияларен кирәк предусматривать буенча чаралар регулярномусороудалению (жыю, саклау, транспортлау һәм утилизация куллану калдыклары, төзелеш һәм житештерү), жәйге һәм

кышкы жыештыру белән вывозом кар һәм чүп-чар белән машиналар йөрү өлөшөндө юллары һәм урамнарны аерым урыннар билгеләнгән, жирле үзидарә органнары.

3.3.3.3. Торак зоналарда йорт яны территорияләрендә булырга тиеш бүлөп бирелгән махсус майданчыклар урнаштыру өчен контейнерлар өчен көнкүрөш калдыклары белән удобными подъездами өчен транспорт. Майдан ачык булырга тиеш, белән водонепроницаемым өслөклә һәм отделяться нче майданчыклары, ял итү һәм спорт белән шөгылләнү.

Майданчыкны урнаштыру өчен контейнер булырга тиеш удалены нче торак йорт, балалар учреждениеләре, спорт майданнары һәм халыкның ял урыннарын араны кимендә 20 м, түгел, 100 м Күләме майданчыклары булырга тиеш исәпләнгән урнаштыруга кирәкле саныннан контейнерлар, әмма артык түгел 5.

Билгеләү өчен саныннан устанавливаемых мусоросборников (контейнерлар) кирәк, менә шушы күзлектән карасак берсе, халык саны, пользующегося мусоросборниками, нормалар калдыклар жыелган, срокларын саклау калдыклары. Исәп-хисап күләме мусоросборников туры килергә тиеш фактическому калдыкларны жыю чорында соңгы өч аларны мөгариф.

3.3.3.4. Норма туплау көнкүрөш калдыкларын кабул ителә нигезендә таблицей 13.

Таблица 13		
Көнкүрөш калдыклары	Саны көнкүрөш калдыкларын елга 1 кешегә	
	кг	л
Каты:		
от торак биналар жиһазландырылган суүткәргеч, канализация, үзөк жылыту һәм газ	190	900
нче башка торак биналарны	300	1100
Гомуми саны исәпкә алып, ижтимагый биналар	280	1400
Сыек берсе выгребов (булмаганда, канализация)	-	2000
Смет 1 квадрат метр каты покритий урам, майданнар һәм парклар	5	8

3.3.3.5. Жыю өчен сыек калдыкларны нче неканализованных биналар булганнары урнаша ишегалды помойницы торган булырга тиеш водонепроницаемый выгреб. Булганда, ишегалды уборных выгреб бөлки, гомуми. Тирәнлегә выгребә бөйле грунт сулары кимелен, әмма активрак булырга тиеш 3 м.

Ишегалды уборные булырга тиеш удалены нче торак биналарны, балалар учреждениеләре, мәктәпләр, майданнар өчен уеннар, балалар һәм ял халык ераклык ким дигәндә, 20 һәм 100 м

Шартларында нецентрализованного су белән тәэмин итү ишегалды уборные булырга тиеш удалены нче кое һәм каптажей чишмәләр араны кимендә 50 м

Территориясендә шәхси домовладения урнашу урыннарын мусоросборников, ишегалды бәдрәфләрән һәм помойных чокыр билгеләнергә тиеш домовладельцами, аерма мөмкин кадәр кыскартылырга 8 - 10 метр.

Мусоросборники, ишегалды бәдрәфләр һәм помойные чокырлар булырга тиеш урнашкан на расстоянии 4 метрдан да ким булмаган ераклыкта чикләрен участогы домовладения.

3.3.3.6. Обезвреживание каты һәм сыек көнкүреш калдыкларын башкарыла махсус билгеләнгән полигонах таләпләре нигезендә бүлегендәге 6 Зонасы "махсус билгеләнештәге" чын Нормативларын. Тыела вывозить калдыклары башка да билгеләнгән, моның өчен территорияне, шулай ук закапывать аларны авыл хужалыгы кырларында.

3.3.3.7. Күләме жир предприятие һәм корылмалар буенча ташу, зарарсызландыру һәм эшкәртү, көнкүреш калдыклары булырга тиеш, ким дигәндә приведенных таблицасында 14.

Таблица 14	
Предприятие һәм корылма	Күләме жир участогы 1000 тонна каты көнкүреш калдыкларын елына га
Предприятиеләр буенча сәнәгать эшкәртү көнкүреш калдыкларын егәрлеге мең тоннага:	
100	0,05
100 дән артык	0,05
Складлар свежего компоста	0,04
Полигоннарына*	0,02 - 0,05
Басулар компостирования	0,5 - 1,0
Басулар ассенизации	2 - 4
Сливные станциясе	0,2
Мусороперегрузочные станциясе	0,04
Басулар ташлау һәм күмү обезвреженных явым-төшем буенча сухому веществу)	0,3

* Тыш, илле буенча зарарсызландыру һәм күмү агулы сәнәгать калдыкларын урнаштыру, аларның күрергә таләпләре нигезендә бүлегендәге 6 Зонасы "махсус билгеләнештәге" чын Нормативларын.

3.3.3.8. Күләме, санитар-саклау зоналары предприятиеләре һәм корылмалар буенча ташу, зарарсызландыру, эшкәртү һәм күмү калдыкларны куллану күрергә нигезендә, санитар нормалары.

3.3.3.9. Базарлары территориясендә:

- булырга тиеш оештырылган, урып-жыю, территорияләрне тирәсендәге сәүдә павильонам, радиуста 5 м;
- хужалык майданчыклары кирәк располагать на расстоянии кимендә 30 метр ераклыкта, сәүдә урыннары;
- урналар урнаша исәбеннән чыгып, кимендә бер урналар 50 кв. м майданда базар арасы алар линиясе буенда сәүдә прилавков артмаска 10 м;
- мусоросборники сыйдырышлы 100 л урнаша исәбеннән чыгып, кимендә бер контейнер 200 кв. м майданда базар арасы алар линиясе буенда сәүдә прилавков артмаска тиеш 20 м жыю. Өчен азык-төлек калдыклары булырга тиеш урнаштырылган махсус шешәсенә.

Базарларда майданы 0,2 гектар һәм артык территориясендә жыелган калдыкларны кирәк сакларга контейнерларда емкостью 0,75 куб. м;

- базарларда, башка канализация ижтимагый бәдрәфләр белән непроницаемыми выгребами кирәк располагать на расстоянии кимендә 50 метр ераклыкта урыннар сәүдә. Саны исәпләп чыгарылган урыннар, аларда булырга тиеш, ким дигәндә, бер һәр 50 сәүдә урыны.

3.3.3.10. Территориясендә парклар:

- хужалык зонасы участоклары белән, выделенными урнаштыру өчен сменных мусоросборников булырга тиеш түгел урнашкан таба 50 м нче урынга күпләп жыела торган ял итүчеләр (танцплощадки, эстрада, фонтаннар, төп аллея, мавыктыргыч павильоннары һәм башкалар);

- урналар урнаша исәбеннән бер чүплек савыты 800 кв. м майданда парк булчак. Бу төп аллеях арасы урнами булырга тиеш түгел 40 м һәр ларька, киоска (азык-төлек, сувенирного, китап һәм башка) билгеләү кирәк урну емкостью кимендә 10 л;

- билгеләгәндә санын контейнерлар өчен хужалык майданнары кирәк, менә шушы күзлектән карасак, берсе урта калдыкларны туплау өчен 3 көн;

- жәмәгать бәдрәфләр кирәк ыткһрнь исәбеннән чыгып, бер урын 500 килүчеләр на расстоянии түгел таба 50 м нче урынга күпләп жыела торган ял итүчеләр.

3.3.3.11. Территориясендә дөвалау-профилактик оешмаларының хужалык майданчыгы урнаштыру өчен контейнер булырга тиеш күләмен кимендә-40 кв. м урнашырга на расстоянии түгел якынак 25 метр ераклыкта, дөвалау корпусы һәм кимендә 100 метр ераклыкта пищеблоков. Рөхсәт ителә билгеләргә жыентыклар калдыкларын вакытында встроенных биналарда.

3.3.4. Жылылык белән тәэмин итү.

3.3.4.1. Жылылык белән тәэмин итү, торак пунктларны кирәк предусматривать нигезендә расланган схемами жылылык белән тәэмин итү.

Булмаганда, жылылык белән тәэмин итү схемасын территорияләрендә бер-, двухэтажной торак төзелеше белән халык тыгызлыгы буенча 40 кеше/га һәм аннан да күбрәк һәм авыл торак пунктларында системасы мәсьәләсен жылылык белән тәэмин итү рөхсәт ителә предусматривать нче котельный бу төркемгә торак һәм жәмәгать биналары.

3.3.4.2. Аерым торган котельныйлар өчен кулланыла, хезмәт күрсәтү төркеме биналар.

Индивидуаль һәм крышные котельныйлар кулланыла хезмәт күрсәтү өчен бер бинасы яки корылмасы.

Шәхси котельныйлар мөмкин аерым-аерым торган, встроенными һәм пристроенными.

3.3.4.3. Крышные, пристроенные һәм аерым торган котельныйлар территориясендә торак төзелеше урнаштырыла таләпләренә туры китереп санитария-защитным зоналары.

Рөхсәт ителми урнаштыру:

- котельный, встроенных татарстанда күпфатирлы торак биналар;

- пристроенных котельныйларны турыдан-туры примыкающих к торак биналарга ягыннан входных подъезд һәм жир диварлар белән оконными проемами, анда кадәр ераклык якындагы тәрәзә торак урыны нче тышкы диварлар котельный буенча горизонтали кимендә 4 м ераклыкта юллар ябылу котельный буенча вертикали - кимендә 8 метр;

- крышных котельныйларны турыдан-туры перекрытиях торак урыннары (перекрытие торак урыны алмый хезмэт итэргэ нигез идэн котельный), шулай ук смежно белән торак урыннары белән помещениями.

3.3.4.4. Жир участкаларын урнаштыру өчен, котельныйларны выбирают китереп схемой жылылык белән тээмин итү, планлаштыру проектлары, генераль планнары предприятие.

Күләме жир өчен аерым торган котельный, урнаштырылган районнарда торак төзү, күрергэ нигезендә таблицей 15.

Таблица 15		
Теплопроизводительность котельный, Гкал/сәг (МВт)	котельный,	Күләме жир кишәрлеген (га) котельняда
кадәр 5		0,7
5 яшьтән 10 (6 яшьтән 12)		1,0
10 яшьтән алып 50 (12 яшьтән алып 58)		1,5
- 50-100 (58 нче 116)		2,5
100 дән 200 (от 116 кадәр 233)		3,0
200 кадәр 400 (от 233 кадәр 466)		3,5

Өсәрләр:

1. Күләме жир жылыту, котельныйларны тээмин итүче кулланучыларның кайнар су белән непосредственнымводоразбором арттырырга кирәк, 20 проценты.

3.3.4.5. Трассаның һәм ысуллары жылылык челтәрләрен сузу кирәк предусматривать туры китереп, СНиП II-89-80, СНиП 41-02-2003, СНиП 2.07.01-89*, ВСН 11-94.

3.3.5. Газ белән тээмин итү.

3.3.5.1. Проектлау һәм төзү яңа газораспределительных системаларын, реконструкцияләүгә һәм үстерү, гамәлдәге газораспределительных системаларын гамәлгә ашырырга кирәк нигезендә со схемами газ белән тээмин итү эшләнгән составында газлаштыру программасын, Татарстан Республикасы, тээмин итү максатларында предусматриваемого программасы буенча газлаштыру дәрәжәсе, торак-коммуналь хужалыгы, сәнәгать һәм башка оешмалар.

3.3.5.2. Газораспределительная системасы тээмин итэргә тиеш подачу газ кулланучыларга кирәкле күләмдә һәм таләп ителгән параметрларын.

Өчен неотключаемых газ кулланучылар исемлегенә алар тарафыннан раслана Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә булган преимущественное файдалану хокукы газ ягулык сыйфатында, һәм жиберү, газ алар алынмый чикләү яки прекращению, тээмин ителергә тиеш бесперебойная газ бирү юлы белән закольцевания газүткәргечләр яки башка ысуллар.

3.3.5.3. Территориясендә аз катлы төзелешләрне максатлары өчен жылыту һәм кайнар су белән тээмин итү кирәк предусматривать шәхси чыганакалары жылылык өчен газ топливе, билгеләргә, газ плитәсе.

Ягулык сыйфатында шәкси котельный өчен административ һәм торак биналарны файдаланырга кирәк табигый газ.

3.3.5.4. Газораспределительные челтәре, резервуарные һәм баллонные урнаштыру, газонаполнительные станциясенә һәм башка объектларына сыекландырылган углеводород газын (алга таба - СУГ) тиеш проектироваться һәм сооружаться итеп каршындагы восприятии нагрузок һәм воздействий, гамәлдәге аларда дэвамьнда предпологаемого срогы хезмәте, билгеләнгән заданием, проектлаштыру, белән тәэмин ителгән, кирәкле шартлары буенча, куркынычсызлык ныклыгын, тотрыклылыгын һәм саклаячак. Рөхсәт ителми деформации газүткәргечләр (шул исәптән перемещений грунт), алар китерергә мөмкин бозу, аларның бөтенлеген һәм герметичности.

Төзегәндә исәпкә алынырга тиеш махсус таләпләр СНиП 22-02-2003 һәм СНиП 2.01.09-91.

3.3.5.5. Шул торгызу (реконструкция), тузган жир асты корыч газүткәргечләр читтә территориясендә торак пункт кирәк таләпләренә таянып эш итәргә СНиП 42-01-2002.

3.3.5.6. Чикләре газбүлгеч челтәр саклык зоналары һәм куллану шартлары урнашкан жир кишөрлекләре аларның вәкаләтләре туры килергә тиеш саклау Кагыйдәләре газораспределительных челтәрләре расланган Россия Федерациясе Хөкүмәте.

3.3.5.7. Сайлаганда, бирү һәм файдалану өчен жирләр төзү һәм эксплуатацияләү магистраль газүткәргечләр таянып эш итәргә кирәк таләпләре СН 452-73.

3.3.5.8. Урнаштыру магистраль газүткәргечләр буенча территориясендә торак пункт рөхсәт ителми.

3.3.5.9. Транзитная салу газүткәргечләр барлык давлений буенча стенам һәм өстендә кровлями биналарны балалар учреждениеләре, хастаханәләр, мәктәпләр, шифаханә, жәмәгать, административ һәм көнкүреш биналары белән халык күпләп йөри тыела.

Бу яктан нигезләнгән очрактарда рөхсәт ителә транзитная газүткәргечләр салу түгел, күбрәк урта басым диаметрлы 100 мм буенча стенам бер торак бинаның түбәнрәк III дәрәжә огнестойкости сыйныф Белән һәм расстоянии кадәр түбә кимендә 0,2 м.

Тыела салу газүткәргечләр барлык давлений буенча стенам, өстендә һәм астында помещениями категория "А" һәм "Б" (чыгарма биналар газораспределительных пункты (алга таба - ГРП).

3.3.5.10. Газораспределительные станция (ГРС) һәм газонаполнительные станциясе (ГНС) тиеш урнаштырыла читтә торак пунктлары, шулай ук аларның резервных территорияләрен.

Газонаполнительные пунктлары (ГНП), располагаемые торак пунктлары чикләрендә, кирәк урнаштыру белән подветренной яктар өчен ветров преобладающего юнөлешләре) карата торак төзү.

3.3.5.11. Классификация газүткәргечләр буенча рабочему давлению транспортируемого газ приведена таблицасында 16.

Таблица 16			
Классификация газүткәргечләр давлению буенча		Төрө транспортируемого газ	Эшлекле кан басымы газопроводе, МПа
Югары	I категория	Табигый	артык 0,6 кадәр 1,2 кертеп,

		СУГ*	артык 0,6 кадэр 1,6 кадэр
	II категория	Табигый һәм СУГ	артык 0,3 кадэр 0,6 кадэр
Урта		Табигый һәм СУГ	артык 0,005 кадэр 0,3 кадэр
Түбән		Табигый һәм СУГ	кадэр 0,005 кадэр

* СУГ - сыекландырылган газ углеводородный

3.3.5.12. Өчен газораспределительных челтэрлэре Кагыйдэлэр нигезендә саклау газораспределительных челтэре белән расланган Россия Федерациясе Хөкүмәте карары нигезендә ел, 20 ноябрь, 2000 ел, № 878, билгеләнә торган түбәндәге саклау зоналары:

- трассалар буенда тышкы газүткәргечләр рәвешендә территориясендә, авылындага шәкси условными линияләре, проходящими на расстоянии 2 метр һәр яктан газүткәргеч;
- трассалар буенда жир асты газүткәргечләр берсе, полиэтилен торбалар кулланганда медного чыбыкларын өчен билгеләнешкә газүткәргеч трассасын рәвешендә территориясендә, авылындага шәкси условными линияләре, проходящими на расстоянии 3 метр ераклыкта, газүткәргеч ягыннан чыбыкларын һәм 2 метр белән противоположной яктар;

- тирәсендәге аерым-аерым торган газорегуляторных пунктлар рәвешендә территориясендә, авылындага шәкси замкнутой линиясе үткәрелгән на расстоянии 10 метрдан чикләрен элге объект. Өчен газорегуляторных пунктлары, пристроенных к биналарга, охранныя зона түгел регламентируется;

- трассалар буенда авыллар арасында газүткәргечләр буенча уза торган урманнар һәм агач-куак массивы буйлап, - рәвешендә просек, киңлеге 6 метр, 3 метр һәр яктан газүткәргеч. Өчен жир өсте жир газүткәргечләр араны нче агачлар кадэр торба булмаска тиеш үрләр агач дэвамьнда эксплуатацияләү срогы газүткәргеч.

Отсчет расстояний билгеләгәндә, газ үткәргечләрнең саклау зоналарын житештерелә нче янында булуын исәптә тотып эшләнгән газ өчен однониточных газүткәргечләр һәм күчәр крайних ниток газүткәргечләр өчен многониточных.

3.3.5.13. Күләме жир ГНС карап, аларның житештерүчәнлеге күрергә проекты буенча станцияләре өчен житештерүчәнлеге:

- 10 мең т/ел - артык түгел 6 га;
- 20 мең т/ел - артык түгел 7 га;
- 40 мең т/ел - артык түгел 8 га.

Мәйданчыкны урнаштыру өчен ГНС кирәк предусматривать исәпкә алып тәэмин итү тышкы якта коймалар янгынга каршы полоса киңлеге 10 м һәм минималь расстояний кадэр урман массивларының: ылыслы - 50 м, яфраклы - 20 м, катнаш токымлы - 30. м.

3.3.5.14. Күләме жир ГНП һәм арадаш склад баллоннарын күрергә тиеш түгел, артык 0,6 га.

3.3.5.15. Газорегуляторные пунктлары (алга таба - ГРП) урнаштыру кирәк:

- аерым торган;
- пристроенными к газифицируемым житештерү биналарга, котельным һәм жәмәгать биналарга белән помещениями житештерү характердагы;
- встроенными бу одноэтажные газифицируемые житештерү бинасы һәм котельныйлар (тыш бүлмәләр урнашкан подвальных һәм цокольных катында);
- бу покрытиях газифицируемых житештерү биналары, I һәм II дәрәжә огнестойкости класса Сс негорючим утеплителем;

- читтә биналар ачык огражденных майданчыкта астында навесом территориясендә сәнәгать предприятиеләре.

Блок газорегуляторные пунктлары (алга таба - ГРПБ) кирәк, урнаштыру аерым-аерым торган.

3.3.5.16. Шкафные газорегуляторные пунктлары (алга таба - ШРП) размещают шушы аерым торган опорах яки тышкы стеналарында биналар өчен газ белән тәэмин алар кулланылыр.

3.3.5.17. Ара нче коймалар куелды ГРС, ГРП һәм ГРП кадәр биналарның һәм корылмаларның кабул ителә карап сыйныф входного газүткәргеч:

- ел ГРП белән входным басымы $P=1,2$ МПа – 15. м.;

- нчы ГРП белән входным басымы $P=0,6$ МПа - 10. м.

3.3.5.18. Аерым торучы газорегуляторные пунктлары жирлекләрендә тиеш урнашырга бу расстояниях нче биналар һәм корылмалар да ким булмаган приведенных бу таблице 17, ә территориясендә сәнәгать предприятиеләре - таләпләре нигезендә СНиП II-89-80*.

Кысан шартларда рәхсәт ителә кимү 30 процентка расстояний нче биналарның һәм корылмаларның кадәр газорегуляторных пунктлары уздыру сәләтенә кадәр 10000 куб м/сәг.

Таблица 17				
Басымы газ кертү ГРП, ГРПБ, ШРП, МПа	Араны яктылыкка нче аерым торган ГРП, ГРПБ һәм аерым торган ШРП буенча горизонталы (м) кадәр			
	биналары һәм корылмалары	, тимер юллар (кадәр, якындагы рельса)	автомобиль юлларын (кадәр обочины)	һава электр линияләре
Кадәр 0,6	10	10	5	кимендә 1,5
Артык 0,6 кадәр 1,2	15	15	8	үрләр нигезне

Өсәрләр:

1. Ераклык күрергә нче тышкы стеналарыннан ГРП, ГРПБ яки ШРП, ә шул урыннар жиһазлар ачык майданчыкта - нче коймалар.

2. Таләпләр таблицалар 13 шулай ук башка узеллары исәпкә алу чыгым-газ располагаемые аерым биналарда урнашкан яисә шкафах шушы аерым торган опорах.

3. Ераклык нче аерым стоящего ШРП каршындагы давлении газ кертү кадәр 0,3 МПа кадәр биналар һәм корылмалар түгел нормируется.

3.3.6. Электр белән тәэмин итү.

3.3.6.1. Системасын электр белән тәэмин итү кирәк проектировать таләпләре нигезендә Инструкция буенча проектлаштыру, шәһәр электр челтәре, Министрлык тарафыннан расланган ягулык һәм энергетика Россия Федерациясе 7 июль, 1994 ел, Россия акционерлык жәмгыяте тарафыннан энергетика һәм электрлаштыру "ЕЭС Россия" 31 май,

1994 ел (кертелгән үзгәрешләр белән Нормативами, боерыгы белән расланган Россия Федерациясе Минтопэнерго, 29 июнь, 1999 ел, N 213).

Системасы, электр белән тәэмин итү башкарыла итеп нормальном режимында барлык элементлар системасын астында булган нагрузкой белән максималь мөмкин кулланып, аларны нагрузочной сәләте. Шуң ук вакытта киңәш ителә предусматривать уртақ куллану аерым элементлар системасын электр белән тәэмин итү өчен туклану төрле кулланучылар бәйсез рәвештә аларның ведомство кирәк-яраклары.

Реконструкцияләү һәм гамәлдәге чөлтәрен кирәк кулланырга кирәк булган электросетевые корылмалары.

Төп карарлар электр белән тәэмин итү буенча кулланучылар эшләнә үстерү концепциясе төзекләндерү һәм торак пунктларның генераль планы проекты территорияне планлаштыру һәм үсеш схемасы электр чөлтәләре.

Составында үстерү концепциясе, муниципаль берәмлекнең төп мәсьәләләре карала перспектив үсеш электр белән тәэмин итү системасын хисап вакыты бүлеп бирү белән, беренче чиратта, исәпләү башкарыла электр нагрузок һәм аларның балансы, бүлү нагрузок буенча туклану үзәкләренә, беркетү өчен мөйданчыклар яңа электростанций һәм подстанцияләр, трассалар һава һәм кабель электр тапшыру линияләре 35 кВ һәм аннан да югарырак булуы урнаштыру базалары предприятие электр чөлтәләре.

Нәтижәләр исәпләү электр нагрузок кирәк сопоставлять белән среднегодовыми үсеш темплары нагрузок, алынган чыгып, анализлау аларның үзгәрешләр соңгы 5 - 10 елга һәм, кирәк булганда, төзәтмәләр кертергә.

Бүген күләме графического материалы үстерү буенча электр чөлтәләре 35 кВ һәм аннан да күбрәк кушылалар схемалар электр катнашмалар һәм конфигурация чөлтәләре 35 кВ һәм аннан да күбрәк күләмдә 1:25000 (1:10000) күрсәтеп, төп параметрларын элементлар системасын электр белән тәэмин итү (нагрузок трансформаторлар һәм электр үзәкләре, туклану, көчәнеш, марка кабельләр һәм сечений озату һава электр линияләре).

Электр чөлтәләре 10 (6) кВ эшләнә территорияне планлаштыру проекты белән расчөтом нагрузок барлык кулланучылар һәм аларны районированием, билгеләмәсе белән санын һәм егәрлек трансформаторных подстанцияләр һәм бүлгөч пунктлары нигезендә техник шартлар энергоснабжающих оешмалары, выдаваемых нигезендә расланган билгеләнгән тәртиптә схемасын үстерү электр чөлтәләре районы. Бүген күләме графического материал буенча бу чөлтәләре керә схемалар электр катнашмалар һәм конфигурация чөлтәләре 10(6) кВ өеге жәһәттән муниципаль район күләмдә 1:2000 күрсәтеп, төп параметрларын системасын электр белән тәэмин итү.

Чөлтәренәң тышкы электр белән тәэмин итү коммуналь хужалык, сәнәгатъ һәм башка кулланучылар урнашкан селитебной зонасында эшләнә проектлары составында төзелеш яки реконструкция күрсәтелгән кулланучыларның буенча техник шартларга энергоснабжающей оештыру, выдаваемым нигезендә расланган билгеләнгән тәртиптә схема үстерү электр чөлтәләре.

3.3.6.2. Проектлауда электр белән тәэмин итү, торак пунктларны билгеләү электр йөкләнеш электроисточники кирәк житештерергә таләпләре нигезендә РД 34.20.185-94 (СО 153-34.20.185-94) һәм авыл ЖИРЛЕГЕ 31-110-2003.

Укрупненные күрсәткөчләр электропотребления авыл торак пунктларында рөхсәт ителә кабул итү нигезендә таблицей 18.

Таблица 18		
Укрупненные күрсәткечләр электропотребления		
	Электропотребление кВт-сәг/ел, 1 кеше	Куллану максимумы эл. Йөкләнеш сәг/ел
Авил торак пунты һәм шәһәр тибындагы бистәләргә	1250	4500

3.3.6.3. Проектлауда электр белән тәмин итү, торак пунктларны исәпкә алырга кирәк таләпләр тәмин итү, аның ышанычлылығын нигезендә категорией проектируемых территорияләрен.

3.3.6.4. Исемлеге төп электроприемников кулланучылар белән аларны категорированием буенча электр белән тәмин итүнең ышанычлылығын билгеләнә таләпләре нигезендә РД 34.20.185-94.

3.3.6.5. Проектлау электр энергиясе белән тәмин итү шартлары буенча кирәкле ышанычлылык үтәлә үкенечкә төп үсте электроприемников проектируемой территориясендә. Булганда, алар аерым электроприемников артык югары категорияле яки махсус төркем беренче категорияле проектлау электр энергиясе белән тәмин ителә кирәкле чараларын булдыру буенча требуемой электр белән тәмин итүнең ышанычлылығын бу электроприемников.

3.3.6.6. Электр үткәргеч линиясен керүче гомуми энергетика системалары, рөхсәт ителми урнаштыру территориясендә житештерү зоналары, шулай ук житештерү зоналары, авыл хужалыгы предприятиеләре.

3.3.6.7. Гамәлдәге һава электр үткәргеч линиясен напряжением 35 кВ һәм аннан да күбрәк киңәш ителә предусматривать к выносу читкә торак төзелеше яки берсен алыштырырга һава линиясе кабельными.

3.3.6.8. Электр үткәргеч линиясен напряжением кадәр 10 кВ торак зонасы территориясендә булырга тиеш һава.

3.3.6.9. Өчен проектируемых һава тапшыру линияләрен (ЛЭП) напряжением 330 кВ һәм аннан да күбрәк токның сәнәгать ешлығын, шулай ук, биналарның һәм корылмаларның рөхсәт ителә кабул итү чикләре санитария разрывов трассасы буенда һава линиясе белән горизонтальным расположением озату һәм башка акчаларын киметү киеренкелекне электр кыры буенча һәр ике як та аңардан түбәндәге расстояниях нче проекции жиргә крайних фазных озату юнәлешендә, перпендикулярном к һава линиясе:

- 20 м - линияләрен напряжением 330 кВ;
- 30 метр өчен линияләрен напряжением 500 кВ;
- 40 метр өчен линияләрен напряжением 750 кВ;
- 55 м - линияләрен напряжением 1150 кВ.

Шул кертү объектны файдалануга һәм эксплуатация процессында санитар аерма булырга тиеш берникадәр үзгәртелде нәтижеләре буенча, инструменталь тикшерү.

3.3.6.10. Кагыйдәләр күләмнәрен билгеләү жир участокларын урнаштыру өчен һава электр линияләре һәм баганаларын элементә линияләрен, хезмәт күрсәтүче электр челтәрләре,

билгелэнгән Россия Федерациясе Хөкүмәте карары нигезендә ел, 11 август, 2003 ел, № 486.

Һава электр үткәргеч линия (линия элементә, хезмәт күрсәтүче электр челтәре) урнаштырыла обособленных жир участкаларына караган билгелэнгән тәртиптә мөрәжәгать жирләргә сәнәгать һәм башка махсус билгеләнештәге яки жирләргә жирлекләре өчен каралган урнаштыру баганаларын күрсәтелгән линияләрен.

Обособленные жир кишәрлекләренә, отнесенные бер категориядән жирләрнең һәм билгелэнгән (кулланылган) урнаштыру өчен баганаларын бер һава электр үткәргеч линиясен (элементә линияләрен, хезмәт күрсәтүче электр челтәре), мөмкин исәпкә алынды дәүләт земельном кадастре сыйфатында бер объект, күчемсез милекне (бердәм, жирдән файдалану) бирелү белән бер кадастр номерлары.

Минималь күләме жир участогы урнаштыру өчен нигезне һава электр үткәргеч линиясен напряжением кадәр 10 кВ кадәр (терәкләргә элементә линияләре, хезмәт күрсәтүче электр челтәре) буларак билгеләнә майданы контура, тигез поперечному сечению нигезне дәрәжәсендә өслеген жир.

Минималь күләме жир участогы урнаштыру өчен нигезне һава электр үткәргеч линиясен напряжением барлығы 10 кВ буларак билгеләнә:

майданы контура, отстоящего 1 метр нче контура проекции нигезне өстенә чыга жирләр өчен (баганаларын бу оттяжках - да кертеп, оттяжки), өчен, жир, граничащих жир кишәрлекләре белән барлык категориядәге жирләрдән тыш, билгелэнгән урнаштыру өчен баганаларын белән ригелями тирәнлеге заложения артык түгел 0,8 метр жир кишәрлекләре, граничащих жир кишәрлекләре белән авыл хужалыгы билгеләнешендәге; майданы контура, отстоящего 1,5 метр нче контура проекции нигезне өстенә чыга жирләр өчен (баганаларын бу оттяжках - да кертеп, оттяжки) өчен билгелэнгән урнаштыру өчен баганаларын белән ригелями тирәнлеге заложения артык түгел 0,8 метр жир кишәрлекләре, граничащих жир кишәрлекләре белән авыл хужалыгы билгеләнешендәге.

Минималь күләме обособленных жир участкаларын урнаштыру өчен нигезне һава электр үткәргеч линиясен напряжением 330 кВт югарырак, бу конструкцияләр кулланыла, аның беркетелгән жирендә такталары (оттяжки) рөхсәт ителә билгеләргә ничек майданда контуров, отстоящих 1 метр нче тышкы контуров һәр такталары (оттяжки) дәрәжәсендә өслеген жир өчен - жир, граничащих жир кишәрлекләре белән барлык категориядәге жирләрнең (тыш, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрне), һәм 1,5 метр өчен жир кишәрлекләрен, граничащих жир кишәрлекләре белән авыл хужалыгы билгеләнешендәге.

Конкрет күләмнәре жир участкаларын урнаштыру өчен баганаларын һава электр линияләре (баганаларын элементә линияләрен, хезмәт күрсәтүче электр челтәрләре) билгеләнә чыгып кирәклегә беркетү баганаларын бу жирдә, күләмен һәм типтагы баганаларын, несущей сәләтен грунтов һәм кирәклегә инженер обустройства майданчыгы нигезне белән тәэмин итү максатларында, аның тотрыклылыгын һәм имин эксплуатацияләү.

Жир кишәрлекләренә (өлешендәге жир кишәрлеге), кулланыла торган хужалык субъектлары чорында төзү, реконструкцияләү, техник яктан яңадан жиһазландыру һәм төзекләндерү һава электр линияләре, коммунистлар үзе юлга жирләре буенча бөтен озынлыгы һава электр үткәргеч линиясен, киңлеге майданлы арасы осями крайних фаза 2 метр һәр яктан.

Жир кишәрлекләренә (өлешендәге жир кишәрлеге), кулланыла торган хужалык субъектлары житештергәндә күрсәтелгән эшләрне карата һава электр линияләре

напряжением 500, 750 һәм 1150 кВ белән горизонтальным расположением фаза, коммунистлар үзе аерым полоса жирләр, киңлеге 5 метр өчен һәр фаза.

3.3.6.11. Жир кодексына ярашлы рәвештә, Россия Федерациясе тәэмин итү өчен куркынычсыз һәм безаварийного эшләве, объектларын куркынычсыз эксплуатацияләү, электр челтәре хужалыгы һәм башка законда билгеләнгән турында Россия Федерациясе электр энергетикасы объектларын электр энергиясе белән билгеләнә саклау зонасы аерым шартлары булган жир кишәрлекләрен файдалану бәйсез рәвештә жир категорияләрен составына керә, алар әлеге жир кишәрлекләренә.

Өстендә подземными кабельными линияләре нигезендә гамәлдәге кагыйдәләре нигезендә саклау электр челтәрләре билгеләнергә тиеш саклау зонасы күләмендә майдан өстендә кабели:

- өчен кабель линияләрен югарырак 1 кВ - 1 м һәр яктан нче крайних кабельләр;
- өчен кабель линияләрен кадәр 1 кВ - 1 м һәр яктан нче крайних кабельләр, ә узган вакытта кабель линияләре астында тротуарами - 0,6 м ягына биналар, корылмалар һәм 1 м ягына машиналар йөрү өлешендә урамнар.

3.3.6.12. Сак зонасы кабель линияләрен кулланыла белән таләпләрен саклау кагыйдәләрен электр челтәрләре.

Сак зонасы кабель линияләрен, проложенных татарстан жирендә незастроенной жирлегендә булырга тиеш билгеләнде мәгълүмати билгеләре белән бүләкләнде. Мәгълүмати билгеләрен билгеләргә кирәк кимендә караганда аша 500 м, шулай ук урыннарда үзгәрешләр юнәлешләре кабель линияләрен.

3.3.6.13 . Распределительные һәм трансформаторные подстанциясендә (РП һәм ТП № - лы карары) напряжением кадәр 10 кВ кирәк предусматривать ябык типтагы.

3.3.6.14. Бу спальных корпуста төрле учреждениеләр, мәктәп һәм башка уку йортларында һ. б. корылма встроенных һәм пристроенных подстанцияләр рөхсәт ителми.

Торак биналарда, аерым очрактарда рөхсәт ителә урнаштыру встроенных һәм пристроенных подстанцияләр кулланып, коры трансформаторлар органнары белән килештерү буенча дәүләт күзәтчелеген, шул ук вакытта тулы күләмдә үтәлергә тиеш таләпләр буенча чикләү дәрәжәсен тавыш та керми, вибрации һәм электромагнитного нурланышны нигезендә гамәлдәге нормалары.

Жайланма урнаштыру встроенных, пристроенных һәм аерым торган подстанцияләр үтәлергә тиеш таләпләре нигезендә башлыклары бүлгеләндегә 4 ПУЭ.

3.3.6.15. Бу алымнар подстанция һәм распределительным пунктларына кирәк предусматривать техник полосасының өчен кертү һәм чыгару кабель һәм һава линияләренәң. Күләме жир өчен пунктлары күчү һава линияләрен бу кабельные күрергә тиеш түгел, артык 0,1 га.

3.3.6.16. Күләме жир, отводимых өчен ябык понизительных подстанцияләр, шул исәптән распределительные һәм комплектные жайланмалары напряжением 110 - 220 кВ билгеләнә таләпләре нигезендә СН 465-74.

Территориясе электроподстанции булырга тиеш оградена тышкы койма белән. Коймаларны мөмкин түгел предусматриваться өчен ябык подстанцияләр шарты урнаштыру көнбатыш тумба урыннарда мөмкинлеге жәяүлеләрне транспорт.

Ара нче электроподстанций һәм бүлгеч пункт кадәр торак, жәмәгать һәм производство биналары һәм корылмалары күрергә туры китереп, СНиП II-89-80* һәм СНиП 2.07.01-89* нигезендә нәтижәләрен акустического исәпләү.

3.3.7. Объектлары белән элементә.

3.3.7.1. Урнаштыру, предприятие биналарын һәм корылмаларын, элементә, радиотапшырулар һәм телевидение, янгын һәм сак сигнализациясе, диспетчеризации системалары инженер жиһазлар кирәк гамәлгә ашырырга таләпләре нигезендә СН 461-74, ВСН 60-89 һәм чын Нормативларын.

Проектлауда жайланмаларын элементә, сигнализация, диспетчеризации инженерлык жиһазлары кирәк предусматривать мөмкинлеге идарә системасы халыкка хәбәр итү буенча сигналам гражданнар оборонасы буенча сигналам гадәттән тыш хәлләрне.

3.3.7.2. Проектлау линейно-кабель корылмаларын гамәлгә ашырылырга тиеш исәпкә алып, перспективалы үсеш башлангыч элементә чөлтәрләре.

Урнаштыру трассалар (мәйданчыклар) өчен элементә линияләрен (кабель, һава һәм башкалар) гамәлгә ашырырга кирәк нигезендә Жир кодексы, Россия Федерациясе жирләрендә сәнәгать, энергетика, транспорт, элементә, радиотапшырулар, телевидение, информатика, жирләрдә өчен, космик эшчәнлекне тәмин итү, жирләрендә оборона, куркынычсызлык һәм башка жирләрдә махсус билгеләнештәге:

- торак пунктлардан читтә урнашкан - баш итеп, юл буендагы, гамәлдәге трассалар һәм чикләрен кырлары севооборотов;

- авыл торак пунктларында, күбесе жәяүлеләр өчен дип саналган өлешендә урамнары (астында тротуары) һәм полосасы буйлап арасында кызыл линиясе һәм линиясе тәзү.

3.3.7.3. Кабельные элементә линияләре урнаштырыла юллары буенда башкарганда түбәндәге таләпләрне:

- бу юл буе полосаларында, гамәлдәге автомобиль юллары янында, аларны полосаларының чикләрен исәпкә алып, булсын яңа тәзелә торган элементә линияләре түгел препятствовали автомобиль юлларын реконструкцияләү;

- жирләрендә, наемнее өчен яраклы жирләр авыл хужалыгы күрсәткечләре буенча пычрану выбросами автомобиль транспорты;

- үтәргә рәхсәт ителгән расстойний якынайту полосасының жирләрне элементә к юлына бүлеп бирелгән полосаның көнчыгыш чиге буйлап автомобиль юллары.

Аерым очракларда бу зур булмаган участокларда тарафыннан кире кагу рәхсәт ителә трассасы кабель элементә линияләре нче автомобиль юлының максатларында аны выпрямления кыскарту өчен длины трассасы.

Тайпылуның трассалар кабель линияләрен нче автомобиль юллары рәхсәт ителә шулай ук, мәжбүри обходах, мөмкин булган зоналар затоплений, обвалов.

3.3.7.4. Трассасын кабель линиясе торак пунктлардан читтә урнашкан кирәк сайларга карап, конкрет шартларын, бөтен жир кишәрлекләрендә, шул исәптән бүлеп бирелгән полосаларында, автомобиль һәм тимер юллар, сак һәм запретных зоналарында, шулай ук автодорожных мостах, бу коллекторах һәм тоннелях автомобиль юллары.

3.3.7.5. Трассаның кабель элементә линияләрен торак пунктлардан читтә урнашкан булмаганда автомобиль юллары ала урнаштырыла буенда продуктопроводов.

3.3.7.6. Булмаганда, юл трассасы кабель элементә линияләрен кирәк буенча мөмкинлекләре урнаштыру жирләрендә несельскохозяйственного билгеләнешендәге яки непригодных авыл хужалыгы өчен йә авыл хужалыгы биләмәләрендә худшего сыйфат буенча кадастр бәяләү.

3.3.7.7. Необслуживаемые усилительные һәм регенерационные пунктлары кирәк располагать трассасы буенда кабель линиясе буенча мөмкинлекләре - татарстан

непосредственной ераклыкта янында булуын исәптә тотып эшлэнгән кабель сузу түгел затапливаемых паводковыми водами урыннарда. Шул булмавы үтәү әлеге таләпләр проект булырга тиеш каралган яхшы шартлар, аларны эксплуатацияләү (жайланма алымнар һәм башкалар).

3.3.7.8. Подвеску кабельләр элементә опоралар һава линияләрен рөхсәт ителә предусматривать бу бүлгеч участкаларында абонентских телефон чөлтәре каршындагы телефонизации районнары индивидуаль төзелеш, бүгенге абонентских һәм межстанционных линияләрдә авыл телефон чөлтәре, шулай ук внутризоновых чөлтәрләрендә (районнарда, анда подземная кабельләр сузу затруднена, бу күчүе кабель линияләре аша тирән чокырларны елгасы һәм башка киртәләр).

Подвеску кабельләр авыл телефон чөлтәре кирәк предусматривать бу опоралар гамәлдәге һава элементә линияләрен. Проектлаштыру, яңа баганаларын бу максатлар өчен рөхсәт ителә тиешле обосновании.

Территориясендә торак пункт булырга мөмкин файдаланылган стоечные нигезне устанавливаемые түбәләрендә биналар.

3.3.7.9. Урнаштыру һава элементә линияләрен чикләрдә юл бие полюсаларын, бәлки шул таләпләрен үтәү:

өчен федераль автомобиль юллары участкалары төзелгән тоташтыра, торак пунктларны, ераклык нче чикләре юлына бүлеп бирелгән полюсаның федераль автомобиль юлының кадәр нигез баганаларын һава элементә линияләрен дә ким булмака тиеш, 50 м;

- өчен автомобиль юллары I - IV категория, шулай ук торак пунктларның чикләре кадәр чикләрен төзү араны нче чикләре юлына бүлеп бирелгән полюсаның федераль автомобиль юлының кадәр нигез баганаларын һава элементә линияләрен дә ким булмака тиеш 25. м.

Урыннарда киселешле федераль автомобиль юлларын һава линияләре, элементә араны нче нигез һәр линиясе баганаларын кадәр бровки земляного катламының автомобиль юллары булмака тиеш үрләр нигезне плюс 5 м, ләкин барлык очрактарда да, ким дигәндә, 25 м.

3.3.7.10. Кабельные лья аша су киртәләр карап билгеләү линияләрен һәм жирле шартлар үтәләргә мөмкин:

- кабелими, прокладываемыми су астында;
- кабелими, прокладываемыми буенча мостам;
- подвесными кабелими бу опоралар.

Кабельные лья аша су киртәләр урнаштырыла таләпләре нигезендә проектлау линейно-кабель корылмаларын.

3.3.7.11. Минималь ара нче кабельләр элементә, чыбык үткәргечле тапшыру яки торба кабель канализация кадәр, башка жир асты һәм жир наземных корылмалары белән билгеләнә таләпләре нигезендә бүлекне 3.4 "Зонасының инженерлык инфраструктурасын" әлеге законның бүлегендәге.

3.3.7.12. Урнаштырганда передающих радиотехнических объектларын үтәләргә тиеш таләпләр санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын, шул исәптән билгеләнә охранныя зона:

- шул нәтижәле излучаемой егәрлеге 100 Вт кадәр 1000 Вт кадәр тәэмин ителәргә тиеш керү мөмкинлеге булмау кешеләрне зонасына урнаштыру антенны араны кимендә 10 метр ераклыкта, теләсә кайсы аның нче тоташу ноктасына кадәр уза. Шул кую бинасында антенна булырга тиеш смонтирована биеклектә, ким дигәндә, 1,5 м өстендә түбә

каршындагы тээмин итү ара нче аны теләсә кайсы ноктасына кадәр күрше корылма кимендә 10 м, теләсә кайсы типтагы антенны һәм теләсә кайсы юнөлешләрә нурланышны; - шул нәтижәле излучаемой егәрлек 1000 кадәр 5000 Вт - торак белән тээмин ителергә тиеш керү мөмкинлеге булмау, кешеләр һәм булмау корылма на расстоянии, ким дигәндә, 25 м ераклыкта һәр нче антенны бәйсез рәвештә, аның типтагы һәм юнөлешләрә нурланышны. Шул кую түбәсендә бинаның антенна тиеш монтироваться биеклектә кимендә 5 метр өстендә түбә.

Киңәш ителә урнаштыру антенн шушы аерым торган опоралар һәм мачталар.

3.3.7.13. Дәрәжәләрен электромагнитных излучений артмаска тиеш ә-рәхсәт ителгән дәрәжәдәге (ПДУ) нче кушымтасы нигезендә, 1 СанПиН 2.1.8/2.2.4.1383-03.

Яклау максатларында, халыкны эш белән тээмин йогынтысын электромагнитных кырларны, яңадан булдырыла торган передающими радиотехническими объектлары билгеләнә санитар-сак зоналары һәм зона чикләүләр исәпкә алып, перспективалы үсеш передающих радиотехнических объектларын һәм торак пункт.

Чикләре санитар-саклау зоналары билгеләнә биеклектә 2 м асу буенча ПДУ.

Зона чикләүләр гыйбарәт территориясен, тышкы чикләре, аның биеклектә асу артык 2 м дәрәжәләрен электромагнитных кырлары артып китә ПДУ. Тышкы чиге зона чикләүләр билгеләнә буенча максимум биеклектә биналар перспективалы төзелеш, биеклектә өске катка, аларның дәрәжәсе электромагнитного басулар артмый ПДУ.

3.3.8. Инженер челтәрләрен урнаштыру

3.3.8.1. Инженерлык челтәрләре тиеш урнаштырыла буенда, урамнарны, юлларны һәм юллары гына читтә читтән машиналар йөрү өлешен полосасы буйлап, яшелләндерү.

Бу полосасы буйлап арасында кызыл линиясе һәм линиясе төзү кирәк урнаштыру газ түбән басымлы һәм кабельные сети (көч куллану, элементә, сигнализация һәм диспетчеризации).

Территориясендә торак пункт рәхсәт ителми:

надземная һәм наземная канализация челтәре салу;

торба салу белән легковоспламеняющимися һәм горючими жидкостями, шулай ук белән сжиженными газами тээмин итү өчен сәнәгать предприятиеләре һәм складлар;

салу магистраль торба үткәргечләре.

3.3.8.2. Суүткәргеч челтәрен кирәк урнаштыру буенча обеим як урамнар каршындагы киңлеге:

- машиналар йөрү өлешендә артык 22 метр;

- урамнары чикләрендә красных линияләрен 60 м дан артык.

3.3.8.3. Шул реконструкцияләү проезжих өлештән тора, урамнар һәм юллар төзелеше, юл капиталы покрываний, астында, алар урнашкан асты инженерлык челтәрләре, кирәк предусматривать вынос бу челтәр бүгенге разделительные полосасының астында тротуарлар. Тиешле обосновании рәхсәт ителә астында проезжими өлешләренә, урамнарны саклап калу гамәлдәге челтәрен, шулай ук салу аерым каналларда һәм тоннелләх яңа челтәр.

Бу гамәлдәге урамнарында булмаган аерым полосалар рәхсәт ителә урнаштыру, яңа инженерлык челтәрләре астында машиналар йөрү өлеше шарты урнаштыру, аларны тоннелләх яки каналларда. Шул техник кирәклегә астында проезжими өлешләренә, урамнарны рәхсәт ителә газүткәргеч салу.

3.3.8.4. Пересечение инженерлык челтэрлэре елга, автомобиль юллары, шулай ук биналар һәм корылмалар кирәк предусматривать астына туры углом. Рөхсәт ителә каршындагы обосновании пересечение астында меньшим углом, әмма кимендә 45 градус. Сайлау урыннары киселешле инженерлык челтэрлэре елга, автомобиль юллары, шулай ук алардагы корылмаларны башкарылырга тиеш таләпләренә туры китереп, гамәлдәге норматив документлар органнары белән килештерү буенча дәүләт күзәтү.

3.3.8.5. Буенча жәяүле һәм автомобиль мостам салу газүткәргечләр:

- рөхсәт ителә басымы кадәр 0,6 МПа берсе бесшовных яки электросварных торбалар узган стопроцентный контроль завод сварных катнашмалар физик ысуллар белән, әгәр күпер төзелде берсе негорючих материаллар;

- рөхсәт ителми, әгәр күпер төзелде килгән кебек янучан материаллар.

3.3.8.6. Биеклеккә нче дәрәжәдәге жир кадәр низа торбалар яки өслеген изоляция, торбалар, прокладываемых бу югары опорах кирәк кабул итергә:

- бу непроезжей өлешендә территорияләре урыннарда прохода кешеләр - 2,2 метр;

- урыннарда белән кисешкән урыны ябылачак автодорогами (от верха жәелгән, машиналар йөрү өлешендә) - 5 м;

3.3.8.7. Ара буенча горизонталы (шул яктылыкка) от якын жир асты инженерлык челтэрләрне кадәр биналар һәм корылмалар кирәк кабул итү нигезендә таблицасында 15

Ара буенча горизонталы (шул яктылыкка) арасында күрше инженерлык подземными челтэрлэре вакытта аларның параллель урнаштыру күрергә нигезендә таблицасында 16, ө вводах инженерлык челтэрләрне биналарда, авыл торак пунктларын, ким дигәндә, 0,5 м Шул дәрәжәсенә аермасы глубине заложения катнаш торба үткәргечләрне артык 0,4 м ара күрсәтелгән таблица 16, арттырырга кирәк исәпкә алып, крутизны откосов траншеяларын, әмма кимендә тирәнлеге, траншеи кадәр подошвы насыпи һәм бровки выемки.

Күрсәтелгән таблицах 15 һәм 16 ара рөхсәт ителә уменьшать үтәгәндә тиешле техник чаралар белән тәэмин итүче таләпләр куркынычсызлыгын һәм ышанычлылыгын.

3.3.8.8. Шул салу жир асты газүткәргечләр басымы кадәр 0,6 МПа кысан шартларда (кайчан ара, регламентированные норматив документлар, үтәргә тапшырылмый мөмкин) аерым участокларда трасса арасында зданиями астында арками биналар, шулай ук газүткәргечләр басымы артык 0,6 МПа каршындагы сближении аларны аерым-аерым торган ярдәмче шәхси строениями (зданиями башка даими

булу, кешеләрне ара күрсәтелгән таблицах 19, 20, рөхсәт ителә кыскартырга 50 процентка кадәр.

Таблица 19						
Инженерлык челтэрлэре	Ераклык, м, по горизонталы (шул яктылыкка) от жир асты челтэре кадәр					
	Фундамент биналарының һәм корылмалары	Фундамент коймалар куелды, предприятиеләр, эстакадалар, баганалары	тышкы бровки кювета яки подошвы насыпи юллар	фундамент баганаларын һәм электр линияләре напряжением	кадәр 1 кВ яктыртуны	1 миллионна һәм артык 35 кВ кадәр 110 кВ

	аларны ң	н контактной челтәре һәм элементә, тимер юллар			артык кадәр 35 кВ	
1	2	3	7	8	9	10
Суүткәргеч һәм напорная канализация	5	3	1	1	2	3
Самотечная канализация (көнкүреш һәм дождевая)	3	1,5	1	1	2	3
Дренаж	3	1	1	1	2	3
тыгыз бәйләнешле дренаж	0,4	0,4	-	-	-	-
Газопроводы кебек янучан газлар басымы, МПа:						
түбән кадәр 0,005	2	1	1	1	5	10
урта - артык 0,005 кадәр 0,3	4	1	1	1	5	10
югары:						
артык 0,3 кадәр 0,6	7	1	1	1	5	10
меңнән артык 0,6 кадәр 1,2	10	1	2	1	5	10
Жылылык челтәрләре:						
от тышкы стенки канал, тоннельнең	2	1,5	1	1	2	3
иче оболочки бесканальной сузу	5 (кара искәрм ө 2)	1,5	1	1	2	3
Кабели көч куллану барлык напряжений	0,6	0,5	1	0,5*	5*	10*

Һәм кабели элементә						
Каналлар, коммуникация тоннели	2	1,5	1	1	2	3*

* Керә генә расстояниям нче көч кабельләр.

Әсәрләр:

1. Рөхсәт ителә предусматривать үткәрү эше тәмамланачак жир асты инженерлык челтәрләрән чикләрендә фундамент баганаларын һәм эстакад торба шарты чаралар үтәү, исключающих мөмкинлеге жәрәхәтләрә челтәрләрә очракта яуган фундамент, ә шулай ук яраланган фундамент вакытта һәлакәт өлегә челтәрдә.

2. Ара нче жылылык челтәрләрә каршындагы бесканальной салу кадәр биналар һәм корылмалар кирәк кабул итү, таблица буенча Б. 3 СНиП 41-02-2003.

3. Ара нче көч кабельләр напряжением 110 - 220 кВ кадәр фундамент коймалар куелды, предприятие, эстакад һәм элементә линияләрән күрергә 1,5 м

Таблица 20

Инженерлык челтэрлэре	Ераклык (м) буенча горизонталы (шул яктылыкка кадэр,											
	су үткэргеч	, канализация, көнкүреш	дренаж а һәм дождевой канализация	газүткэргечлэр басымы, МПа (кгс/кв. см.)				кабель лэр көч, барлык напряжений	кабельлэр элементэ	челтэре		каналлары, тоннелей
				түбән кадэр 0,005	урта артык 0,005 кадэр 0,3	югары				тышкы стенка канал, тоннельнең	тышча бесканальной сузу	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Суүткэргеч	1,5	к.искөрмә 1	1,5	1	1	1,5	2	1*	0,5	1,5	1,5	1,5
Канализация, көнкүреш	к.искөрмә 1	0,4	0,4	1	1,5	2	5	1*	0,5	1	1	1
Дождевая канализация	1,5	0,4	0,4	1	1,5	2	5	1*	0,5	1	1	1
Газопроводы басымы, МПа:												
түбән кадэр 0,005	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	2	1	2
урта артык 0,005 кадэр 0,3	1	1,5	1,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	2	1	2
югары:												
артык 0,3 кадэр 0,6	1,5	2	2	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	2	1,5	2
- дән артык 0,6 кадэр 1,2	2	5	5	0,5	0,5	0,5	0,5	2	1	4	2	4

Кабели көч куллану барлык напряжений	1*	1*	1*	1	1	1	2	0,1 - 0,5	0,5	2	2	2
Кабели элемтә	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1	0,5	-	1	1	1
Жылылык челтәрләре:												
от тышкы стенки канал, тоннельнең	1,5	1	1	2	2	2	4	2	1			2
нче оболочки бесканальной сузу	1,5	1	1	1	1	1,5	2	2	1			2
Каналлар, тоннели	1,5	1	1	2	2	2	4	2	1	2	2	-

* Рөхсәт ителә уменьшать күрсәтелгән кадәр ара 0,5 метр каршындагы таләпләрен үтәү бүлегенең 2.3 ПУЭ.

Искәрмә:

1. Ераклык нче көнкүреш канализация кадәр хужалык-эчә торган су кабул итәргә кирәк кадәр су үткәргеч берсе тимер-бетон һәм асбестоцементных торбалар - 5 м;

кадәр суүткәргеч берсе чугунных диаметрлы торбалар:

кадәр 200 мм - 1,5 м;

- 200 мм - 3 м;

- кадәр, су үткәргеч берсе-пластмасса торбалар - 1,5 м.

Арасы челтәрләре, канализация һәм суүткәргеч житештерү карап, материал һәм диаметра торбалар, шулай ук нче номенклатуры һәм характеристика грунтов булырга тиеш 1,5 м.

2. Шул параллельной газүткәргечләр сузу өчен диаметрлы торбалар кадәр 300 мм арасы алар (шул яктылыкка) рөхсәт ителә кабул итәргә 0,4 м диаметрлы торбалар 300 мм - 0,5 м уртак урнаштыру бер траншее ике һәм аннан газүткәргечләр.

3. Таблицасында 16 күрсәтелгән ара кадәр корыч газүткәргечләр. Урнаштыру газүткәргечләр берсе неметаллических торбалар кирәк предусматривать нигезендә, СНиП 42-01-02.

3.3.8.9. Сайлау проект һәм инженер чишелешләренә өчен территорияне катлы торак төзелеш тиеш яраклаштырып белән техник шартлары өчен инженерлык тәэмин итү, территорияне выдаваемыми тиешле органнары өчен җаваплы кулланышка жирле инженерлык челтәрләре.

3.3.8.10. Жылылык һәм газ челтәре, суүткәргеч торбалар һәм канализация тиеш прокладываться читтә машиналар йөрү өлешендә юл. Аерым очрактарда рөхсәт ителә, аларны салу буенча территориясендә йорт яны жир каршындагы дус, тату, аларның хужаларын.

Салу, газ челтәрләре югары басым территориясе буенча аз катлы төзелешләренә рөхсәт ителми.

3.3.8.11. Теплогазоснабжение катлы торак төзелеш рөхсәт ителә предусматривать ничек децентрализованным - нче поквартирных генераторов автоном тибындагы, шулай ук үзәкләштерелгән - нче гамәлдәге яисә яңа проектируемых котельный, газораспределительных пункты (алга таба - ГРП) белән тиешле инженерлык коммуникациями.

Ара нче ГРП кадәр торак төзелеше күрергә таләпләре нигезендә бүлекне 3.3 "Зонасының инженерлык инфраструктурасын" әлеге законның бүлегендәге.

3.3.8.12. Су белән тәэмин итү аз катлы төзелешләренә кирәк житештерергә нче үзәкләштерелгән системаларын өчен күпфатирлы йортларны таләпләре нигезендә бүлекне 3.3 "Зонасының инженерлык инфраструктурасын" әлеге законның бүлегендәге, шулай ук рөхсәт ителә ыткһрнь автономияле су белән тәэмин итү дляодно-, двухквартирных йорт нче шахтных һәм мелкотрубчатых кое, каптажей, чишмәләр проект нигезендә.

3.3.8.13. Тапшыру су үткәргеч бер-, двухквартирные йорт рөхсәт ителә булганда тоташтыру үзәкләштерелгән канализация яки булганда, жирле канализация.

3.3.8.14. Рөхсәт ителә предусматривать дляодно-, двухквартирных торак йорт урнаштыру локаль чистарту корылмалары белән расходом стоков артык түгел 3 куб. метр/тәүлек.

3.8.15. Электр белән тәэмин итү, аз катлы төзелешләренә кирәк проектировать нигезендә исемле бүлекчә өстәлдә 3.3 "Зонасының инженерлык инфраструктурасын" әлеге законның бүлегендәге.

Егәрлек трансформаторлар трансформаторной подстанциясе электр белән тәэмин итү өчен аз катлы төзелешләрне күрергә буенча исәпләү.

Челтәре 0,38 кВ кирәк үтәргә, һава яки кабельными линияләре буенча разомкнутой разветвленной схема яки петлевой схема буена разомкнутом режимында белән однотрансформаторными подстанциями.

Трассаның һава һәм кабель линияләрен 0,38 кВ тиеш узарга читтә читтән приквартирных жир булырга өчен уңайлы подъезд к опорам һава линияләрен хезмәт күрсәтүче автотранспорт һәм позволять беспрепятственно үткәрергә раскопку кабель линияләрен.

3.4. Зонаның транспорт инфраструктурасын

3.4.1. Гомуми таләпләр

3.4.1.1. Зонаның транспорт инфраструктурасын кулланылыр объектларын урнаштыру өчен транспорт инфраструктурасы, шул исәптән, корылмаларны һәм коммуникацияләрне тимер юл, автомобиль транспорты, шулай ук билгеләү өчен санитар-саклау зоналары, санитария разрывов, зоналары махсус сакчылык билгеләү таләпләре нигезендә чын Нормативларын. Корылмалары һәм коммуникацияләр транспорт инфраструктурасы ала урнашырга составында барлык территорияль зоналар.

3.4.1.2. Проектлаштыру, яңа төзелеш һәм реконструкция объектларын, транспорт инфраструктурасы булырга тиеш сопровождаться экологик обоснованием, предусматривающую количественную бәя барлык төрләре әйләнә-тирә мохиткә йогынты һәм бәя экологик нәтижәләрен проектын тормышка ашыру нигезендә норматив таләпләре.

3.4.1.3. Планировочные һәм техник карарлар проектлауда урам һәм юллар, пересечений һәм транспорт узелларын тиеш тәэмин итү, юл хәрәкәте куркынычсызлыгы, транспорт чаралары һәм жәяүлеләрнең, шул исәптән уңайлы һәм куркынычсыз юл хәрәкәте инвалидлар файдаланучы арбасы.

Төзелеш исә юл катламы булырга тиеш тәэмин итәргә установленную тизлек транспорт хәрәкәте нигезендә категорией юллар.

3.4.1.4. Үткөрү сәләтен челтәре, урамнарны, юлларны һәм транспорт пересечений, саны, урыны автомобиль саклау кирәк, дип билгеләргә дәрәжәсеннән чыгып, автомобилизации:

300 жиңел автомобиль, 1 мең кеше;

60 йөк автомобильләре 1 мең кеше;

200 мотоцикллар һәм мопедов 1 мең кеше.

3.4.2. Тышкы транспорт.

3.4.2.1. Тышкы транспорт (тимер юл, автомобиль) кирәк проектировать ничек комплекслы системасы белән үзара бәйләнештә урам-юл челтәре тәэмин итәрдәй югары дәрәжә уңайлылык пассажирлар, иминлек, экономичность төзү һәм эксплуатацияләү буенча транспорт корылмалары һәм коммуникацияләр, шулай ук рациональность жирле һәм транзит пассажирлар.

3.4.2.2. Тәэмин итү максатларында нормальной эксплуатацияләү корылмалары һәм объектларның тышкы транспорт белән билгеләнә саклау зонасы гамәлдәге законнар нигезендә.

3.4.2.3. Нигезендә категорией юллар һәм рельефом җирлегендә билгеләнә полосасы юлына бүлеп бирелгән полосаның тимер юллар. Бу юлга бүлеп бирелгән тимер юллар (алга таба полосасы юлына бүлеп бирелгән полосаның) керә җир мәшгуль железнодорожными юллары һәм турыдан-туры примыкающими аларга сооружениями, устройствами һәм зданиями, шул исәптән пассажирлар вокзаллар белән привокзальными майданлы, хезмәт һәм башка биналар һәм корылмалар, эшчәнлеген тәэмин итүче тимер юл транспорты.

3.4.2.4. Күләме җир юлына бүлеп бирелгән полосаның тимер юллар нигезендә билгеләнә Министрлыгы тарафыннан расланган юлларын хәбәрләр Россия Федерациясе билгеләнгән тәртиптә нормалары, проект-смета документлары һәм генераль схемами үстерү тимер юл линияләрен, үзәкләре һәм станцияләре.

3.4.2.5. Тәртип урнаштыру һәм куллану полосаларының һәм саклык зоналарын тимер юллары билгеләнгән Кагыйдәләр билгеләү һәм куллану полосаларының һәм саклык зоналарын тимер юллар белән расланган Россия Федерациясе Хөкүмәте карары нигезендә ел, 12 октябрь, 2006 ел, N 611 тәртибе Турында "билгеләү һәм куллану полосаларының һәм саклык зоналарын тимер юллар".

Күләме җир зоналары сакчылык билгеләнешендәге билгели рельеф һәм үзенчәлекле табигый шартлар җирлектә булдыру зарурлыгын яклау, торак төзелеше, торак пунктларны нче сверхнормативных шумов узучы поездларның кирәклеген этаплап үстерү, киләчәктә дә тимер юлларны үзәкләре, станцияләре һәм аерым тимер юл транспорты объектлары.

Зона җирләренә махсус сакчылык билгеләнешендәге кертелми бу юлга бүлеп бирелгән, әмма алар өчен махсус шартлар белән билгеләнә җирдән файдалану.

3.4.2.6. Санитар-сак зоналары билгеләнә статьясы нигезендә түбәндәге таләпләр:

- от янында булуын исәптә тотып эшләнгән крайний тимер юллары кадәр торак төзелеше, ким дигәндә, 100 м очракта примыкания торак төзелеше к тимер юлында. Шул булмавы белән тәэмин итү 100-метровую, санитар-саклагыч зона ул калырга мөмкин кадәр 50 м шарты белән эшләү һәм гамәлгә ашыруны тәэмин итү буенча чаралар допустимого дәрәжәдәге тавыш та керми, торак биналарында һәм территориясендә торак төзелеше тәүлек эчендә;

- дезинфекционно-промывочные станциясе (пунктлары) кирәк урнаштыру изолированно башка тимер юл объектларын һәм торак пунктларын на расстоянии ким түгел:

250 м - нче техник һәм хезмәт биналарын;

500 м - нче торак пунктлар;

- от янында булуын исәптә тотып эшләнгән крайний тимер юллары кадәр чикләрен бакча участкалары, ким дигәндә, 100 м

Санитар-сак зонасында читтә юлына бүлеп бирелгән полосаның тимер юллар урнаштыру рөхсәт ителә автомобиль юллары урыннары автомобильләр, складлар, учреждение коммуналь билгеләнештәге. Кимендә 50 процент майданда санитар-саклау зонасы булырга тиеш озеленено.

3.4.2.7. Яңа сортировочные станциясе гомуми тимер юллары челтәрендә урнаштыру кирәк читтәге торак пунктлар, парклар резерв составны, йөк станциясе һәм контейнерные майданчык тимер юл һәм автомобиль транспорты - читтә селитебной территориясендә.

Ара нче сортировочных станцияләре кадәр торак төзелеше кабул ителә нигезендә исәпләү исәпкә алып, йөк әйләнеше күләмен, пожаровзрывоопасности перевозимых йөкләрне, шулай ук рөхсәт ителгән дәрәжәдәге тавыш та керми һәм вибрации торак

биналарында биналарның беренче линиясен төзү таләпләренә туры китереп, бүлегендәгә 8 "әйләнә-тирә мохитне Саклау" чын Нормативларын.

3.4.2.8. Автомобиль юлларын карап хисаплы хәрәкәте арткан чорда, һәм аларның хужалык һәм административ әһәмияттәгә подразделяются I-ә, I-б, II, III, IV һәм V категорияле.

3.4.2.9. Киңлеге полосаларын һәм күләмнәре жир участкаларын урнаштыру өчен кирәкле автомобиль юллары һәм транспорт өчен юл хәрәкәте билгеләнә, категориясенә карап, юллар санын полоса, үрләр насыпей яки тирәнлеге, выемок, булу яки булмау боковых резервларын кабул ителгән проектында заложений откосов насыпей һәм выемок һәм башка шартлар таләпләре нигезендә СН 467-74.

3.4.2.10. Трассалар үткәрү эше тәмамланачак автомобиль юллары кирәк үтәргә исәпкә алып, минималь әйләнә-тирә мохиткә йогынты.

Бу авыл хужалыгы биләмәләрендә трассасы кирәк прокладывать чикләре буенча кырларның чәчү әйләнеше генә яки хужалык.

Буенда елгаларга, башка су объектларының автомобиль юллары кирәк прокладывать читтә билгеләнгән, алар өчен саклагыч зоналар.

3.4.2.11. Автомобиль юллары, гомуми файдаланудагы I, II, III категория кирәк проектировать тоташтыра торак пункт. Мәйданын карап чыккан вакытта каравылчы, торак пунктларны юллар буенча мөмкинлекләр кирәк прокладывать белән подветренной яктар. Ара нче бровки земляного катламының күрсәтелгән кадәр юллар төзү кабул итәргә кирәк, ким дигәндә кадәр торак төзү 100 метрга кадәр бакчачылык ширкәте - 50 м; юллар өчен IV категорияләр бу ераклык булырга тиеш, шуңа бәйле рәвештә, 50 м 25. м. яклау өчен төзелеш нче тавыш та керми һәм газлар газлар автомобиль кирәк предусматривать буенда юллар юлга яшеллек, киңлеге кимендә 10. м.

Федераль закон нигезендә, 8 нче ноябрь, 2007 № 257-ФЗ Турында "автомобиль юллары турында һәм юл эшчәнлеге хакында һәм Россия Федерациясенең кайбер актларына үзгәрешләр керту турында Россия Федерациясенең аерым закон актларына" билгеләнде салу һәм переустройство инженерлык коммуникацияләрен чикләрендә полосаларының һәм юл бие полосалары, автомобиль юлларын.

Салу яки переустройство инженерлык коммуникацияләрен чикләрендә полосаларының автомобиль юлының башкарыла хужалары шундый инженерлык коммуникацияләрен яки алар хисабына килешү нигезендә, заключаемого хужалары шундый инженерлык коммуникацияләрен хужалары белән автомобиль юлының, төзелешкә, выдаваемого нигезендә шәһәр төзелеше кодексы тарафыннан Россия Федерациясе диде югарыда санап үткән Федераль закон белән (әгәр дә сузу яки переустройства шундый инженерлык чөлтәрләрен таләп ителә бирү, төзелешкә рөхсәт).

Категория һәм параметрлары автомобиль юллары чикләрендә жирлеге күрергә нигезендә таблицей 21.

Таблица 21						
Категорияле юлларны,	хәрәкәт тизлеге, км/сәг	Киңлеге полосасының хәрәкәте, м	хәрәкәт полосаларының	зур игытибар бирә радиус кривых	иң Зур продольный уклон, промил	урманнарның күп киңлеге земляного катламын

			Саны	һәм планда, м,	ле	ың, м
төп зона өзлексез һәм регулируемого хәрәкәте	100	3,75	2 - 4	400	60	40
Жирле әһәмияттәге:						
йөк хәрәкәте	70	4,0	2	250	70	20
парковые	50	3,0	2	175	80	15

Өсәрләр:

1. Бу магистраль юлларда белән преимущественным хәрәкәте йөк автомобильләре арттырырга кирәк ширину полосасының хәрәкәте кадәр 4 м, ә каршындагы өлеше большегрузных автомобиль транспорт агымында 20 процентка кадәр 4,5 м

3.4.2.12. Өчен автомагистралей, линия тимер юл транспорты белән билгеләнә санитария разрывы. Санитар аерма белән билгеләнә шашаев расстоянием нче крае транспорт полосасының кадәр чикләре торак төзелеше. Зурлығы разрыва билгеләнә, һәр конкрет очракта нигезендә исәп-хисап рассеивания загрязнений бу атмосферном һавада һәм физик факторлар (тавыш та керми, вибрации, электромагнитных кырлары һәм башка) таләпләре нигезендә бүлегендәге 8 тирәлеген Саклау "озайлы окружающей мохит" чын Нормативларын

3.4.3. Челтәре урамнар һәм юллар

3.4.3.1. Урам-юл челтәре торак пункт керә, барлык территориаль зоналар һәм гыйбарәт өлеше территориясендә, ограниченную красными линияләре һәм предназначенную хәрәкәте өчен транспорт чаралары һәм жәяүлеләр, инженерлык коммуникацияләрен сузу, урнаштыру яшел үсентеләр һәм шумозащитных жайланмаларын урнаштыру техник чараларын мәгълүмат һәм хәрәкәтне оештыру.

Челтәре, урамнарны, юлларны, юллары һәм жәяүлеләр юлларын тиеш проектироваться состав өлеше буларак, бердәм транспорт системасын нигезендә генераль планы.

Структурасы, урам-юл челтәрен тиеш тәэмин итәргә уңайлы транспорт элементәсе барлык жирлекнең торак пунктлары һәм муниципаль районы, карап торырга элементлары челтәре, хәрәкәт тәэмин итүче транзит транспорт, шул исәптән йөк, шул каравы территориясендә торак пункт. Структурасы юл челтәрен торак кварталы тиеш тәэмин итәргә беспрепятственный тапшыру һәм хәтәрләктән көчләре һәм чаралары һәм авария нәтижәләрен ликвидацияләү.

Урам-юл челтәре кирәк проектировать рәвешендә өзлексез системасын исәпкә алып, функциональ билгеләнәштәге урам һәм юллар, нәтижәлелекне транспорт һәм пешеходного хәрәкәте, архитектура-планировочной оешма территориясендә һәм характердагы төзү. Составында урам-юл челтәрен кирәк акча бүлеп бирү урамнар һәм юллар, магистраль һәм жирле әһәмияттәге, шулай ук төп урамнар. Категория урамнарын һәм юлларын билгеләргә кирәк нигезендә, квалификациясенә, утырышта китерелгән күрсәткечләр таблицасында 22.

Таблица 22

Категория юллар һәм урамнарны	Төп билгеләнеше, юллар һәм урамнарны
1	2
Район әһәмиятендәге:	
транспорт һәм жәяүлеләр	транспорт һәм жәяүле элементә арасында торак районнар арасында, шулай ук торак һәм житештерү зоналар, жәмәгать үзәкләре, выходы башка магистраль урамнар, юллар һәм тышкы автомобиль юлына
пешеходно-транспорт	жәяүле һәм транспорт элементәсе (күбесенчә жәмәгать пассажирлар транспорты) чикләрендә планировочного район
Урамнар һәм юллар жирле әһәмияттәге:	
урамнар торак төзү	, транспорт (башка узу йөк һәм жәмәгать транспорты) һәм жәяүле элементә территориясендә торак районнар (микрорайоннар), выходы бу магистраль урам һәм юллар регулируемого хәрәкәте
урам һәм юллар, житештерү, шул исәптән, коммуналь-склад зоналарда	транспорт элементә, күбесе жиңел һәм йөк транспорты чикләрендә зоналарны, выходы бу магистраль юллар. Белән кисешкән урыны ябылачак урамнары һәм юллары булганнары урнаша бер дәрәжәдә
, жәяүле урамнар һәм юллар	жәяүле белән элементә урыны белән кушымталар хезмәт, учреждениеләр һәм предприятиеләр тарафыннан хезмәт күрсәтү, шул исәптән чикләрендә ижтимагый үзәге, урыны-урыны белән ял итү һәм остановочными пунктлары жәмәгать транспорты
парковые юлының	транспорт элементәсе территориясе чикләрендә парклар һәм лесопарков күбесенчә хәрәкәте өчен жиңел автомобиль
эчендәге юллар	подъезд транспорт чараларын к торак йортлар, жәмәгать биналарга, учреждениеләргә, предприятиеләргә һәм башка объектлар эчендәге районнар, микрорайоннар (квартал)
велосипед юллары	буенча арынгач, башка төр транспорт трассалар.

Өсәрләр:

1. Төп урамнар бүлеп бирелә составыннан транспорт һәм жәяүлеләр, пешеходно-транспорт һәм жәяүлеләр урамнары һәм нигезе булып тора архитектура-планировочного төзү торак пунктның.

3.4.3.2. Үткөрү сәләтен челтәре, урамнарны, юлларны һәм транспорт пересечений, саны, урыны автомобиль саклау кирәк, дип билгеләргә дәрәжәсеннән чыгып, автомобилизации 1 мең кеше: 300 жиңел автомобиль, шул исәптән 3 – 4 такси 2 – 3 ведомство автомобиле, 60 йөк автомобильләре.

Мотоцикллар саны һәм мопедов күрергә 1 мең кешегә 200 едениц.

Исәпләү өчен юлларның үткөрү сәләтен (хәрәкәте арткан чорда) каршындагы хәрәкәттә буенча урам челтәрләре смешанного агымы төрле транспорт төрләрен кирәк приводить янына бер расчетному төре - легковому автомобилю нигезендә таблицей 23.

Таблица 23	
Тибы транспорт чаралары	Коэффициенты китерү
Жиңел автомобильләр	1,0
Йөк автомобильләре, йөк күтәрүче, т:	
2	1,5
6	2,0
8	2,5
14	3,0
артык 14	3,5
Автобуслар	2,5
Микроавтобусы	1,5
Мотоциклы һәм мопеды	0,5
Мотоциклы белән коляской	0,75

3.4.3.3. При проектировании урам-юл челтәре территорияләрендә катлы торак төзелеш кирәк ориентироваться на преимущественное куллану жиңел автомобиль, шулай ук хезмәт күрсәтү, торак төзелеше, жәмәгать пассажир транспорты.

3.4.3.4. Төп расчетные параметрлары урам челтәрен чикләрендә авыл торак пункты нигезендә кабул ителә белән таблицей 24.

Таблица 24					
Категория	авыл	хәрәкәт	Киңлеге	хәрәкәт	Киңлеге
урамнарын һәм юлларын		тизлеге,	полосасының	полосалар	тротуар
		км/сәг	хәрәкәте, м	ының	өлешендә, м
				Саны	
Поселковая юл		60	3,5	2	-
Баш бит урамы		40	3,5	2 - 3	1,5 - 2,25
Урамы торак төзү:					
төп		40	3,0	2	1,0 - 1,5
второстепенная (переулок)		30	2,75	2	1,0
йөрү		20	2,75 - 3,0	1	0 - 1,0
Хужалык скотопрогон	йөрү,	30	4,5	1	-

3.4.3.5. Төп урамның төп транспорт һәм корылмалар планировочными осями территориясендә төзү. Алар тәэмин ителәр транспорт хезмәте күрсәтү, торак төзү һәм гамәлгә ашыралар пропуск транзит транспорт агымын.

Тиресене тәэмин ителәр подъезд транспорт к төркемнәре торак биналар.

Второстепенные эчендәге юллар тәэмин ителәр подъезд транспорт к аерым биналарга.

3.4.3.6. Планировочное карар катлы торак төзелеш кайгыртырга тиеш йөрү автотранспорт барысына да биналарга һәм корылмаларга, шул исәптән к йортлар урнашкан приквартирных участокларында.

3.4.3.7. Ширину һәм поперечный профиль урамнары чикләрендә красных линияләрен, дәрәжәсе һәм аларны төзекләндерү кирәк билгеләргә карап, күләмен, авыл торак пункты, прогнозируемых агымнары хәрәкәте шартларын сузу инженерлык коммуникацияләрен тибындагы этажности һәм гомуми архитектура-планировочного хәл төзү, тик, ким дигәндә, 15 м

Тротуарлар кирәк предусматривать буенча обеим яктарга торак урамнарын бәйсез рәвештә тибындагы төзү. Буендагы коймалар куелды усадебной төзү өчен второстепенных юлларда рөхсәт ителә урнаштыру, жәяүлеләр юлларын белән простейшим типом каплау.

Сузу инженер челтәрләре һәм коммуникацияләр кирәк предусматривать полосасының яшелләндерү яки техник коммуникацияләр киңлеге кимендә 3,5 м

Проезжие өлешендә второстепенных торак урамнары белән односторонней усадебной застройкой һәм тупиковые эчендәге юллар озынлыгы 150 м рөхсәт ителә предусматривать совмещенными белән жәяүле хәрәкәте башка жайланмалары аерым каршындагы тротуар киңлеге йөрү, ким дигәндә 4,2 м Киңлеге сквозных юллары бу красных линияләрендә, алар буенча түгел уза, инженерлык коммуникацияләре, ким булмаса тиеш 7. м.

Бу второстепенных урамнарында һәм проездах кирәк предусматривать разъездные майданчыгы зурлыгында 7 м x 15 метр саен 200 м

Хужалык эчендәге юллар рөхсәт ителә кабул итәргә совмещенными белән скотопрогонами. Шул ук вакытта алар тиеш түгел пересекать төп урамнары. Катлам хужалык юллары сакларга тиеш йөкләнешне йөк автомобильләре, тракторлар һәм башка машиналар. Максималь озынлыгы тупикового йөрү артмаса тиеш 150 м эчендәге юллар Тупиковые тиеш заканчиваться разворотными майданчыклары зурлыгында кимендә 12 м x 12м. Куллану разворотной өчен майданчыклар урыннары, автомобильләрне рөхсәт ителми.

3.4.4. Челтәре, жәмәгать пассажир транспорты

3.4.4.1. Проектны эшләгәндә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру кирәк тәэмин итәргә быстру, комфорт һәм куркынычсызлык транспорт передвижений халкы.

3.4.4.2. Төре, жәмәгать пассажир транспорты кирәк сайларга нигезендә исәпләп чыгарылган пассажиропотоков һәм дальностей тапкыр пассажирлар. Провозная сәләте төрле транспорт, параметрлары жайланмалар һәм корылмалар (платформа посадочные майданы) буенча билгеләнә нормада наполнения күчмә составны - 4 кеше/кв. м. ирекле майданда идән пассажир салоны өчен гадәти төр жир өсте транспорты.

3.4.4.3. Линия жәмәгать пассажир транспорты кирәк предусматривать юлларда оешмасы белән транспорт чаралары хәрәкәте кыскасы агымында.

3.4.4.4. Ара арасында остановочными пунктлары, жәмәгать пассажир транспорты күрергә 400 - 600 м

3.4.4.5. Дальность жәяүлеләр алымнар тукталышына кадәр жәмәгать пассажир транспорты күрергә тиеш түгел, 500 м

3.4.4.6. Озынлыгы төшү майданчыгы тукталышларында да ким булмаса тиеш длины остановочной майданчыгы.

Киңлеге төшү майданчыгы булырга тиеш, ким дигәндә, 3 м; павильоны урнаштыру өчен көтү кирәк предусматривать уширение кадәр 5. м.

Посадочные майданчыгы булырга тиеш приподняты 0,2 м өстендә поверхностью тукталыш майданчыкларын.

3.4.4.7. Павильон мөмкин ябык типтагы яки ачык (рәвешендәге навеса). Күләме павильоны билгели исәпкә алып, санын бер үк вакытта балаларга сәгәте "пигы" ка остановочной майданчыгында пассажирлар исәбеннән чыгып, 4 кеше/кв. м. Алдагы грань павильоны булырга тиеш түгел урнашкан якынарак 3 метр ераклыкта, кромки остановочной майданчыгы.

Тукталыш пунктлары оборудуют скамьями, алар билгели исәбеннән 1 скамья 10 кв. м. майданда.

Янында павильоном яки у скамьи размещают бер урну чүп-чар өчен. Тукталыш пункты булырга тиеш жиһазландырылган, тамгалары, разметкой һәм ограждениями нигезендә ГОСТ.

3.4.4.8. Тукталыш пунктлары, жәмәгать пассажир транспорты тыела проектировать сак астындагы зоналарда высоковольтных тапшыру линияләрен.

3.4.4.9. Бу ахыр пунктларында маршрут челтәре, жәмәгать пассажир транспорты кирәк предусматривать отстойно-разворотные майданчыгы.

Чикләре отстойно-разворотных майданчыклары булырга тиеш беркетелгән планда красных линияләрен.

3.4.4.10. Отстойно-разворотные майданчыклары, жәмәгать пассажир транспорты карап, аларның шешәсенә тиеш урнаштырыла удалении нче торак төзелеше кимендә 50 м

3.4.4.11. Бу ахыр станцияләрендә жәмәгать пассажир транспорты тиеш предусматриваться урнаштыру өчен бина һәм машина йөртүчеләр персоналы".

Майданы өчен жир жайланмалары хезмәт урыннары билгеләнә нигезендә таблицей 25.

Таблица 25			
Исеме күрсәткеченнән	Берәмле к үлчәү	Саны маршрутлары	
		2	һәм 3 - 4
территориясенә гомуми Майданы	кв. м	225	256
Күләме участогы урнаштыру өчен типовой объект белән помещениями өчен, хезмәт күрсәтүче персонал	м	15 x 15	16 x 16
Этажность бинаның	катлы	1	1

4 өлеш. Зона авыл хужалыгы куллану

4.1. Гомуми таләпләр

4.1.1. Составына зоналар авыл хужалыгы куллану керергә мөмкин:

зона авыл хужалыгы жирләренә - сөрүлек жирләре, печәнлекләр, көтүлекләр, залежи, жир мәшгуль многолетними насаждениями (садами, виноградниками һәм башка);

зона мәшгуль объектлары, авыл хужалыгы билгеләнешендәге һәм билгеләнгән алып бару өчен авыл хужалыгы, бакчачылык, шәхси ярдәмче хужалыгын үстерү, авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар.

4.1.2. Составына территориаль зоналар, устанавливаемых чикләрендә кызы икән, торак пунктларны, мөмкин керергә зона авыл хужалыгы куллану (шул исәптән зона авыл хужалыгы жирләренәң), шулай ук зона мәшгуль объектлары, авыл хужалыгы билгеләнешендәге һәм билгеләнгән авыл хужалыгын алып бару, бакчачылык, объектларын үстерү, авыл хужалыгы билгеләнешендәге.

4.2. Объектларын урнаштыру, авыл хужалыгы билгеләнешендәге

4.2.1. Авыл торак пунктларында булырга мөмкин урнаштырылган, терлекчелек, птицеводческие һәм звероводческие житештерү, житештерү буенча саклау һәм эшкәртү, авыл хужалыгы продукциясе, ремонт, техник хезмәт күрсәтү һәм саклау, авыл хужалыгы машиналары һәм автомобиль ясау буенча төзелеш конструкцияләр, эшләнмәләр һәм детальләр жирле материаллар, машиноиспытательные станциясе, ветеринария учреждениеләре, теплица һәм парники, промысловые цехы, матди складлар, транспорт, энергетика һәм башка объектлар белән бәйлә проектируемыми производствосы, шулай ук коммуникация, тәэмин итүче эчке һәм тышкы элементә күрсәтелгән объектларның.

4.2.2. Рәхсәт ителми урнаштыру, авыл хужалыгы предприятиеләре, биналар, корылмалар:

1) майданчыларында залегания файдалы казылмалар башка органнары белән килештерү Госгортехнадзора;

2) беренче поясе санитар саклау зонасы чыганақлардан су белән тәэмин итү, торак пунктларны;

3) жир участкаларында пычранган органическими һәм радиоактивными отбросами кадәр үк сроклары билгеләнгән органнары санитар-эпидемиология һәм ветеринария күзәтчеләге;

4) жирләрендә аеруча саклаулы табиғый территорияләр.

4.2.3. Рәхсәт ителә урнаштыру, авыл хужалыгы предприятиеләре, биналарның һәм корылмаларның:

1) икенче поясе санитар саклау чыганақлардан су белән тәэмин итү, торак пунктларны, тыш, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләренәң;

2) сак астындагы зоналарда аеруча саклаулы территорияләре, әгәр бу да күрсәтә тискәре (зарарлы) йогынты табиғый комплекслары аеруча саклаулы табиғый территорияләр.

4.2.4. Урнаштырганда, авыл хужалыгы предприятиеләре, биналарның һәм корылмаларның яр буе участкаларында елга яки сулык планировочные билге майданчыгы предприятиеләре тиеш дип кабул ителергә кимендә 0,5 метр югарырак исәп-хисап горизонта су исәпкә алып, подпора һәм уклона водотока, шулай ук хисаплы үрләр дулкын һәм аның нагона.

Өчен предприятиеләр, биналар һәм корылмаларны эксплуатацияләү срогы белән 10 елдан артык өчен исәп-хисап горизонт надлежит кабул итәргә, иң югары дәрәжәсе су белән вероятностью аның повторения бер тапкыр 50 ел, ә предприятиеләр өчен эксплуатацияләү срогы белән 10 елга кадәр - 10 елга бер ясала.

Урнаштырганда, авыл хужалыгы предприятиеләре, биналарның һәм корылмаларның яр буе участкаларында сулыкларны һәм булмаганда непосредственной элементә предприятиеләре алар белән кирәк предусматривать незастроенную прибрежную юлга киңләге кимендә 40 м

4.2.5. Урнаштырганда склад минераль ашламалар һәм үсемлекләренә саклау өчен химик чаралар тиеш үтәлергә тиешле чаралар исключающие элөгү зарарлы матдәләр сулыклар.

Складлар, минераль ашламалар һәм үсемлекләргә саклау өчен химик чаралар кирәк располагать на расстоянии ким дигәндә 2 км ераклыкта рыбхозияственных сулыкларны. Бу очракта махсус кирәклегә рәхсәт ителә уменшаты араны нче күрсәтелгән склад кадәр рыбхозияственных сулыкларны шарты белән килештерү органнары тарафыннан гамәлгә ашыручы саклауга балык запасларын.

4.2.6. Шул планировка һәм төзелеш зоналары белән мәшгуль объектлары, авыл хужалыгы билгеләнешендәгә кирәк предусматривать:

- планировочную увязку белән селитебной зонасы;
- икътисади яктан целесообразное кооперирование авыл хужалыгы һәм сәнәгать предприятиеләре бер участогында һәм оештыруга гомуми объектларын ярдәмче һәм хезмәт күрсәтүче билгеләү;
- башкару комплекслы технологик һәм инженер-техник таләпләрен булдыру һәм бердәм архитектура ансамбле исәпкә алып, табигый-климат, геологик һәм башка жирле шартлар тудыру;
- чаралар, әйләнә-тирә мохитне пычранудан житештерү выбросами һәм стоками;
- мөмкинлеген киңәйтү, производство зонасының авыл хужалыгы предприятиеләре.

4.2.7. Ешлыгы территориясен куллану зоналары, занятой объектлары, авыл хужалыгы билгеләнешендәгә билгеләнә плотностью төзелеш мәйданчыклары, авыл хужалыгы предприятиеләре, аерым процент.

Иң аз тыгызлыгы төзелеш мәйданчыклары зоналарын авыл хужалыгы предприятиеләре дә ким булмаска тиеш предусматривенной 12 нче кушымтада к Нормативлар шәһәр төзелешен проектлаштыру " Татарстан Республикасы.

4.2.8. Жир участогы мәйданы урнаштыру өчен авыл хужалыгы предприятиеләренә, биналарның һәм корылмаларның билгеләнә кушуы буенча, проектлаштыру исәпкә алып, минималь нормативын плотности төзү.

4.2.9. Авыл хужалыгы предприятиеләре, биналар һәм корылмалар булган чыганакалары бүлеп әйләнә-тирәлеккә житештерү вредностей тиеш отделяться санитар-защитными зоналар нче торак һәм жәмәгать биналары.

Территорияләргә санитар-саклау зоналары бер жирдән файдалану түгел изымаются һәм булырга тиеш максималь дәрәжәдә файдаланылган ихтыяжлары өчен авыл хужалыгы.

Санитар-саклагыч зоналарында рәхсәт ителә урнаштыру складларын (саклагычлар), ашлык, жиләк-жимеш, яшелчә һәм бәрәңгә, питомники үсемлекләргә.

4.2.10. Бу чиге буйлап санитар-саклау зоналары, киңлегә 100 м ягыннан селитебной зона тиеш предусматриваться полосасы агач-куак үсентеләргә, киңлегә кимендә 30 метр, ә шул зонасы киңлегә 50-100 м - полосасы киңлегә кимендә 10. м.

4.2.11. Предприятие һәм объектлар бар, шуларның һәрберсә күләме, санитар-саклау зоналары артып, 500 м, кирәк урнаштыру өчен обособленных жир кишәрлекләрендә житештерү зоналары, авыл торак пунктлары.

4.2.12. Проектируемые авыл хужалыгы предприятиеләре, биналар һәм корылмалар кирәк берләштерү нигезендә үзенчәлекләргә житештерү процессларын, бер үк өчен әлегә объектларны, санитария, зооветеринарных һәм янгынга каршы таләпләргә, йөк әйләнеше, төр хезмәт күрсәтүче транспорт, куллану, су, жылылык, электр энергиясе, организуя шул ук вакытта участоклары:

- мәйданчыклар төзү предприятиеләргә;
- гомуми объектларын ярдәмче производстволар;
- складлар.

4.2.13. Шул планировка жир теплица һәм парников төп корылмалар кирәк группировать буенча функциональному билгеләү (теплица, парники, майданчыгы белән обогреваемым грунтом), шул ук вакытта тиеш предусматриваться системасы юллары һәм проходов, обеспечивающая өчен кирәкле шартлар механикалаштыру трудоемких процесслар.

4.3. Зона өчен билгеләнгән алып бару, бакчачылык һәм дача хужалыгы

4.3.1. Оештыру зонасы (территориясе) бакчачылык (дача) берләштерү нигезендә гамәлгә ашырыла расланган жирле үзидарә органы территорияне планлаштыру проекты бакчачылык (дача) берләшмәсе.

Проект ала разрабатываться өчен дә, бер дә төркеме өчен (массивының) янәшә урнашкан территорияләрне бакчачылык (дача) берләшмәләре.

4.3.2. Тыела урнаштыру территорияләрнең бакчачылык (дача) берләшмәләре санитар-саклау зоналары, сәнәгать предприятиеләре.

4.3.3. Территориясен бакчачылык (дача) берләшмәсе кирәк отделять нче тимер юллар теләсә нинди категория һәм автомобиль юллары, гомуми файдаланудагы I, II, III категория санитар-саклау зонасы киңлеге кимендә 50 м нче автомобиль юлы IV категория - санитар-сак зонасы, ким дигәндә, 25 м урнаштыру белән анда лесополосы, киңлеге кимендә 10. м. Территориясе чиген бакчачылык (дача) берләшмәсе саклап калырга тиеш нче крайней жепләре нефтепродуктопровода на расстоянии кимендә 15. м. Күрсәтелгән ераклык рөхсәт ителә кыскартырга тиешле техник-икътисади обосновании, әмма артык-30 процентка.

4.3.4. Тыела проектлау территорияләре өчен бакчачылык (дача) берләшмәләре жирләрендә урнашкан линияләре астында высоковольтных тапшырулар 35 кВА һәм аннан да күбрәк, шулай ук пересечением бу жирләрнең магистральными газ - нефтепроводами. Ара буенча горизонтали нче крайних озату высоковольтных линияләрен (ВЛ) кадәр территориясе чигенең бакчачылык (дача) берләшмәсе (охранная зона) булырга тиеш, ким дигәндә:

- 10 м-ВЛ кадәр 20 кВ;
- 15 м-ВЛ 35 кВ;
- 20м өчен ВЛ 110 кВ;
- 25 метр өчен ВЛ 150 - 220 кВ;
- 30 метр өчен ВЛ 330 - 500 кВ".

4.3.5. Чыкканда территориясендә бакчачылык берләшмәсенең инженер коммуникациями кирәк предусматривать санитар-сак зоналары.

Тәкъдим ителә торган минималь ара нче наземных магистраль газүткәргечләр түгел кәргән углеводород булырга тиеш, ким дигәндә:

үткәргеч торбалар өчен 1 сыйныф укучысы белән диаметрлы торбалар:

- 300 мм - 100 м;
- 300 дән 600 мм - 150 метр;
- 600 кадәр 800 мм - 200 м;
- ел 800 дән 1000 мм - 250 м;
- 1000 кадәр 1200 мм - 300 метр;
- барлығы 1200 мм - 350 м;

үткәргеч торбалар өчен 2 класс белән диаметрлы торбалар:

- 300 мм - 75 м;

- 300 мм - 125 м.

Тәкъдим ителә торган минималь разрывы нче торба өчен сжиженных углеводородных газлар вакытта төрле диаметрах торбалар булырга тиеш, ким дигәндә:

- 150 мм - 100 м;

- 150-300 мм - 175 м;

- 300-500 мм - 350 м;

- 500 сумнан 1000 мм - 800 м

Минималь ара каршындагы наземной салу арта 2 тапкырга өчен I сыйныф һәм 1,5 тапкырга өчен II сыйныф укучысы.

Разрывы магистраль газүткәргечләр, транспортирующих табиғый газ белән югары коррозирующими свойствами билгеләнә нигезендә исәп-хисаплар һәр конкрет очракта, шулай ук тәҗрибәсе буенча эксплуатацияләү, тик, ким дигәндә 2 км.

Тәкъдим ителә торган минималь разрывы нче түбән басымлы газүткәргечләр булырга тиеш, ким дигәндә, 20 м

Тәкъдим ителә торган минималь ара от өчен, магистраль торба үткәргечләрен транспортирования нефть вакытта төрле диаметрах торбалар булырга тиеш, ким дигәндә:

- 300 мм - 50 м.;

- 300 дән 600 мм - 50 м.;

- 600 кадәр 1000 мм - 75 м;

- 1000 кадәр 1400 мм - 100 м.

4.3.7. Чиге буйлап территориясендә бакчачылык (дача) берләшмәсе проектируется койма белән әйләндереп алу. Рәхсәт ителә түгел предусматривать әйләндереп булганда, табиғый чикләрен (елгасы, бровка чокырның һ. б.).

4.3.8. Территориясе бакчачылык (дача) берләшмәсе булырга тиеш соединена астындагы кыйммәтле автомобиль юлы гомуми файдаланудагы.

Территориясенә бакчачылык (дача) берләшмәсе белән числом бакча участоклары кадәр, 50 кирәк предусматривать бер керүне, 50 дән артык - ким дигәндә, ике въездов.

4.3.9. Жир участогы, предоставленный садоводческому (дачному) берләшмәсенә, тора жирләренә гомуми файдаланудагы жирләренә шәхси жир.

К жирләргә гомуми файдаланудагы карыйлар жир мәшгуль юллары, урамнары, проездами (чикләрендә красных линияләрен), пожарными водоемами, шулай ук майданчыклары һәм байлыклары объектлары, гомуми файдалану (шул исәптән, аларның санитар-сак зоналары). Минимально кирәкле составы биналары, корылмалары, майданчыклары гомуми файдаланудагы китерелгән таблицасында 26.

Таблица 26			
Объект	Чагыштырма күләме жир кишәрлекләрен (кв. м, 1 садовый участок) территориясендә бакчачылык (дача) берләшмә белән числом жир		
	15 - 100	101 - 300	301 һәм артык
Сторожка белән идарәсе берләшмәсе	1 - 0,7	0,7 - 0,5	0,4 - 0,4
Кибете катнаш сәүдә	2 - 0,5	0,5 - 0,2	0,2 һәм ким булмаган

Биналар һәм корылмалар өчен саклау чаралары янғын сүндерү	0,5	0,4	0,35
өчен Мәйданчыклар мусоросборников	0,1	0,1	0,1
Мәйданчыгы урыннары автомобильләр кәргәндә территориясенә бакчачылык берләшмәсенә	0,9	0,9 - 0,4	0,4 һәм ким

4.3.10. Бина һәм корылмаларының гомуми файдаланудагы саклап калырга тиеш нче чикләрен бакчачылык (дача) жир кимендә 4 м.

4.3.11. Планировочное карар территориясендә бакчачылык (дача) берләшмәсе кайгыртырга тиеш йөрү автотранспорт барысына да шәхси садовым (дачный) кишәрлекләре, объединенным төркемнәр, һәм объектлары гомуми файдаланудагы.

4.3.12. Территориясендә бакчачылык (дача) берләшмәсе киңлеге урамнары һәм юллары бу красных юнөлешендә булырга тиеш:

- өчен урам - кимендә 15 метр;
- юллары өчен - кимендә 9. м.

Минималь радиус закругления крае машиналар йөрү өлешендә - 6 м

Өсте урам һәм юллары кабул ителә:

- өчен урам - кимендә 7 метр;
- юллары өчен - кимендә 3,5 м

4.3.13. Бу проездах кирәк предусматривать разъездные мәйданы, озынлыгы кимендә 15 метр, киңлеге кимендә 7 метр, шул исәптән ширину машиналар йөрү өлешендә. Арасы разъездными мәйданчыклары арасында, шулай ук разъездными мәйданчыклары һәм перекрестками булырга тиеш түгел, 200 м

Максималь озынлыгы тупикового йөрү артмаска тиеш 150 м

Эчендәге юллар Тупиковые тәэмин ителә разворотными мәйданчыклары зурлыгында кимендә 12 м x 12 м. Куллану разворотной өчен мәйданчыклар урыннары, автомобильләрне рөхсәт ителми.

4.3.14. Территориясе бакчачылык (дача) берләшмәсе булырга тиеш оборудована су белән тәэмин итү системасы таләпләренә туры китереп, 3 бүлегендәге "Житештерү территориясе" чын Нормативларын.

Тәэмин итү хужалык-эчә торган су ала производиться ничек нче үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасын, шулай ук автономно - нче шахтных һәм мелкотрубчатых кое, каптажей чишмәләр.

Жайланма файдалануга тапшыру, су өйләргә рөхсәт ителә булганда, жирле канализация яки шул подключении үзәкләштерелгән канализация.

Территориясендә гомуми файдаланудагы бакчачылык (дача) берләшмәсе булырга тиеш каралган чыганакалары эчәргә яраклы су. Әйләнә-тирәсендәге һәр чыганагын оештырыла санитар саклау зонасы:

- өчен артезиан - радиусом 30дан 50 м, шул ук вакытта зоналары чикләре билгеләнә таләпләре нигезендә кушымтаның 10 карата чын Нормативы;
- өчен, чишмә һәм кое бар - кимендә 50 м югарырак буенча потоку грунт сулары нче гамәлдәге яки мөмкин булган чыганакалардан пычрану (выгребных бәдрәфләрен һәм чоқыр склады, ашлама һәм агу химикатлары предприятияләре, жирле сәнәгать, канализация корылмалары һәм башка чыганакалар).

Су алу корылмалары нецентрализованного су белән тәэмин итү булырга тиеш түгел, үз юлларын табарга кирәк булчак участокларда затапливаемых паводковыми водами, бу заболоченных урыннарда, шулай ук урыннарда, подвергаемых оползням һәм башка төрләре деформации, шулай ук якынак 30 метр ераклыкта магистральләр белән интенсив булды транспорт хәрәкәте.

4.3.15. Исәпләү системалары, су белән тәэмин итү башкарыла чыгып, түбәндәге нормаларын среднесуточного водопотребления бу хужалык-питьевые ихтыяжларына:

- шул водопользовании берсе водоразборных көзене, шахтных кое - 30 - 50 л/тәүлек. 1 кешегә;

- шул тәэмин итү берлегенә эчке суүткәргеч һәм канализация (башка ванн) - 125 - 160 л/тәүлек. 1 кешесе.

Өчен су сибү посадок йорт яны участокларында:

- яшелчә культуралары - 3 - 15 л/кв. м тәүлегенә;

- жыләк-жимеш агачлары - 10 - 15 л/кв. м тәүлегенә (булса, сибеп күздә тотыла 1 - 2 тапкыр тәүлектә чыгып, су челтәре файдалануга тапшырылды сезонлы гамәлдә булу яки бер ачык сулыклар һәм махсус каралган котлованов - накопителей су).

Булганда, су үткәргеч яки артезианской скважина өчен исәп расходуемой су водоразборных жайланмаларда территориясендә гомуми файдаланудагы һәм һәр участка кирәк предусматривать счетчик урнаштыруны.

4.3.16. Жыю, удаление һәм обезвреживание нәжесләр мөмкин неканализованными ярдәмендә жирле чистарту корылмалары урнаштыру һәм урнаштыру гамәлгә ашырыла торган үтәп, тиешле нормаларын һәм согласованием билгеләнгән төрлөптә. Бәлки шулай ук тоташтыру, үзәкләштерелгән канализация системалары саклаганда таләпләренә 3 бүлегендәге "Житештерү территориясе" чын Нормативларын.

4.3.17. Территориясендә бакчачылык (дача) берләшмәләре һәм аннан читтә тыела оештырырга чүпкеләр, калдыкларны. Көнкүреш калдыклары тиеш утилизироваться бакчачылык участкаларында. Өчен не утилизируемых калдыкларны (пыяла, металл, полиэтилен һ. б.) территориясендә гомуми файдаланудагы булырга тиеш каралган контейнер майданчыгы чүп-чар өчен.

Майданчыгын чүп контейнерлары урнаштырыла на расстоянии, ким дигәндә, 20 һәм 100 м нче чикләрен бакча участкалары.

4.3.18. Отвод өске стоков һәм дренажных сулары территориясендә бакчачылык (дача) берләшмәләренә кюветы һәм канавы нигезендә гамәлгә ашырыла проект территорияне планлаштыру бакчачылык (дача) берләшмәсе.

4.3.19. Проектлауда территориясендә гомуми файдаланудагы тыела урнаштыру склад минераль ашламалар һәм химикатлар янындагы ачык сулыкларда водозаборных скважина.

4.3.20. Жылыту өчен, бакча йортлары һәм оешмалар кайнар су белән тәэмин итү кирәк проектировать автоном системасын, аларга түбәндәгеләр керә чыганаclarы белән тәэмин итү (казаны, мич һ. б.), шулай ук нагревательные приборлар һәм водоразборная арматура.

4.3.21. Бакча газ белән тәэмин итү йорт проектируется нче газобаллонных жайланмаларны сыекландырылган газ яки нче газ челтәре. Проектлаштыру, газ системасын урнаштыруга газ плитәсе һәм газ чыгымнарын исәпләү приборлары кирәк гамәлгә ашырырга таләпләре нигезендә 3 бүлегендәге "Житештерү территориясе" чын Нормативларын.

Саклау өчен баллоннарын белән сжиженным газ территориясендә гомуми файдаланудагы проектируются башлангыч складлар газ баллоннарын.

Баллоны артык сыйдырышлы 12 л тээмин итү өчен газ башка һәм башка плиталар тиеш урнашырга бу пристройке берсе негорючего материал яки металлическом ящике у глухого жир участогы тышкы диварлар, алар проектируются түгел якынрак 5 метр ераклыкта, керү бинасы.

4.3.22. Челтәре электр белән тээмин итү территориясендә бакчачылык (дача) берләшмәсе кирәк предусматривать һава линияләре. Үткөрү тыела һава линияләрен турыдан-туры өстендә кишәрлекләреннән тыш, индивидуаль проводки.

Урамнарда һәм проездах территориясендә бакчачылык (дача) берләшмәсе проектируется урам яктылыгы идарәсе, алар гамәлгә ашырыла берсе сторожки.

Электр жиһазлары челтәре электр белән тээмин итү, яктырту һәм молниезащиту бакча йортлары, хужалык корылмаларның кирәк проектировать таләпләре нигезендә 3 бүлегендәге "Житештерү территориясе" чын Нормативларын.

4.3.23. Тээмин итү өчен янғын куркынычсызлыгы территориясендә бакчачылык (дача) берләшмәсе үтәлергә тиеш таләпләр бүлегендәге 11 "Противопожарные таләпләр" чын Нормативларын.

4.3.24. Мәйданы шәхси бакча (дача) карары кабул ителә, ким дигәндә 0,06 га.

4.3.25. Шәхси садовые (дача) участоклары булырга тиеш ограждены. Коймалар белән максаты минималь затенения территориясендә күрше жир булырга тиеш сетчатые яки решетчатые биекlege 1,5 м рәхсәт ителә җайланма саңгыраулар коймалар куелды ягыннан урамнары һәм юллары хәл итү буенча уртақ җыен эгъзалары бакчачылык (дача) берләшмәсе.

4.3.26. Бу бакча (дачном) участогында ала возводиться торақ бинасы (яки йорты), ул хужалык төзелешләрен һәм корылмалары, шул исәптән төзелгән тоту өчен вак терлек һәм кош-корт, теплица һәм башка корылмалар белән утепленным грунтом, постройка саклау өчен инвентарь, мунча, душ, навес яки стоянка өчен автомобиль, уборная.

Рәхсәт ителә группировать һәм блокировать корылма (яки йорты) ике күрше участокларда каршындагы однорядной төзү һәм дүрт күрше участокларда каршындагы двухрядной төзү.

4.3.27. Противопожарные ара арасында строениями һәм сооружениями чикләрендә бер бакча участогы түгел, нормируются.

Противопожарные ара арасында строениями һәм сооружениями урнашкан күрше жир кишәрлекләрендә, шулай ук арасындагы крайними строениями төркемнәре (шул төркемчәсе яки блокировке) белән билгеләнә таләпләре нигезендә бүлегендәге 11 "Противопожарные таләпләр" чын Нормативларын.

4.3.28. Торақ бинасы (яки йорты) саклап калырга тиеш нче кызыл линия урам кимендә 5 метр, от кызыл линия юллары - кимендә 3. м. шул ук Вакытта, йортлар арасында урнашкан бу противоположных сторонах йөрү, исәпкә алынырга тиеш противопожарные ара. Ераклык нче хужалык корылмаларның кадәр красных линияләрен урамнары һәм юллары булырга тиеш, ким дигәндә, 5 м.

4.3.29. Минималь ара кадәр чикләре күрше участогы буенча санитар-бытовым шартлары булырга тиеш:

- нчы торақ корылма (яки йорты) - 3 м;
- ел төзелгән тоту өчен вак терлек һәм кош - 4 м;
- башка корылмаларның - 1 м;
- ел стволы высокорослых агач - 4 м, среднерослых - 2 м;
- ел җәйде - 1. м.

Арасы торак строением (яки йорты) һәм илдә күрше участогы измеряется нче цоколя йорт яки нче йорт диварлары (булмаганда цоколя), әгәр элементлары йорт (эркер, крыльцо, навес, свес түбәләр һ. б.) чыгыш ясый түгел тан 50 см нче плоскости диварлар. Әгәр элементлары чыгыш ясый тан 50 см ераклык измеряется нче чыгыш ясаучыларның өлештән яки нче проекции аларны жүргә (консольный навес түбә элементлары, икенче катка урнашкан баганаларда цѳм башка).

Шул төзүдә бу бакча (дачном) участогында хужалык корылмаларның, располагаемых на расстоянии 1 м нче чикләре күрше, бакча участогы, скат түбә бәйләп алып баруга юнәлтергә кирәк үз участогы.

4.3.30. Минималь ара арасында постройками буенча санитар-бытовым шартлары булырга тиеш:

- нчы торак корылма (яки йорты) һәм шѳраб базлары кадәр уборной һәм төзелгән тоту өчен вак терлек һәм кош - 12 м;

кадәр күңеле, мунча (сауна) - 8 м;

- ел колодца кадәр уборной һәм компостного жайланма - 8 м.

Күрсәтелгән ара үтәлергә тиеш кебек арасында постройками бер участокта, шулай ук арасындагы постройками урнашкан бу катнаш участокларында.

4.3.31. Бу очракта примыкания хужалык корылмаларның к жилому строению (яки өйдә) урыны өчен вак терлек һәм кош-корт ия булырга тиеш изолированный бүгенге көндә керү урнашкан түгел якинрак 7 метр ераклыкта, керү йорт.

Бу очракларда кадәр ераклык чикләре белән соседним участогы измеряется аерым-аерым һәр объект блоклау.

4.3.32. Гаражлар, машиналар өчен мөмкин аерым-аерым торган, встроенными яки пристроенными к садовому өйдә һәм хозяйственным постройкам.

4.3.33. Инсоляция торак биналарны торак корылмаларны (йортларны) бакчачылык (дача) участокларында тиеш обеспечиваться таләпләре нигезендә бүлегендәге 8 "әйләнә-тирә мохитне Саклау" чын Нормативларын.

Бер өлеше 5. Аеруча саклаулы территория

5.1. Гомуми таләпләр

5.1.1. Аеруча саклаулы территориядә кушылалар жир кишәрлекләренә булган аерым табигать саклау, фәнни, тарихи-мәдәни, эстетик, рекреационное, һәм башкача аеруча кыйммәтле әһәмияткә ия.

5.1.2. К жүрләргә аеруча саклаулы территорияләре керә жире:

- аеруча саклана торган табигать территорияләре;

- табигать саклау билгеләнешендәге;

- рекреацион билгеләнештәге;

- тарихи-мәдәни билгеләнештәге;

- башка аеруча кыйммәтле жүрләрне Жүр кодексына ярашлы рәвештә, Россия Федерациясе федераль законнар.

Россия Федерациясе хөкүмәте, тиешле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының жүрле үзидарә органнарына алуларын һәм башка категорияле аеруча саклаулы табигать территорияләре (территориясе, аларда урнашкан

һәйкәлләр бакча-парк сәнгате, саклаулы береговые линиясе, саклаулы речные системасын, саклаулы табигать ландшафты, биологик станцияләр, микрозаповедники һәм башкалар).

5.1.3. Тәртип кертү, жирләрне к жирләргә аеруча саклаулы территорияләрнең региональ һәм жирле әһәмияттәге куллану тәртибе саклау һәм жирләрне аеруча саклаулы территорияләрнең региональ һәм жирле әһәмияттәге билгеләнә, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан федераль законнар нигезендә, Татарстан Республикасы законнары һәм норматив хокукый актлары, жирле үзидарә органнарының.

5.2. Жирнең су объектларының су саклау зоналары

5.2.1. Водоохранными зоналар булып торалар, алар примыкают к яр буе линиясе елгалары, ручьев, канал, күл, сусаклагычларның һәм аларда билгеләнә махсус режим гамәлгә ашыру хужалык һәм башка төр эшчәнлек булдырмау максатларында пычрату, чүп үләннәр басып китү, заиления күрсәтелгән су объектлары һәм тотылып бетү алдында, аларның сулары, шулай ук яшәү тирәлеген саклау, су биологик ресурсларын һәм башка хайваннар һәм үсемлекләр дөнъясы.

Су саклау зоналары чикләрендә билгеләнә прибрежные саклагыч полосалар, территорияләрендә кертелә торган өстәмә чикләүләр хужалык һәм башка төр эшчәнлек.

5.2.2. Нигезендә Су Кодексы нигезендә, Россия Федерациясе, киңлеге сулык саклау зонасыннан елгалары яки ручьев билгеләнә аларның истока өчен елга яки ручьев озынлыктагы:

кадәр ун километр күләмендә илле метр;

- нчы ун хәтле илле чакрым күләмендә йөз метр;

Өчен елгалар, инеш агымы буенча аска озынлыгы кимендә ун километр ераклыкта истока тамагына кадәр водоохранная зонасы белән эшкә кергән иде яр буендагы саклау полосой. Радиус сулык саклау зонасыннан өчен чишмә башында елгалар, инеш агымы буенча билгеләнә илле метр.

Су саклау зоналары чикләрендә түбәндәгеләр тыела:

- куллану суларны өчен ашлама туфракларны;

- урнаштыру, зиратлар, үләт, күмү урыннарын, житештерү һәм куллану калдыкларын, радиоактив, химик, шартлаткыч, агулы, отравляющих һәм агулы матдәләр;

- гамәлгә авиация каршы кәрһш буенча чаралар корткычларга һәм үсемлекләр авырулары;

- хәрәкәт туктау урыны транспорт чараларын (тыш, махсус транспорт чаралары), кала, аларның хәрәкәт юллары һәм стоянкалар юлларда һәм махсус жиһазландырылган урыннарда булган твердое катлам.

Су саклау зоналары чикләрендә рөхсәт ителә проеклаштыру, урнаштыру, төзү, реконструкцияләү, эксплуатациягә тапшыру, эксплуатацияләү хужалык һәм бүтән объектларын шарты белән жиһазлар мондый объектлар сооружениями, обеспечивающими саклауга су объектларын пычранудан, чүп үләннәр басып китү һәм тотылып бетү алдында сулары нигезендә су законнары белән әйләнә-тирәлекне саклау өлкәсендә.

Чикләрендә яр буе саклау полосаларын белән беррәттән, әлеге ограничениями өстенлекләр билгеләү тыела:

- распашка жирләрне;

- урнаштыру отвалов размываемых грунтов;
- выпас авыл хужалыгы хайваннарын һәм оештыру, алар өчен жәйге лагерьлар, ванн.

5.2.3. Проектларын эшләү, территорияне планлаштыру, торак пунктларны һәм объектларны урнаштыру, торак, гражданлык һәм производство билгеләнешендәге су объектлары янында башкарыла таләпләренә туры китереп, Су кодексының һәм Россия Федерациясе бүлегендәге "әйләнә-тирә мохитне Саклау".

5.3. Жир саклагыч урманнар

5.3.1. К защитным урманнар карыйлар урман торган тиеш, үзләштерү максатында, саклау средообразующих, су саклау, саклау, санитар – гигиена, сәламәтләндрерү һәм башка файдалы функцияләрен урманнар белән одновременным кулланып урманнарны шарты, әгәр бу куллану совместимо белән максатчан билгеләнеше саклагыч урманнар һәм выполняемыми алар файдалы жимерде.

5.3.2. Үзенчәлекләрен исәпкә алып, хокукый режимын саклау, урманнарны билгеләнә түбәндәге категория күрсәтелгән урманнарны:

- урманнар урнашкан аеруча саклаулы табигый территорияләрдә;
- урманнар урнашкан су саклау зоналарында;
- урман, выполняющие функцияләрен яклау табигый һәм бүтән объектларны;
- урманнар урнашкан беренче һәм икенче билбаулы зоналарының санитар чыганаклары, эчә торган һәм хужалык-көнкүреш су белән тәэмин итү;
- саклагыч полосалар-урманнарны, буенда урнашкан, тимер юллар, гомуми файдаланудагы федераль автомобиль юллары, гомуми файдаланудагы автомобиль юллары, гомуми файдаланудагы милкендәге, Россия Федерациясе субъектлары;
- яшел зона, лесопарки;
- урманнар урнашкан беренче, икенче һәм өченче зоналарда округлары санитар (горно-санитар) саклау дөвалау-сәламәтләндрерү местностей һәм курортлары;
- кыйммәтле урман:
- дәүләт саклагыч урман полосасының;
- противоэрозионные урманнар;
- урманнар урнашкан степях, тауларда;
- урман булган фәнни яки тарихи әһәмияте;
- орехово - промысловые зона;
- урман жиләк-жимеш агачлары насаждения;
- запретные полосасының урманнарны буенда урнашкан су объектларын;
- нерестоохранные полосасының урманнар.

5.3.3. К аеруча защитным кишәрлекләре урманнарны түбәндәгеләр керә:

- берегозащитные, почвозащитные участоклары урманнар буйлап урнашкан су объектларын, склонов оврагов;
- опушки урманнарны граничащие белән безлесными пространствами;
- даими лесосеменные участоклары;
- тыюлы урман участоклары;
- участоклар урманнарны булу белән реликтовых һәм эндемических үсемлекләр;
- яшәү урыннары сирәк һәм опекага куркынычы исчезновения кыргый хайваннар;
- башка аеруча сак участоклары урманнар.

5.3.4. Аеруча сак участоклары урманнарны мөмкин бүлөп бирелгән татарстан саклагыч урманнарда, эксплуатацион урманнарда һәм резервних урманнарда.

5.3.5. Бу саклагыч урманнарда һәм аеруча саклагыч участокларында урманнарны тыела эшчәнлекне тормышка ашыру, несовместимой белән аларны максатчан билгеләнеше һәм файдалы жимерде.

5.3.6. Ассигнованиеләрне урманнарны к кыйммәтле урманнар һәм бүлөп бирү аеруча саклагыч урманнарны жир һәм билгеләү, аларның чикләрен билгеләү гамәлгә ашырыла, дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә билгеләнгән бу соответствии белән Урман кодексы, Россия Федерациясе.

5.3.7. Бу соответствии белән икътисади, экологик һәм социаль значением урман фонды, аның месторасположением һәм выполняемыми аларга жимерде житештерелә бүленеш урман фонды төркемнәре буенча урманнарны һәм категорияләренә защитности.

Моннан тыш, урманнарда булырга мөмкин бүлөп бирелгән аеруча сак участоклары чикләнгән режимом урманнардан файдалану (берего - һәм почвозащитные участки урман буенда ярларның су объектларын, склонов оврагов һәм балок, опушек урманнардан чикләре белән безлесыми территорияләр урыннары, яшәү һәм таралу сирәк һәм опекага куркынычы исчезновения кыргый хайван, үсемлек һәм башкалар).

Урман фондына керми урманнар урнашкан жирләрдә оборона жирләрдә жирлекләре, агач-кустарниковая яндыру тыела, расположенная, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә, транспорт, су фонды һәм башка категория.

5.3.8. Урман беренче төркеме һәм авырлык защитности урманнарны беренче төркем таныла защитными урманнардан һәм аерым категория саклагыч урманнар, предусмотренными Урман кодексы, Россия Федерациясе.

Барлык урман, Татарстан Республикасы отнесены мөрәжәгать беренче төркемдә.

5.3.9. Параметрлары аеруча саклагыч урманнарны жир раслана департаменты Татарстан Республикасы урман хужалыгы нигезендә материаллар лесоустройства яки махсус тикшерү. Исемлеге аеруча саклагыч урманнарны жир билгеләнә федераль башкарма хакимият органы функцияләрен гамәлгә ашыручы дәүләт сәясәте һәм норматив-хокукий жайга салу өлкәсендә урман хужалыгы.

5.3.10. Чикләренә жир, урман фондын куллану тәртибе урманнар белән билгеләнә нигезендә Урман кодексы, Россия Федерациясе.

5.3.11. Жирләрдә урманнарны тыела теләсә нинди эшчәнлегә, несовместимая алар белән билгеләнүе.

Жирләрендә урманнардан алып бара ала түбәндәге эшчәнлек төрләрен:

- үткөрү рубок баш файдалану – урманнарда беренче төркеме;
- үткөрү рубок арадаш файдалану һәм башка рубок – аеруча кыйммәтле урман массивах, урманнарда булган фәнни яки тарихи әһәмиятен, табигать һәйкәле, лесопарковых өлешләрендә яшел зоналар, урманнарны беренче һәм икенче зоналары округлары санитар (горно-санитар) саклау курортлары, дәүләт саклагыч урман полосаларында, противоэрозионных һәм запретных полосаларында, урманнарны, защищающих нересталища кыйммәтле промысловых балыклар;
- үткөрү рубок карау, санитария рубок, рубок реконструкцияләү һәм яңарту, башка рубок – урманнарда урнашкан жирләрендә жирлекләре;
- эзерләү живицы, второстепенных урман ресурслары (пней, коры, бересты һәм башка);
- побочное лесопользование (сенокошение, выпас терлек, урнаштыру оя умарта тотта һәм

пасек, агач эзерләү сок, эзерләү һәм жыю кыргый плодов, жиләк-жимеш, орехов, гөмбәләр, башка азык-урман ресурслары, дару үләннәре һәм техник чимал һ. б.);

- кишәрлекләреннән файдалануга урман фонды ихтыяжлары өчен аучылык хужалыгы;
- кишәрлекләреннән файдалануга өчен урманнардан фәнни-тикшеренү, мәдәни-сәламәтләндерү, туристик һәм спорт максатлары.

5.3.12. Буенда автомобиль юллары, тимер юллар, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә, шул яр буе зоналарында, су объектларының оештырыла ала. полосаларында, урман фондында саклагыч функцияләре, шул исәптән снегозадерживающие, ветроослабляющие, пескозащитные, полезащитные, почвоукрепительные, берегоукрепительные, водоохранные, озеленительные һәм башкалар катнашты.

5.3.13. Ветроослабляющие урман полосасының кирәк предусматривать өчен жир тимер юллар, подверженных ежегодному йогынтысына көчле ветров (тизлек белән 15м/с югарырак), урыннарда гололедообразования һәм заноса юллары мелкоземом жирләрендә несельскохозяйственного билгеләнешендәге яки непригодных үстерү өчен, авыл хужалыгы культуралары. Очракларда порывы көчле жил ала угрожать поездлар хәрәкәте иминлеген рәхсәт ителә жайланма лесонасаждений, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә.

5.3.14. Почвоукрепительные лесонасаждения кирәк предусматривать яклау өчен, автомобиль юллары, тимер юллар һәм алардагы корылмаларны нче воздействием үсеп килүче оврагов, оползней, осыпей, су агымнары һәм башка куркыныч табигий процесслар. Почвоукрепительные насаждения проектируются территориясендә генә түгел, подверженной деформации грунтов, ә потенциал куркыныч урыннарында, шулай ук участокларында барлыкка килүе һәм формалаштыру стока, кирәк булганда, алар кулланыла комплексында белән инженер сооружениями, предусмотренными бүлегендә билгеләнгән 7 «Инженерлык эзерләү һәм яклау территориясендә» чын Нормативларын.

5.3.15. Полезащитные урман полосасының карала өчен сугару системалары.

Мәйданы, предусматриваемая астында булдыру полезащитных лесополос, булмаска тиеш да 4 проценттан артык мәйданда сугару. Мәйданы лесополос буенда магистраль һәм бүлгеч канал кирәк, дип билгеләргә карап длины канал һәм ширины лесополосы исәпкә алып булдыру ирекле керү өчен чистки һәм ремонтлау. Озынлыгы лесополосы ким булмаска тиеш 60 проценты длины канал.

Полезащитные урман полосасының кирәк располагать ике үзара перпендикулярных юнәлешләре:

- продольном (төп) – поперек преобладающих өлеге жирлектә ветров;
- поперечном (вспомогательные) – перпендикулярно йорт урам.

5.3.16. Бу поврежденных су эрозии склонах крутизной 1,5 градуска продольные почвозащитные һәм водоохранные урман полосасының кирәк располагать поперек склонов буенча горизонталям бу увязке белән гомуми оешмасы территориясендә, агротехническими һәм гидротехническими противозерозионными чаралар.

5.3.17. Арасы продольными лесными полосами артмаска, 800 м, арасында поперечными – двухрядными.

5.3.18. Продольные полезащитные полосасының надлежит предусматривать трехрядными, ә поперечные – двухрядными.

Водоохранные урман насаждения яклау өчен магистраль канал һәм аларның тармаклары кирәк проектировать трехрядными бер яктан канал һәм двухрядными һәр яктан. Буенда бер яктан ачык коллекторов кирәк предусматривать урман полосасының өч сафларын

чистартуга. Буенда, зур магистраль канал һәм коллекторов урман полосасының надлежит кабул итәргә килгән 4-5 сафларын чистартуга, бер яктан, яисә ике яктан да.

Саклагыч урман полосасының чикләре буенча сугарулы жир участкалары белән интенсив эрозии туфрак кирәк предусматривать многорядными (4-5 сафларын чистартуга).

5.3.19. Саклагыч насаждения тирәсендә буалар һәм сулыклар кирәк проектировать бер, ике, яки өч поясов:

- берегоукрепительный (беренче пояс) – зонасында исәп-хисап подпорного дәрәжәсе;
- ветроломные һәм дренирующие утырту (икенче пояс) – арасында отметками исәп-хисап һәм форсированного подпорных дәрәжә;
- противоэрозионный (өченче пояс) – югарырак форсированного дәрәжәдә.

5.3.20. Ара нче чикләрен торак төзү, сулыкларны, авыл хужалыгы жирләренәң, автомобиль юллары, тимер юллар һәм алардагы корылмаларны кадәр саклагыч үсентеләр кабул ителә соответствии белән гамәлдәге кагыйдәләре һәм нормалары.

5.4. Жирнең тарихи-мәдәни билгеләнештәге

5.4.1. К жирләргә тарихи-мәдәни билгеләнештәге карыйлар жире:

- мәдәни мирас объектларын, шул исәптән археологик мирас объектларын, шулай ук, ачыкланган мәдәни мирас объектларын;
- хәрби һәм граждан күмелгән.

5.4.2. Жирләрендә мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен) градостроительная эшчәнлеге рәхсәт ителә генә, шул дәрәжәдә, нинди ул белән бәйле нуждами бу объектларын торгызу, реставрацияләү, төзекләндерү, инженерлык төзекләндерү һәм төзекләндерү), махсус рәхсәт белән дәүләт хакимияте әгъзалары. Разрешенная градостроительная эшчәнлеге, әлеге территориядә башкарылырга мөмкин кысаларында реставрация (реконструкцияләү) һәм булганнарын яңарту (торгызу) югалган күчемсез милек объектлары - кыйммәтле элементларын мәдәни мирас объектларын яки инженерлык корылмаларын төзү техник билгеләнештәге өчен кирәкле эксплуатацияләү үзләренә мәдәни мирас объектлары.

Градостроительная эшчәнлеге белән бәйле нуждами тарихи-мәдәни мирас объектларын, территорияләрендә мәдәни мирас объектларын тыелган.

Сакланышын тәэмин итү, мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) һәм куллану, аларның жирләрен гамәлгә ашырыла таләпләре нигезендә бүлегендәге 9 тирәлеген Саклау "озайлы мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен)" чын Нормативларын.

5.4.3. Көйләү эшчәнлеге жирләрендә хәрби һәм гражданлык күмелгән нигезендә гамәлгә ашырыла таләпләре бүлегендәге 6 Зонасы "махсус билгеләнештәге" чын Нормативларын.

6 өлеше. Зона махсус билгеләнештәге.

6.1. Гомуми таләпләр.

6.1.1. Составына территорияләрен махсус билгеләнештәге ала керергә зона мәшгуль кладбищами, крематориями, скотомогильниками, объектлар урнаштыру житештерү һәм

куллану калдыклары һәм башка объектлар урнаштыру, алар тәэмин ителергә мөмкин бирү юлы белән генә әлеге зоналар һәм урынсыз, башка территорияль зоналарда.

6.1.2. Өчен предприятие, житештерүләр һәм объектлар территорияләрендә урнашкан махсус билгеләнештәге карап, егәрлек, характердагы һәм күп бүлеп бирелә торган бу әйләнә-тирә мохиткә пычраткыч матдәләр һәм башка зарарлы физик факторлар нигезендә, санитар классификациясе белән билгеләнә, санитар-саклагыч зона.

6.1.3. Санитар-саклагыч зона отделяют зонасы территорияләрен махсус билгеләнештәге белән мөжбүри обозначением тоташкан мөгълүмати билгеләре белән бүләкләнде.

6.2. Зона урнаштыру зиратларны

6.2.1. Урнаштыру, киңәйтү һәм зиратларны төзекләндерү, биналарның һәм корылмаларның похоронного билгеләнешендәге нигезендә гамәлгә ашырыла, тиешле санитар кагыйдәләр һәм нормалар һәм настоящими Нормативами.

6.2.2. Рөхсәт ителми урнаштыру, зират территорияләрендә:

- беренче һәм икенче поясов санитар саклау зоналары чыганаclar мөсьәләсен су белән тәэмин итү һәм минераль чыганаclarы;

- чыгу белән, өслеге закарстованных, сильнотрещиноватых токымы һәм урыннарда выклинивания водоносных горизонтов;

- белән стоянием грунт сулары, кимендә, ике метр асу каршындагы иң югары аларның стоянии, шулай ук затапливаемых, заболоченных участковларында;

- ярлары буйлап күлләр, елгалар һәм башка ачык сулыклар, файдаланыла торган халык өчен хужалык-көнкүреш ихтыяжлары, коену һәм мәдәни-сәламәтләндерү максатлары.

6.2.3. Сайлау жир астында урнаштыру, зират житештерелә нигезендә санитария-эпидемиология бәяләү түбәндәге факторлар:

1) санитар-эпидемиологик хәлне;

2) шөһәр билгеләнешендәге һәм ландшафт зоналаштыру, территорияне;

3) геологик, гидрогеологических һәм гидрогеохимических мөгълүматлар;

4) почвенно-географик һәм сәләтен туфраklarны һәм почвогрунтов к самоочищению;

5) эрозийного потенциалын һәм миграция загрязнений;

6) транспорт үтемләлеген.

Участогы, отводимый астында зират тиеш удовлетворять түбәндәге таләпләргә:

- ия уклон ягына, противоположную пунктка, ачык водоемам,

түгел затопляться каршындагы паводках;

- ия булу дәрәжәсе стояния грунт сулары кимендә 2,5 м асу каршындагы максимальном стоянии грунт сулары. Шул дәрәжәдә югарырак 2,5 м асу участогы кулланылырга мөмкин гына урнаштыру өчен, зират өчен погребения соң кремации;

- урнашырга белән подветренной яklar карата торак территориясендә.

6.2.4. Урнаштыру, зират нигезендә гамәлгә ашырыла расланган проект, анда карала:

- обоснованность урыннар урнаштыру, зират чаралары белән тәэмин итү буенча әйләнә-тирәлекне саклау;

- оештыру һәм төзекләндерү, санитар-яклау зонасыннан; характерда һәм яшел үсентеләр мөйданы; оештыру керү юлларын һәм автостоянок;

планировочное карар зона жирлөү өчен барлык төр зиратларны белән разделением участоклар, различающиеся тибы буенча жирлөү, шул ук вакытта майданы, күмү урыннарын да ким булмаска тиеш 65 - 70 процент гомуми майданында зиратны;

- бүленеш зират өчен функциональ зоналар (входную, ритуальную, административ-хужалык, күмелгән, яшел яклау периметр буенча зират);
- электр белән тээмин итү, территорияне төзекләндерү.

6.2.5. Күләме жир участогы өчен зират белән билгеләнә исәпкә алып, санын яшәүчеләр конкрет торак пункт, әмма артмаска тиеш 40 гектар. Шул ук вакытта, шулай ук исәпкә алына перспектив үсеше, халык саны коэффициенты үлүчеләр булу гамәлдәге объектларын похоронного хезмәт күрсәтү, кабул ителгән схема һәм ысуллары күмү, вероисповедание, нормалар жир кишәрлеген бер күмү.

6.2.6. Күләме участогы жир зират территорияләрендә өчен погребения умершего жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә итеп гарантияли погребение шул ук жир участогында умершего хатыны яки якын туганы.

6.2.7. Кабат оештырылучы урыннарны погребения тиеш урнаштырыла на расстоянии кимендә 300 метр ераклыкта, чикләрен селитебной территориясендә.

6.2.8. Зират белән погребением юлы белән легендалар тән (останков) умершего жирендә (күмү бу каберен, склеп) размещают на расстоянии:

- нчы торак, жәмәгать биналары, спорт-савыктыру һәм шифаханә-курорт зоналары;
- 500 м каршындагы майданда зират 20 яшьтән алып 40 га (урнаштыру, зират зурлыгында территориясе 40 га рөхсәт ителми);
- 300 м - каршындагы майданда зират кадәр 20 га;
- 50 м - авыл, ябык зиратларны һәм мемориаль комплекслар, зиратларны белән погребением соң кремации;
- ел водозаборных корылмалары мәсьәләсен чыганактан су белән тээмин итү, халыкның ким дигәндә 1000 м жәнәб достаточности ара расчелами поясов санитар саклау зоналары водоисточника һәм вакыт фильтрации;
- авыл торак пунктларында, аларда кулланыла кое, каптажи, чишмәләр һәм башка табигий су белән тээмин итү чыганаклары, урнаштырганда зиратларны буенча югарырак потоку грунт сулары санитар-защитная зонасы арасында кладбищем һәм торак пункты нигезендә тээмин ителә нәтижәләре белән исәп-хисап чистарту, грунт суларының һәм мәгълүматлар лаборатор тикшеренүләр.

Соң ябылу зиратны чыккач 25 елдан соң, соңгы күмү кадәр ераклык торак төзелеше мөмкин кадәр кыскартылган 100 м

Авил жирлекләрендә тиешле төзекләндерү, ераклык нче зиратларга кадәр диварларны, торак йортларны, биналарны, балалар һәм дөвалау учреждениеләре рөхсәт ителә уменьшать белән килештереп, жирле органнары, санитария күзәтчеләге, әмма кимендә 100 м

6.2.9. Территория санитар-саклау зоналары булырга тиеш спланирована, благоустроена һәм озеленена, ия транспорт һәм инженерлык коридорлар. Процент яшелләндерү билгеләнә расчелным юлы белән килгән катнашу шартлары растительности жайга салуда су режимын территориясендә.

6.2.10. Территорияләрендә санитар-саклау зоналары зиратларны төзекләндерү, биналарның һәм корылмаларның похоронного билгеләү рөхсәт ителми төзелеше, биналарның һәм корылмаларның да бәйлә хезмәт күрсәтелгән объектлар кала, дини һәм обрядовых объект.

Территориясе буенча санитар-саклау зоналарын һәм зиратларны тыела салу челтәрләре мәсьәләсен хужалык-эчә торган су белән тәэмин итү.

6.2.11. Зиратларда һәм башка биналарында һәм урыннарында похоронного билгеләнешендәгә кирәк предусматривать су белән тәэмин итү системасы. Булмаганда, үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системаларын һәм канализацияләрне рөхсәт ителә жайланма шахтных кое өчен су сибү һәм төзелеше жәмәгать бәдрәфләре выгребного тибындагы таләпләренә туры китереп, санитария нормаларын һәм кагыйдәләрен.

6.2.12. Участокларда зиратларны төзекләндерү, биналарның һәм корылмаларның похоронного билгеләү карала яшел үсентеләр зонасы киңлегә кимендә 20 метр урыннары автокатафалков һәм автотранспорт, урналар жыю өчен чүп-чар майданчыклары өчен мусоросборников белән подъездами аларга.

6.2.13. Шул күчерү зиратларны һәм жирләү кирәк үткәргә рекультивацию территорияләре һәм жир. Куллану грунтов белән ликвидируемых урынга жирләү өчен планлаштыру торак территориясендә рөхсәт ителми.

Куллану территориясендә урыннар погребения рөхсәт ителә үткәннән соң егерме елдан бирле аның күчерү. Территориясе урыннар погребения бу очрактарда да файдаланылырга мөмкин гына астында яшеллеккә. Төзелеш биналары һәм корылмалар территориядә тыела.

Күләме, санитар-саклау зоналары соң кычарыдыҗ зиратларны, шулай ук ябык зират өчен яңа погребений үзгәрешсез кала.

6.2.14. Похоронные бюросы, бюро-кибетләр похоронного хезмәт күрсәтү кирәк урнаштыру беренче катында оешма-коммуналь-көнкүреш билгеләнештәгә чикләрдә торак төзү өчен обособленных участокларында уңайлы урнашкан өчен подъезд транспорт, на расстоянии кимендә 50 метрга кадәр торак төзелеше, территорияләре дөвалау, балалар, белем бирү, спорт-сәламәтләндерү, мәдәни-просветительных оешмалары һәм оешмалар социаль тәэмин итү һәм халыкка.

6.2.15. Йорт траурных обрядов размещают территориясендә гамәлдә булган яисә яңадан проектируемых зиратларны, территорияләрендә коммуналь зона, обособленных жир участокларында чикләрендә торак төзелеше һәм территориясендә шәһәр яны зоналары.

Ераклык нче йорт траурных обрядов кадәр торак биналарны, территорияләре дөвалау, балалар, белем бирү, спорт-сәламәтләндерү, мәдәни-просветительных оешмалары һәм оешмалар социаль тәэмин итү регламентуруется исәпкә алып характердагы траурного йоласы һәм дә ким булмаста тиеш 100 м

6.3. Зона урнаштыру үлән

6.3.1. Скотомогильники (биотермические чокырлар) кулланылыр йогышсызландыру өчен, юк сжиганием яки күмү биологик калдыкларны (мөет хайваннар һәм кошлар; ветеринария конфискатов, ачыкланган бу сугым пунктларында, хладобойнях, бу мясоперерабатывающих оешмаларында, базарларда, сүдә оешмаларында һәм башка оешмаларда; башка калдыкларны получаеваемых каршындагы эшкөртү пищевого һәм непищевого чимал хайван).

6.3.2. Сайлау һәм отвод жир кишәрлеген төзелеш өчен эре терлек күмү урынын яки аерым торган биотермической чокырлар үткәрәләр, жирле үзидарә органнары тәкъдиме буенча оештыру дөүлән ветеринария хезмәте булганда санитар-эпидемиологик ярашлылык

турында бәяләмә предпологаемого файдалану өчен жир кишәрлегенә санитар кагыйдәләр.

6.3.3 Скотомогильники (биотермические чокырлар) размещают бу коры возвышенном участогында жир мәйданы кимендә 600 кв. м Дәрәжәсе стояния грунт сулары булырга тиеш, ким дигәндә, 2 м асу.

6.3.4. Киңлеге санитар-сак зонасы от эре терлек күмү урынын (биотермической чокырлар) кадәр:

- торак, жәмәгать биналарыннан, терлекчелек фермалары (комплекслары) - 1000 м;
- скотопрогонов һәм көтүлекләр - 200 м;
- автомобиль, тимер юллар карап, аларның категориядә - 60 - 300 м

6.3.5. Биотермические чокырлар территориясендә урнашкан дәүләт ветеринария оешмалары составына керә өстәмә объект корылмалары. Арасы чокыр һәм житештерү зданиями ветеринария оешмалары, находящимися территориядә түгел, регламентуруется.

6.3.6. Урнаштыру үләт (биотермик чокырлар) су саклау, лесопарковой зоналарында катгый тыела.

6.3.7. Территориясен эре терлек күмү урынын (биотермической чокырлар) проектируют белән ограждением глухим койма белән әйләндереп биеклегә кимендә 2. м въездными капка. Эчке яктан алу буенча бөтен периметр проектируется траншея тирәнлегә 0,8 - 1,4 метр, киңлегә кимендә 1,5 м һәм кучме аша күпер траншею.

6.3.8. Янәшә скотомогильником проектируют бина өчен эшләнелә мәет хайваннарны саклау дезинфекция, инвентаре, махсус киёмнәр һәм уен кораллары.

6.3.9. К скотомогильникам (биотермическим ямам) карала подъездные юллары таләпләре нигезендә бүлекне 3.4 Зонасы "транспорт инфраструктурасы" чын Нормативларын.

6.3.10. Аерым очрактарда рөхсәте белән, баш дәүләт ветеринария инспекторлары, Татарстан Республикасы рөхсәт ителә куллану жирлегендә эре терлек күмү урынын өчен сәнәгать, төзелеш, әгәр бирле соңгы күмү:

- бу биотермическую яму узды кимендә 2 ел;
- бу земляную яму - кимендә 25 ел.

Сәнәгый объект булырга тиеш түгел бәйлә аларны каршы алудан, житештерү һәм эшкәртү белән азык-төлек продуктлары һәм терлек азыгы.

6.4. Зона урнаштыру илле каты көнкүреш калдыклары өчен

6.4.1. Полигоннарына каты көнкүреш калдыкларын (алга таба - каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ) булып тора махсус сооружениями, предназначенными өчен изоляция һәм обезвреживания каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ һәм гарантияләргә тиеш санитар-эпидемиологическую халыкның куркынычсызлыгын.

Полигоннарына мөмкин оештырылды өчен теләсә нинди зурлыгы буенча торак пунктлар. Киңәш ителә проектлау үзәкләштерелгән илле өчен төркемнәр торак пункт.

6.4.2. Каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ полигоннарына урнаштырыла читтә торак зонасы, бу обособленных территорияләрендә белән тәмин итүгә норматив санитар-саклау зоналары.

6.4.3. Күләме, санитар-саклану зонасы от торак төзелеше кадәр чикләрен полигон тәшкит итә, 500 м Күләме, санитар-саклану зонасы үзгәртеләргә мөмкин исәпләгәндә

газообразных атмосферага. Чикләре зоналары билгеләнә буенча изолинии 1 ПДК, әгәр ул чыга, бер читтән норматив зонасы.

Санитар-защитная зонасы булырга тиеш яшеллеккә.

6.4.4. Рәхсәт ителми урнаштыру өчен полигоннар:

- территориясендә санитар саклау зоналары водоисточников һәм минераль чыганаclarы;
- урыннарда чыгу өслеге трещиноватых токымы;
- урыннарда выклинивания водоносных горизонтов;
- халык күп жыела торган урыннарда халыкның ял һәм сәламәтләндерү учреждениеләре.

Сайлаганда участогы өчен каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ полигоны төзелешен исәпкә алырга кирәк климатогеографические һәм почвенные үзенчәлекләре, геологик һәм гидрологические шартлар жирлегендә.

Каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ полигоннарына урнаштырыла участокларында, анда ачыкланган балчык яки авыр суглинки, ә грунтовые су торалар тирәнлектә артык 2. м.

6.4.5. Полигон каты көнкүреш калдыклары өчен урнаштырыла ровной территориясендә, исключающей мөмкинлеге смыва атмосферными осадками өлешендә калдыкларын һәм пычану алар, тирә-юнь жир майданнары һәм ачык сулыклар янында урнашкан торак пункт. Рәхсәт ителә отвод жир астында каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ полигоннарына территориясендә оврагов башлап, аның верховьев, дип тәэмин итәргә мөмкинлек бирә жыю һәм удаление талых һәм яңгыр суларын юлы жайланмалары махсус парковка нагорных канал өчен юлына бүлеп бирелгән полосаның әлеге сулары шул ачык сулыклар, соң, корылмаларны биологик чистарту (ПБО).

6.4.6. Өчен илле катнашучы кимендә 120 мең куб м каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ ел, проектируется траншейная схемасы каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ ташлау. Траншеи булганнары урнаша перпендикулярно юнәлеше господствующих ветров, дип препятствует разносу каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ.

Озынлыгы бер траншеи тиеш үз юлларын табарга кирәк булачак исәпкә алып, вакытны тутыру траншеяларын:

- чорда температур югарырак 0°C - ел дәвамында 1 - 2 ай;
- чорда температур түбәнрәк 0°C - бөтен чорына промерзания грунтов.

6.4.7. Полигон проектируют ике взаимосвязанных территориаль өлештән тора: территориясе, занятой астында складирование каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ һәм территориясендә урнаштыру өчен хужалык-көнкүреш объектлары.

6.4.8. Хужалык зонасы проектируется урнаштыру өчен житештерү-көнкүреш бина персоналы өчен, гараж яки навеса урнаштыру өчен машиналар һәм механизмнар. Персонал өчен карала тәэмин итү, эчә торган һәм хужалык-көнкүреш су белән бу необходимом саны, бүлмәсе кабул итү өчен пиши, бәдрәф таләпләре нигезендә бүлекне 3.3 "Зонасының инженерлык инфраструктурасын" чын Нормативларын.

6.4.9. Территориясе хужалык зонасы бетонируется яки асфальтируется, яктыртыла, ия легкое койма белән әйләндереп алу.

6.4.10. Периметр буенча, бөтен каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ полигоны территориясендә проектируются легкое әйләндереп яки осушительная траншея артык тирәнлеге 2 м яки вал биекlege артык түгел 2. м. ограде полигон устраивается шлагбаум янында житештерү-көнкүреш бинасы.

6.4.11. Кунакта бер полигон күздә тотыла контроль-дезинфицирующая урнаштыру белән төзелеше бетонной ванны өчен ходовой өлешнең мусоровозов. Күләме ванны тәэмин итәргә тиеш эшкәртүне ходовой өлешнең мусоровозов.

6.4.12. Яшел зонада полигон проектируются контроль скважина, шул исәптән: бер дәрәслек скважина - югарырак полигон буенча потоку грунт сулары, 1 - 2 скважина - түбәнрәк полигон өчен исәпкә алу йогынты ташлау каты көнкүреш калдыкларын грунтовые су.

6.4.13. Корылмалары буенча контрольдә тоту сыйфатын һәм грунт сулары өслеге ия булырга тиеш подъезд автотранспорт өчен.

6.4.14. К полигонам каты көнкүреш КАЛДЫКЛАРЫ проектируются подъездные юллары таләпләре нигезендә бүлекне 3.3. "Зонаның транспорт инфраструктурасын" чын Нормативларын.

Бер өлеше 7. Инженер эзерләү һәм яклау, территорияне

7.1. Гомуми таләпләр

7.1.1. Инженер, территорияне эзерләү тиеш, тәэмин итәргә мөмкинлек шәһәр үзләштерү районнары, тиешле төзелештәге.

Инженер эзерләү һәм яклау максатында үткәрелә өчен уңай шартлар тудыру рациональ эшләвен төзелеше, системасы, инженер инфраструктурасы, сакланышын тарихи-мәдәни, архитектура һәм ландшафт һәм су объектларын, шулай ук яшел массивларына.

7.1.2. Шул планировка һәм төзелеш кагыйдәләрен, территорияне залегания файдалы казылмалар үтәргә кирәк таләпләрен жир асты байлыклары турында.

Объект булган территорияләрен залегания файдалы казылмалар (тыш киң таралган) рөхсәт ителә органнары белән килештерү буенча дәүләт тау күзәтчелеге. Шул ук вакытта тиеш каралган һәм чаралар башкарылды тәэмин итә алырлык мөмкинлеге чыгару килгән жир асты файдалы казылма.

7.1.3. Эшләгәндә проект документациясе составына планлаштыру проектлары кертәргә кирәк схемасын горно-геологик чикләүләр күрсәтеп категорияләр территориясендә шартлары буенча төзү.

7.1.4. Эшләгәндә проектларын планлаштыру, торак пунктларны кирәк предусматривать кирәк булганда, инженер яклауга куркынычлы геологик процессларның.

Кирәклеген инженерлык яклау билгеләнә:

- өчен кабат застраиваемых һәм реконструкцияләнә торган территорияләр - проекты генераль планы исәпкә алып, вариантыности планировочных һәм техник чишелешләр;
- өчен застроенных территорияләрен - төрле проектлар төзү, реконструкцияләү һәм капитал ремонтлау, биналар һәм корылмаларны исәпкә алып, гамәлдәге планировочных карарлар һәм таләпләр, заказ бирүче.

Проектлауда инженерлык яклау кирәк тәэмин итәргә (предусматривать):

- булдырмау, бетерүгә яисә киметүгә кадәр допустимого дәрәжәдәге отрицательного йогынты защищаемые территория, бина һәм корылмаларын гамәлдәге һәм алар белән бәйлә мөмкин булган куркыныч процесслар;
  - иң тулы файдалану, жирле төзелеш материаллары һәм табигый ресурслар;
  - житештерү эшләренәң ысуллар түгел приводящими к появлению яңа һәм (яки) интенсивлаштыру, гамәлдәге геологик процесслар;
- саклау зоналарындагы зоналары, ландшафтларны, тарихи объектларны, һәйкәлләрне һәм башка;

- тиешле сэнгати бизэлеше корылмаларның инженерлык яклау;
- ярашуы чаралары белән әйләнә-тирәлекне саклау буенча;
кирәк булган очракларда - систематические торышын күзәтү защищаемых территорияләрнең һәм объектларның эше өчен корылмаларның инженерлык яклау чорында төзү һәм эксплуатацияләү (мониторинг).

Корылмалары һәм саклау буенча чаралар куркынычлы геологик процессларның үтәлергә тиеш таләпләре нигезендә СНиП 22-02-2003.

7.1.5. Планировка проектлары торак пунктлар күз уңында тотарга тиеш максималь саклап калу, табигый шартларын стока сулары өслеге.

Урнаштыру, биналарны һәм корылмаларны затрудняющих отвод сулары өслеге, рөхсәт ителми.

7.1.6. Территориясендә торак пункт, нарушенные карьерами һәм отвалами житештерү калдыкларын, тиеш, рекультивацияләү куллану өчен, нигездә, рекреация максатларында.

Моннан тыш, территорияне оврагов мөмкин материаллары урнаштыру өчен транспорт корылмалары, гараж, склад һәм коммуналь объектлар.

Каршындагы тернәкләндерү ландшафтларны һәм кече елгалар оештыру өчен рекреация зоналарын уздырырга кирәк противозерозионные чаралар, шулай ук берегоукрепление формалаштыру пляжлар.

7.2. Корылмалары һәм чаралары яклау өчен от су басу

7.2.1. Кирәк булганда, инженер яклау нче су басу кирәк предусматривать чаралар комплексын тәэмин итүче булдырмау, су басу территорияләрен һәм аерым объектларны карап таләпләрен төзелеше, функциональ һәм куллану үзенчәлекләрен куллану, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм (яки) бетерү тискәре воздействий су басу.

7.2.2. Защита от су басу булырга тиеш кертергә:

- локальную яклап биналарны, корылмаларны, грунтов нигез һәм яклауга застроенной территориясе тулаем алганда;

- бүлүгә;

- утильләштерү (кирәк булганда, чистарту) дренажных сулары;

- мониторинглау системасын өчен режимом-жир асты сулары өслеге өчен чыгымнар (утечками) һәм напорами бу водонесущих коммуникациях өчен деформациями нигез, биналар һәм корылмалар, шулай ук эше өчен корылмаларның инженерлык яклау.

7.2.3. Локальная системасы инженерлык яклау юнәлдерелгән булырга тиеш яклауга аерым биналар һәм корылмалар. Ул үз эченә дренажи, противофильтрационные завесы һәм экраны.

Территориаль система булырга тиеш тәэмин итәргә, гомуми яклауга застроенной территориясендә (участогы). Ул үз эченә перехватывающие дренажи, противофильтрационные завесы, вертикальную планировку территориясендә оешмасы белән поверхностного стока, прочистку ачык водотоков һәм башка элементлар естественного дренирования, дождевую канализация һәм жайга салу режимын су объектларының.

7.2.4. Системасы, инженер яклау нче су басу булып тора территориаль бердәм, берләштерүче, барлык локаль системасын аерым жир кишәрлекләре һәм объектлар.

7.3. Корылмалары һәм чаралары өчен яклау нче затопления

7.3.1. Сыйфатында төп чаралары инженерлык яклау нче затопления кирәк предусматривать обвалование, ясалма күтәрү өстендә территориясендә, руслорегулирующие корылмалары һәм корылмалар буенча жайга салу һәм отводу поверхностного стока, дренажные системасын һәм башка инженерлык корылмалары яклау.

Проект составына инженер яклау, территорияне кирәк кертәргә оештыру-техник чараларны күздә тотучы пропуск язгы паводкой һәм дождевых паводков.

Инженер яклау осваиваемых территорияләрен тиеш предусматривать мегариф " бердәм системасы территориаль һәм локаль корылмалары һәм чаралары.

7.3.2. Урнашканда, инженер яклау нче затопления кирәк, дип билгеләргә целесобразность мөмкинлеге одновременно куллану корылмалары һәм системалары инженер яклау яхшырту максатларында су белән тәэмин итү һәм су белән тәэмин итү, файдалану, сәнәгий һәм коммуналь объектлар, шулай ук мәнфәгатьләрендә энергетика, транспорт, файдалы казылмалар чыгару, авыл, урман, балык һәм аучылык хужалыклары, мелиорация, рекреация һәм табигатьне саклау, предусматривая бу проектлар булдыру мөмкинлеге вариант корылмаларның инженерлык яклау күп функцияле билгеләү.

7.4. Саклау буенча чаралар нче сейсмических воздействием

7.4.1. Эшләгәндә шәһәр төзелеше документларын, проектлау, төзү, реконструкцияләү, көчәйтү яки торгызу биналар (корылмалар) таянып эш итәргә кирәк нигезләмәләре СНиП II-7-81* һәм территориаль төзелеш нормаларын СНКК 22-301-2000*.

7.4.2. Ешлыгы сейсмических воздействий саен балларда (сейсмичность) территориясе өчен авыл жирлегә кабул ителә нигезендә комплект карта гомуми сейсмического районирования Россия Федерациясе территориясендә - ОСП-97, расланган Россия фәннәр академиясе. Картаны күздә тоту гамәлгә ашыру антисейсмических чаралар объектларын төзегәндә һәм чагылдыра десятипроцентную - (карта Ә), пятипроцентную - (карта В), однопроцентную (карта Белән) ихтималы мөмкинлеге арткан (яки туксан-, девяностопяти - һәм девяностодевятипроцентную ихтималы не превышения) 50 ел буена күрсәтелгән карталарында зурлыгын, сейсмик нәтижәлелекне.

7.4.3. Проектлауда биналар һәм корылмалар төзү өчен сейсмических районнарында исәпкә алырга кирәк карта Ә, с, мөмкинлек бәяләргә өч дәрәжәдә дәрәжәсе, сейсмик куркыныч һәм гамәлгә ашыру күздә тоту антисейсмических чаралар объектларын төзегәндә өч категория, учитывающих жаваплылык корылмалары:

- карта Ә - массакүләм төзү;
- картасының Белән - объектларны югары жаваплылык һәм аеруча жаваплы объектлар.

7.4.4. Сейсмобезопасность биналарның һәм корылмаларның тәэмин ителә комплексы чаралар:

- сайлауда майданчыклары һәм трассалар белән иң благоприятными бу сейсмическом карата шартлары;
- кулланып, тиешле төзелеш материаллары, конструкцияләр, конструктив схемаларын һәм технологияләр;

- градостроительными һәм архитектурными карарлары, смягчающими нәтижәләрен землетрясений;
- куллану объемно-планировочных карарлар белән тәэмин итүче симметрию масс һәм жесткостей бинасын, шулай ук равномерность аларны бүлү планында һәм биеклектә; билгеләнүенә элементларын конструкцияләр һәм аларның катнашмалар нәтижәләрен исәпкә алып, исәп-хисап узган сейсмические йогынтысын;
- үтөлешен конструктив чаралар билгеләнәп куелучы бәйсез рәвештә нәтижәләргә исәп-хисап;
- киметү, сейсмик йөкләнеш корылмалары юлы белән массасын киметү бинаны куллану сейсмоизоляция һәм башка системаларын жайга салу динамической реакция корылмалары (исәпкә алып, пунктының 8.4 СНиП 10-01);
- югары сыйфатлы итеп төзү-монтаж эшләре.

7.4.5. Проектлауда, шулай ук бәяләгәндә сейсмостойкости биналар (корылмалар) исәпкә алырга кирәк түбәндәге факторлар, сейсмик куркыныч:

- ешлыгы сейсмического йогынты балларда (сейсмичность);
- спектральный составы мөмкинлеге сейсмического йогынтысын;
- инженер-геологик үзенчәлекләр майданчыклары;
- сейсмостойкость төрле типтагы биналар.

7.4.6. Биналар һәм корылмалар буенча дәрәжә сейсmobезопасности подразделяются на категорияле нигезендә таблицасында 26.

Таблица 26		
Категория	Составына	Характеристика
1	2	3
I	Объектлары I (югары дәрәжәдәге жаваплылык, әгәр аларның разрушение белән бәйлә эре социаль, икътисади яки экологик бедствиями: складлар, агулы матдәләр, резервуары өчен нефть һәм нефть продуктары емкостью артык 20000 куб. м, буаны I һәм II сыйныф, магистраль газүткәргечләр һ. б.	биналар, корылмалар, конструкцияләр, жиһазлар һәм аларның элементлары тиеш куркынычсызлыгын тәэмин итү, кешеләрне һәм саклап нормальную сүнгәндә вакытында һәм узганнан соң жир тетрәү белән хисаплы интенсивностью
II	1. Объектлар I (арттыруны) дәрәжәдәге жаваплылык тыш караган к I категорияле сейсmobезопасности. 2. Биналар һәм корылмалар, эше өчен кирәк булган жир тетрәү нәтижәләрен бетерүдә: объектлары системаларын энергия, су белән тәэмин итү, элемент, янгын сүндерү; милиция бүлеге; ашыгыч ярдәм; аварияле хезмәте һәм башка объектлар тәэмин итә алырлык эшне	биналар, корылмалар, конструкцияләр, жиһазлар һәм аларның элементлары тиеш куркынычсызлыгын тәэмин итү, кешеләрне һәм саклап үз сүнгәндә бу нормальном яки аварияле режимда вакытында һәм узганнан соң жир тетрәү белән хисаплы интенсивностью

	югарыда санап үтелгән предприятиеләре. 3. Бинаның белән даими (жинаятьчене дә озак) күп була торган значительного санын кешеләр: зур һәм урта вокзаллар, зур мавыктыргыч корылмалар, эре сөүдә үзәкләре, балалар һәм галимнәр, мәктәп һәм башка	
III	Объектлары II (генђ кулай) дәрәжәдәге жаваплылык тыш караган ко II категорияле сейсмобезопасности	биналар, корылмалар, конструкцияләр һәм аларның элементлары тиеш куркынычсызлыгын тээмин итү, кешеләрне вакытында һәм узганнан соң жир тетрәү белән хисаплы интенсивностью, шул ук вакытта рөхсәт ителә тулы туктату эшчәнлеге объектлары эшчәнлеген
IV	Объектлары III (пониженного) дәрәжәдәге жаваплылык	рөхсәт ителә проектировать алмыйча сейсмических воздействий

7.4.7. Категория сейсмобезопасности многоцелевых биналар (корылмалар) һәм замкнутых сәнәгатъ технологик комплекслар билгеләнә буенча наивысшей категорияләр объект керүче аларның составы.

7.4.8. Әгәр керү объекты I категорияле сейсмобезопасности гына алып аша башка биналар (корылмалар) булса, бу биналар (корылмалар) ия булырга тиеш категориясенә ким II.

7.4.9. Проектлауда аеруча жаваплы биналар һәм корылмалар кирәк үтәргә сопоставление мөһим характеристикаларын әлеге проект белән шундый ук проект инде проверенным практикада, әгәр шундый бар бу булу.

7.4.10. Төзегәндә, биналарны һәм корылмаларны I һәм II категориягә сейсмобезопасности шартнамәләр төзү подряд төп төрләре эзләнү, проект һәм төзелеш эшләре гына рөхсәт ителә оешмалар белән булган кимендә өч ел эш тәҗрибәсеннән сейсмических районнарында.

7.4.11. Биналар, корылмалар, коммуникацияләр һәм неконструктивные элементлары кирәк проектировать итеп, баш тарту (разрушение) системаларын яки компонентлар бер дәрәжәдә түгел приводило к башу тартуга (жимерелүе) системаларын артык югары дәрәжәдәге яки категорияләр сейсмобезопасности.

7.4.12. Эшлэгәндә документларны планлаштыру буенча торак пунктлары территорияләрен кирәк предусматривать первоочередной жимерү малоценных биналары таләпләренә жавап бирмәгән чын Нормативларын.

7.4.13. Эшлэгәндә документларны планлаштыру буенча торак пунктлары территорияләрен кирәк предусматривать чаралар, конкурс куллану автоном тээмин итү системаларын (су белән тээмин итү, жылылык, канализация) районнарында белән усадебной һәм катлы застройкой.

7.4.14. Артык уңайлы бу сейсмическом карата мөйданчыкта кирәк, урнаштыру объектлары I һәм II категориягә сейсмобезопасности.

7.4.15. Мәйданчыкларында, тискәре бу сейсмическом карата, размещают:

- предприятиеләр, жиһазлар белән урнашкан ачык мәйданчыкта;
- одноэтажные житештерү һәм склад биналары белән числом эшләүче түгел, артык-50 кеше дә урын алган кыйммәтле жиһазлар;
- одноэтажные авыл хужалыгы бинасы;
- яшеллеккә, парктар, скверлар һәм ял зоналары;
- башка биналар һәм корылмалар, разрушение алар белән бәйлә гилью кешеләр яки утратай кыйммәтле жиһазлар.

7.4.16. Проектлаштыру, төзү һәм реконструкцияләү шәхси торак йортларының авыл жирендә башкарылырга тиеш таләпләре нигезендә чын Нормативлары өчен биналар III категорияле сейсмобезопасности. Ул хужалык төзелешләрен, сарайлар, мунча, гаражлар, бүлмәләр өчен кош-корт, йорт хайваннары, шулай ук башка одноэтажные төзелгән, аларда күздә тотыла даими кешеләр күп, рәхсәт ителә төзөргә алмыйча антисейсмических таләпләрне.

7.4.17. Кирәк избегать урнаштыру, жәяүлеләр юллары, скамеек, тукталышлар һәм жәмәгать транспорты тукталышлары:

- астында тәрәзәле биналар һәм корылмалар;
- буенда саңгыраулар игътибар үзөгәннән төшмәсен иң авыр материаллар (бетон, кирпич һәм башкалар).

7.4.18. Урнаштырганда, биналарының һәм корылмаларының (шул исәптән вакытлыча) кирәк избегать булдыру изоляцияләнгән урыннары жәяүлеләр зоналарында, белемле глухими кишәрлекләреннән диварлар һәм массивными заборами.

7.4.19. Ачык автостоянкалар кирәк ограждать бордюрами, исключаящими самопроизвольный пережат автомобиле алар аша.

7.4.20. Сейсмичность мәйданчыктар төзү кирәк, дип билгеләргә нигезендә сейсмического микрорайонирования (алга таба - ТМЭ).

7.4.21. Булмаганда материаллар сейсмического микрорайонирования рәхсәт ителә упрощенное билгеләү сейсмичности мәйданчыктары төзү мәгълүматлары буенча, инженер-геологик эзләнүләре нигезендә таблицасында 2 СНКК 22-301-2000.

7.4.22. Кирәк картаны инженер-геологик шартлар Татарстан Республикасы (масштабы 1:200000) түбәндәге очрактарда:

- эшләгәндә ниятләр турындагы декларация, инвестицияләрне нигезләү һәм техник-икътисадый нигезләү;
- эшләгәндә, схемалар, инженер яклау куркынычлы геологик процессларының.

Материаллар карта рәхсәт ителә, шулай ук куллану башка очрактарда, әгәр ул каршы килми гамәлдәге нормаларга туры килми.

7.4.23. Материаллары нигезендә картаны инженер-геологик шартлар Татарстан Республикасы (масштабы 1:200000) буенча пункты 1.6.9 (СНКК 22-301-2000*) рәхсәт ителә билгеләргә:

- 1) булу геологик һәм инженер-геологик процесслар;
- 2) тирәнлеген залегания дәрәжәдәге жир асты сулары;
- 3) геоморфологические шартлары;
- 4) тарату үзенчәлекле грунтов;
- 5) физика-механические үзлекләре стратиграфогенетических комплекслары;
- 6) категориясенә грунтов буенча сейсмическим сыйфатына;
- 7) агрессив үзлекләре жир асты сулары.

Мөмкинлеге билгеләү, башка факторлар кирәк килештерергә белән ведомствоара комиссия буенча сейсмобезопасному тәзү һәм теплозащите биналар һәм корылмалар.

7.4.24. Сайлаганда мөйданчыклары астында, бина һәм корылмалар каршындагы барлык башка тигез шартларда өстенлек бирергә кирәк мөйданчыклар белән однородными свойствами грунтов планында һәм глубине.

Бер өлеше 8. Әйләнә-тирә мохитне саклау

8.1. Гомуми таләпләр

8.1.1. Шул планировка һәм тәзү жирлекләре дип санарга кирәк өстенлекле мәсьәләләрне хәл итү белән бәйлә әйләнә-тирәлекне саклау, файдалануны табигый байлыклар министрлыгы, куркынычсыз жизнедеятельностью һәм сәламәтлеген кеше.

8.1.2. Проектлауда таянып эш итәргә кирәк Су кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, Россия Федерациясе һава кодексы һәм Россия Федерациясенең Урман кодексы, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе Законы "жир асты байлыклары Турында", Федераль законнарда "әйләнә-тирәлекне саклау Турындагы", "атмосфера һавасын саклау Турындагы", "Турында халыкның санитария-эпидемиология иминлеге", "экологик экспертиза Турында" законнары, Татарстан Республикасы әйләнә-тирәлекне саклау турындагы һәм башка норматив хокукий актлары, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының алар нигезендә төп юнәлешләре шәһәр төзелеше эшчәнлеге булып тора рациональное землепользование, табигатьне саклау, ресурсларны саклау, яклау, территорияләрне нче куркыныч табигый күренешләрне һәм техноген процессларны.

8.2. Табигать ресурсларын рациональ рәвештә куллану

8.2.1. Алуға авыл хужалыгы жирләренең максаты белән аларны бирү өчен несельскохозяйственных ихтыяжлары рөхсәт ителә, бары тик аерым очракларда законда билгеләнгән тәртиптә.

8.2.2. Проектлау һәм төзелеше, яңа торак пунктлар, сәнәгать комплекслары һәм башка объектлар чит илләрдә торак пунктлар гамәлгә ашырыла бәяләмәсен алганнан соң булмавы турында файдалы казылмалар жир асты байлыклары участогы астында алдагы тәзү.

Объект булган мөйданнарның залегания файдалы казылмалар, шулай ук урнаштыру урыннарында аларны залегания жир асты корылмаларын тәзү рөхсәт ителә шарты белән тәэмин итү мөмкинлекләрен файдалы казылмалар чыгару яки доказанности икътисадый максатка ярашлылыгы тәзү.

8.2.3. Зоналарда аеруча саклаулы территорияләр һәм рекреацион зоналарда тыела биналар тәзү, корылмаларның һәм коммуникацияләр, шул исәптән:

- жирләрдә су саклау полосалары (зоналары);
- зоналарында саклау гидрометеорологических станцияләре;
- урман фонды жирләрендә;
- беренче санитар саклау зонасында су белән тәэмин итү чыганаклары һәм мөйданчыклары суүткәргеч корылмалар, әгәр проектируемые объектлар түгел бәйлә эксплуатацией чыганаклары;

8.2.4. Су ресурсларыннан нәтижәле файдалану, бәлки шул су хужалыгы комплексын үстөрү арттырмыйча тартып поверхностного стока хисабына:

- ресурсларны саклау технологияләрен гамәлгә кертү су белән тәэмин итү системасы;
- киңәйтү оборотного һәм кабат куллану су предприятиеләрендә;
- югалтуларны киметү су тапшыручы мөрәжәгать коммуналь һәм жирдә сугару системаларын челтәрләрендә;
- су ресурсларын куллану бирмичә, тартып алу чыганақлардан (максатларында гидроэнергетики, су транспорты, аларны торгызу һәм балык ресурсларын саклау, экологик иминлек су объектларын).

8.3. Атмосфера һавасын саклау

8.3.1. Шул проектлау, төзү кирәк бәяләргә атмосфера һавасының сыйфаты юлы белән исәпләп чыгару дәрәжәсе атмосфера һавасы пычрану барлык чыганақлардан пычрану (сәнәгать, транспорт һәм башка) исәпкә алып, аэроклиматические һәм геоморфологические шартлары, көтелгән атмосфера һавасының исәпкә алып, гамәлдәге һәм планлаштырылуы объектлар иң чик рәхсәт ителгән күп (алга таба - ПДК) яки ориентировочные курқынычсыз дәрәжәдәге йогынтысын (алга таба - ОБУВ) өчен, һәр пычраткыч матдәләр, шулай ук эшләргә кирәк предупредительные гамәлләр иҗадиәткә атмосфера һавасы пычрану, шул исәптән неорганизованные чыгаруга һәм вторичные чыганақлары.

Үтәү гигиена нормативларын - ПДК атмосферных загрязнений химик һәм биологик матдәләр белән тәэмин итә булмавы турыдан-туры яки косвенного йогынты халыкның сәламәтлеген һәм шартлары, аның яшәү.

8.3.2. Иң чик рәхсәт ителгән күп зарарлы матдәләр территориясендә торак пункт кабул ителә таләпләре нигезендә Гигиена нормативларын 2.1.6.1338-03 "иң чик рәхсәт ителгән күп (ПДК) пычраткыч матдәләренң торак урыннары".

Максималь дәрәжәсе атмосфера һавасының төрле территорияләрендә кабул ителә таблица буенча 29 чын Нормативларын.

8.3.3. Селитебные территориясендә кирәк түгел урнаштыру белән подветренной яқлар өчен ветров преобладающего юнәлешләре) карата чыганақларыннан атмосфера һавасының.

Торак зонасында һәм урыннарда халыкның күпләп ял итү тыела урнаштыру объектлары I һәм II сыйныф буенча санитар классификациясе предприятиеләрне, корылмаларны һәм башка объектларны предусмотренной СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03.

8.3.4. Терлекчелек, птицеводческие һәм звероводческие предприятие, складлар буенча саклау агу, биопрепаратов, ашлама, ветеринария учреждениеләре объектлары һәм предприятиеләре калдыкларын утильләштерү буенча, котельныйлар, чистарту корылмалары, навозохранилища ачык типтагы кирәк располагать белән подветренной яқлар өчен ветров преобладающего юнәлешләре) карата селитебной территориясендә.

8.3.5. Атмосфера һавасын пычрату чыганақлары булып тора предприятие, аларны аерым бина һәм корылмалар, алар өчен дәрәжәләрен чакырыла пычрану чикләреннән читтә артып китә ПДК һәм дәрәжәләрен һәм (яки) өлеш пычрату торак зоналар артып китә 0,1 ПДК.

Тыела проектлау һәм урнаштыру объектларын, булган чыганаclarыннан атмосфера һавасы пычрану, территорияләрендә белән уровнями пычрату, превышающими билгеләнгән гигиена нормативлары. Реконструкцияләү һәм техник яктан яңадан коралландыруга гамәлдәге объектларын рәхсәт ителә мондый территорияләрдә шарты киметү аларның атмосферага кадәр иң чик рәхсәт ителгән, устанавливаемых территориаль башкарма хакимияте органнары тарафыннан атмосфера һавасын саклау өлкәсендә булганда санитар-эпидемиологик бәяләмә.

Тыела проектлау һәм урнаштыру объектларын, әгәр составында чыгаруны мәсьәләгә караган матдәләр булмаган кешеләр расланган ПДК яки ОБУВ.

8.3.6. Мәйданчыгы урнаштыру һәм киңәйтү объектларын ала торган чыганаclarы зарарлы йогынтысын, халыкның сәламәтлегә һәм шартлары, аның яшәү, выбираются исәпкә алып, аэроклиматической характеристика, рельефа жирлегендә, закономерностей тарату сәнәгать чыгаруны бу атмосферада, шулай ук потенциалын атмосфера һавасы пычрануга. Шарт проектлау андый объект булып тора оештыру санитар-саклау зоналары, отделяющих территориясен житештерү мәйданчыклары нче торак төзелеше, ландшафтно-рекреация зонасы, ял итү зоналары. Күләме, санитар-саклау зоналары предприятиеләре өчен, инженерлык челтәрләрен һәм корылмаларын, санитария разрывы өчен линия транспорт корылмалары белән билгеләнә таләпләре нигезендә 3 бүлегендәге "Житештерү территориясе" чын Нормативларын.

Санитар-саклагыч зоналарында тыела объектларын урнаштыру өчен яшәү, кешеләр. Санитар-защитная зонасы яки аның бер өлеше буларак карала алмый резервная территориясе һәм кулланылырга киңәйтү өчен, производство яки торак территориясендә.

8.3.9. Яклау өчен, " атмосфера һавасын нче загрязнений кирәк предусматривать:

- шул проектлау һәм урнаштыру, яңа һәм үзгәртеп корылган объектларны техник перевооружении гамәлдәге объектлар буенча чараларны максималъ возможному киметү выброса пычраткыч матдәләр кулланып малоотходной һәм безотходной технологияләрне комплекслы куллану табигий ресурсларны буенча чаралар улавливаю, зарарсызландыру һәм утильләштерү зарарлы матдәләр калдыкларын;

- саклагыч чаралар нче йогынтысы транспорт, шул исәптән куллану табигий газны мотор ягулыгы буларак, чаралар булдырмау буенча белем зоналар югары загазованности яки аларны бетерү исәпкә алып шартларын аэрации межмагистральных һәм ишегалды эчендәге территория;

- куллану сыйфатында төп ягулык өчен объектлар теплоэнергетики табигий газ, шул исәптән бетерү маломощных нәтижәсез котельный эшләүче угле;

- куллану нетрадиционных чыганаclarын;

- юкка чыгару неорганизованных чыганаclarының пычрануы.

8.4. Су объектларын саклау

8.4.1. Су объектларын саклау өчен кирәк булган булдырмау һәм бетерү пычрану өске һәм жир асты сулары, ул китерергә мөмкин бозуга халыкның сәламәтлеген үстерүгә массакуләм йогышлы, паразитарных һәм йогышлы булмаган авыруларны, ухудшению шартларын судан файдалану яки аны чикләү өчен питьевых, хужалык-көнкүреш һәм дөвалау максатларыннан.

8.4.2. Су объектлары, эчә торган, хужалык-көнкүрөш һәм рекреацион судан файдалану нык пычранган дип санала, әгәр күрсәткечләр составы һәм үзлекләре су пунктларында судан файдалану үзгәрдә астында һәм туры яки косвенным йогынтысы хужалык эшчәнлегә, көнкүрөш һәм куллану булдылар өлөшчә яки тулысынча непригодными судан файдалану өчен халык.

Күп пычраткыч матдәләр һәм су объектларында өчен кулланыла торган хужалык-эчә торган билгеләү, халыкның ял һәм рыбохозяйственных максатыннан чыгып, билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш (ГН 2.1.5.1315-03)

8.4.3. Селитебные территориясендә, рекреационные һәм курорт зонасы кирәк урнаштыру югарырак агымы буенча водотоков чагыштырмача ташлауның житештерү-хужалык һәм көнкүрөш суларын.

8.4.4. Урнаштырганда авыл хужалыгы предприятиеләре янындагы сулыкларны кирәк предусматривать незастроенную прибрежную юлга киңлегә кимендә 40 м

Складлар, минераль ашламалар һәм үсемлекләргә саклау өчен химик чаралар кирәк располагать на расстоянии ким дигәндә 2 км ераклыкта рыбохозяйственных сулыкларны. Кирәк булганда рөхсәт ителә уменшаты күрсәтелгән ара каршындагы килештерү органнары белән гамәлгә ашыручы саклауга балык запасларын.

8.4.5. Саклау максатыннан сулары өслегә пычранудан рөхсәт ителми:

- сбрасывать су объектларына сточные су (житештерү, авыл хужалыгы, хужалык-көнкүрөш, поверхностно-ливневые һәм башкалар), алар мөмкин бетерелгән яки файдаланылган системаларында оборотного һәм кабат су белән тәэмин итү, шулай ук асрыйлар дәрәсән йогышлы авырулар, бик куркыныч матдәләр яки матдәләр, алар өчен түгел, билгеләнгән ПДК һәм якинча рөхсәт ителгән дәрәжәләрен;

- сбрасывать су объектларына, өстенә чыга ледяного покрова һәм водосборную территориясен пульпу, кар, кубовые яуган, башка калдыклары һәм чүп-чарны, формирующиеся территориясендә торак урыннары һәм житештерү майданнары;

- эшләрен үткөрү фәйдалы казылмалар чыгару, жир асты байлыкларыннан файдалану төбәннән су объектларын яки чигендәгә корылмалары белән таяныч су төбәнә китәчәк мондый ысуллар ала торган итәргә зарарлы йогынты су объектларының торышы һәм су биоресурсы;

- житештерә мойку, транспорт чаралары һәм башка механизмнарын су объектларында һәм аларның ярларында, шулай ук эш башкарырга мөмкин булган явителья пычрану чыганагы сулары;

- утечка нче нефть һәм продуктопроводов, нефтепромыслов, шулай ук агызу, чүп-чар, неочищенных юынты, подсланевых, балластных сулары һәм утечка башка матдәләр белән плавучих транспорты чараларын.

8.4.6. Агызу, житештерү, авыл хужалыгы суларны, шулай ук оештырылган агызу, яңгыр суларын рөхсәт ителми:

- чикләрендә беренче поясы санитар саклау зоналары чыганаклары хужалык-эчә торган су белән тәэмин итү;

- чикләрендәгә торак пунктлар;

- су объектларына урын алган табигый дөвалау ресурслары;

- чикләрендә икенче поясы санитар саклау зоналары чыганаклары хужалык-эчә торган су белән тәэмин итү, әгәр эчтәлек аларда пычратучы матдәләр һәм микроорганизмнар артып китә билгеләнгән гигиена нормативлары.

Агызу, удаление һәм обезвреживание суларын үз эченә алган радионуклиды, башкарылырга тиеш нигезендә гамәлдәге нормалар радиацион куркынычсызлыкны.

8.4.7. Чара яклау буенча сулары өслеге пычранудан эшләнә һәр конкрет очракта да күздә тоту:

- жайланма яр бие су саклау зоналары һәм саклау полосаларын, санитар саклау зоналары чыганақлардан су белән тәмин итү һәм су үткәргечләр, эчә торган билгеләү, шулай ук үтәүне контрольдә тотуны билгеләнгән режимын куллану күрсәтелгән зоналар;
- жайланма тоту исправном корылмаларның торышы өчен суларны чистарту кадәр норматив күрсәткечләрән су сыйфаты;
- тоту исправном торышы гидротехник һәм башка водохозяйственных корылмалары һәм техник жайланмалар;
- булдырмау, аварияле ташлауның неочищенных яки агызыла суларны;
- яклауга пычранудан үткәргәндә төзелеш һәм шартлату эшләрән вакытта файдалы казылмалар чыгару, сузу кабельләр, торба һәм башка коммуникацияләр министри, авыл хужалыгы һәм башка төр эшләрән су объектларында яки яр бие су саклау зоналарында;
- чикләү керү биогенных элементларын булдырмау өчен евтрофирования сулары, бигрәк тә сулыклар өчен билгеләнгән мәсьәләсен хужалык-эчә торган су белән тәмин итү;
- искәrmә вакытта авыл хужалыгы орошении керү возвратных суларын үз эченә алган минераль һәм органик ашламалар яки пестицидлар булуы бу концентрациях, превышающих нормалары;
- булдырмау попадания продуктары житештерү һәм шуңа охшаш аңа пычраткыч матдәләр территориясенә житештерү мәйданчыгы сәнәгать объектының һәм турыдан-туры су объектларына;
- чаралар планын эшләүне һәм инструкцияләр булдырмау буенча авария объектларында, рес потенциальную угрозу пычрату;
- мониторинг забираемых айдаланыла торган һәм сбрасываемых сулары, санын пычраткыч матдәләр алар, шулай ук систематические күзәтү өчен су объектларынан һәм аларның водоохранными зоналар.

8.4.8. Саклау максатыннан жир асты суларын пычранудан рөхсәт ителми:

- калдықларны күмү, урнаштыру, чүплекләрне, зиратлар, үләт һәм башка объектлар булган чыганақлары химия, биология яки радиационного пычрану өлкәсендә, туклану һәм ял жир асты сулары айдаланыла торган яки перспектив куллану өчен питьевых, хужалык-көнкүреш һәм дөвалау максатыннан;
- куллану неэкранированных жир амбаров, буалар-накопителей, шулай ук карст воронок һәм башка углублений өчен сброса суларны һәм шламов;
- пычрату жир асты сулары вакытта файдалы казылмалар чыгару, үткәрү эшләрән водопонижению, төзегәндә һәм эксплуатацияләгәндә дренажных системаларын мелиорацияләнә торган жирләрдә;
- отвод башка чистарту дренажных сулары эри, һәм яңгыр суларын белән территорияләрән торак урыннары чокырларны һәм балки;
- куллану, саклау агу һәм ашлама чикләрендә водосборов грунт сулары айдаланыла торган каршындагы нецентрализованном водоснабжении;
- сугару, авыл хужалыгы жирләре сточными водами, әгәр бу тәэсир итә яки мөмкин тискәре йогынты ясый торышы, жир асты сулары.

8.4.9. Чара яклау буенча жир асты суларын пычранудан вакытта төрле төр хужалык эшчәнлегә күздә тоту:

- жайланма санитар саклау зоналары чыганактардан суу белен тээмин итү, шулай ук үтөүне контрольдө тотуны билгеленген режимын куллану күрсөтелген зоналар;
- мажбүри герметизацию оголовка барлык эксплуатирүемых һәм резервных скважина;
- ачыклау, скважина, непригодных к файдалану яки куллану туктатылган, жиһазлар һәм аларны теркөүнең устройствами, консервация яки бетерү;
- куллану водонепроницаемых емкостей саклау өчен чимал, азык-төлек житештерү, химик реагентлар, калдыктарын сәнэгать һәм авыл хужалыгы производствосын, каты һәм сыек көнкүреш калдыктарын;
- кисәтү фильтрации пычанган сулар белен өске туфрак, шулай ук бурении скважина төрле билгеленештәге водоносные офыктар;
- герметизацию системаларын жыю, нефть һәм нефть продуктлары;
- рекультивацию отработанных карьерларны;
- торышына мониторинг һәм эксплуатацияләү режимын водозаборов жир асты сулары, чикләү водоотбора.

8.5. Саклау туфракларны

8.5.1. Таләпләрен саклау буенча туфракларны предъявляються к торак, рекреационным зоналары, санитар саклау зоналары сулыкларны, территорияләрен, авыл хужалыгы билгеленешендәге һәм башка мөмкин йогынтысы пычанган туфракларны бүген " кеше сәламәтлегә һәм яшәү шартлары.

Гигиена таләпләре сыйфат туфракларны билгеләнә исәпкә алып, аларның үзенчәлекләрен, почвенно-климат үзенчәлекләрен торак урыннары, фонового тоту химик катнашмалар һәм элементлары.

8.5.2. Бу почвах торак пунктлар һәм авыл хужалыгы жирләренәң эчтәлегә потенциал куркыныч кеше өчен химик һәм биологик матдәләр, биологик һәм микробиологических организмнар, шулай ук дәрәжәсен радиационного фона артмаска тиеш иң чик рөхсәт ителгән күп (дәрәжәдәге), билгеленгән санитар кагыйдәләре һәм гигиеническими нормативами.

Гигиена таләпләре сыйфат туфракларны территорияләрен торак зоналары билгеләнә, беренче чиратта өчен аеруча әһәмияткә ия булган территорияләр (зоналар арттыруны риск): балалар һәм белем бирү учреждениеләре, спорт, уен, балалар мәйданчыктары, торак төзелеше, мәйданчыктарны, ял зоналары, рекреация, санитар саклау зоналары сулыктар, яр буе зоналарының санитар-саклау зоналары.

8.5.3. Сайлау мәйданчыгы объектларын урнаштыру өчен үткәрелә исәпкә алып:

- физик-химик үзенчәлекләрен туфракларны, аларны механика составын, тоту органик матдәләр, кислотности һәм башка;
- табигать-климат характеристикаларын (роза ветров, явым-төшем, температура режимы районы);
- ландшафтной, геология һәм гидрологической характеристика туфракларны;
- аларның хужалык куллану.

8.5.4. Буенча дәрәжә куркынычлык санитар-эпидемиологическом карата туфрак торак урыннар бүленергә түбәндәге категорияләр буенча пычану дәрәжәсе: чиста, рөхсәт ителгән, умеренно опасная, опасная һәм бик опасная.

8.5.5. Туфрак территорияләрендә торак төзү кирәк категориясенә "чиста" саклаганда түбәндәге таләпләрне:

- санитар-токсикологическим күрсәткечләр чикләрендә иң чик рәхсәт ителгән концентраций яки якынча рәхсәт ителгән концентраций химик загрязнений;
- санитар-бактериологическим күрсәткечләре булмау, дәрәсән инфекциясенә, патогенных бактерия, энтеровирусов; индексы санитар-көрсәтмә организмнар да югарырак 10 кызһәкләргә/г туфрак;
- санитар-паразитологическим күрсәткечләре булмау, дәрәсән паразитарных авырулар, патогенных, простейших;
- санитар-энтомологическим күрсәткечләре булмау, преимагинальных формаларын синантропных мух;
- санитар-химическим күрсәткечләр - санитарное саны булырга тиеш түгел түбәнрәк 0,98 (относительные берәмлек).

8.5.6. Чара яклау буенча туфракларны эшләп һәр конкрет очракта, учитывающем категориясенә, аларның пычрануына, һәм күз уңында тотарга тиеш:

- рекультивацию һәм мелиорацию туфракларны, уңдырышлылыгын торгызу;
- кереш махсус режимнарын куллануны;
- үзгәртү максатчан билгеләнештәге.

Моннан тыш, торак зоналарда, шул исәптән территорияне арттыруны риск зонасында йогынтысы транспорт, захороненных сәнәгать калдыкларын (туфрак, территорияләре тирәсендәге полигонам), урыннарда ташлау, сәнәгать һәм көнкүреш калдыкларын территориясендә авыл хужалыгы жирләренә санитар-саклау зоналары буенча башкарылырга тиеш торышына мониторинг туфрак. Күләме тикшеренүләр исемлеге изучаемых күрсәткечләре мониторингы үткәргәндә билгеләнә, һәр конкрет очракта исәпкә алып, максат һәм бурычларны органнары белән килештерү буенча дүлэт санитария-эпидемиологик күзәтү.

8.5.7. Рәхсәт ителә консервация жирләре белән изъятием аларны әйләнештән булдырмау максатларында деградациясе жирләренә уңдырышлылыгын торгызу туфракларны һәм пычранган территорияләренә.

Жирнең торган дучар булды радиоактивному һәм химия загрязнению һәм аларда тәэмин ителә продукция житештерү, тиешле законнарда билгеләнгән таләпләргә туры килә торган, тиеш, чикләү куллану, исключению бер категориясе авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләре һәм ала переводиться жирләренә запастагы өчен, аларны консервацияләү. Мондый жирләрдә өстенлекләр билгеләү тыела житештерү һәм тормышка ашыру авыл хужалыгы продукциясе.

Тәртип жирләре консервацияләү белән изъятием аларны әйләнештән Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

8.5.8. Шул санитар-эпидемиологик торышын бәяләү туфрак ачыклана потенциал чыганаclarы, аларның пычрану билгеләнә территориясе чигенә тикшерү мәйданы буенча һәм глубине билгеләнә схемасы пробасы туфракларны. Тикшеренү туфракларны үткәрелә стадиясендә предпроектной документлар, стадиясендә жир кишәрлеген сайлап алу һәм проект документларын эшләү стадиясендә үтәү төзелеш эшләрен, төзелеш эшләре тәмамланганнан соң.

8.6. Защита от тавыш та керми һәм вибрации

8.6.1. Объектлары яклау нче чыганаclarы тышкы тавыш та керми булып бүлмәләрне торак һәм жәмәгать биналары территориясендә торак төзелеше, эш урыннары житештерү предприятиеләре.

8.6.2. Планировка һәм кирәк селитебных авыл жирлеге территориясен кирәк гамәлгә ашырырга исәпкә алып тәэмин итү рәхсәт ителгән дәрәжәдәгә тавыш та керми нигезендә бүлегендә билгеләнгән 6 СНиП 23-03-2003.

8.6.3. Шумовыми ягыннан, характеристикалары чыганаclarы тышкы тавыш та керми булып тора:

- өчен, транспорт агымнары урамнарда һәм юлларда - LAэкв* на расстоянии 7,5 метр ераклыкта янында булуын исәптә тотып эшләнгән беренче полосасының хәрәкәте;

- өчен агымнары тимер юл поездлары - LAэкв һәм LAмакс** на расстоянии 25 метр ераклыкта янында булуын исәптә тотып эшләнгән якын к хисаплы почмагында юллары;

өчен - житештерү зоналары, сәнәгать һәм энергетика предприятиеләре белән максималь дәрәжәдә линейным зурлыгында планында 300 м - LAэкв һәм LAмакс чигендә территориясендә предприятиеләр һәм селитебной территориясендә бу юнәлештә хисаплы нче;

- өчен, квартал эчендәгә чыганаclarны тавыш та керми - LAэкв һәм LAмакс бу фиксированном расстоянии от чыганагын

* LAэкв - эквивалентный дәрәжәсе тавыш, дБА;

** LAмакс - максималь дәрәжәсе тавыш, дБА

Расчетные нокталарын сайларга кирәк:

- майданчыclarда ял төркемнәре торак йорт майданчыclarында мөктәпкәчә белем бирү учреждениеләре участокларында мөктәп һәм хастаханәләр - бу якындагы к источнику тавыш та керми чиге буйлап майданчыclarы югарылыкта 1,5 м асу (әгәр майданчыгы өлешчә урнашкан зонасында звуковой күлгәдә нче биналар, корылмалар яки башка экранирующего объект булса, расчетная ноктасы булырга тиеш зонасыннан звуковой күлгәдә);

- территориясендә турыдан-туры янындагы торак йортлар һәм башка биналарга кирәк сайларга на расстоянии 2 метр ераклыкта, фасад биналар, обращенного ягына чыганагын тавыш та керми, дәрәжәсендә 12 м асу; өчен, аз катлы биналар дәрәжәсендә - тәрәзәләр соңгы кат.

8.6.4. Таләпләр буенча дәрәжәләре тавыш та керми, торак һәм жәмәгать биналарында, шулай ук якын территорияләрдә китерелгән таблицада 28.

Таблица 28				
N п/п	билгеләп кую урыннары яки территорияләрен	Вагы тында тәүлек сәг	Эквивалентный дәрәжәсе тавыш LAэкв, дБА	Максималь дәрәжәсе тавыш LAмакс, дБА

1	2	3	4	5
1	Административ бүлмэлэр житештерү предприятиеләре, лаборатория, бүлмә өчен үлчәү һәм аналитик эш		60	70
2	Биналар диспетчерских хезмәтләре, кабинасы күзөтү һәм дистанцион идарә итү белән речевой элементә телефоны буенча, участкаларыны төгәл жыю, телефоннан һәм телеграфные станциясе, заллары эшкәртү мәгълүмат ЭВМ		65	75
3	Бүлмәләре, лабораторияләр үткәрү өчен эксперименталь эш, кабинасы күзөтү һәм дистанцион идарә башка речевой элементә телефоны буенча		75	90
4	Биналар территориясендә урнашкан житештерү предприятиеләре белән даими эш урыннары белән (тыш, санап кителгән пунктларында 1 - 3)		80	95

5	Палатасы хастаханэлэр нэм санаторий	7.00 - 23.00	35	50
		23.00 - 7.00	25	40
6	Операция хастаханэлэр, кабинетлары, табиб, хастаханэ, поликлиника, санаторий		35	50
7	Уку бүлмэлэрен (кабинетлары, аудитория н. б.), уку йортлары, конференц-заллары, уку заллары да китапханэлэр, зрительные заллары, клублар нэм кинотеатры, суд утырышлары заллары, культовые бина		40	55
8	Йортлар, бүлмө, фатир, йортларда категориялэр Ө	7.00 - 23.00	35	50
		23.00 - 7.00	25	40
	йортларда категория Б нэм	7.00 - 23.00	40	55
		23.00 - 7.00	30	45
9	Торак бүлмө тулай	7.00 - 23.00	45	60
		23.00 - 7.00	35	50
10	Номерлары кунакханэлэр: категория Ө	7.00 - 23.00	35	50
		23.00 - 7.00	25	40
	категорияле Б	7.00 - 23.00	40	55
		23.00 - 7.00	30	45
	категорияле	7.00 - 23.00	45	60
		23.00 - 7.00	35	50
11	Торак бүлмөлэр, йорт, ял пансионатов, йорт-интернатында өлкөннэр нэм инвалидлар өчен	7.00 - 23.00	40	55
	спальные бинаны мөктөпкөчө мэгариф оешмалары нэм мөктөп-интернатлар	23.00 - 7.00	30	45
12	офис Биналары, административ биналар, конструкторлык, проект нэм фэнни-тикшеренү оешмалары:			
	категориялэр Ө		45	60
	категория Б нэм		50	65

13	Заллары, кафе, ресторан, театр фойесында һәм кинотеатры:			
	категория Ә		50	60
	категория Б һәм		55	65
14	Сәүдә заллары, кибетләр, пассажир заллары вокзаллары, спорт заллары		60	70
15	Территориясендә турыдан-туры янындагы территорияләрне к биналарга хастаханәләр һәм санаторий	7.00 - 23.00 сәгат ькә	50	65
		23.00 - 7.00	40	55
16	Территориясендә турыдан-туры янындагы территорияләрне к торак биналарга, йортлар, ял йорт-интернатта өлкәннәр һәм инвалидлар өчен	7.00 - 23.00	55	70
		23.00 - 7.00	45	60
17	Территориясендә турыдан-туры янындагы территорияләрне к биналарга, поликлиникалар, мәктәпләр һәм башка уку йортлары, мәктәпкәчә учреждениеләр майданчыклары, ял микрорайоннар һәм төркемнәр торак йортларны		55	70

Өсәрләр:

1. Рөхсәт ителгән дәрәжәдәге тавыш та керми нче тышкы чыганақлардан биналарында (пунктлар 2 - 5 таблицалар 27) билгеләнгән булмаганда мәжбүри вентиляция системасын яки кондиционирования һава, үтәлергә тиеш шарты белән ачық форточек яки башка жайланмалар белән тәмин итүче килүе һава. Булганда системаларын мәжбүри вентиляция яки кондиционирования һава рөхсәт ителгән дәрәжәдәге тышкы тавыш та керми у биналар (пунктлар 15 - 17 таблицалар 27) булырга мөмкин артты исәбеннән тәмин итү рөхсәт ителгән дәрәжәдәге биналарында каршындагы ябык төрәзә.

2. Шул тональном һәм (яки) импульсном характере тавыш та керми рөхсәт ителгән дәрәжәдәге күрергә 5 дБ (дБА) түбәнрәк зурлығын, күрсәтелгән таблицасында 27.

3. Рөхсәт ителгән дәрәжәдәге тавыш та керми нче жиһазлар вентиляция системаларын, кондиционирования һава, һава жылыту, шулай ук нче насослар жылыту системаларын, су белән тәмин итү һәм холодильных жайланмалары встроенных (пристроенных) предприятиеләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы күрергә 5 дБ (дБА) түбәнрәк зурлығын, күрсәтелгән таблицасында 27.

4. Рөхсәт ителгән дәрәжәдәге тавыш та керми транспорт чаралары (пунктларны 5, 7 - 10, 12) рөхсәт ителә кабул итү 5 дБ (5 дБА) югарырак зурлығын, күрсәтелгән таблицасында 27.

8.6.5. Өһәмияттәге максималь дәрәжәдәге шумового йогынты кеше төрле территорияләрдә түбәндә таблица формасында күрсәтелгән) 29.

8.6.6. Бәя торышын һәм фараз дәрәжәсендәге тавыш та керми, билгеләү таләп ителә торган, аларны киметү, эшләү һәм чараларын сайлау чараларын шумозащиты биналарында торак һәм жәмәгать биналары территориясендә торак төзелеше, эш

урыннарында житештерү предприятиялере уздырырга кирек таләпләренә туры китереп, гамәлдәге норматив документлар.

Буенча чаралар шумовой яклау күздә тотә:

- функциональное зонирование территориясендә бүлеге белән селитебных һәм рекреация зоналарын нче житештерү, коммуналь-склад зона һәм төп транспорт коммуникацияләре;

- урнаштыру, санитар-саклау зоналары предприятиялере (шул исәптән предприятияләрнең коммуналь-транспорт өлкәсе), автомобиль һәм тимер юллар; трассировку магистраль юллар тизйөрешле һәм йөк хәрәкәте тоташтыра торак районнары һәм ял зоналары;

- дифференциацию урам-юл челтәрен составы буенча транспорт агымнары белән бүлеп бирү төп күләменең йөк хәрәкәтенең махсус магистралья;

концентрацию, транспорт агымнары кечкенә исәптән магистраль урамнары белән югары уздыру сәләтенә узучы мөмкинлекләре читтә торак төзелеш (чикләре буенча, сәнәгать һәм коммуналь-склад зона, үз полосуларында юлына бүлеп бирелгән полосуның тимер юллар);

- системасын формалаштыру яшел үсентеләр;

- куллану шумозащитных экранов рәвешендә табигий яки ясалма элементлар рельефа жирлегендә каршындагы урыннар кечкенә генә торак пункты янында магистральной юлы, яки тимер юл на расстоянии түгел обеспечивающем кирәкле киметү, тавыш та керми (кирәкле нәтижәгә ирешелә каршындагы катлы төзү). Шумозащитные экраны кирек, дип билгеләргә бу минимально допустимом расстоянии от автомагистрали яки тимер таләпләрен исәпкә алып, куркынычсызлык хәрәкәте эксплуатация юллар һәм транспорт чаралары;

8.6.7. Чыганакалары вибрации торак һәм жәмәгать биналарында, транспортта торак төзелеше санала ала инженерлык челтәрләре һәм корылмалары урнаштыру һәм жиһазлар житештерү предприятиялере, транспорт чаралары тудыра торган эшләгәндә зур динамические йөкләнеш уята торган тарату вибрации бу грунте һәм төзелеш конструкциях, шулай ук сейсмическая активлығы. Вибрации санала ала сәбәбе килеп чыгу тавыш та керми.

8.6.8. Дәрәжәләрен вибрации торак һәм жәмәгать биналарында, транспортта торак төзелеше, эш урыннарында артмаска тиеш зурлығын, билгеләнгән гамәлдәге норматив документлар.

Саклау буенча чаралар нче вибраций күздә тотә:

- удаление " биналарның һәм корылмаларның нче чыганакалары вибрации;

- куллану ысулларын виброзащиты проектлауда биналар һәм корылмалар;

- киметү буенча чаралар динамических нагрузок, яңадан булдырыла торган чыганагы вибрации.

Кимүе вибрации мөмкин ирешелгән:

- урынлы урнаштыру жиһазларын житештерү биналарында предприятияләр (подвальных катында ераклашкан защищаемых объектарын саклау урыннарында, аерым фундаментах);

- төзелеше виброизоляции аерым жайланмалары яки жиһазлар;

- куллану өчен торбаүткәргечләр һәм коммуникацияләр:

- сыгылмалы элементлар - системаларында, кушма белән чыганагы вибрации;

- мягких прокладок - урыннарда күчү аша ограждающие конструкцияләр һәм беркеткелләр к ограждающим конструкциям.

8.7. Защита от электромагнитных кырлары, излучений һәм облучений

8.7.1. Чыганаclarы йогынтысын, халыкның сәламәтлеге һәм шартлары, аның яшәү булып объектлар, алар өчен дәрәжәләрен чакырыла пычрану артык иң чик рөхсәт ителгән концентрациягә һәм дәрәжәләрен яки өләш пычрануы торак зоналар артып китә 0,1 ПДК.

Махсус таләпләр буенча яклау нче электромагнитных кырлары, излучений һәм облучений билгели өчен:

- барлык төр стационар радиотехнических объектларын (шул исәптән радиоцентры, радио - һәм телевизион станция, радиолокационные һәм радиорелейные станциясе, земные станциясе спутник элементә, объектлар, транспорт белән базированием мобиль передающих радиотехнических чаралары вакытта аларның эше штат режимында урыннарда базирования);

- элементларын системаларын кәрәзле элементә һәм башка төр хәрәкәттәге элементә;

- видеодисплейных терминаллар һәм мониторов персонал компьютерлар;

СВЧ-печей, индукционных печей.

8.7.2. Йогынтысын бәяләү электромагнитного басулар радиочастотного диапазона передающих радиотехнических объектларын (ПРТО) халыкка гамәлгә ашырыла:

- бу диапазоне частот 30 кГц - 300 МГц - буенча нәтижәле значениям киеренкелекне электр кыры (Е), Казанда/м;

- бу диапазоне частот 300 МГц - 300 ГГц - буенча урта значениям плотности агымы энергиясе, мкВт/кв. см

8.7.3. Дәрәжәләрен электромагнитного кырлар, оештырылучы ПРТО бу селитебной территориясендә, урыннарда күпләп ял итү, эчендә торак, ижтимагый һәм житештерү биналарына, подвергающихся йогынтысына тышкы электромагнитного басулар радиочастотного диапазона артмаска тиеш иң чик рөхсәт ителгән дәрәжәдәге (алга таба - ПДУ) халык өчен, приведенных таблицасында 29 исәпкә алып, икенчел нурланышны.

Диапазон частот	30 - 300 кГц	0,3 - 3 МГц	3 - 30 МГц	30 - 300 МГц	0,3 - 300 ГГц
Нормируемый параметр	киеренкелек электр кыры, Т (Бу/м)				Тыгызлыгы агымы энергиясе, мкВт/кв. см
иң чик рөхсәт ителгән дәрәжәдәге	25	15	10	3 *	10 25 **

* Тыш чаралары, радио - һәм телевизион тапшырулар (диапазон частот 48,5-108; 174-230 МГц).

** Очрак өчен облучения нче антенн режимында эшләүче кругового обзора яки сканирования.

Өсөрлөр.

1. Диапазоны, приведенные таблицасында 29, исключают түбән һәм үз эченә югары чик ешлығы.

2. Тәкъдим ителгән ПДУ өчен халыкка таратыла, шулай ук башка чыганаclar электромагнитного басулар радиочастотного диапазона.

8.7.4. Йогынтысын бәяләү электромагнитных кырлары халыкка һәм кулланучыларның база һәм подвижных станцияләре сухопутной радиосвязи (шул исәптән абонентские терминаллар спутник элементә) башкарыла:

- бу диапазоне частот 27 МГц кадәр 300 МГц - буенча значениям кьеренкелекне электр кыры, Т (Бу/м);

- бу диапазоне частот 300 МГц кадәр 2400 МГц - буенча значениям плотности агымы энергиясе, ППЭ (мВт/кв. см., мкВт/кв. см).

8.7.5. Дәрәжәләрен электромагнитных кырлары, оештырылучы антеннами база станциясе территориясендә торак төзелеше, эчендә торак, ижтимагый һәм житештерү биналарына, артмаска тиеш түбәндәге зурлығын:

10/м - бу диапазоне частот 27 МГц - 30 МГц;

- 3/м - бу диапазоне частот 30 МГц - 300 МГц;

- 10 мкВт/кв. см - бу диапазоне частот 300 МГц - 2400 МГц.

8.7.6. Бер үк вакытта облучении нче берничә чыганаclarы тиеш үтөлөргә шартлары СанПиН 2.1.8/2.2.4.1383-03, СанПиН 2.1.8/2.2.4.1190-03.

8.7.7. Урнаштырганда антенн радиолюбительских радиостанция (РРС) диапазона 3-30 МГц, радиостанция гражданлык диапазона частот 26,5 - 27,5 МГц (РГД) белән нәтижәле излучаемой егәрлеге 100 Вт, 1000 Вт да кертеп, тәэмин ителергә тиеш керү мөмкинлеге булмау кешеләрне зонасына урнаштыру антенны араны таба 10 м киңәш ителә урнаштыру антенн шушы аерым торган опоралар һәм мачталар. Шул кую бинасында антенна булырга тиеш смонтирована биеклектә, ким дигәндә, 1,5 м өстендә түбә каршындагы тәэмин итү ара нче аны теләсә кайсы ноктасына кадәр күрше корылма кимендә 10 м, теләсә кайсы типтагы антенны һәм теләсә кайсы юнәлешләре нурланышны.

8.7.8. Урнаштырганда антенн РРС һәм РГД белән нәтижәле излучаемой егәрлеге 1000 кадәр 5000 Вт тәэмин ителергә тиеш керү мөмкинлеге булмау, кешеләр һәм булмау күрше корылма на расстоянии, ким дигәндә, 25 м ераклыкта һәр нче антенны бәйсез рәвештә, аның типтагы һәм юнәлешләре нурланышны. Киңәш ителә урнаштыру антенн шушы аерым торган опоралар һәм мачталар. Шул кую түбәсендә бинаның антенна тиеш монтироваться биеклектә кимендә 5 метр ераклыкта, түбәләр.

8.7.9. Яклау максатларында, халыкны эш белән тәэмин йогынтысын электромагнитных кырларны, яңадан булдырыла торган антеннами ПРТО билгеләнә санитар-сак зоналары һәм зона чикләүләр төзү исәпкә алып, перспективалы үсеш ПРТО (очраклардан тыш) урнаштыру, бер стационар радиостанциясе белән нәтижәле излучаемой егәрлеге түгел, артык 10 Вт читтә бинасы).

Чикләре санитар-яклау зоналары билгеләнә биеклектә 2 м асу буенча ПДУ күрсәтелгән таблицасында 28 чын Нормативларын.

Зона чикләүләр төзү гыйбарәт территориясен, тышкы чикләре, аның биеклектә артык 2 м асу дәрәжәләрен электромагнитных кырлары артып китә ПДУ. Тышкы чиге зона чикләүләр төзү буенча билгеләнә максималь биеклектә биналар перспективалы төзелеш, биеклектә өске катка, аларның дәрәжәсе электромагнитных кырлары артмый ПДУ.

Билгелэгэндә санитар-саклау зоналары чикләрен һәм зоналарын чикләүләр кирәк исәпкә алырга кирәклеген яклау нче йогынтысын икенчел электромагнитного кырлар, переизлучаемого элементлары конструкцияләр бина, коммуникациями, эчке проводкой һәм башкаларга.

8.7.10. Санитар-защитная зонасы һәм чикләү зонасы тәзү алмый сыйфатында кулланыла территориясендә торак тәзү, урнаштыру өчен күмәк яки индивидуаль дача һәм бакча-огородных жир майданнары өчен стоянкалар һәм тукталыш барлык төр транспорт предприятиеләре буенча хезмәт күрсәтү автомобильләре, бензоправочных станцияләре, склад нефть һәм нефть продуктлары һәм башкалар, шулай ук буларак карала алмый резервная территориясе предприятие һәм кулланылырга киңәйтү өчен, сәнәгать майданчыклары.

8.7.11. ПДУ электромагнитного басулар өчен кулланучылар продукцияне (шул исәптән видеодисплейных терминаллар, токов сверхвысокой ешлыгын (алга таба - СВЧ) һәм индукционных печей) белән билгеләнә нигезендә гамәлдәге кагыйдәләре һәм нормалары.

8.7.12. Халык өчен аерым нормируются иң чик рәхсәт ителгән дәрәжәдәге киеренкелекне электр кыры чакырыла высоковольтными һава линияләре электр үткәргеч тока сәнәгать ешлыгы. Карап шартларын облучения ПДУ билгеләнә:

- 0,5 кВ/м - торак йорт эчендә биналар;
- 1 кВ/м территориясендә зонасы торак төзелеше;
- 5 кВ/м - бу населенной жирлегендә, читтә зонасы торак төзелеш (жирнең чикләрендә перспектив үстерү, торак пунктларның 10 ел;
- 10 кВ/м - участокларда киселешле һава линияләрен белән автомобиль юллары үтә торган I - IV категория;
- 15 кВ/м - бу ненаселенной жирлегендә (незастроенные жирлегендә, доступные өчен транспорт, авыл хужалыгы һәм угодыя);
- 20 кВ/м - бу труднодоступной жирлегендә (түгел, уңайлы итү өчен транспорт һәм авыл хужалыгы машиналары) һәм участокларында махсус огороженных төшереп калдыру өчен файдалануны халык.

8.7.13. Яклау максаты белән халык электромагнитных кырлары, излучений һәм облучений кирәк предусматривать:

- рациональное урнаштыру, чыганақлардан электромагнитного басулар һәм куллану, саклау чараларын, шул исәптән, экранирование чыганақлары;
- кимү излучаемой егәрлек передатчиков һәм антенн;
- чикләү чыганақларына керә алу мөмкинлеген нурланышны, шул исәптән икенчел нурланышны (челтәрләре, конструкциям биналар, коммуникацияләр);
- урнаштыру, санитар-саклау зоналары нче высоковольтных һава электр линияләре пункты таләпләре нигезендә, 3.3.6. "Электр белән тәэмин итү" чын Нормативларын.

8.8. Радиационная куркынычсызлык

8.8.1. Радиационная халыкның куркынычсызлыгын һәм әйләнә-тирә мохитне санала обеспеченной, әгәр эшчеләрнең төп принциплары радиацион куркынычсызлык таләпләре һәм радиацион саклау билгеләнгән Федераль закон нигезендә ел, 9 гыйнвар, 1996 ел, № 3-ФЗ номерлы федераль ТУРЫНДА "халыкның радиацион куркынычсызлыгы", радиацион

куркынычсызлыгы Нормалары (НРБ-99) һәм Төп санитар кагыйдэләре белән тәэмин итү һәм радиацион куркынычсызлыгы (ОСПОРБ-99).

Радиационная халыкның куркынычсызлыгын тәэмин ителә:

- тудыру кешеләргә тормыш таләпләренә жавап бирерлек НРБ-99 һәм ОСПОРБ-99;
- билгеләүгә квоталар облучение нчы төрле чыганақлардан нурланышны;
- оешма радиационного контроль;
- нәтижәле файдалану планлаштыру һәм үткәрү буенча чаралар радиацион яклау, шулай ук объектның әйләнә-тирә мохит - һава, туфрақ, растительности һәм башка яхшы шартларда очракта радиацион авария;
- оештыру системасы турында мәгълүмат радиацион рәвештә; проектлаштыру радиационно-куркыныч объектлар белән таләпләрен ОСПОРБ-99 һәм санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын.

8.8.2. Алдында отводом территорияләре төзелешенә үткәрергә кирәк бәя радиацион хәл таләпләре нигезендә Жыентыгы кагыйдәләрен "Инженер-экологик тикшеренүләр өчен төзелеш" (СП 11-102-97).

Участоклар төзү квалифицируются ничек радиационнобезопасные, һәм аларны кулланырга була төзелешенә һәм торак биналарны социаль-көнкүреш билгеләнешендәге уртак башкарганга түбәндәге шартлар:

- булмау радиационных аномалияләр соң тикшерү участогы поисковыми радиометрами;
- шәхси әһәмияттәге егәрлек эквивалентной дозы (МЭД) гамма-нурланышны участогында тикшерү ноктасында артмый 0,3 мкЗв/сәг., урта арифметическое әһәмияте МЭД гамма-нурланышны участогында артмый 0,2 мкЗв/ч. һәм тыгызлыгы агымы радона белән өске грунт түгел, 80-нән артык мБк/кв. см.

Участоклар төзү өчен сәнәгать объектлары квалифицируются ничек радиационнобезопасные уртак башкарганга түбәндәге шартлар:

- булмау радиационных аномалияләр соң тикшерү участогы поисковыми радиометрами;
- шәхси әһәмияттәге МЭД гамма-нурланышны участогында тикшерү ноктасында артмый 0,3 мкЗв/ч. һәм тыгызлыгы агымы радона белән өске грунт түгел 250 мБк/кв. см.

8.8.3. Участоклар төзү белән выявленными процессында эзләнүләре радиоактивными загрязненными тиеш барышында инженерлык әзерләү дезактивации (радиацион тернәкләндерү).

8.9. Разрешенные параметрлары рәхсәт ителгән дәрәжәдәге йогынтысын кеше һәм яшәү шартлары

8.9.1. Чик әһәмияттәге рәхсәт ителгән дәрәжәдәге йогынтысын чәршәмбе һәм кеше китерелгән таблицада 30.

Таблица 30				
Зонасы	Максималь дәрәжәсе шумового йогынтысын, ДБА	Максималь дәрәжәсе атмосфера	Максималь дәрәжәсе электромагнитного нурланыш	Загрязненность суларны

		һавасыны ң	ы нче радиотехни ческих объектлары н	
1	2	3	4	5
Торак зонасы:				
усадебная объект булган	55	0,8 ПДК	1ПДУ	норматив арындырылган, бу локаль чистарту
многоэтажная объект булган	55	1ПДК		корылмалары; чыгарылышы коллектор белән, киләчәктә чистарту өчен канализация чистарту корылмаларында (КОС)
Ижтимагый- эшлекле зонаның	60	булса, шул	да	булса шул ук
Производство зонасының	нормируетс я чиге буйлап берләшкән С33 70	нормирует ся чиге буйлап берләшкән С33 1 ПДК	нормируетс я чиге буйлап берләшкән С33 1 ПДУ	норматив арындырылган, стоки бу локаль корылмаларда, чистарту корылмалары белән мөстәкыйль яки үзәкләштерелгән ясау
Рекреационны е зона	65	0,8 ПДК	1ПДУ	норматив арындырылган, стоки бу локаль корылмаларда белән мөмкин мөстәкыйль ясау

Зона аеруча саклаулы табигать территорияләр е	65	түгел нормирует ся	түгел нормируетс я	түгел нормируется
Зона авыл хужалыгы куллану	70	булса, шул	ук	шул ук

Искәрмә:

Әһәмияттәге максималь рөхсәт ителгән дәрәжәдәге карый территорияләрен урнашкан эчәндә зоналары. Чикләрендә зоналарны тиешәләпкәнә әһәмияттәге дәрәжәдәге йогынтысын, тиешәләпкәнә значению изразрешенных зоналарында буенча ике як чикләре.

8.10. Жайга салу микроклимата

8.10.1. Шул планировка һәм тәзү территориясендә торак пунктларны тәэмин итү зарур нормалары освещенности урыннары проектируемых биналар.

Юнәлеш яктылык проемов як горизонта һәм әһәмияттәге коэффициентын светового климат китерелгән таблицада 31.

Таблица 31		
Төсле проемы	Юнөлеш яктылык проемов як горизонта	Коэффициенты светового климат
Бу тышкы стеналарында биналар	БЕЛӘН, СВ, СЗ 3,, ЮВ, ЮЗ	0,8
	Ю	0,75
БУ прямоугольных һәм трапециевидных фонарях	белән-ю	0,75
	св-юз, юв-сз, бу-з	0,7
Бу фонарях тибындагы "Шед"	белән	0,7
Бу зенитных фонарях	-	0,75

Әсәрләр:

1 .Белән - төньяк; СВ - төньяк-көнчыгышка таба; СЗ - төньяк-көнбатышка таба; Үз - көнчыгышка таба; З - көнбатышка таба; С-Ю - төньяк-көнъяк; Үз-З - восток-көнбатышка таба; Ю - көньяк; ЮВ - көньяк-көнчыгышка таба; ЮЗ - көньяк-көнбатыш.

2. Ориентацию яктылык проемов як-света, дөвалау учреждениеләренә кирәк кабул итү нигезендә СНиП 2.08.02-89*.

3. Төп характеристикой табигый освещенности урыннары проектируемых бина булып тора коэффициенты табигый освещенности (алга таба - КЕО), нормируемый таләпләре нигезендә СНиП 23-05-95* карап светового климат территориясендә.

8.10.2. Озынлыгы өзлексез инсоляции өчен бүлмәләренә торак һәм жәмәгать биналары билгеләнә дифференциацияләнгән рәвештә, тибыннан һәм функциональ билгеләнештәге биналарны, планировочных зоналары, шәһәр, ким дигәндә, 1,5 сәгать 22 февральдән 22 октябрь.

Озынлыгы инсоляции торак һәм жәмәгать биналары тәмин ителә таләпләренә туры китереп, Санитария 2.2.1/2.1.1.1076-01.

8.10.3. Территорияләрендә балалар өчен уен майданчыклары, спорт майданчыклары торак йортлар, төркемле майданчыклары мәктәпкәчә учреждениесендә, спорт зона, ял итү зонасы гомуми белем бирү мәктәпләре һәм мәктәп-интернатлар, ял итү зоналары дөвалау-профилактика оешмалары стационар типтагы озынлыгы инсоляции ким булмаска тиеш 3 сәгать 50 процент майданы участогы.

8.10.4. Инсоляция территорияләрен һәм биналарын аз катлы төзелешләренә тәмин итәргә тиеш непрерывную 3-часовую озынлыгы язгы-жәйге чорда яки суммарную - 3,5-часовую озынлыгы.

Катнаш төзү яки урнаштырганда аз катлы төзелешләренә катлаулы төзелеше шартларында рөхсәт ителә кыскарту нормируемой инсоляции кадәр 2,5 сәгать.

8.10.5. Торак биналары өчен, мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләре, уку урыннары гомуми белем бирү мәктәпләре, мәктәп-интернатлары, башка мәгариф учреждениеләре, дөвалау-профилактика, шифаханә-сәламәтләндрү учреждениеләре, оешмалары социаль облуживания булган көньяк-көнбатыш һәм көнбатыш юнөлеш бирү яктылык проемов тиеш предусматриваться чаралар чикләү буенча избыточного жылыту йогынтысын инсоляции.

Яклау импортерларга булырга тиеш каралган кимендә яртысы өчен уен майданчыклары урнаштыру урыннарын уен һәм спорт снарядлар һәм жайланмалар, халыкның ял урыннарын.

Чикләү избыточного жылыту йогынтысын инсоляции биналарны һәм территорияләрне эссе вакытта елның тиеш өбеспечиваться тиешле планировкой һәм ориентацией биналарын, территорияләрен төзекләндерү, шулай каршындагы булмавы белән тәэмин итү солнцезащиты урыннары ориентацией кирәк предусматривать конструктив һәм техник чаралар солнцезащиты.

Чаралар чикләү буенча избыточного жылыту йогынтысын инсоляции тиеш түгел приводить бозуга нормаларын естественного яктырту урыннары.

Жайга салуда микроклимата исәпкә алырга кирәк территориаль төзелеш нормативларын Татарстан Республикасы СНКК 23-302-2000 "Энергетика нәтижәлелеге, торак һәм жәмәгать биналары" (нормативлары буенча теплозащите биналар (алга таба - Территориаль төзелеш нормативларын).

Күрсәтелгән нормативларны кулланылыр тәэмин итү өчен төп таләпләр - энергетика ресурсларын рациональ файдалану юлы белән сайлау тиешле дәрәжәдәге теплозащиты бинаны исәпкә алып, нәтижәлелеген белән тәэмин итү системаларын тәэмин итү һәм микроклимата, рассматривая бинаның системасын, аны тәэмин итү ничек бердәм тулы.

Сайлау теплозащитных үзенчәлекләрен бина кирәк гамәлгә ашырырга берәр ике альтернатив алымнар:

- потребительскому, кайчан теплозащитные үзлекләре буенча билгеләнә нормативному значению удельного энергия куллануны бинаның тулаем яки аның аерым замкнутых күләмен - блок-секция, пристроек һәм башкалар;

- предписывающему, кайчан норматив таләпләр предъявляются к аерым элементам теплозащиты бинасы.

Сайлау якын килүне гамәлгә ашырырга рөхсәт ителә заказ бирүче һәм проект оештыру.

Сайлаганда куллану юнәлешнең теплозащитные үзлекләре, тышкы оградящих конструкцияләре кирәк билгеләве нигезендә подразделу 3.3 Территориаль төзелеш нормативларын.

Сайлаганда предписывающего юнәлешнең теплозащитные үзлекләре, тышкы оградящих конструкцияләре кирәк билгеләве нигезендә подразделу 3.4 Территориаль төзелеш нормативларын.

Сайлау тулы соңгы формасына проектлы карарлар кулланганда берсе ике алымнар, пунктында күрсәтелгән 3.1.2 Территориаль төзелеш нормативларын кирәк үтәргә чагыштыру нигезендә варианты белән төрле конструктивными, объемно-планировочными инженерлык карарлары буенча наименьшему значению удельного чыгым жылылык системасы белән тәэмин итү жылытуга бинасы, определяемому нигезендә подразделу 3.5 Территориаль төзелеш нормативларын.

Проектны төзегәндә, бина һәм аның киләчәктә сертификацияләү кирәк булмакка нигезендә бүлгә, 6 нчы Территориаль төзелеш нормативларын энергетика паспорты бинасы, характеризующий аның дәрәжәсе теплозащиты һәм энергетика сыйфаты һәм доказывающий туры бина проектының территориаль нормалары.

Бер өлеше 9. Саклау, мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен)

9.1. Гомуми нигезләмәләр

9.1.1. Өзерлөгөндө, схемалар, жирлекнең генераль планын кирек таянып эш итэргө турындагы законнар таләпләренә саклау һәм файдалану, мэдәни мирас объектларын (тарих һәм мэдәният һәйкәлләрен), Россия Федерациясе халыкларының (алга таба - мэдәни мирас объектлары).

9.1.2. Проектлар территорияләрне планлаштыру жирлеге эшләнә нигезендә биремнәр белән килешенү органнары тарафыннан мэдәни мирас объектларын саклау, һәм булганда, әлеге территорияләрдә тарих һәм мэдәният һәйкәлләрен нигезендә тарихи-архитектура опорного планын, карала эшлөү зоналары проектларын һәйкәлләрне саклау һәм килештерү белән органнары тарафыннан мэдәни мирас объектларын саклау.

Проектлар территорияләрне планлаштыру дә күз уңында тотарга тиеш жимерү, перемещение яки башка үзгәрешләр торышын, мэдәни мирас объектлары. Үзгәртү объектларның торышын рөхсәт ителә нигезендә гамәлдәге законнар белән билгеләнгән аерым очрактарда.

9.1.3. Куллану мэдәни мирас объекты яки жир участогы яки участогы су объекты чикләрендә алар урнашкан объект археологик мирас гамәлгә ашырылырга тиеш таләпләре нигезендә Турында "Федераль законның мэдәни мирас объектлары (тарих һәм мэдәният ядкарьләре)" Россия Федерациясе халыклары турындагы законны саклау һәм файдалану, мэдәни мирас объектлары.

9.1.4. К мирас объектларына түбәндәгеләр керә күчәмсез милек объектлары белән связанными алар белән әсәрләре рәсем сәнгәте, скульптура, гамәли-декоратив сәнгәт объектлары, фән һәм техника һәм башка юнәлешләре-матди мэдәният барлыкка килгән нәтижәдә тарихи вакыйгалар, представляющие үз кыйммәте күзлегеннән караганда, тарих, археология, архитектура, шәһәр төзелеше, сәнгәт, фән һәм техника, эстетика, этнология яки антропология, социаль мэдәният һәм булган таныклык чорлар һәм цивилизацияләр, чын чыганакалары турында мәгълүмат зарождени и һәм мэдәният үсеше.

Мэдәни мирас объектлары подразделяются түбәндәге төрләре:

- һәйкәлләр - аерым төзелгән, бина һәм корылмалар белән ике арада урнашкан тарихи территорияләр (шул исәптән һәйкәлләр дини билгеләнештәге); мемориаль фатиры; мавзолеи, аерым күмү; әсәрләре монументального сәнгәте; объектлары, фән һәм техника, шул исәптән хәрбиләр; объектлары, археология мирасы;

- ансамбльләре - төгәл локализуемые бу тарихи вәзгыять территорияләрендә төркеме изоляцияләнгән яки берләшкән һәйкәлләр, корылмалар һәм корылмаларның төрле билгеләнештәге (шул исәптән, дини), шулай ук калдыкларына тап булган тарихи планлаштыру проектын һәм застроек жирлекләре мөмкин булган өтнесены к градостроительным ансамблям;

- әсәрләр ландшафтной архитектура һәм бакча-парк сәнгәте (бакчалары, парктар, скверлар, бульвары), некрополи;

- достопримечательные урын - ижәт жимешләрен ясалган кеше, яки уртақ ижәт жимешләрен кеше һәм табигать; үзәкләренә тарихи жирлекләре яки калдыкларына тап булган шәһәр төзелеше планлаштыру һәм төзү; истәлекле урыннар, мэдәни һәм табигать ландшафты; мэдәни катламнары, корылмаларның калдыклары борынгы шәһәрләре, городищ, селищ, кую; урын кылу дини обрядов.

9.2. Зона мэдәни мирас объектларын саклау

9.2.1. Тәэмин итү максатларында сакланышын мәдәни мирас объекты, аның тарихи мохиттә узган сопряженной белән аның территориясе билгеләнә саклау зонасы мәдәни мирас объекты: охранныя зона зона жайга салу буенча төзелеш һәм хужалык эшчәнлеген, зона охранныемого табигый төрле ландшафт.

Кирәкле составы саклау зоналарын мәдәни мирас объекты, жирләрне файдалану режимы һәм шәһәр төзелеше регламенты чикләрендә зоналарны саклау нигезендә билгеләнә проект саклау зоналарын мәдәни мирас объекты.

Урнаштыру өчен саклаулы территорияләрдә вакытлы кыелма модельләр се-разборных корылмалары, сәүдә нокталары, продукция реклама характерындагы житештерелә органнары, жирле үзидарә органнары белән килештерү буенча мәдәни мирас объектларын саклау, һәр конкрет очракта тиешле тәртиптә.

9.2.2. Охранныя зона - территория чикләрендә, аның сакланышын тәэмин итү максатыннан мәдәни мирас объекты, аның тарихи ландшафтном чолганышында билгеләнә аерым режим куллану жирләрне һәм шәһәр төзелеше регламенты, ограничивающие хужалык эшчәнлегә һәм запрещающие төзү, гайре куллану махсус юнәлтелгән чараларны саклау һәм регенерацию тарихи-шәһәр төзелеше яки табигать мохитен саклау мәдәни мирас объекты. Зона һәйкәлләрне саклау белән билгеләнә өчен дә аерым тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен өчен, шулай ук аларның ансамбльләре һәм комплекслары, шулай ук махсус обоснованиях өчен целостных тарихи шәһәр (тарихи зоналары һәм шәһәр округлары һәм жирлекләре, тарихи торақ пункт һ. б.).

Моннан тыш, тотрыклылыгын тәэмин итү, архитектура комплекслары, аерым һәйкәлләрне, башка тарихи-мәдәни мирас объектларын билгеләргә кирәк асты саклау зоналары, алар өчен билгеләнә чикләүләр вторжений бу подземное пространство, режимы төзелеш, житештерү разведка бораулау, водопонижения, эксплуатацияләү корылмалары һәм инженер челтәрләрен үткөрү.

9.2.3. Зона жайга салу буенча төзелеш һәм хужалык эшчәнлегенә - территория чикләрендә билгеләнә, аның режимы жирләрдән, ограничивающий төзү һәм хужалык эшчәнлегә билгеләнә таләпләр реконструкцияләү, гамәлдәге биналар һәм корылмалар.

9.2.4. Зона охранныемого табигый төрле ландшафт - территория чикләрендә билгеләнә, аның режимы жирләрдән, запрещающий яки ограничивающий хужалык эшчәнлегә алып бара, төзү һәм реконструкцияләү, гамәлдәге биналарны һәм корылмаларны саклау максатыннан (регенерации) табигый төрле ландшафт кертәп, долины елгалар, сулыклар, урман һәм ачык пространство бәйлә композиционно мәдәни мирас объектлары белән.

9.2.5. Чиген саклау зоналарын мәдәни мирас объекты (чыгарма чикләрен саклау зоналарын аеруча кыйммәтле мәдәни мирас объектларының һәм мәдәни мирас объектлары Исемлегенә кертелгән бөтендөнья мирасы), жирләрне файдалану режимы һәм шәһәр төзелеше регламентларын чикләрендә зоналарны раслана нигезендә проектын зоналарын саклау мәдәни мирас объекты махсус вәкаләтле органы Татарстан Республикасы башкарма хакимияте өлкәсендә дәүләт саклавы, саклап калу, файдалану һәм популярлаштыруны, мәдәни мирас объектларын карата федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын белән килештереп, федераль органы тарафыннан мәдәни мирас объектларын саклау, шулай карата мәдәни мирас объектларын төбәк һәм жирле (муниципаль) әһәмияттәге белән килештереп, тиешле органы архитектура һәм шәһәр төзелеше.

9.2.6. Кадәр проектын эшләү саклау зоналарын билгеләү, конкрет чикләрен саклау зоналары билгеләнә вакытлы чиген саклау зоналарын тарихи, архитектура, монументального сәнгать һәм археология:

1) саклау өчен тарихи билгеләнә вакытлы чиген саклау зоналарын күләмдә 60 м нче чикләрен һәйкәл буенча аның бөтен периметр;

2) өчен житештерү комплекслары булган һәйкәлләр тарих, вакытлыча саклау зоналары чикләре билгеләнә, аларның чын күләмнәрдә;

3) өчен архитектура һәйкәлләрен булган зданиями билгеләнә вакытлы чиген саклау зоналарын күләмдә 100 м нче чикләрен һәйкәл һәм архитектура буенча аның бөтен периметр;

4) өчен архитектура һәйкәлләрен булмаган зданиями, тарихи монументального сәнгате белән билгеләнә вакытлы чиген саклау зоналарын күләмдә 40 м нче чикләрен һәйкәл буенча аның бөтен периметр;

5) өчен һәйкәлләр археология (беренче мең эрага кадәр - IV гасыр б. э.) тибына карап, һәйкәл белән билгеләнә түбәндәге вакытлыча саклау зоналары чикләре:

өчен жирлекләре, городищ, грунт некрополей, селищ урыннарына бәйсез рәвештә, аларның урнашу - 500 метр ераклыкта чикләрен һәйкәл буенча аның бөтен периметр;

өчен святилищ, крепостей, автомобиль кую урыннары икәү генә, грунт могильников һәм укреплений - 200 метр ераклыкта чикләрен һәйкәл буенча аның бөтен периметр;

өчен курганов биеклеге:

- 1 м - 50 метр ераклыкта подошвы кургана буенча аның бөтен периметр;

- 2 елга кадәр м - 75 м нче подошвы кургана буенча аның бөтен периметр;

кадәр 3 м - 125 м нче подошвы кургана буенча аның бөтен периметр;

- барлыгы 3 м - 150 м нче подошвы кургана буенча аның бөтен периметр;

- өчен дольменов - 50 метр ераклыкта нигез дольмена буенча аның бөтен периметр.

9.2.7. Чиген саклау зоналарын һәйкәлләр археология билгеләнә аерым краевым органы һәйкәлләрне саклау күрсәтеп территориясе чиген, занятой мәгълүматлары һәйкәле һәм аның сакланучы зонасы буенча картографическим материаллары очракта, аларның булмау - юлы белән визуаль тикшерү һәйкәл археология бу жирлегендә белгечләре-археологлары, ә билгеләгәндә чикләрен борынгы жирлекләре, городищ һәм грунт могильников - юлы белән визуаль тикшерү территориясендә һәм (яки) салу разведочных шурфов белгечләре-археологлары һәм рәсмиләштерелә билгеләнгән тәртиптә землеустроительной документлары.

9.2.8. СНиП 2. 07.01-89* билгеләнгәнчә, ара ел тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен кадәр транспорт һәм инженер коммуникацияләр булырга тиеш, ким дигәндә:

кадәр челтәрләрен, канализация һәм жылылык белән тәэмин итү (тыш разводящих) - 15 м;

- кадәр, башка жир асты инженерлык челтәрләре - 5 м.

Шартларында реконструкцияләү күрсәтелгән ара кадәр инженер челтәрләрен кыскартырга рөхсәт ителә, әмма кабул итәргә ким түгел:

кадәр водонесущих челтәрләре - 5 м; неводонесущих - 2 м.

Шул ук вакытта тәэмин итү зарур уздыру, махсус техник чаралар житештерүдә, төзелеш эшләре.

9.2.9. Проектлау һәм уздыру землеустроительных, жир, төзелеш, мелиоратив, хужалык һәм бүтән эшләренә мәдәни мирас объекты территориясендә һәм саклау зоналарында

мәдәни мирас объекты тиеш, килешү белән краевым органы тарафыннан мәдәни мирас объектларын саклау.

9.2.10. Проектлау һәм уздыру землеустроительных, жир, төзелеш, мелиоратив, хужалык һәм бүтән эшләрне территориясендә һәйкәл яки ансамбле тыела алмаганда саклап калу буенча эшләр өлеге һәйкәл яки ансамбле һәм (яки) аларның территорияләре, ә шулай ук хужалык эшчәнлегенә түгел нарушающей бөтенлеген һәйкәл яки ансамбле һәм создающей янаулар аларның жәрәхәтләре, разрушения яки юк.

9.2.11. Яңа ачыкланган объектлар, представляющим тарихи, фәнни, нәфис яки бүтән кыйммәте кадәр мәсьәләне хәл итү турында карар кабул итү, аларны дәүләт исәпкә буларак тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен, карала шундый ук чаралар, ничек ядкәрләре буенча тарих һәм мәдәният тора торган дәүләт исәптә.

9.2.12. Характеры территориясен куллану достопримечательного урыннарны чикләү куллану территорияне таләпләр хужалык эшчәнлегенә, проектлауга һәм тәзү территориясендә достопримечательного урыннар билгеләнә федераль органы тарафыннан мәдәни мирас объектларын саклау карата федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын һәм органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте вәкаләтле өлкәсендә мәдәни мирас объектларын саклау карата мәдәни мирас объектларын төбәк һәм жирле (муниципаль) әһәмияттәге кертелә кагыйдәләренә, жирдән файдалану һәм төзелеш һәм схемасын тәзү зоналары территорияләрен, разрабатываемые нигезендә шәһәр төзелеше кодексы тарафыннан Россия Федерациясе.

Бер өлеше 10. Файдалану мөмкинлеген тәэмин итү, социаль инфраструктура объектларын инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче башка халык төркемнәре

10.1. Гомуми нигезләмәләр

10.1.1. Шул планировка һәм тәзү, жирлек территориясендә тәэмин итү зарур алу, социаль инфраструктура объектларын инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче башка халык төркемнәре.

10.1.2. Проектлауда һәм реконструкцияләү, жәмәгать, торак һәм сәнәгий биналарны кирәк предусматривать өчен " инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче башка халык төркемнәре тормыш шартлары тигез өчен калган категория халыкның китереп СНиП 35-01-2001, авыл ЖИРЛЕГЕ 35-101-2001, авыл ЖИРЛЕГЕ 35-102-2001, авыл ЖИРЛЕГЕ 31-102-99, авыл ЖИРЛЕГЕ 35-103-2001, авыл ЖИРЛЕГЕ 35-104-2001, авыл ЖИРЛЕГЕ 35-105-2002, авыл ЖИРЛЕГЕ 35-106-2003, СП 35-107-2003, авыл ЖИРЛЕГЕ 36-109-2005, СП 35-112-2005, авыл ЖИРЛЕГЕ 35-114-2006, авыл ЖИРЛЕГЕ 35 -117-2006, ВСН-62-91*, РДС 35-201-99.

10.1.3. Объектлары исемлеге, арзан өчен " инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче башка халык төркемнәре, расчетное саны һәм категория инвалидлар, шулай ук төркеме мобильлеге катламнарның билгеләнә заданием, проектлаштыру.

Биремнәр, проектлаштыру, социаль инфраструктура объектларын согласовываются билгеләнгән тәртиптә органнары белән Татарстан Республикасы халыкны социаль яклау.

10.1.4. Объектларына ясалырга тиешле жиһазлау, махсус приспособлениями һәм жиһазлар белән ирекле хәрәкәт итү һәм керү инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче гражданныр керә йортлар, административ биналар һәм корылмалар; мәдәният һәм мәдәни-мавыктыргыч корылмалар (китапханә, музей, урыннар башкару дини обрядов һәм башкалар); объектлар һәм мәгариф учреждениеләре һәм фән, сәламәтлек саклау һәм

халыкны социаль яклау; объектлар, сәүдә, жәмәгать туклануы һәм халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү (чәчтарашлар, прачечные, жәмәгать мунча, һәм башкалар), финанс-банк учреждениеләре; кунакханә, кунакханәләр, башка урыннарны вакытлыча яшәү; физкультура-савыктыру, спорт биналары һәм корылмалары, ял итү урыннары, парклар, балалар бакчалары, лесопарки, пляжи, объектлар һәм корылмалар сәламәтләндрү һәм рекреацион билгеләнештәге, аллея һәм жәяүлеләр дорожки; объектлар һәм корылмалар халыкка транспорт хезмәте күрсәтү, элемтә һәм мәгълүмат: вокзал, станция һәм тукталыш барлык төр транспорт; почтово-телеграфные; житештерү объектлары, корылмалар, кече бизнес һәм башка урыннарга кушымталар хезмәт; тротуарлар, лья, урамнарны, юлларны һәм магистральләрне; янындагы территорияләрне к ышәперечисленным биналарга һәм корылмаларга территориясендә һәм мәйданда.

10.1.5. Проект карарлары объектларын арзан өчен чикләнгән, тәэмин итәргә тиеш:

- досягаемость урынга исәпләнгән максатчан белән танышу һәм беспрепятственность перемещения эчендәге биналар һәм корылмалар;

- иминлек юллары хәрәкәтен (шул исәптән эвакуация), шулай ук яшәү урыны, хезмәт күрсәтү һәм кушымталар хезмәт;

- үз вакытында алу, тулы һәм сыйфатлы мәгълүмат позволяющей ориентироваться бу киңлегендә, кулланырга, жиһазлар (шул исәптән өчен үз-үзеңә хезмәт күрсәтү), алырга хезмәтләр катнашырга трудовом һәм уку процессында һәм башка;

- уңайлылык һәм комфорт мохит тормыш.

Проектларында булырга тиеш каралган шартлар каршылыксыз һәм уңайлы хәрәкәт итү чикләнгән участогы буенча бинасы янындагы яки территориясендә предприятиеләр комплексы корылмаларын таләпләрен исәпкә алып, чын Нормативларын. Система чараларын мәгълүмати ярдәм күрсәтүне тәэмин ителәргә тиеш барлык юллары хәрәкәте, арзан өчен чикләнгән, вакыт куллану.

10.2. Таләпләр биналарга, корылмаларга һәм объектлары социаль инфраструктура

10.2.1. Социаль инфраструктура объектлары тиеш оснащаться түбәндәге махсус приспособлениями һәм жиһазлар:

- визуальной һәм звуковой мәгълүмат;

- телефоннар-автоматлы яки башка элемтә чаралары, инвалидлар өчен уңайлы; санитар-гигиеническими помещениями, уңайлы итү өчен " инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче башка халык төркемнәре;

- пандуслар һәм култыксалар у лестниц каршындагы входах бу бина;

- пологиими спусками янында тротуарлар урыннарда наземных жәяүлеләр кичү урамнарны, юллар, магистральләр һәм транспорт тукталышлары, гомуми файдалану;

- махсус указателями маршрутлары хәрәкәте буенча инвалидлар территориясендә вокзаллары, парклар һәм башка рекреацион зоналар;

- пандуслар һәм култыксалар у лестниц привокзальных мәйданнарын, платформалар, тукталышлары маршрутных транспорт чаралары һәм урын пассажирларны утырту һәм төшерү;

- пандуслар каршындагы входах бу бинаны пандуслар яки подъемными устройствами у лестниц бу лифтовых майданчыкларында, шулай ук входах бу надземные һәм асты лья, урамнарны, юлларны һәм магистральләрне.

10.2.2. Урнаштыру махсуслаштырылган учреждениеләр өчен билгеләнгән медицина хезмәте күрсәтү һәм инвалидларны тернәкләндерү һәм сыйдырышлыгы бу учреждение кирәк билгеләве буенча реаль һәм прогнозируемой булган торак пунктларында.

10.2.3. Бина булырга тиеш, ким дигәндә, бер керү, приспособленный аз булган төркемнәре өчен халык белән жир өслегенә һәм һәр сатып алырга мөмкин булган халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәре өчен жир асты яки жир өсте күчү, соединенного моның белән бинасы.

Урыннар хезмәт күрсәтү һәм даими урнашу чикләнгән тиеш урнашырга бу минимально мөмкин булган расстояниях нче эвакуация выходов бер бина белән катлы һәм биналар наружу. Эвакуационные выходы юллары тиеш проектироваться берсе непожароопасных материаллар һәм таләпләренә туры килергә СНиП 35-01-2001, СНиП 21-01-97*.

10.3. Таләпләр параметрлар юллары һәм проходов тәэмин итүче керү инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче затлар

10.3.1. Проектлауда участогы, бина яки комплексы сакларга кирәк непрерывность, жәяүлеләр һәм транспорт юллары тәэмин итүче керү инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче затларны бина. Бу юлы тиеш стыковаться белән внешними карата участогы коммуникациями һәм транспорт тукталышлары.

Коймалар жир тәэмин итәргә тиеш мөмкинлеге опорного хәрәкәте чикләнгән аша проходы һәм буенда алар.

10.3.2. Транспорт эчендәге юллар һәм жәяүлеләр юллары юлында объектлары, посещаемым инвалидлар рәхсәт ителә совмещать саклаганда таләпләрнең параметрлар юлларын хәрәкәте.

Киңлеге юл хәрәкәте участогында каршындагы встречном хәрәкәттә инвалидлар креслах-колясках ким булмака тиеш 1,8 м исәпкә алып, габаритных күләмен кресло-коляскалар.

Шартларында барлыкка килгән төзелеш каршындагы булмавы ирешү параметрларын норматив ширины юл хәрәкәте кирәк предусматривать жайланма горизонталь майданчыклар зурлыгында ким дигәндә, 1,6 м х 1,6 м саен 60 - 100 м юллары белән тәэмин итү өчен мөмкинлекләр разезда инвалидлар креслах-колясках.

10.3.3. Шул совмещении участогында юлларын хәрәкәте килүчеләр белән проездами өчен транспорт кирәк предусматривать ограничительную разметку жәяүлеләр юлларын юлларда таләпләре нигезендә, юл хәрәкәте кагыйдәләрен. Киңлеге полоса тиеш тәэмин итәргә куркынычсыз расхождение кешеләр, шул исәптән хезмәтеннән файдаланучы техник тернәкләндерү чаралары, автотранспорт белән. Юлга хәрәкәте инвалидлар креслах-колясках һәм механик колясках киңәш ителә акча бүлеп бирү сул ягында полосасы буйлап пешеходного хәрәкәте участка жәяүлеләр юлларында, аллеях.

10.3.4. Уклоны юллары хәрәкәт өчен юл йөрү инвалидлар креслах-колясках артмаска тиеш:

- продольный - 5 процент;
- поперечный - 1 - 2 процент.

Урнашканда съездов белән тротуар тирәсе бина һәм затесненных урыннарда рөхсәт ителә арттырырга продольный уклон кадәр 10 процент дөвамында түгел, артык 10. м.

10.3.5. Биеклегә бордюров буенча краям жәяүлеләр юлларын да ким булмаска тиеш 0,05. м.

Биеклегә бортового таш урыннарда киселешле тротуарларны белән машиналар йөрү өлеше, шулай ук перепад үрләр бордюров, бортовых ташлардан буенда эксплуатиремых газонов һәм озелененных мәйданчыклары, примыкающих к юлларына пешеходного хәрәкәте артмаска тиеш 0,04. м.

10.3.6. Бу юллары хәрәкәте чикләнгән рөхсәт ителми кулланырга непрозрачные калитки бу навесных петлях ике арадагы эш-гамәлләре, калитки белән вращающимися полотнами, шулай ук турникеты.

10.3.7. Өчен ачык лестниц бу перепадах рельефа киңәш ителә кабул итәргә ширину проступей кимендә 0,4 м биеклеккә подъемов баскыч артык түгел 0,12 м. Барлык баскычлары тышкы лестниц чикләрендә бер маршы булырга тиеш одинаковыми формасы буенча планда күләмнәре буенча ширины проступи һәм биеклегенә күтәрү дәрәжәләре. Поперечный уклон тышкы баскыч булырга тиеш чикләрендә 1 - 2 процент.

Баскычлар тиеш дублироваться пандуслар, ә кирәк булганда - башка чаралары күтәрү.

10.3.8. Объектлары, түбән кромка, алар урнашкан биеклектә нче 0,7 кадәр 2,1 метр дәрәжәсенә пешеходного юллары, тиеш түгел чыгыш ясау өчен плоскость вертикальной конструкциялар тан 0,1 м, ә вакытта аларны урнаштыру өчен аерым торган опоре артык түгел 0,3 м Каршындагы арттыру чыгыш ясаучыларның күләмен пространство астында бу объектлар кирәк акча бүлеп бирү бордюрным татулыкка швециянең, бортиком биеклегә кимендә 0,05 м яки ограждениями биеклегә кимендә 0,7 м.

Жайланмалары һәм жиһазлар (почта тартмалары, укрытия таксофонов, мәгълүмати элмә һәм башкалар), размещаемые стеналарында биналар, корылмалар яки аерым конструкциях, шулай ук чыгыш ясаучылар элементлары һәм өлешендә биналар һәм корылмалар булырга тиеш түгел кыскартырга нормируемое пространство өчен прохода, шулай ук юл йөрү маневрирования кресло-коляска.

10.3.9. Ачык автостоянках якин социаль инфраструктура объектлары на расстоянии түгел, алга таба 50 м нче керү, шулай каршындагы торак биналарда түгел, алга таба 100 м, кирәк кадәр акча бүлеп бирү 10 процентка урыны (әмма кимендә бер урын) өчен махсус автотранспорт инвалидлар исәпкә алып, ширины зона кую өчен кимендә 3,5 метр, ә якин учреждениеләр, махсуслашкан дөвалауда спинальных авыру, һәм торгызу опорно-двигательных функцияларен, - кимендә 20 процент урыны.

Булганда стоянке урыннары кую өчен автомашина, салоннары, алар яраклы ташу өчен инвалидлар креслах-колясках, киңлегә боковых алымнар урыннарда урыннары мондый машина булырга тиеш, ким дигәндә 2,5 м.

Урыннар парковка оснащаются билгеләре белән, применяемыми халыкара гамәлдә.

10.3.10. Ераклык нче тукталышлары махсус акча жәмәгать транспортын йөртүче генә инвалидлар кадәр) килә аласыз жәмәгать бинасын да артмаска 100 м

10.3.11. Мәйданчыклар һәм ял итү урыннары кирәк урнаштыру смежно читтә габаритов юлларын хәрәкәте ял урыннары һәм көтү.

Мәйданчыклар һәм ял итү урыннары жиһазландырылган булырга тиеш устройствами яклау өчен импортерларга, явым-төшем һәм постороннего тавыш та керми өчен урын тихого ял); мәгълүмати указателями.

10.3.12. Яшеллэндерү өчен жир объектларын саклау, кеше күп йери һәм инвалидлары, маломобильными төркем-төркем халык, кирәк кулланырга нетравмирующие агач-кустарниковые токимлы.

Кирәк предусматривать линейную утыртуны, агач һәм куак формалаштыру өчен кромок юлларын пешеходного хәрәкәте.

Чиге озелененных эксплуатируемых мәйданчыклары, примыкающая к юлларына пешеходного хәрәкәте дә булырга тиеш перепада үрләр, бордюров, бортовых ташлардан рлы 0,04. м.

Куркынычсызлык максатларында яшеллэндерү элементлары тиеш түгел ябарга күзәтү бәяләү өчен хәлне перекрестках, куркыныч участокларында затенять проходы һәм эчендәге юллар, камап, мәгълүмати җайланма, коймалар куркыныч урыннарын, шулай ук чыгыш ясаучылар ия өлешендә (кроны, стволы, тамырлар).

11 өлеш. Противопожарные таләпләр

11.1. Гомуни нигезләмәләр

11.1.1. Планлаштыру һәм объект булган территорияләрне җирлеге тиеш нигезендә гамәлгә ашырылачак генераль планы, учитывающими таләпләр, янгын куркынычсызлыгы, Федераль законда билгеләнгән 22 июль, 2008 ел, № 123-ФЗ номерлы федераль закон таләпләре турында Техник регламент "янгын куркынычсызлыгы".

Составы һәм функциональ характеристикаларын системаларын янгын куркынычсызлыгын тәмин итү, торак пунктларны тиеш керә бу проект документларын рәвешендә "бүлегендәге чаралар Исемлеге буенча, янгын куркынычсызлыгын тәмин итү".

11.1.2. Урнаштыру пожаровзрывоопасных объектлары территорияләрендә торак пунктлары гамәлгә ашырылырга тиеш таләпләре нигезендә, Федераль закон таләпләре турында Техник регламент "янгын куркынычсызлыгы".

11.1.3. Куркыныч житештерү объектлары булган башкарыла, кулланыла, перерабатываются, образуются, саклана, транспортируются, юкка чыгарыла пожаровзрывоопасные матдәләр һәм материаллар һәм алар өчен мәҗбүри эшләү турында декларация сәнәгать куркынычсызлыгы (алга таба - пожаровзрывоопасные объектлар), тиеш урнаштырыла өчен торак пункт чикләре, әгәр бу мөмкин түгел яки мәгънәсез булса, булырга тиеш эшләнгән яклау буенча чаралар кешеләр, биналар, корылмалар һәм корылмалар, жир чикләреннән тыш пожаровзрывоопасного объект нче йогынтысын куркыныч факторлар янгын һәм (яки) шартлау. Башка производство объектлары территорияләрендә аларда урнашкан биналар, корылмалар һәм корылма категория А, Б һәм буенча взрывопожарной һәм янгын куркынычы ала урнаштырыла ничек территорияләрендә, шулай ук, торак пункт чикләре. Шул ук вакытта расчетное әһәмияткә ия янгын куркынычын артмаска тиеш допустимое әһәмияткә ия янгын куркынычын, билгеле бер Федераль закон таләпләре турында Техник регламент "янгын куркынычсызлыгы". Урнаштырганда пожаровзрывоопасных объектларын чикләрендә торак пунктларны исәпкә алырга кирәк мөмкинлеге йогынтысын куркыныч факторлар янгын күрше объектлары, климат һәм географик үзенчәлекләре, рельеф җирлегендә, юнәлеш агымнарында урнашкан елгалар һәм преобладающее юнәлеш жил. Шул ук вакытта араны нче чикләрен жир кишәрлеген житештерү объектын кадәр биналар сыйныф функциональ куркыныч Ф1 -

Ф4, жир мөктөпкөчө белем бирү учреждениеләре, гомуми белем бирү учреждениеләре, сәламәтлек саклау учреждениеләре һәм ял булмаска тиеш, ким дигәндә 50 метр.

11.2. Таләпләр буенча итми, теләсә кайсы разрывам арасында зданиями һәм сооружениями

11.2.1. Противопожарные ара арасында торак, ижтимагый һәм административ зданиями, зданиями, сооружениями һәм строениями сәнәгать оешмалары карап дәрәжә огнестойкости һәм сыйныф, аларны конструктив янғын куркынычы күрергә нигезендә таблицей 32, шулай ук таләпләре нигезендә, Федераль закон таләпләре турында Техник регламент "янғын куркынычсызлыгы".

Таблица 32				
Дәрәжәсе огнестойкости бинаның	Класс конструктив янғын куркынычы	Минималь ераклык билгеләнмәгән дигән сүз каршындагы дәрәжә огнестойкости һәм сыйныфта конструктив янғын куркынычы бинасы, м		
		I, II, III C0	II, III, IV C1	IV, V C2, C3
I, II, III	C0	6	8	10
II, III, IV	C1	8	10	12
IV, V	C2, C3	10	12	15

Өсәрләр:

1. Противопожарные ара арасында зданиями буларак билгеләнә арасы наружными стенами яки башка конструкциями биналар, корылмалар һәм корылма. Булганда, чыгыш ясаучыларның артык 1 метр элементларын конструкцияләр башкарылган килгән кебек янучан материаллар кабул ителә арасы бу конструкциями.

2. Противопожарные ара арасында зданиями, сооружениями һәм строениями, I һәм II дәрәжә огнестойкости рөхсәт ителә уменшать кадәр 3,5 м шарты, әгәр дивары артык югары бина каршында урнашкан башка биналар, корылмалар һәм корылма булып тора, янғынга каршы 1 нче типтагы.

3. Өчен двухэтажных биналар каркасной һәм щитовой конструкцияләр V дәрәжә огнестойкости, шулай ук биналарның, корылмаларның һәм корылма белән кровлями килгән кебек янучан материаллар төркемнәре противопожарные ара тагын да арттырырга кирәк, 20 проценты.

4. Противопожарные ара отодно-, двухквартирных торак йорт һәм хужалык корылмаларның (сарайлар, гаражлар, бань) бу приусадебном участогында кадәр торак йорт һәм хужалык корылмаларның күрше жир участокларында кабул итү нигезендә таблицей 32. Рөхсәт ителә уменшать кадәр 6 метр противопожарные ара арасында әлегә типами биналар шарты белән, бу диварлар биналар, обращенные бер-берсенә, юк тәрәзә проемов, башкарылган бер негорючих материаллар яки подвергнуты огнезащите, ә түбә һәм карнизы башкарылган берсе негорючих материаллар.

Противопожарные ара арасында торак йорты һәм хозяйственными постройками арасында, шулай ук хозяйственными постройками чикләрендә бер бакча, дача яки приусадебного жир участогы түгел нормируются.

Рөхсәт ителә астының һәм блокировка корылмаларын ике күрше участокларда каршындагы однорядной тәзү һәм дүрт күрше участокларда каршындагы двухрядной тәзү. Шул ук вакытта противопожарные ара арасында торак белән строениями яки торак йортлар һәр төркемдә түгел нормируются, ә минималь ара арасында крайними торак белән строениями яки торак йортлар төркемнәре йорт буенча кабул ителә таблицасында 31.

11.2.2. Урнаштырганда автозаправка станцияләре территорияләрендә, торак пунктларны противопожарные ара билгеләргә кирәк нче стенок эре компанияләр (кан тамырлары) саклау өчен, ягулык һәм авария хәлендәге эре компанияләр, жир өсте жиһазлары, анда мөрәҗәгать ителәр ягулык һәм (яки) аның пар нче дыхательной арматура жир асты эре компанияләр саклау өчен, ягулык һәм авария хәлендәге эре компанияләр, корпусы ягулык-раздаточной колонка һәм раздаточных көзәне сжиженных углеводородных газлар яки сжатого табигый газ, от чикләрен майданчыклары өчен автоцистерн һәм технологик кое, от стенок технологик жиһазларны чистарту корылмалары нче чикләрен майданчыклары өчен стоянкалар, транспорт чаралары һәм тышкы диварлар һәм корылмалар, биналар, корылмалары һәм корылма автозаправка станцияләре белән жиһазландырылган, анда мәсьәләгә караган ягулык яки аның парлары:

1. кадәр жир участоклары чикләрен мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре, гомуми белем бирү учреждениеләре, гомуми белем бирү интернат тибындагы, дөвалау учреждениеләренең стационар типтагы, одноквартирных торак биналарны;

2. кадәр, тәрәзә яки ишек өчен (торак һәм жәмәгать биналары).

11.2.3. Противопожарные ара автостоянка станцияләрен мотор ягулыгы кадәр күрше объектларын туры килергә тиеш расстояниям билгеләнгән таблицасында 33. Гомуми сыйдырышлыгы жир өсте эре компанияләр автозаправка станцияләре урнаштырылган территорияләрендә торак пунктларны артмаска тиеш 40 куб.метр.

Таблица 33			
Исеме объектларын кадәр) белән билгеләнә противопожарные ара	Противопожарные ара нче автозаправочных станцияләре белән подземными резервуарами, метр	Противопожарные ара автостоянка станциясе белән жир өсте резервуарами, метр	
		гомуми сыйдырышлыгы 20 дән артык куб. метр	гомуми сыйдырышлыгы түгел 20 дән артык куб метр
1	2	3	4
Житештерү, склад һәм административ-көнкүреш бина, корылмалары һәм корылма сәнәгать оешмалары	15	25	25

Йортлар, жәмәгать биналары	25	50	40
Урыннарға кешеләр күпләп жыела торган	25	50	50
Шәхси гаражлар һәм ачык урыннары автомобильләр өчен	18	30	20
Сәүдә киосклар	20	25	25
Автомобиль юллары, гомуми челтәре (крае машиналар йөрү өлешендә):			
I, II һәм III категория	12	20	15
IV һәм V категория	9	12	9
Тимер юллар, гомуми челтәре (кадәр подошвы насыпи яки бровка выемки)	25	30	30
канализация Чистарту корылмалары һәм насосные станциясе түгел, караучы, автозаправочным тукталышлары	15	30	25
Технологик жайланмалары категорияләр АН, БН, ГН, биналар һәм корылмалар булу белән радиоактив һәм зарарлы матдәләр I һәм II сыйныф куркыныч	-	100	-
Складлар, урман материаллары, торфка, волокнистых кебек янучан матдәләр, печән, салам.	20	40	30

Әсәрләр:

1. Урнаштырганда автозаправка станциясе янында посадок авыл хужалыгы культураларын торган бәлки тарату пламени буенда тирәсендәге посадкам чикләрен автозаправка станцияләре тиеш предусматриваться жир өсте катлам, выполненное килгән материаллар да распространяющих ялкыны буенча үз өстендә, яки вспаханная полосасы жирнең киңлегә кимендә 5 метр.

2. Противопожарные ара нче автозаправка станцияләре белән подземными резервуарами саклау өчен сыек ягулык кадәр жир участоклары чикләрен мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре, гомуми белем бирү учреждениеләре, мәгариф учреждениеләре интернат тибындагы, дөвалау учреждениеләренең стационар типтагы булмаска тиеш, ким дигәндә 50 метр.

11.2.7. Противопожарные ара нче торак һәм жәмәгать биналары кадәр аерым торган трансформаторных подстанцияләр кирәк кабул итү кагыйдәләре нигезендә урнаштыру электроустановок (алга таба - ПУЭ) саклаганда таләпләрнең пунктның 3.3.6 "электр белән тәмин итү" чын Нормативларын.

11.2.8. Противопожарные ара нче күмәк наземных һәм наземно-жир асты гаражлар, ачык оештырылган автостоянок һәм станциянең техник хезмәт күрсәтү, автомобильләрне кадәр торак йортлар һәм ижтимагый биналар, корылмалар һәм корылмалар, шулай ук кадәр жир

мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре, гомуми белем бирү учреждениеләренең, дөвалау учреждениеләренең стационар типтагы да ким булмаска тиеш расстойний, приведенных таблицасында 34.

Таблица 34						
Бинаның кадәр) белән билгеләнә противопожарные ара	Противопожарные ара кадәр күрше биналар метр					
	нче күмәк гаражлар һәм ачык автостоянок шул исәптән, жиңел автомобильләр				нче станциянең техник хезмәт күрсәтү, автомобильләрне шул исәптән посты	
	10 һәм ким	11 - 50	51 - 100	101 - 300	10 һәм ким	11 - 30
Ижтимагый бинасын	10 (12)*	10 (12)	15	25	15	20
Чикләренә жир участоклары гомуми белем бирү мәктәпләре	15	25	25	50	50	50
Чикләренә жир кишәрлекләрен дөвалау учреждениеләре	25	50	50	50	50	50

* бу скобках күрсәтелгән әһәмияттәге өчен гараж III һәм IV дәрәжә огнестойкости.

Әсәрләр:

1. Противопожарные ара билгеләргә кирәк нче тәрәзәләр торак йортлар һәм ижтимагый биналар, корылмалар һәм корылмалар һәм жир участоклары чикләрен мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре, гомуми белем бирү учреждениеләренең, дөвалау учреждениеләренең стационар типтагы кадәр диварлар гараж яки чикләрен ачык урыннары.

2. Противопожарные ара нче секционных торак йорт кадәр ачык мәйданчыклары урнаштырылган буенда продольных фасадларны, сыйдырышлы 101 - 300 машина булмаска тиеш, ким дигәндә 50 метр.

3. Өчен гараж, I һәм II дәрәжә огнестойкости күрсәтелгән ара рөхсәт ителә уменьшать 25 процентка булмаганда, бу гаражах открывающихся тәрәзәләр, шулай ук въездов, юнәлешле ягына торак йортлар һәм ижтимагый биналар.

11.3. Таләпләр проездам янғын сүндерү машиналары әзер биналарга һәм корылмаларга

11.3.1. Проектлауда килүче юлларны һәм жәяүлеләр юлларын кирәк тәэмин итәргә мөмкинлек подъезд янғын сүндерү машиналары к торак һәм жәмәгать биналарга һәм керү шәхси составы, янғын теләсә кайсы бина.

Подъезд янғын сүндерү автомобиле тәэмин ителгән булырга тиеш, к жәмәгать һәм торак биналарга, корылмаларга һәм строениям:

- төрлесеннән - к односекционным биналарга, күп фатирлы торак йортларны, гомумбелем бирү учреждениеләре, мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренең, дөвалау учреждениеләренең белән стационаром, фәнни һәм проектлы оешмаларның идарә органнарының, учреждениеләрнең.

К биналарга, корылмаларга һәм строениям житештерү объектларын саклау буенча бөтен, аларның озынлыгы тәэмин ителгән булырга тиеш подъезд янгын сүндерү автомобильләре:

- бер яктан - шул киңлеге биналар, корылмалар яки корылма түгел, артык 18 метр;
- да, ике яктан - шул киңлеге биналар, корылмалар яки корылма артык 18 метр, шулай ук урнашканда замкнутых һәм полузамкнутых ишегалды.

Рөхсәт ителә предусматривать подъезд өчен янгын сүндерү машиналары гына бер яктан бинаның очрактарда, әгәр:

- янгын подъезд күздә тотыла к күпфатирлы торак йорт биекlege кимендә 28 метр (кимендә 9 катлы), к бүтөн биналарга даими яшәү өчен һәм вакытлыча булу, кешеләрне, биналарга тамаша һәм мәдәни-просветительных учреждение һәм оешмаларның хезмәт күрсәтү буенча халыкның, гомуми белем бирү учреждениеләренең, дөвалау учреждениеләренең стационар типтагы, фәнни һәм проектлы оешмаларның идарә органнарының, учреждениеләрнең биекlege кимендә 18 метр (кимендә 6 катлы);

- каралган ике яклы юнәлеш фатир яки бина бүлмәләрен;
- каралган җайланма тышкы ачык лестниц бәйләүче лоджии һәм балконы катнаш катлы узара, яки лестниц 3 нче типтагы каршындагы коридорной планировке бинасы.

11.3.2. Киңлеге юллары өчен янгын сүндерү техникасы да ким булмаса тиеш 6 метр.

Төзелеш исә юл катламы юллары өчен янгын сүндерү техникасы тиеш проектироваться исәпкә алып, хисаплы йөкләнеш нче янгын сүндерү автомобиле бар.

Бу гомуми ширину янгынга каршы йөрү белән берләштерелгән төп подъездом бинасы янындагы рөхсәт ителә үз эченә түшәлгән тротуар, примыкающий к йөрү. Бу очракта төзелеш исә җәелгән тротуар туры килергә тиеш конструкцияләр юл катламы янгынга каршы йөрү.

Ераклык нче эчке як подъезд кадәр дивар биналар, корылмалар һәм корылма булырга тиеш:

- өчен, биналарның биекlege артык түгел 28 м - тан артык тәгел, 8 м;

Өлеге зонада рөхсәт ителми урнаштыру коймалар, һава электр үткәргеч линиясен һәм гамәлгә ашырырга рядовую агачлар утыртуны (3 һәм аннан да күбрәк агач, утыртылган бер рәткә на расстоянии кадәр 5 м алар арасында).

Бу замкнутых һәм полузамкнутых ишегалларында кирәк предусматривать эчендәге юллар өчен янгын сүндерү автомобиле бар.

Эчендәге юллар Тупиковые тиеш заканчиваться майданчыклары өчен разворота янгын техникасы размерами кимендә 15 м x 15. м. Максималь озынлыгы тупикового йөрү артмаса тиеш 150 метр.

К рекам һәм водоемам булырга тиеш мөмкинlege каралган подъезд өчен су алу янгын техникасы таләпләренә туры китереп норматив документларга янгын куркынычсызлыгы буенча.

Планировочное карар катлы торак төзелеш (кадәр 3 катка кадәр) кайгыртырга тиеш подъезд, янгын сүндерү техникасы к биналарга, корылмаларга һәм строениям араны түгел 50 метрдан артык.

11.3.3. Әгәр житештерү шартлары таләп ителми җайланмалары юллар, подъезд янгын сүндерү автомобиле рөхсәт ителә предусматривать буенча спланированной өстендә,

укрепленной буенча киңлеге 3,5 метр урыннарында йөрү каршындагы глинистых һәм песчаных (пылеватых) грунтах төрле жирле материаллар булдыру белән уклонов тээмин итүче табигый өслек суларына отвод.

11.3.4. Ераклык нче крае машиналар йөрү өлешендә яки спланированной өстендә тээмин итә торган йөрү янғын сүндерү машиналары кадәр стеналарыннан булырга тиеш түгел, артык:

- 25 м - шул биеклектә биналар кадәр 12 м;
- 8 м - шул биеклектә биналар 12 метрга кадәр 28 метр;
- 10 м - шул биеклектә биналар артык 28. м.

11.3.5. К биналарга һәм корылмаларга, материаллар һәм конструкцияләр алар, шулай ук, технологик процесслар исключают мөмкинлеге возгорания, подъезд өчен янғын сүндерү машиналары предусматривать кирәк түгел.

11.4. Таләпләр урнаштыру янғын һәм сулыкларда гидранты

11.4.1. К водоемам мөмкин булган файдаланылган сүндерү өчен янғын, надлежит предусматривать подъезд белән мәйданчыклары өчен разворота янғын сүндерү автомобиле, аларны урнаштыру һәм су алу. Күләме шундый мәйданчыклар булырга тиеш, ким дигәндә 12 x 12 метр.

11.4.2. Урамнарны яхшырту тиеш урнашырга юллары буенда на расстоянии түгел 2,5 м нче крае машиналар йөрү өлешендә дә якынак 5 метр ераклыкта, диварлар, бинаның, шул техник-икътисади обосновании рөхсәт ителә располагать гидранты бу машиналар йөрү өлешендә.

11.4.3. Противопожарные сулыклар (резервуары) булырга тиеш жиһазландырылган мәйданчыклар урнаштыру өчен, янғын сүндерү техникасы, мөмкинлеге су алу насосами, подъезд кимендә ике янғын сүндерү автомобиле бар.

11.5. Таләпләр урнаштыру янғын сүндерү депосы

11.5.1. Янғын сүндерү депосы урнаштыру кирәк жир участкаларында булган сәбәпләре: бу юллар общепоселкового әһәмияткә ия.

Янғын сүндерүчеләр депосы кирәк располагать участогында белән отступом нче кызыл линия кадәр фронтын ачыклаганнар янғын сүндерү автомобиле кимендә 15 метр өчен янғын сүндерү депосы II, IV, V төр күрсәтелгән ераклык рөхсәт ителә уменьшать кадәр 10. м.

11.5.2. Ераклык нче чикләрен участогы, янғын депосы кадәр жәмәгать һәм торак биналар булырга тиеш, ким дигәндә 15 метр, ә кадәр жир участкалары чикләрен мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре, мәгариф учреждениеләре һәм дөвалау учреждениеләренен стационар типтагы - кимендә 30 метр.

11.5.3. Саны янғын сүндерү депосы һәм янғын сүндерү автомобильләре торак пунктында кабул ителә нигезендә таблицей 35.

Таблица 35	
Мәйданы	Халкы, мең кеше,

территориясендә торак пункт, мең га	5	меңнән артык 5 кадәр һәм 20	дән артык, 20 яшьтән 50
Кадәр 4	1 ---- 1x2	1 ---- 1x6	2 ---- 2x6

Искәрмә:

Бу числителе - гомуми саны янгын сүндерү депосы торак пунктында; бу знаменателе - саны янгын сүндерү депосы, умноженное саны янгын сүндерү автомобиле бар.

Саны махсус янгын автомобильләре кабул ителә таблица буенча 36.

Таблица 36	
Исеме махсус автомобильләр	Саны яшәүчеләрнең торак пунктында, мең кешегә кадәр 50
Автолестницы һәм автоподъемники	1*
Автомобильләр газодымозащитной хезмәте	1
Автомобильләр элементә һәм яктырту	-

* Булганда, биналарның биекlege 4 кат артык.

Саны махсус автомобильләр дә күрсәтелгән таблицасында 36 чын Нормативларын билгеләнә чыгып, жирле шартларын һәр конкрет очракта исәпкә алып булу опорных пунктлары сүндерү эре янгыннарны.

11.5.4. Тибы депосын һәм майданы өчен жир кишәрлекләрен, аларны урнаштыру билгеләнә нигезендә таблицей 37, шулай ук таләпләре нигезендә, Федераль закон таләпләре турында Техник регламент "янгын куркынычсызлыгы".

Таблица 37			
Исеме	Саны янгын автомобиль депосы, данә	жир участогы Майданы, янгын депосы, га	
Тибы депосын	I	12	2,2
		10	1,95
		8	1,75
		6	1,6
	II	6	1,2
		4	1
		2	0,8

	III	12	1,7
		10	1,6
		8	1,5
		6	1,3
	IV	6	1,2
		4	1
		2	0,8
	V	4	0,85
		2	0,55

11.5.5. Составы һәм майданы, биналар һәм корылмалар урнаштырылган территориясендә, янғын депосы, билгеләнә нигезендә, НПБ 101-95 Нормалары "объектларын проектлаштыру янғын".

Территориясе депосын подразделяется бу житештерү, уку-укыту-спорт һәм торак зонасы. Житештерү зонасында урнаштыру кирәк, янғын депосы бинасы, закрытую автостоянку тарафыннан резерв, техника һәм складлар.

Укыту-спорт зонасында янғын сүндерү депосы урнаштыру кирәк жир асты резервуар һәм янғын гидрант майданчыгын урыннары автомобильләр, уку һәм спорт корылмалары.

Торак зонасында урнаштырыла: торак бинаның бер өлеше янғын депосы яки торак бина, ял майданчыгы. Керү яшәү өлешен карадылар, бинаның янғын сүндерү депосына булырга тиеш урнашкан расстоияни кимендә 15 метр ераклыкта, биналарны, янғын сүндерү техникасы. Исәпкә алып, жирле шартларын торак бина ала урнашырга читтә территориясендә янғын депосы.

11.5.6. Радиус хезмәт күрсәтү, янғын сүндерү депосына артмаска тиеш зурлыгын, приведенных таблицасында 38, шул ук вакытта следования янғын техникасы урынына янғын артмаска тиеш 6 мин.

Таблица 38	
Территориясе	Радиус хезмәт күрсәтү (км) артык булмаган
Торак объект булган	3
Сәнәгать предприятиеләре:	
эшчәнлеге белән категория А, Б һәм, занимающих 50 проценттан артык, бөтен майданы төзү	2
эшчәнлеге белән категория А, Б һәм, занимающими 50 процентка кадәр майданда төзелеш һәм предприятие эшчәнлеге белән категорияләр Г, Д	4
Авыл хужалыгы предприятиесе:	
белән преобладающими производствосы категория А, Б һәм	2
белән преобладающими производствосы Г, Д	4

Әсәрләр:

1. Радиус хезмэт күрсәтү, янғын сүндерү депосына (пост) билгеләнергә тиеш берсе шартлар юлында кадәр иң удаленного биналар яки корылмалар буенча гомуми файдаланудагы яки проездам. Бу очракта да өзеклек, күрсәтелгән радиуса территориясендә сәнэгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләре кирәк предусматривать өстәмә янғын сүндерүчеләр постлар.

2. Булганда майданчыгында сәнэгать предприятиеләре биналарны һәм корылмаларны III, IV, V дәрәжәдәге огнестойкости белән майданы тәзү, өлеше 50 проценттан артык, бөтен майданга төзелеш предприятиеләре, хезмэт күрсәтү радиусы пожарными депосы һәм постами кирәк уменьшать-40 процентка.

3. Янғын сүндерүчеләр постлар рөхсәт ителә встраивать житештерү һәм вспомогательные бинаның эшчәнлеге белән категория, Г, Д. шул ук Вақытта алар булырга тиеш отделены нче төп бинаның противопожарными перегородками 1 нче типтагы һәм противопожарными перекрытиями 3 нче типтагы.

4. Сәбәпләре: ут чыгып, янғын сүндерү депосы һәм посты булырга тиеш урнашкан мисал өчен, выезжающие янғын сүндерү автомобильләре түгел пересекали төп агымнары транспорт һәм жәяүлеләр (авыл жирлекләрендә - скотопрогонов).

11.5.7. Яшеллек майданы территориясендә, янғын сүндерү депосына да ким булмаска тиеш 15% майданы участогы.

11.5.8. Территориясе депосын булырга тиеш әйләндереп биекlege кимендә 2. м.

11.5.9. Подъездные юллары, юллары һәм майданчыклары территориясендә, янғын депосы ия булырга тиеш твердое катлам һәм таләпләренә туры килергә бүлекне 3.4 Зонасы "транспорт инфраструктурасы" чын Нормативларын.

Участок өлеше урамнар һәм түшәлгән тротуар каршы күчмә майданда янғын депосы булырга тиеш жиһазландырылган светофором һәм световым указателем белән акустическим сигналом, позволяющим туктатырга транспорт һәм жәяүлеләрнең интенсив хәрәкәте вақытында ачыклаганнар янғын сүндерү автомобильләре буенча сигналу тревоги. Кертү һәм выключение светофор кирәк предусматривать дистанцион рәвештә бер пунктының элементә.

11.5.10. Янғын депосы бинасы булырга тиеш, заманча жиһазландырылган канализация, салкын һәм кайнар водоснабжением, үзек жылыту, автоматическими устройствами таләпләре нигезендә бүлекне 3.4. "Зонасының инженерлык инфраструктурасын" чын Нормативларын.

Электр белән тәэмин итү, янғын сүндерү депосы I - IV төр кирәк предусматривать буенча I категорияле ышанычлылык. Бүлмәләр пунктының элементә, янғын сүндерү техникасы, дежурной сменада, коридорлар, соединяющие аларны, оборудуются авария хәлендәге яктырту нче бәйсез стационар туендыру.

Бинаны янғын сүндерү депосы I - IV төр оборудуются сакчылык-сигнализация һәм административ-идарә элементә.

Янғын депосы бинасы оборудуется компьютерлар, телефон элементәсе һәм спецлиниями "01", ө бүлмәләре, янғын сүндерү техникасы һәм дежурной сменада - установками тревожной сигнализация.

Часть 12. Инженер-техник чаралар, гражданнар оборонасы

12.1 Гомуми нигезләмәләр.

12.1.1. Күләме һәм эчтәлеге, инженер-техник чаралар, гражданның оборонасы билгеләнә карап, төркемнәр торак пунктларда һәм категориядәге объект буенча гражданның оборонасы исәпкә алып, зоналаштыру, территорияне буенча возможному йогынтысына заманча чаралары жиңелү һәм аларның икенчел поражающих факторлар, шулай ук нче характердагы һәм масштабларын мөмкин булган аварияләр, һәлакәтләр һәм табигый бәла-казалар.

12.1.2. Инженер-техник чаралар, гражданның оборонасы тиеш предусматриваться:

- эшлэгәндә, жирлекнең генераль планын;
- эшлэгәндә планлаштыру проектлары;
- төзегәндә үстерү һәм урнаштыру схемаларын сәнәгать тармаклары;
- эшлэгәндә планлаштыру проектлары, сәнәгать зоналары (район);
- проеклда сәнәгать районнары һәм төеннәрен;
- эшлэгәндә, проект-смета документларын яңа төзелеш, киңәйтү, реконструкцияләүгә һәм техник жиһазлауга предприятияләр, биналар һәм корылмалар.

Проеклда инженер-техник, гражданның оборонасы чараларын гамәлгә ашырылырга тиеш таләпләре нигезендә СНиП 2.01.51-90 «Инженер-техник чаралар, гражданның оборонасы». Инженер-техник чаралар, гражданның оборонасы эшләнә һәм кушылалар тиешле төрләрән планировочных, предпроектных һәм проект материаллары һәм сводятся бу систематизированном рәвештә кирәкле обоснованиями кысаларында аерым бүлектә (томе, китапта).

12.1.3. Урнаштырганда, яңа сәнәгать предприятияләре өстенлек бирергә кирәк групповому урнаштыру сәнәгать предприятияләре (сәнәгать узлам) белән уртак объектлары. Халык саны, хезмәт ияләре төркеме предприятияләре (сәнәгать узелларын) белән уртак объектлары булырга тиеш, кагыйдә буларак түгел, 20 меңнән артык кеше.

12.2. Планлаштыру һәм объект булган торак пунктлар.

12.2.1. Территориаль үсеш торак пунктлары районына системасына күчерү, кагыйдә буларак, кирәк түгел предусматривать юнәлешендә урнаштыру башка категорированных шәһәрләре һәм объектлары.

12.2.2. Максималь халык тыгызлыгы, халыкның торак район һәм микрорайоннары кеше/га артмаска тиеш күрсәткечләрен, приведенных бу табл. 39.

Таблица 39

Төркем буенча гражданның оборонасы	халыкның Тыгызлыгы (брутто), кеше/га		Урнаштыру, торак районнарының һәм микрорайоннары
	Торак районнары,	Микрорайон нары	
Махсус һәм беренче төркем	280	450	Периферийные районнары
Икенче төркем	250	400	да шул ук
Өченче төркем	235	375	"

Махсус һәм беренче төркем	235	375	Үзәк районнары һәм районнары, примыкающие к сәнәгый районнар
Икенче төркем	220	350	да шул ук
Өченче төркем	200	325	"

12.2.3. Шул төзелештәге селитебных зоналары этажность биналар артмаска тиеш 10 катлы.

12.2.4. Проектта генераль планын, шулай ук проектта планлаштыру микрорайон, квартал, шәһәр комплексы яки төркем жәмәгать биналары һәм корылмалары, проектларда (эш проектларында) кабат проектируемых, расширяемых, реконструкцияләнгән торган һәм техник яктан перевооружаемых гамәлдәге сәнәгать предприятиеләре, энергетика, транспорт һәм элемент планы эшләнә "желтых линия" - максималь рөхсәт ителгән зоналары чикләрен билгеләү мөмкинлеге тарату завалов торак һәм ижтимагый төзелеш, сәнәгать, коммуналь-склад биналары урнашкан, кагыйдә буларак, магистральләр буенда тотрыклы эшлөтү.

Ширину незаваливаемой өлешендә юллар чикләрендә "желтых линия" күрергә тиеш түгел, ким 7. м.

12.2.6 Каршындагы планировка һәм төзелештәге яңа, киңәйтү һәм реконструкцияләү, гамәлдәге торак пунктлар яшеллеккә (парклары, бакчалары, бульвары) һәм ирекле нче территорияне төзү (сулыклар, спорт майданчыклары һ. б.) кирәк связывать бердәм системасын тәэмин итәрдәй членение селитебной территориясендә противопожарными разрывами, киңлеге кимендә 100 метр жир майданы артык түгел 2,5 км2 каршындагы преобладающей төзү зданиями һәм сооружениями I, II, III, IIIa дәрәжәдәге огнестойкости.

Система яшел үсентеләр һәм незастраиваемых территорияләрен тиеш белән бергә челтәре һәм магистраль урамнарын тәэмин итәргә ирекле чыгу, халыкның бер разрушенных өлештән татарстанда парклар һәм урман загородной зонасы.

12.2.7. Магистраль урамнар тиеш прокладываться исәпкә алып тәэмин итү мөмкинлеге чыгу буенча алар транспорт берсе-торак һәм сәнәгать районнары шәһәр яны юллар кимендә ике юнәлештә. Күрсәтелгән магистралә ия булырга тиеш киселешле башка магистральными автомобильными һәм тимер юллар, төрле дәрәжәләрдә.

12.2.8. Проектлауда транспорт челтәрен тәэмин итәргә кирәк надежное хәбәр арасында аерым торак һәм сәнәгать районнары, ирекле кертеләләр к магистральям тотрыклы эшләве, әйдәп баручы читкә торак пунктның, шулай ук иң кыска һәм уңайлы элементә үзәге, торак пункт, торак һәм сәнәгать районнары белән железнодорожными һәм автобусными вокзалами.

Проектлауда транспорт челтәре кирәк предусматривать дублирование аралашу юллары. Киселешле урамнар, автомобиль юллары төрле дәрәжәләрдә белән тимер юллар, шулай ук автомобиль юллары үзара ия булырга тиеш дублирующие запас переезды бер дәрәжәдә ара кимендә 50 метр ераклыкта, юл үткәргече.

12.2.9. Шул планировка, төзелештәге яңа һәм үстерү, гамәлдәге торак пунктларны яңа сортировочные тимер юл станциясе һәм узеллары урнаштыру кирәк читтә зоналары мөмкин булган көчле разрушений һәм зоналарын мөмкинлеге катастрофического затопления.

Территориясендә торак пункт рөхсәт ителә урнаштыру гына пассажир һәм йөк станциясе. Шул реконструкцияләү, торак пунктларны кирәк предусматривать вынос гамәлдәге сортировочных тимер юл станцияләре һәм үзәкләре читкә зоналары мөмкин булган көчле разрушений һәм зоналарын мөмкинлеге катастрофического затопления.

12.2.10. Гаражлар өчен автобус, йөк һәм жиңел автомобиль муниципаль транспорт, житештерү-ремонт базасын жыю машиналары тиеш урнаштырыла рассредоточенно һәм күбесенчә бу окраинах торак пункт.

12.2.11. Гаражные бина янгын сүндерү депосы тәэмин итәргә тиеш урнаштыру 100% резервы төп янгын сүндерү машинасы (машина тапшыручы мөрәжәгать янгын огнегасительные матдәләр).

12.2.12. Шушы аерым торган объектларда махсус мөһимлеге кирәк предусматривать жайланма ясалма сулыклар белән мөмкинлектән файдалану, аларны янгын сүндерү өчен. Бу сулыклар кирәк урнаштыру исәпкә алып, булган, табигый сулыклар һәм подъезд янына. Гомуми сыйдырышлыгы сулыкларны кабул итәргә кирәк исәбеннән чыгып, кимендә 3000 м3 су 1 км2 территориясе объект.

Территориясендә торак пункт саен 500 м яр буе полосасы елгаларның һәм сулыкларның кирәк предусматривать жайланма янгын сүндерү подъезд тәэмин итүче койма су елның теләсә кайсы вакытында кимендә өч автомобильләр бер үк вакытта.

	булган								
1.1.3	малоэтажная высокоплотная объект булган								
1.1.4	усадебная һәм коттеджная объект булган								
1.1.5	шул исәптән индивидуаль								
1.1.6	башка төрләрән тәзү								
1.2	рекреационные территориясендә								
	, шул исәптән:								
1.2.1	рекреационные учреждениесе туризм белән шөгыльләнү өчен, спорт һәм физкультура чикләрендә башка территорияләрне								
1.2.2	территориясендә гомуми файдаланудагы (скверлар, парклар, бакчалар, шәһәр, урман, күл һәм башкалар)								
1.3	жир ижтимагый-эшлекле зонаның (гомуми файдаланудагы)								
	шул исәптән:								
1.3.1	яшеллеккә								
1.3.2	социаль инфраструктура объектлары								
1.3.3	объектлар, эшлекле һәм								

	финанс билгеләнешендәге								
1.3.4	культурные корылмалары								
1.3.5	урамнар, юллар, эчендәге юллар, майдан урыннары								
1.4	житештерү, транспорт һәм инженерлык инфраструктурасы								
	, шул исәптән:								
1.4.1	житештерү зоналары, сәнәгать предприятиеләре								
1.4.2	коммуналь-склад зона								
1.4.3	зонаның транспорт инфраструктурасын								
1.4.4	зонасының инженерлык инфраструктурасын								
1.5	жирнең тышкы транспорт								
	, шул исәптән:								
1.5.1	тимер юл								
1.5.2	автомобиль								
1.5.3	тышкы автомагистраль								
1.6	жир авыл хужалыгы куллану								
1.6.1	шул исәптән: жир, авыл хужалыгы предприятиеләре								
1.6.2	жирләр алып бару өчен бакчачылык, дача хужалыгы, шәхси ярдәмче хужалык								

1.7	жирләр аеруча саклаулы территорияләрен								
1.8	жирнең махсус билгеләнештәге								
	шул исәптән:								
1.8.1	, зират, крематории								
1.8.2	скотомогильники								
1.8.3	калдыклар урнаштыру объектлары								
1.8.4	, санитар-саклагыч зона								
1.8.5	башка объектлар								
1.9	су өслеге								
1.10	башка территорияләр жирләре чикләрендә кызы икән жирлеге								
2	жирлек Территориясе читтә кызы икән								
3	Территориясендә авыл жирлеге, республикада барлыгы								
	шулардан:								
3.1	жир дәүләт милке								
	, шул исәптән:								
3.1.1	федераль								
3.1.2	краевые								
3.2	муниципаль								
3.3	жир хосусый милек								

Төп техник-икътисади күрсәткечләрен генераль планын
жирлеге

N п/п	Күрсәткечләре	үлчәү Берәмлеге	торышы һәм әлеге _____ г.	исәп-Хисап вакыты
1	2	3	4	5
Мәжбүри				
1	Территориясе			
1.1	Гомуми майданы жирләрене авыл жирлеге чикләре билгеләнгән	га		
	, шул исәптән, территориянең: торақ зоналар	га/%		
	аларның:			
	многоэтажная объект булган	- // -		
	4 - 5 катлы объект булган	- // -		
	малоэтажная объект булган	- // -		
	шул исәптән:			
	малоэтажные торақ йортлар белән приквартирными жир кишәрлекләре	- // -		
	шәхси торақ йортлар белән приусадебными участоклары	- // -		
	иҗтимагый-эшлекле зона	- // -		
	житештерү зоналары	- // -		
	зоналар, инженер һәм транспорт инфраструктуралары	- // -		
	рекреация зоналары	- // -		
	зоналар авыл хуҗалыгы куллану	- // -		
	зоналар махсус билгеләнештәге	- // -		
	режим зоналар	- // -		
	бүтән зоналар	- // -		
1.2	гомуми майданда жирләрене шәһәр, авыл жирлеге территориясендә гомуми файдаланудагы	га/%		
	аларның:			
	яшеллеккә гомуми файдаланудагы	- // -		
	урамнар, юллар, эчендәге юллар,	- // -		

	мәйданы			
	башка территориясендә гомуми файдаланудагы	- // -		
1.3	гомуми мәйданда жирләрне шәһәр, авыл жирлеге территориясе, неиспользуемые, таләп ителә торган махсус инженер чаралар (чокырларны, нарушенные территориясендә һ. б.)	га/%		
1.4	гомуми мәйданда жирләрне шәһәр, авыл жирлеге территориясендә резервы үсеше өчен жирлек	га/%		
1.5	Файдалану, жир асты киңлегенә астында, транспорт инфраструктурасына һәм башка максатларга	мең кв. м		
1.6	гомуми санның жирләрне шәһәр, авыл жирлеге	мең кв. м		
	жир федераль милек булып саналган	- // -		
	жир булып саналган Татарстан Республикасы милкендәге	- // -		
	жир, муниципаль милектә саналган	- // -		
	жир, булып саналган хосусый милек	- // -		
2	Халык			
2.1	халык Саны исәпкә алып, буйсынган административ- территориаль берәмлекләре	мең кеше,		
	шул исәптән ан шәһәр	- // -		
2.2	Күрсәткечләр естественного хәрәкәте халыкның			
	артуы	- // -		
	кимүе	- // -		
2.3	Күрсәткеч миграция халыкның	мең кеше/%		
	саны арта бара".	- // -		
	кимүе	- // -		
2.4	Яшь халыкның структурасы:	мең кеше/%		
	балалары кадәр 15 ел дәвамында	- // -		
	халыкка хезмәткә сәләтле яшьтә (ирләр 16 - 59 яшь, хатын-кызлар, 16 - 54 яшь)	- // -		

	халык яшьтән эшкә яраклы	- // -		
2.5	Саны занятого халык, барлыгы	мең кеше		
	, шулардан:			
	матди өлкәдә	мең кеше/ саныннан% занятого халыкның		
	, шул исәптән:			
	сәнәгать	- // -		
	төзү	- // -		
	авыл хужалыгы	- // -		
	фән	- // -		
	башка чакырулар буенча	- // -		
бу хезмәт күрсәтү өлкәсендә	- // -			
2.6	Саны гаиләләр һәм ялгыз яшәүчеләр барлыгы	берәмлек		
	, шул исәптән, булган торак белән тәэмин ителеш түбән, социаль норма	- // -		
2.7	Саны, мәжбүри күченүчеләр һәм качаклар	мең кеше		
3.	Торак фонды			
3.1	Торак фонды, барлыгы шул исәптән:	мең кв. м гомуми мәйданда фатир		
	дәүләт һәм муниципаль	мең кв. м. гомуми мәйданда фатир/% ы гомуми күләме торак фонды		
	шәхси	- // -		
3.2	гомуми торак фонды:	мең кв. м. гомуми мәйданда фатир/% ы гомуми күләме, торак фонды,		
	күпкатлы йортларда	- // -		
	4 - 5 катлы йортларда	- // -		
	азкатлы йортларда			

	шул исәптән:			
	азкатлы торак йортта белән приквартирными жир кишәрлекләре	- // -		
	индивидуаль торак йортларга белән приусадебными жир кишәрлекләре	- // -		
3.3	Торак фонды белән износом 70%	мең кв. м гомуми мәйданда фатир/% ы гомуми күләме торак фонды		
	шул исәптән дәүләт һәм муниципаль фонды	- // -		
3.4	Кимүе торак фонды	- // -		
	шул исәптән:			
	дәүләт һәм муниципаль	- // -		
	шәхси	- // -		
3.5	гомуми күләменең китү торак фонды кимүе буенча:			
	техник торышына	мең кв. м гомуми мәйданда фатир/% к күләме китү торак фондын		
	реконструкцияләү	- // -		
	башка сәбәп (оешма санитар-саклау зоналары, переоборудование һ. б.)	- // -		
3.6	хәзерге вакытта булган сохраннымый торак фонды	мең кв. м гомуми мәйданда фатир		
3.7	Яңа торак төзелешен хуплыйлар, барлыгы	- // -		
	шул исәптән:			
	федераль бюджет акчалары исәбенән, Татарстан Республикасы бюджеты акчалары һәм жирле бюджет	мең кв. м гомуми мәйданда фатир/ % карата		

		гомуми күләме яңа торак төзелеше		
	хисабына халыкның	- // -		
3.8	Структурасы яңа торак төзелеше буенча этажности:			
	шул исәптән азкатлы			
	шулардан:			
	малоэтажные торак йортлар белән приквартирными жир кишәрлекләре	- // -		
	шәхси торак йортлар белән приусадебными жир кишәрлекләре	- // -		
	4 - 5 катлы	- // -		
	многоэтажное	- // -		
3.9	гомуми күләмәнән яңа төзелеш урнаштырыла:			
	әлеге буш территориядә	- // -		
	хисабына реконструкция гамәлдәге түзү	- // -		
3.10	белән тәмин Ителеш, торак фонды			
	суүткәргеч	% гомуми торак фонды		
	канализация	- // -		
	электр плитәләре	- // -		
	газовыми плитами	- // -		
	жылы	- // -		
	кайнар су	- // -		
3.11	Уртача тәмин ителеше, халыкның гомуми майданлы фатир	кв. м/кеше.		
4	Объектлары, социаль һәм мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү			
4.1	мәктәпкәчә Балалар учреждениеләренә барлыгы/1000 кеше	сыйдырышлы		
4.2	гомуми белем бирү мәктәбе, барлыгы/1000 кеше	сыйдырышлы		
4.3	Учреждениесе башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү	укучылары		
4.4	Югары уку йортлары	студентлары		

4.5	Хастаханәсе, барлығы/1000 кеше	ятагы		
4.6	Поликлиника, барлығы/1000 кеше	кешегә сменада		
4.7	Предприятие ваклап сату сәүдә, туклану һәм көнкүреш хезмәт күрсәтү, барлығы/1000 кешегә	тиешле берәмлек		
4.8	мәдәният һәм сәнгать Учреждениеләре (театрлар, музейлар, күргәзмә заллары һ. б.), барлығы/1000 кешегә	тиешле берәмлек		
4.9	Физкультура-спорт корылмалары, барлығы/1000 кешегә	тиешле берәмлек		
4.10	Учреждениеләренә санатор- курорт, савыктыру, ял һәм туризм, барлығы/1000 кешегә	тиешле берәмлек		
4.11	Учреждениеләре, социаль тәминат, барлығы/1000 кешегә	тиешле берәмлек		
4.12	Оешма һәм учреждение, идарә итү кредит-финанс учреждениесе	тиешле берәмлек		
4.13	Башка объектларны, социаль һәм мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү	тиешле берәмлек		
5	Транспорт инфраструктурасы			
5.1	Озынлыгы линияләрен жәмәгать транспорты			
	шул исәптән:			
	электрифицированная тимер юл	км двойного юллары,		
	метрополитен	- // -		
	тиз йөрешле трамвай	- // -		
	трамвай	- // -		
	троллейбус	- // -		
	автобус су транспорты	- // -		
5.2	Озынлыгы магистраль урам һәм юллар, барлығы	км,		
	шул исәптән:			
	магистраль юллар тизйөрешле хәрәкәт	- // -		
	магистраль юллар регулируемого хәрәкәте	- // -		
	магистраль урамнар, гомумшөһәр әһәмияткә ия булган өзлексез хәрәкәт	- // -		
	магистраль урамнар, гомумшөһәр әһәмияткә ия булган	- // -		

	регулируемого хәрәкәте			
	магистраль урамнарын район әһәмиятендәге			
5.3	Гомуми озынлыгы урам-юл челтәрен	км,		
	шул исәптән белән усовершенствованным өслекле	- // -		
5.4	гомуми озынлыгыннан урамнар һәм юллар	км/%		
	урамнар һәм юллар түгел, удовлетворяющие үткәрү сәләтен			
5.5	Тыгызлыгы челтәре линияләрен жир өсте пассажир транспорты:			
	чикләрендә застроенных территорияләрен	км/100 кв. м		
	чикләрендә үзек районнарының шәһәр жирлегә	- // -		
5.6	Саны транспорт чишелеше төрле дәрәжәдәге	берәмлек		
5.7	Урта чыгымнар вакыт хезмәт хәрәкәт бер азагы	мин.		
5.8	Аэропортлары	берәмлек		
	, шул исәптән:			
	халыкара әһәмияттәге	- // -		
	федераль әһәмияттәге жирле әһәмияттәге	- // -		
5.9	белән тәмин Ителеш, халыкның шәхси автомобильләр (1000 кеше)	автомобильләр әр		
6	Инженер инфраструктурасы һәм территорияне төзекләндерү			
6.1	Су белән тәмин итү			
6.1.1	Водопотребление барлыгы,	мең куб. метр/тәүлек.		
	шул исәптән:			
	бу хужалык-питьевые ихтыяждарга	- // -		
	житештерү ихтыяждарына	- // -		
6.1.2	Вторичное куллану су	%		
6.1.3	Житештерүчәнлегә водозаборных корылмалары	мең куб. метр/тәүлек.		
	шул исәптән водозаборов жир асты сулары	- // -		
6.1.4	Среднесуточное	л/тәүлек. бу		

	водопотребление 1 кешегә	кеше		
	, шул исәптән хужалык-питьевые ихтыяжларга	- // -		
6.1.5	Озынлыгы челтәрләре	км		
6.2	Канализация			
6.2.1	Гомуми керү суларны барлыгы,	мең куб. метр/тәүлек.		
	шул исәптән:			
	хужалык-көнкүреш сточные су	- // -		
	житештерү сточные су	- // -		
6.2.2	Житештерүчәнлеге канализация чистарту корылмаларын	- // -		
6.2.3	Озынлыгы челтәрләре	км		
6.3	электр белән тәэмин итү			
6.3.1	Ихтыяж электр энергиясе, барлыгы,	млн. кВт.сәг/ел		
	шул исәптән:			
	производство өчен	- // -		
	бу коммуналь-көнкүреш кирәк	- // -		
6.3.2	электр энергиясе, 1 кешегә елына	кВт.ч		
	шул исәптән коммуналь-көнкүреш кирәк	- // -		
6.3.3	Чыганаclarын каплау электронагрузок	МВт		
6.3.4	Озынлыгы челтәрләре	км		
6.4	Жылылык белән тәэмин итү			
6.4.1	Ихтыяж жылылык	млн. Гкал/ел		
	шул исәптән коммуналь-көнкүреш кирәк	- // -		
6.4.2	Житештерүчәнлеге үзәкләштерелгән жылылык белән тәэмин итү чыганаclarы, барлыгы	Гкал/сәгать		
	шул исәптән:			
	ТЭЦ (АТЭС, АСТ)	- // -		
	район котельныйлар	- // -		
6.4.3	Житештерүчәнлеге локаль чыганаclarы белән тәэмин итү	Гкал/сәгать		
6.4.4	Озынлыгы челтәрләре	км		
6.5	газ белән тәэмин итү			
6.5.1	Чагыштырма авырлыгы газ ягулык балансе шәһәр, башка жирлеге	%		
6.5.2	газ Куллануны, барлыгы	млн. куб.		

	шул исәптән:	метр/ел		
	коммуналь-көнкүреш кирәк	- // -		
	житештерү ихтыяжларына	- // -		
6.5.3	Чыганаclarы бирү газ	млн. куб. метр/ел,		
6.5.4	Озынлыгы челтәрләре	км		
6.6	Элемтә			
6.6.1	Яшендәге халыкның телевизионным вещанием	% халыктан		
6.6.2	белән тәмин Ителеш, халыкның телефон челтәре гомуми файдаланудагы	номер 100 гаилә		
6.7	Инженер, территорияне әзерләү			
6.7.1	Яклау территориясендә нче затопления:			
	мәйданы,	га		
	озынлыгы саклагыч корылмалар	км		
	намыв һәм подсыпка	млн. куб. м		
6.7.2	Башка махсус чаралар буенча инженер әзерләү, территорияне	тиешле берәмлек		
6.8	Санитария чистарту, территорияне			
6.8.1	Күләме көнкүреш калдыкларын	мең т/ел		
	шул исәптән дифференцированного калдыклар жыю	%		
6.8.2	Мусороперерабатывающие заводлар	бик аз, мең т/ел		
6.8.3	Мусоросжигательные заводлар	- // -		
6.8.4	Мусороперегрузочные станциясе	- // -		
6.8.5	Усовершенствованные чүплекләр (полигоннарына)	берәмлек/га		
6.8.6	Гомуми мәйданы чүплек	га		
	, шул исәптән, стихияле	- // -		
6.9	Башка төрләрен инженерлык жиһазлары территориясендә	тиешле берәмлек		
7	Ритуальное халыкка хезмәт күрсәтү			
7.1	Гомуми саны зиратларны	га		
7.2	Гомуми саны крематориел	берәмлек		
8	табигатьне Саклау һәм табигатьтән нәтижәле файдалануны			
8.1	Күләме зарарлы матдәләрнең	мең т/ел		

	атмосфера һавасына			
8.2	Гомуми күләме сброса пычранган юынты суларны чистарту	млн. куб. м./ел		
8.3	Рекультивация бозылган территорияләрен	га		
8.4	Территориясендә түгел, уңай# экологик яктан (территориясе, пычранган химик һәм биологик веществами, зарарлы микроорганизмами артык иң чик рөхсәт ителгән концентраций, радиоактивными веществами бу күләмдә, артык иң чик рөхсәт ителгән дәрәжәдәге)	га		
8.5	Территориясендә дәрәжәсе белән тавыш та керми артык 65 Дб	га		
8.6	Халык, советлардан санитар-саклагыч зоналарында	мең кеше		
8.7	Яшеллөндөрү, санитар-саклагыч һәм су саклау зоналарын	- // -		
8.8	туфракларны Саклау һәм жир асты байлыклары	- // -		
8.9	Башка чаралар буенча табигать саклау һәм рациональному табигатьтән файдалану	һәм тиешле берәмлек		
9	Ориентировочный күләме, инвестицияләр буенча 1 нче этабы гамәлгә ашыру проект карарларын	млн. сум.		

Төп техник-икътисади күрсәткечләрен проектын планлаштыру

N п/п	Күрсәткечләре	үлчәү Берәмлеге	торышы һәм әлеге _____ г.	исәп-Хисап вакыты
1	2	3	4	5
Мәжбүри				
1	Территориясе			
1.1	Мәйданы проектируемой территориясендә барлыгы	га		
	, шул исәптән, территориянең:	га/%		
	торак зоналар (кварталлар, микрорайоннар һәм башкалар)	- // -		
	шулардан:			
	многоэтажная объект булган	- // -		
	4 - 5 катлы объект булган	- // -		
	малоэтажная объект булган	- // -		
	шул исәптән:			
	малоэтажные торак йортлар белән приквартирными жир кишәрлекләре	- // -		
	шәкси торак йортлар белән приусадебными жир кишәрлекләре	- // -		
	объектларын, социаль һәм мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү (тыш микрорайонного әһәмияттәге)	- // -		
	рекреация зоналары	- // -		
	зоналар, инженер һәм транспорт инфраструктурасы	- // -		
	житештерү зоналары	- // -		
	бүтән зоналар	- // -		
1.2	гомуми мәйданы проектируемого район участкалары гаражлар һәм автостоянок өчен даими саклау шәкси автотранспорт	га		
1.3	гомуми мәйданы проектируемого районы территориясендә гомуми файдаланудагы барлыгы	га		

	, шуларның:			
	яшеллеккә гомуми файдаланудагы	- // -		
	урамнар, юллар, эчендәге юллар, мәйданда	- // -		
	башка территориясендә гомуми файдаланудагы	- // -		
1.4	Коэффициенты төзү	%		
1.5	Коэффициенты плотности	%		
1.6	гомуми территориясе:			
	жир федераль милек булып саналган	гектар		
	жире булып саналган Татарстан Республикасы милкендәге	- // -		
	жир, муниципаль милектә саналган	- // -		
	жир, булып саналган хосусый милек	- // -		
2	Халык			
2.1	халык Саны	мең кеше		
2.2	халыкның Тыгызлыгы	кеше/га		
3	Торак фонды			
3.1	торак йортларның Гомуми мәйданы	мең кв. м гомуми мәйданда фатир		
3.2	Урта этажность төзү	кат		
3.3	хәзерге вакытта булган сохраняемый торак фонды	мең кв. м гомуми мәйданда фатир		
3.4	Кимүе торак фонды барлыгы,	мең кв. м гомуми мәйданда фатир		
	шул исәптән:			
	дәүләт һәм муниципаль	- // -		
	шәхси	- // -		
3.5	гомуми күләменә китү торак фонды кимүе:			
	техник торышы	- // -		
	реконструкцияләү буенча	- // -		
	башка сәбәпләр аркасында (оешма санитар-саклау зоналары,	- // -		

	переоборудование н. б.)			
3.6	Яңа торак төзелешен хуплыйлар, барлығы,	мең кв. м гомуми мәйданда фатир		
	шул исәптән:			
	азкатлы	- // -		
	шулардан:			
	малозэтажные торак йортлар белән приквартирными жиһир кишәрлекләре	мең кв. м гомуми мәйданда фатир/%		
	индивидуаль торак йортлар белән приусадебными жиһир кишәрлекләре	- // -		
	4 - 5 катлы объект булган	- // -		
	многоэтажная объект булган	- // -		
тәкъдим ителә торган				
4	Объектлары, социаль һәм мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү			
4.1	Балалар һәм мәктәпкәчә учреждениеләр, барлығы/1000 кеше	сыйдырышлы		
4.2	гомуми белем бирү мәктәбе, барлығы/1000 кеше	сыйдырышлы		
4.3	Поликлиника, барлығы/1000 кеше	кешегә сменада		
4.4	Даруханәләр	объектларын		
4.5	Раздаточные пунктлары балалар сәт кухнясы	порций сменага		
4.6	Предприятие ваклап сату сәүдә, туклану һәм көнкүреш хезмәт күрсәтү, барлығы/1000 кешегә	тиешле берәмлек		
4.7	мәдәният һәм сәнгать Учреждениеләре, барлығы/1000 кешегә	тиешле берәмлек		
4.8	Физкультура-спорт корылмалары, барлығы/1000 кешегә	тиешле берәмлек		
4.9	Учреждениеләре торак-коммуналь хужалыгы	соответствующи е берәмлек		
4.10	Оешма һәм учреждение, идарә итү кредит-финанс учреждениеләре һәм предприятиеләре элементә	тиешле берәмлек		
4.11	Башка объектларны, социаль һәм	тиешле		

	мәдәни-көн күреш хезмәте күрсәтү	берәмлек		
5	Транспорт инфраструктурасы			
5.1	Озынлыгы урам-юл челтәрен, барлыгы	км,		
	шул исәптән:			
	магистраль юллар	- // -		
	шулардан:			
	тизйөрешле хәрәкәт	- // -		
	регулируемого хәрәкәте	- // -		
	магистраль урамнар	- // -		
	шулардан:			
	гомумшәһәр әһәмияткә ия:	- // -		
	өзлексез хәрәкәт	- // -		
	регулируемого хәрәкәте	- // -		
	район әһәмиятендәге	- // -		
	урамнар һәм эчендәге юллар жирле әһәмияттәге	- // -		
5.2	Озынлыгы линияләрен, жәмәгать пассажир транспорты	км,		
	шул исәптән:			
	трамвай	- // -		
	троллейбус	- // -		
	автобус	- // -		
5.3	Гаражлар һәм транспортны кую өчен саклау жиңел автомобиль , шул исәптән:	маш. урыннарын		
	даими саклау	- // -		
	вакытлыча саклау	- // -		
6	Инженерлык жиһазлары һәм территорияне төзекләндерү			
6.1	Водопотребление барлыгы,	мең куб. метр/тәүлек.		
6.2	Ташландык суларны	мең куб. метр/тәүлек.		
6.3	Электропотребление	кВт.сәг/ел		
6.4	Кереме газ	млн. куб. метр/ел		
6.5	Гомуми куллану жылылык жылытуга, вентиляцию, кайнар су белән тәэмин итү	млн. Гкал/ел		
6.6	Саны каты көн күреш калдыкларын	мең куб. метр/тәүлек.		
	шул исәптән утилизирuemых	- // -		
6.7	Территориясендә таләп итүче	га		

	махсус чаралар үткөрү буенча инженер эзерлөү			
6.8	Ихтыяж бүтөн төрлөрдө инженерлык жиһазлары	тиешле берәмлек		
7	эйлөнө-тирө мохитне Саклау			
7.1	Яшеллөндөрү, санитар-саклау зоналары			
7.2	Дәрәжәсе атмосфера һавасын пычрату	- // -		
7.3	Дәрәжәсе шумового йогынтысын	Дб		
7.4	Территориясендә таләп итүче махсус чаралар үткөрү эйлөнө-тирәлекне саклау буенча	га		
8	Ориентировочная төзелеш бәясе буенча беренче урында чараларына проектын гамәлгә ашыру барлыгы,	млн .сум.		
8.1	шул исәптән:			
	торак төзелеше	- // -		
	социаль инфраструктура	- // -		
	урам-юл челтәре һәм жәмәгать пассажирлар транспорты	- // -		
	инженер жиһазлар һәм территорияне төзекләндерү	- // -		
	башка чакырулар буенча	- // -		
8.2	Удельные чыгымнарны 1 кешегә	мең сум		
	, 1 кв. м. мәйданлы фатир, торак йорт төзелеше			
	1 гектар территория	- // -		

Кушымта 4
к жірле Нормативлар шәһәр төзелешен
проектлау Екатерина авыл жірлеге

Структурасы һәм типология ижтимагый үзәкләр һәм объектларын ижтимагый-эшлекле
зонаның

	Объект юнәлешләр е буенча	Объект ижтимагый-эшлекле зонаның төрләре буенча ижтимагый үзәкләр һәм хезмәт күрсәтү төрләре	
		периодическое хезмәт күрсәтү	повседневное хезмәт күрсәтү
1	2	5	6
1	Администра- тив- эшлекле һәм хужалык учреждение сенең	административ- хужалык хезмәте, элементә бүлеге, милиция, банклар, юримдик һәм нотариальные конторасы, ремонт- эксплуатация идарәсе,	административ-хужалык бина, элементә бүлеге, банк, төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь оешмасы, саклауның терәк пункты якынча
2	мәгариф Учреждение ләре	колледжлар, лицей, гимназия, балалар сәнгать мәктәбе һәм ижаты һ. б.	мәктәпкәчә һәм мәктәп мәгариф учреждениеләрендә, балалар мәктәбенәң ижат
3	Учреждение ләре, мәдәният һәм сәнгать	учреждениеләре клуб тибындагы клублары буенча мәһфәгатьләренә, ял итү үзәкләре, китапханәсе, өлкәннәр һәм балалар өчен	учреждение клуб тибындагы белән киноустановками, филиаллары китапханәләр өлкәннәр һәм балалар өчен
4	сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәт күрсәтү	участок хастаханәсе, поликлиника, выдвижной пункты ашыгыч медицина ярдәме күрсәтү, даруханә	, фельдшер-акушерлык пунктлары, табиблык амбулаториясе, даруханә
5	Физкультура ик-спорт корылмалар ы	стадионнар, спортзалы, бассейнда балалар спорт мәктәбе	стадион, спорт залы белән бассейн, кагыйдә буларак, совмещенный белән мәктәп

6	Учреждение , сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кибетләр азык-төлек һәм сәнәгать товарлары, жәмәгать туклануы предприятиеләре	, кибетләр азык-төлек һәм сәнәгать товарлары көндәлек, жәмәгать туклануы
7	Учреждение се көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү	предприятие халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү, прачечные-химчистки үз-үзеңә хезмәт күрсәтү, мунча, янғын сүндерү депосы, жәмәгать бәдрәфләр	предприятие халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү, кабул итү пунктлары прачечных-химчисток, мунча

Кушымта 4/1

Күрсәткечләр плотности төзү жир территориаль зоналар буенча

Территориаль зоналар	Коэффициенты	Коэффициенты
төзелеш плотности		
төзелеш		
Торак		
Объект булган фатирлы многоэтажными торак йортлар	0,4	1,2
Да шул ук - реконструируемая	0,6	1,6
Объект булган фатирлы торак йортлар кече һәм урта этажности	0,4	0,8
Объект булган блокированными торак йортлар белән приквартирными жир кишәрлекләре	0,3	0,6
Объект булган бер-, двухквартирными торак йортлар белән приусадебными жир кишәрлекләре	0,2	0,4
Ижтимагый-эшлекле		
Многофункциональная объект булган	1,0	3,0
Махсуслаштырылган ижтимагый объект булган	0,8	2,4
Житештерү		
Сәнәгать	0,8	2,4

Фәнни-житештерү <*>	0,6	1,0
Коммуналь-складская	0,6	1,8

<*> Алмыйча, тәҗрибә кырлары һәм илле, резервних территорияләрне һәм санитар-саклау зоналары.

Әсәрләр. 1. Өчен торак, иҗтимагый-эшлекле зоналары коэффициентлар төзелеш һәм коэффициентлар плотности төзү өчен китерелгән, территорияне кварталының (брутто) исәпкә алып, кирәкле исәпләү буенча учреждениеләре һәм хезмәт күрсәтү предприятиеләре, гараж; тукталышлар автомобильләр өчен яшел үсентеләр майданнары һәм башка объектларның төзекләндерү.

Өчен житештерү зоналары күрсәтелгән коэффициентлар китерелгән өчен кварталлар житештерү төзелешенең үз эченә алган бер яки берничә объект.

2. Шул подсчете коэффициентов плотности төзелеш майданы катлы буенча билгеләнә тышкы күләмнәре бинасы. Исәпкә генә надземные катлар да кертеп, мансардные. Асты катлар биналарның һәм корылмаларның түгел исәпкә алына. Подземное корылма да исәпкә алына, әгәр җир өслеге (надземная территориясе) аның өстендә кулланыла астында, яшелләндерү, оештыру майданчыклары, автостоянок һәм башка төр төзекләндерү.

3. Чикләре кварталлар булып кызыл линияләр.

4. Реконструкцияләү һәм бүгенге кварталлар торак, иҗтимагый-эшлекле зоналарын да кертеп, надстройку катлы, мансард) кирәк предусматривать требуемый исәпләп чыгару буенча күләме учреждениеләре һәм предприятиеләре хезмәт күрсәтү өчен

яшәүче бу чаралар оештырыла башлады халык. Рөхсәт ителә исәпкә алырга булган күрше чаралар оештырыла башлады учреждениесе хезмәт күрсәтү саклаганда норматив

радиусов аларны алуны (тыш, мөктәпкәчә белем бирү һәм башлангыч мөктәп). Бу шартларда реконструкцияләү, гамәлдәге төзү тыгызлыгы төзү күтәрергә рөхсәт ителә, әмма 30 процентка артыграк саклаганда санитария-гигиена һәм янгынга каршы нормаларын исәпкә алып, бүлегендәге 15.

Төп күрсәткечләр плотности төзү булып тора:

коэффициент төзү - мөнәсәбәт майданы, занятой астында зданиями һәм сооружениями, к майданы участогы (квартал);

коэффициент плотности төзү - мөнәсәбәт майданда барлык катлы биналар һәм корылмалар к майданы участогы (квартал).

Норма исәпләү учреждениеләре һәм предприятиеләре һәм хезмәт күрсәтү күләмнәре жир
өчен, аларны урнаштыру

Учреждение, предприятиеләр, корылмалар	Берә млек үлчә ү	тарафыннан тәкъдим ителгән тәмин ителеше 1000 халкы (чикләрендә минимум) авыл жирлеге	Күләме жир кишәрлеген кв. м	Искәрмә
1	2	3	4	5
1. Мәгариф учреждениеләре				
, Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә	1 урын	исәпләү буенча демография дәрәжәсен исәпкә алып тәмин ителеше балалар дошкольными учреждениеләре өчен ориентировочных исәп-хисап - 28 территориясендә яңа торак төзелеше урнаштыру исәбеннән 100 урынга 1 мең кеше	өчен аерым торган бина шул кадәр күп кеше сыйдырышлы 100 урынга - 40, 100 дән артык урын - 35, өчен встроенных вакытта күп кеше сыйдырышлы 100 дән артык урын - кимендә 29	тәмин ителеш дәрәжәсе балаларны (1 - 6 яшь) дошкольными учреждениеләре: авыл жирлеге - 50% Мәйданы төркемле мәйданчыгы балалар өчен йөрүче ясле яшендәге - 7,5 кв м 1 урын. Радиус хезмәт күрсәтү каршындагы катлы төзү - 500 метр

гомуми белем бирү мөктәбе, лицей, гимназиясе, кадет училищесы	1 урынны	исәпләү буенча демография дәрәжәсен исәпкә алып колачлау мөктәп укучылары өчен ориентировочных исәп-хисап – 111. шул исәптән өчен X - XI сыйныф укучылары – 17. Территориясендә яңа төзелеш кабул итү, ким дигәндә 160 1 мең кеше.	шул күп сыйдырышлы: кадәр 400 урынга - 50 400 - 500 урынга - 60 500 - 600 урынга - 50 600 - 800 урынга - 40 800 - 1100 урын - 33 1100 - 1500 урын - 21 1500 - 2000 урынга - 17 2000 һәм аннан да күбрәк - 16, исәпкә алып, мөйданда спорт зонасы һәм мөктәп бинасы. Шартларында реконструкцияләү бөлки кимү 20%	Спорт зонасы мөктәп мөмкин өйедина белән физкультура-сәламәтлөндерү комплексы, торақ мәгариф. Радиус хезмәт күрсәтү - 750 м. (башлангыч сыйныфлар өчен - 500 м)
Крытые бассейннар мөктәпкәчә яшьтәге балалар өчен	1 өйект	кушуы буенча, проектлаштыру		

Мөктәп-интернатларда	1 урын	кушуы буенча, проектлаштыру	вакытта күп кеше сыйдырышлы: 200 - 300 урынга - 70, 300 - 500 урынга - 65, 500 һәм аннан күбрәк урын - 45	урнаштырганда жир участогында мөктәп бинасын интернат (корпусы) жир участогы мөйданы арттырырга кирәк, дип саный 0,2 га
башлангыч һөнәри белем бирү Учреждениеләренә	1 урынны	8% гомуми саныннан мөктәп кушуы буенча, проектлаштыру.		автотрактородромы кирәк урнаштыру читтә селитебной территориясендә
Внешкольные	1	10% гомуми саныннан мөктәп	кушуы буенча,	авыл жирлекләрендә урыннар өчен

учреждениесе	урын ытур ында	укучылары, шул исәптән төрләре буенча биналар: ижаты сарае - 3,3%; яшь техниклар станциясе - 0,9%; станциясе яшь натуралистов - 0,4%; балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе - 2,3%; балалар сәнгать мәктәбе яки музыка, сәнгать, хореография мәктәп - 2,7%	проектлаштыру	мәктәптән тыш учреждениеләре рөхсәт ителә предусматривать биналарда гомуми белем бирү мәктәпләре,
Урта махсус уку йортлары, колледжлар	1 урын	кушуы буенча, проектлаштыру исәпкә алып, халыкның үзәге муниципаль районы торак пункт зонасында аның йогынтысы.	шул күп сыйдырышлы кадәр 300 урынга - 75 1 урын (мәктәп); 300 кадәр 900 - 50 - 65; нче 900 кадәр 1600 - 30 - 40	күләме жир участоклары булырга мөмкин артты, 50% уку йортлары өчен авыл хужалыгы профилендәге, урнаштырылган авыл жирлекләрендә. Шартларында реконструкцияләү уку йортлары өчен гуманитар профиль бөлкә кимү 30%. Күләме торак зонасы, уку-укыту һәм өстәмә объект хужалыклары, илле һәм автотрактородромов күрсәтелгән күләме дә керә. Шул кооперировании уку йортлары булдыру, уку-укыту үзәкләре күләме жир киңәш ителә уменьшать карап, күп кеше сыйдырышлы уку үзәкләре, укучылар: 1500дән 2000 - 10%; барлыгы 2000 сумнан 3000 - 20%;

				3000 артык - 30%
--	--	--	--	------------------

II. Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәт күрсәтү				
Стационары барлык типтагы өчен, олылар белән вспомогательными зданиями һәм сооружениями	1 койка	кушуы буенча, проектлаштыру исәпкә алып системасын торактан күчерү мөмкин авыл участок хастаханәсе урнашкан авыл җирлегендә хезмәт күрсәтә комплексы, авыл җирлекләре	вакытта күп кеше сыйдырышлы: 50 койка - 300; 50 - 100 урынга - 300 - 200; 100 - 200 койка - 200 - 140; 200 - 400 койкалык - 140 - 100; 400 - 800 урынга - 100 - 80; 800 - 1000, эндовидео - 80 - 60; 1000нән артык ятак - 60 шартларында реконструкцияләү бәлки кимү 25%. Күләме өчен хастаханәләр арттырырга кирәк: йогышлы һәм онкология - 15%; туберкулезных һәм психиатрических - 25%; дөвалавы зурлар өчен - 20 процентка, балалар өчен - 40%	норманы балалар өчен 1 койку күрергә 1,5 коэффициенты белән. Саны, койка (табиб һәм акушерлык) өчен йөкле хатын-кызлар һәм рожениц киңәш ителә очракта аларны бирүнең гомуми саныннан кешегә исәпләнгән стационар - 0,85 урынга 1 мең халкы (исәпләгәндә хатын-кызлар яшькә кадәрге 15 - 49 яшь). Мөйданы участогы бала табу йортлары йорт кирәк кабул итү нормативы буенча стационар белән коэффициенты 0,7

Амбулатор-поликлиническая челтәре, диспансеры башка стационар	1 баруы сменага	кушуы буенча, проектлаштыру исәпкә алып системасын торактан күчерү мөмкин авыл амбулаториясе 20% гомуми нормативын	0,1 га 100 кешегә сменага, тик, ким дигәндә 0,3 га объект	
Фельдшерские яки фельдшер-акушерлык пунктлары,	1 объект	кушуы буенча, проектлаштыру	0,2 га	зонасына 30-минутной һәркем өчен спецавтомобиле
Выдвижные пунктлары медицина ярдәмен	1 автомобиль	0,2	0,05 гектар 1 автомобиль, әмма кимендә 0,1 га.	
Станцияләре (подстанция) ашыгыч медицина ярдәмен	1 автомобиль	0,1	0,05 гектар 1 автомобиль, әмма кимендә 0,1 га.	зонасына 15-минутной мөмкинлеген махсус автомобильдә
Даруханәләр төркемнәре:	1 объект	кушуы буенча, проектлаштыру		бәлки встроено-пристроенные. Авыл жирлекләрендә, кагыйдә буларак, шул амбулаториях һәм фельдшер-акушерлык пунктларында. Радиус хезмәт күрсәтү - 500 метр, шул катлы тәзү - 800 м
I - II			0,3 га	
III - V			0,25 га	
VI - VIII			0,2 га	
Аптечные киосклар территорияләрендә аз катлы төзелешләрне	кв. м гомуми площ	10,0	0,05 гектар объект, яки алдан ук урнаштырылган	радиус хезмәт күрсәтү - 800 м,

	ади			
Сөт кухнясы (балалар өчен 1 елга кадәр)	Порц ий тәүл егенә 1 бала	4	0,015 гектар өчен 1 мең порций тәүлегенә әмма кимендә 0,15 га	
Раздаточные пунктлары сөт ашлары (балалар өчен 1 елга кадәр)	, кв. м гому ми мәйд анда 1 бала	0,3	кушуы буенча, проектлаштыру	алдан ук урнаштырылган радиус хезмәт күрсәтү - 500 м
социаль хезмәт күрсәтү Үзәге өлкәннәр һәм инвалидлар	1 үзәге	кушуы буенча, проектлаштыру		бөлки встроено-пристроенные. 1 үзәге торак районы
Үзәге гаиләгә һәм балаларга социаль ярдәм	1 үзәге			
IV. Мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре				
, Клублар	1 урын га	80	кушуы буенча, проектлаштыру	
Клублары, авыл жирлекләре мең кеше:	1 урын		кушуы буенча, проектлаштыру	меньшую сыйдырышлы клублар һәм китапханәләр кирәк кабул итү өчен зур жирлекләре
артык 0,2 кадәр 1		500 - 300		

дән артык, 10		190 - 140		
Авыл массакуләм китапханә, мең кеше	мең берә млек		кушуы буенча, проектлаштыру	хезмәт күрсәтү зонасы чикләрендә 30-минутной мөмкинлеген
1 миллионнан артык кадәр 3	сакл ана/у	6 - 7,5		
барлығы 10	рын	4,5 - 5		
Өстәмә район үзәк китапханәсендә 1 мең кешегә	мең данә сакл ау/ур ынны	4,5 - 5	кушуы буенча, проектлаштыру	
V. Физкультура-спорт корылмалары				
Территориясе плоскостных спорт корылмалары	1 объе кт	кушуы буенча, проектлаштыру	0,9 га	физкультура-спорт корылмалары челтәрен гомуми файдаланудагы кирәк берләштерергә спорт объектлары белән белем бирү мәктәпләре һәм башка уку йортлары, ял итү учреждениеләре һәм мәдәният белән мөмкин кыскарту территориясендә. Кечкенә авыллар өчен нормалар исәпләү заллары һәм бассейннар кабул итәргә кирәк исәпкә алып, минималъ күп сыйдырышлы объектлар буенча технологик таләпләргә туры килә торган. Комплекслары физкультура-
Биналар өчен физкультура- сәламәтләндрү дәресләре үткәрү микрорайонында	кв. м гому ми мәйд аны	80	кушуы буенча, проектлаштыру	
Спорт залы, гомуми файдаланудагы	кв. м мәйд анда идән залы	80	кушуы буенча, проектлаштыру	
Спорт-тренажер залы, көндәлек	кв. м гому	80	кушуы буенча, проектлаштыру	

хезмэт күрсәтү	ми мәйд аны			сәламәтләндрү мәйданчыгы карала һәр жирлектә. Өлешен физкультура-спорт корылмалары урнаштырылган торак районнда күрергә нче гомуми нормалар, %: жирлегендә - 35, спортзалы - 50, бассейннар - 45. Радиус хезмэт күрсәтү өчен бина физкультура- сәламәтләндрү дәрәсләре үткәрү, шул исәптән өчен территорияләрне аз катлы төзелешләрне 500 м, физкультура-спорт үзәкләре торак район - 1500 м
Бассейн (ачык һәм ябык гомуми файдаланудагы)	кв. м дан гыйб арәт су	25	кушуы буенча, проектлаштыру	
Балалар- яшүсмерләр спорт мәктәбе	кв. м мәйд анда идән залы	10	1,5 га объекты	
Спорт-ял итү үзәге территорияләрендә аз катлы төзелешләрне	кв. м мәйд анда идән залы	300	0,5 га объекты -	
VI. Предприятие, сәүдә һәм жәмәгать туклануы				
Сәүдә үзәкләре	кв. м сәүд ө мәйд аны	300	Сәүдә үзәкләре жирле әһәмияттәге белән числом обслуживаемого халкы, мең кеше Кадәр 1-0,1-0,2 га объект; 1дән 3-0,2-0,4 га; 3 яшьтән алып 4-0,4-0,6 га; 4 Нче кадәр 6-0,6-1,0 га; 6 яшьтән 10-1,0-1,2 га	Радиус хезмэт күрсәтү предприятиеләре сәүдә-500м.

Кибетләр азык-төлек товарлары	кв. м сәүдә мәйданы	100	100 кв. м сәүдә мәйданы: Кадәр 250кв.м.-0,08 га; От 250-650 кв. м.-0,08-0,06 га; Нче 650 дән 1500 кв. м.-0,06-0,04 га; 1500дән 3500 кв. м.-0,04-0,02 га; 3500 дән Артык кв. м.-0,02 гектар.	
Кибетләре азык-төлек булмаган товарлар	кв. м сәүдә мәйданы	200		
Мелкооптовые базарлар, ярминкеләр	кв. м сәүдә мәйданы	кушуы буенча, проектлаштыру		
базар бурычлары комплекслары ваклап сату	кв. м сәүдә мәйданы	24 - 30	, 1 кв. м сәүдә мәйданы карап, күп кеше сыйдырышлы: 600 кв. м – 14м; артык 3000 кв. м – 7м.	1 сату урыны кабул ителә күләмендә 6 кв. м сәүдә мәйданы
жәмәгать туклану Предприяиесе -	1 поса дочное урын	40	шул исәптән, урынга га 100 урынлы: кадәр 50 - 0,25 - 0,2 га; 50 кадәр 150 - 0,2 - 0,15 га; 150-дән артык - 0,1 га	Ихтыяж жәмәгать туклануы предприяиеләрендә житештерү предприяиеләрендә, учреждениеләрендә, оешмаларында һәм уку

				йортларында исәпләнә нормативы буенча 1 мең эшләүче (укучы) әлеге максималь сменада. Житештерү зоналарында авыл жирлекләре башлыклары һәм башка урыннарда кушымталар хезмәт, шулай ук кыр станах хезмәт күрсәтү өчен эшләүче тиеш предусматриваться жәмәгать туклануы предприятиеләре исәбеннән 220 урынга 1 мең эшләүче максималь сменада. Заготовочные жәмәгать туклануы предприятиеләре рассчитываются норма буенча - 300 кг. га тәүлегенә 1 мең кешегә Радиус хезмәт күрсәтү жәмәгать туклануы предприятиеләре, авыл жирлекләрендә - 2000 м
VI. Учреждение һәм предприятие көнкүреш һәм коммуналь хезмәт күрсәтү				
Предприятие халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү	1 эш урыны	7	0,15 га объект өчен территорияләренең катлы төзелеш	
, шул исәптән: иткән көнгә, халыкка хезмәт күрсәтү	1 эш урыны	4	, 10 өчен эш урыннары , предприятиеләр, егерлеге, эш урыннары: 10 - 50 - 0,1 - 0,2 га; 50 - 150 - 0,05 - 0,08 га; артык 150 - 0,03 - 0,04 га	мөмкин встроено-пристроенные. Радиус, халыкка хезмәт күрсәтү территориясендә торак районнары: многоэтажной тәзү - 500 м, аз катлы төзелешләренә - 800 м авыл жирлекләрендә - 2000 м
прачечные үз-үзеңә	кг/	20	0,1 - 0,2 га объекты -	радиус, халыкка хезмәт күрсәтү

хезмэт күрсәтү, мини-прачечные	смен ада			территориясендә торак районнары: многоэтажной төзү - 500 м, аз катлы төзелешләрне - 800 м авыл жирлекләрендә - 2000 м
Предприятиеләр буенча химчистке	кг/ смен ада	2,3	0,5 - 1,0 гектар объект	располагать предприятие предпочтительно бу житештерү- коммуналь зонасында. Радиус, халыкка хезмэт күрсәтү территориясендә торак районнары: многоэтажной төзү - 500 м, аз катлы төзелешләрне - 800 м авыл жирлекләрендә - 2000 м
химчистки үз-үзенә хезмэт күрсәтү, мини-химчистки	кг/ смен ада	1,2	0,1 - 0,2 га объекты -	
Мунча- сәламәтләндерү комплексы	1 помы вочн ое урын	7	0,2 - 0,4 га бу объект	авыл жирлекләрендә, житеш төзекләндерелгән торак фонды, нормалар исәпләү күп сыйдырышлы бань һәм мунча-сәламәтләндерү комплексы-1 мең кешегә рөхсәт ителә уменшаты кадәр 3 урын.
Торак- эксплуатационная оештыру.	1 объе кт	1 (кадәр 20 мең кеше)	1,0 гектар	
Кунакханә	1 урын	6	шул исәптән, урынга исәпләнгән кунакханә: 25 яшьтән алып 100 - 55; 100 дән артык кадәр 500 - 30; 500дән артык кадәр 1000 -	

			20; 1000нән артык кадәр 2000 - 15	
Янгын сүндерү депосы	1 янгы н авто моби ль	0,4	0,55 - 2,2 га объекты -	исәпләү буенча ясалган, НПБ 101-95 радиус хезмәт күрсәтү 3 км
Жәмәгать бәдрәф	1 приб ор	3 (2 - хатын-кыз һәм 1 ир-атлар өчен)		кешеләр күпләп жыела торган урыннарда (шул исәптән территорияләрендә парклар, скверлар) Радиус хезмәт күрсәтү - 500 м территорияләрендә базарлары, иҗтимагый һәм сәүдә үзәкләре - 150 м
Зират традицион күмү	га	0,24	кушуы буенча, проектлаштыру	урнаштырыла территориясе чикләрендә торак пунктларны
Бюросы похоронного күрсәтү	1 объе кт,	1 объект җирлеге	кушуы буенча, проектлаштыру	
Йорт траурных обрядов	1 объе кт	1 объект җирлеге	кушуы буенча, проектлаштыру	
кабул итү Пунктына икенчел чимал	1 объе кт,	1 объект -	0,01 га	
VIII. Административ-эшлекле һәм хужалык учреждениесең				

Административ-идарә учреждение һәм оешмалар	1 эш урыны	кушуы Буенча, проеклаштыру	каршындагы этажности бинаның: 3 - 5 катлы - 44 - 18,5; район дәүләт хакимияте органнары каршындагы этажности: 3 - 5 катлы - 54 - 30; Авил хакимияте органнары каршындагы этажности 2 - 3 кат - 60 - 40	
өчен территорияләрне аз катлы тезелешләрне бу	объект	1	0,1 - 0,15 га объект -	радиус хезмәт күрсәтү 1200 м
милиция Бүлеге	1 объект	кушуы буенча, проеклаштыру	0,3 - 0,5 га	хезмәт күрсәтергә мөмкин комплексы, авыл жирлекләре
Таянып пунктлары тәртип саклау	кв. м гому ми майданда	составында милиция бүлеге		бәлки встроено-пристроенное радиус хезмәт күрсәтү - 750 м
өчен территорияләрне аз катлы тезелешләрне	объект	1	0,15 га объект -	радиус хезмәт күрсәтү - 800 м

Банклар, контора,	1	кушуы буенча, проеклаштыру	кушуы буенча,	
-------------------	---	----------------------------	---------------	--

офислар, коммерческо- эшлекле объектлар	объект		проектлаштыру	
Бүлеге, филиаллары банкы (операциялар урын күрсәтү кертем кертүчеләрнең)	1 операция лар урын	0,3 - 0,5	0,05 гектар - шул 3- операция урыннарда; 0,4 га - шул 20-операция урыннарда	бәлки встроено-пристроенные радиус хезмәт күрсәтү - 500 м
Бүлеге, банкы филиаллары, операция кассалары	1 операция бүлмә эсе касса	1 10 - 30 мең кешегә	0,2 га - шул 2-операция кассаларында; 0,5 га - шул 7-операция кассаларында.	бәлки встроено-пристроенное радиус хезмәт күрсәтү - 500 м
Саклык банкы бүлеге өчен территорияларне аз катлы төзелешләрне шәһәрләрдә һәм шәһәр жирлекләрендә	кв. м гому ми мәйд анда	40,0	0,1 - 0,15 га объект -	радиус хезмәт күрсәтү - 800 м,
Проект оешмасы һәм конструктор бюролары	1 объект	кушуы буенча, проектлаштыру	карап этажности бинасы, кв. метр 1 хезмәткәре: 30 - 15 - шул этажности 2 - 5;	
Элементә бүлеге,	1 объект	1 0,5 - 6,0 мең халкы	элементә бүлеге микрорайондагы торак районы, га, өчен	урнаштыру бүлекләре, элементә узелларын, почтамтов, агентлыклар россия матбугаты, телеграфов,

			<p>обслуживаемого халык төркемнәре:</p> <p>IV - V (кадәр 9 мең кеше) - 0,07 - 0,08;</p> <p>III - IV (9 - 18 мең кеше) - 0,09 - 0,1;</p> <p>II - III (20 - 25 мең кеше) - 0,11 - 0,12.</p>	<p>шәһәрара һәм авыл телефон станцияләре, абонентских терминаллар спутник элемтә станцияләрен чыбык үткәргечле тапшыру, объектларның радиотапшырулар һәм телевидение аларны төркеме, егәрлек (сыйдырышлыгы) һәм күләмнәре кирәкле жир кишәрлекләрен кабул итү нигезендә гамәлдәге нормалары һәм кагыйдәләре, радиус хезмәт күрсәтү: өчен многоэтажной торак төзелеше - 500 метр өчен катлы торак төзелеше - 800 метр</p>
өчен территорияләре аз катлы төзелешләре		1	0,1 - 0,15 га объект	
Юридик консультацияләр	1 юрис т-адвокат	1 10 мең кеше	кушуы буенча, проектлаштыру	бәлки встроено-пристроенные
Нотариальные конторасы	1 нотариус	1 30 мең кеше	кушуы буенча, проектлаштыру	

Кушымта 6(справочное)
к жирле Нормативлар шәһәр төзелешен
проектлау Екатерина авыл жирлеге

Норма чыгым су кулланучылар

Водопотребители	Измеритель	Норма чыгым су (шул исәптән кайнар), л	
		урта тәүлеген ө	тәүлегенә соңгы өч водопотребление
1	2	3	4
фатирлы Торак йортлар тибындагы:			
белән, суүткәргеч һәм канализация башка ванн	1 яшәүче	95	120
белән газоснабжением	1 яшәүче	120	150
белән суүткәргеч, канализация һәм ваннами белән водонагревателями эшләүче бу твёрдом топливе	1 яшәүче	150	180
белән суүткәргеч, канализация һәм ваннами белән газовыми водонагревателями	1 яшәүче	190	225
белән быстродействующими газовыми нагревателями һәм многоточечнымводоразбором	1 яшәүче	210	250
, үзәкләштерелгән кайнар водоснабжением жиһазландырылган умывальниками, мойками һәм жаннары	1 яшәүче	195	230
белән сидячими ваннами, оборудованными жаннары	1 яшәүче	230	275
белән ваннами озынлыктагы 1500дән 1700 мм, оборудованными жаннары	1 яшәүче	250	300
биеклеге артык 12 катлы, үзәкләштерелгән кайнар водоснабжением һәм повышенными таләпләре аларны төзекләндерү	1 яшәүче	360	400
Тулай торак:			
белән уртак душевыми	1 яшәүче	85	100
жаннары белән вакытта барлык торак бүлмәләрендә	1 яшәүче	110	120
белән уртак кухнями һәм блоками душевых бу катларда каршындагы торак бүлмәләрендә һәр секция бинаның	1 яшәүче	140	160
Кунакханә, пансионаты һәм мотели белән	1 яшәүче	120	120

уртак ваннами һәм жаннары			
Кунакханә һәм пансионаты белән жаннары барлык аерым номерлары	1 яшәүче	230	230
Кунакханә белән ваннами аерым номерлары, процент гомуми саныннан номер:			
кадәр 25	1 яшәүче	200	200
кадәр 75	1 яшәүче	250	250
кадәр 100	1 кеше	300	300
Хастаханәсенә:			
белән уртак ваннами һәм душевыми	1 койка	115	115
белән санитар төеннәр белән приближенными к палатам	1 койка	200	200
инфекционные	1 койка	240	240
Шифаханәләр һәм ял йортына:			
белән ваннами вақытта барлык торак бүлмәләрендә	1 койка	200	200
жаннары белән вақытта барлык торак бүлмәләрендә	1 койка	150	150
Поликлиника һәм амбулатория	1 авыру сменага	13	15
Балалар ясли-бакчасы:			
белән дневным күп була торган бала:			
белән столовыми эшләүче бу полуфабрикатах	1 бала	21,5	30
белән столовыми эшләүче бу чималны һәм прачечными, оборудованными автоматическими стиральными машинами	1 бала	75	105
белән тәүлек бие күп була торган бала:			
белән столовыми эшләүче бу полуфабрикатах	1 бала	39	55
белән столовыми эшләүче бу чимал, һәм прачечными, оборудованными автоматическими стиральными машинами	1 бала	93	130
Балалар лагере (шул исәптән, круглогодичного гамәлләре):			
белән столовыми эшләүче бу чимал, һәм прачечными, оборудованными автоматическими стиральными машинами	1 урын	200	200
белән столовыми эшләүче бу полуфабрикатах, һәм стиркой белья бу үзәкләштерелгән прачечных	1 урын	55	55
Прачечные:			
механизированные	1 кг коры белья	75	75
немеханизированные	1 кг коры белья	40	40

Административ биналар	1 эшлөүче	12	16
Уку йортларына (шул исәптән югары һәм урта махсус) белән душевыми каршындагы гимнастических залларында һәм буфетами, реализующими эзер продукцияне	1 укучы һәм 1 укытучы	17,2	20
Лаборатория югары һәм урта махсус уку йортлары	1 прибор сменага	224	260
гомуми белем бирү мәктәбе белән душевыми каршындагы гимнастических залларында һәм столовыми эшлөүче бу полуфабрикатах	1 укучы һәм 1 укытучы сменага	10	11,5
Шул ук белән продленным көне	шул ук	12	14
Һөнәри-техник училищелар белән душевыми каршындагы гимнастических залларында һәм столовыми эшлөүче бу полуфабрикатах	1 укучы һәм 1 укытучы сменага	20	23
Мәктәп-интернат ларда белән помещениями:	1 укучы һәм	9	10,5
уку (белән душевыми каршындагы гимнастических залларында)	1 укытучы сменага		
Йокы	1 урынны,	70	70
Фәнни-тикшеренү институтлар һәм лабораторияләр:			
химия профильле	1 эшлөүче	460	570
биология профиле	1 эшлөүче	310	370
физик профильле	1 эшлөүче	125	155
табигать фәннәре	1 эшлөүче	12	16
Даруханәләр:			
сәүдә залы һәм ярдәмче биналар	1 эшлөүче	12	16
лаборатория эзерләү дарулар	1 эшлөүче	310	370
жәмәгать туклануы Предприятиеләре:			
эзерләү өчен пици:			
тормышка ашырылучы бу обеденном залында	1 условное ашамлык	12	12
продаваемой өйгә	1 условное ашамлык	10	10
выпускающие ярымфабрикатлар:			
ит	1 тонна		6700
балык	1 т		6400
яшелчә культуралары	1 т		4400
аш-суга	1 т		7700
Кибетләр:			
азык-төлек	1 эшлөүче сменага (20 кв. м сәүдә залы)	250	250
промтоварные	1 эшлөүче	12	16

	сменага		
Чәчтарашлар	1 эш урыны сменага	56	60
Кинотеатрлар	1 урын	4	4
Клублары	1 нче урынны	8,6	10
Театрлар:			
тамашачылар өчен	1 урынга	10	10
артистлар өчен	1 кеше	40	40
Стадионнар һәм спортзалы:			
тамашачылар өчен	1 урынга	3	3
өчен физкультурачылар (исәпкә алып, кабул итү душа)	1 кеше	50	50
спортчылар өчен	1 кеше	100	100
Йөзү бассейннары:			
тулыландыруга бассейн	процент күп сыйдырышл ы бассейн тәүлегенә	10	
тамашачылар өчен	1 урынга	3	3
спортчылар өчен (исәпкә алып, кабул итү күңеле)	1 кеше	100	100
Мунча:			
өчен мытья бу мыльной белән тазами бу скамьях һәм ополаскиванием күңелдә	1 кәргән		180
шул ук белән аларны каршы алудан сәламәтләндрерү процедуралары һәм ополаскиванием күңелдә:	1 кәргән		290
душевая кабина	1 йомыш белән килүче		360
ванна бүлмәсе кабина	1 кәргән		540
душ бүлмәләре көнкүреш биналарында сәнәгать предприятиеләре	1 душевая сетка сменага		500
Цехы белән тепловыделениями артык 84 кДж 1 куб м/с	1 кеше сменада		45
Калган цехы	1 кеше сменага		25
Кереме су поливку:			
травяного покрова	1 кв. м	3	3
футбол кыры	1 кв. м	0,5	0,5
калган спорт корылмалары	1 кв. м	1,5	1,5
усовершенствованных покрытий, тротуарлар,	1 кв. м га	0,4 - 0,5	0,4 - 0,5

мәйданнар, завод юллары			
яшеллек, газонов һәм цветников	1 кв. м	3 - 6	3 - 6
Заливка өстендә шугалак	1 кв. м	0,5	0,5

Өсәрләр.

1. Норма чыгым су билгеләнде өчен төп кулланучылар һәм үз эченә барысы да өстәмә чыгымнар (обслуживающим персонал, душевыми өчен, хезмәт күрсәтүче персонал, посетителями, бу жыюны урыннары һ. б.).

Кулланган су төркемле душевых һәм ножные ванны көнкүреш биналарында һәм урыннарында житештерү предприятиеләр стирку белья бу прачечных һәм ашарга әзерләүдә, жәмәгать туклануы предприятиеләрендә, шулай ук водолечебные процедураларны водолечебницах составына керүче хастаханә, шифаханә һәм поликлиника кирәк исәпкә алырга өстәмә рәвештә кала, кулланучылар, алар өчен билгеләнгән нормалар водопотребления, включающие кереме су күрсәтелгән кирәк.

2. Норма чыгым суның уртача тәүлегенә китерелгән башкару өчен техник-икътисадый сравнений варианты.

3. Кереме су житештерү ихтыяжларына да күрсәтелгән узган әлеге таблицасында кирәк кабул итү нигезендә техник заданиями һәм күрсәтмәләре буенча проектлаштыру.

4. Шул неавтоматизированных стиральных машиналарда бу прачечных һәм шул юу белья белән специфическими загрязнениями норманы чыгым кайнар су стирку 1 кг коры белья рөхсәт ителә арттырырга кадәр 30 процент.

5. Норма чыгым су поливку билгеләнгән исәбеннән бер поливки. Саны поливок тәүлегенә күрергә карап, климат шартлары.

Укрупненные күрсәткечләр электропотребления

	Электропотр ебление, кВт-сәг/ел, 1 кеше	Куллану максимума электр йөкләнеш, сәг./ел
Авил торак пунктлары	855	3690

Приведенные укрупненные күрсәткечләр күздә тоту электропотребление торак белән һәм ижтимагый зданиями, предприятиеләр коммуналь-көнкүреш хезмәт күрсәтү, наружным яктырту системалары белән су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу һәм жылылык белән тәмин итү.

Нормалар, электр энергиясен, жылылык

1. Нормируемый чагыштырма чыгымы (электр энергиясен, жылылык q_h^{req}
торак йортларның одноквартирных аерым торган һәм блокированных,
 $\text{кДж}/(\text{м}^2 \times \text{°Белән} \times \text{тәүлек})$

Таблица 1

Отапливаемая майданы йорт, м	Белән числом катлы			
	1	2	3	4
60 һәм ким	140	-	-	-
100	125	135	-	-
150	110	120	130	-
250	һәм 100	105	110	115
400	-	90	95	100
600	-	80	85	90
1000 һәм аннан күбрәк	-	70	75	80

Искәрмә

Шул арадаш дәрәжәләре отапливаемой майданда йорт интервале 60 - 100 кв. м
әһәмияттәге q_h^{req} билгеләнергә тиеш буенча линейной интерполяцией.

Күрсәтмәләр буенча оештыру коймалар куелды һәм мәйданнары, жир-предприятиеләр, биналар һәм корылмаларның

1. Чын Күрсәтмәләр таратыла проектлау коймалар куелды һәм мәйданнары, жир яңадан төзелә һәм реконструкцияләнгән торган предприятиеләр, биналар һәм корылмаларның төрле билгеләнештәге.

Проектлауда коймалар куелды территорияләре урнашкан селитебной зонасында сакларга кирәк ук таләпләр башка норматив документлар, биремнәр, проектлаштыру, килешенгән вәкаләтле җирле үзидарә органнары вәкилләре (баш архитектор, баш рәссам, дизайнер).

Чын Күрсәтмәләр кагылмый, проектлаштыру махсус төрләре коймалар куелды һәм саклык зоналарын режим предприятиеләре һәм объектларын, вакытлыча коймалар куелды төзелешләре.

2. Коймалар кирәк проектировать генә очракларда алар таләп ителә шартлары буенча, куллану һәм саклау предприятиеләр, биналар һәм корылмалар, саклаулы автостоянок, спорт мәйданчыклары, шул декоратив максатыннан өчен шартлы элементларын аеру, территорияне төзекләндерү, шулай ук төрле лестниц һәм пандусов.

Биекlege коймалар куелды булырга тиеш артык түгел 2. м.

Барлык очракларда да тыела предусматривать коймалар:

- предприятиеләр, җитештерү аларда урнаштырылган бер яки берничә биналарда белән охрәнәемәми входами (булмаганда, склад ачык саклау кыйммәтле материаллар һәм наземных технологик транспорт элементләрен);

- аерым участокларын, биналарны һәм корылмаларны чикләрендә гомуми наружного коймалар мәйданчыгы кала, жир, койма белән әйләндереп алу кирәк булган таләпләре буенча, техника куркынычсызлыгы яисә санитар таләпләренә туры (ачык электроподстанции, карантини һәм изоляторы мяскокомбинатов һ. б.);

- территорияләрне, күпфатирлы йортның уртак мөлкәтен урнашкан торак төзү;

- территорияләрне резервируемых бирелергә тиешле киңәйтү предприятиеләре;

- предприятиеләре горнодобывающей һәм горнообработывающей сәнәгать;

- карьерларны (кала, жир җитештерелә торган взрывные эш) һәм склад рудных һәм руда булмаган казылмалар (бокситларның сәнәгый запаслары бар, таш, вак таш, ком һ. б.);

биналар бүлгеч җайланмаларын һәм подстанцияләр;

- корылмаларның коммуналь билгеләнештәге (басулары фильтрации, сугару һ. б.);

склад малоценного чимал һәм материаллар;

- причалов өчен юлдан йөк ташу һәм кую сыпучих һәм башка малоценных материаллар; җитештерү отвалов түгел, куркыныч буенча үзенә составы өчен халык һәм хайваннар (тыш отвалов, койма белән әйләндереп алу, аларның таләп ителә шартлары буенча, куркынычсызлык техникасы);

тимер юл станциясе (кала, жир, анда койма белән әйләндереп алу таләп ителә шартлары буенча, саклау, файдалану яки куркынычсызлык техникасы);

- өстәмә объект биналар һәм корылмалар, располагаемых бу предзаводских майданчыгында сәнәгать предприятиеләре;
- торак биналарны;
- кибет, универмагов, сәүдә үзәкләре һәм башка сәүдә предприятиеләре;
- ашханәләрдә, кафе, ресторан һәм башка жәмәгать туклануы предприятиеләре;
- предприятие халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- поликлиникалары, диспансеров һәм башка дөвалау учреждениеләре булмаган стационар;
- аерым спорт биналары (спорт залы, өсте ябык йөзү бассейннары һ. б.);
- биналарның идарәсе;
- театр, клублар, мәдәният Сарайларын, кинотеатры һәм башка кызыклы биналар.

3. Проектларында оград кирәк предусматривать экономичные конструкциялар индустриаль ясау, тиешле эксплуатационным һәм заманча эстетик таләпләргә туры килә торган.

4. Коймалар, кагыйдә буларак, кирәк түгел предусматривать буенда бина фасадларын урнашкан чикләре майданчыгы. Бу очрактарда әйләндереп тиеш предусматриваться гына разрывах арасында зданиями.

5. Асты өлешендә оград кирәк изолировать от йогынтысын су һәм дым. Сетка һәм проволока кулланыла торган өчен коймалар куелды, ия булырга тиеш антикоррозийное катлам.

6. Биеклеккә һәм төре коймалар күрергә туры китереп, киләсе таблицей:

Предприятиеләр, биналар һәм корылмалар	Биеклегә коймалар, м	Рекомендуемый төре коймалар
1	2	3
1. Предприятие һәм объектлар территориясендә каралган регуляр, объектив хәрәкәт жир өсте транспорты, шулай ук башка предприятиеләр һәм объектлар ограджаемые таләпләре буенча куркынычсызлык техникасы	1,6	стальная сетка яки железобетонное решетчатое
2. Предприятиенә эшкәртү буенча азык-төлек, авыл хужалыгы һәм башка азык-төлек, ограджаемые буенча санитар таләпләргә җавап (мясомолочные һәм рыбообрабатывающие предприятие, овощеконсервные, винодельческие заводлары һ. б.)	, ким дигәндә 1,6	стальная сетка белән цоколем яки железобетонное решетчатое белән цоколем
3. Предприятиенә җитештерү буенча ценной продукция складларын кыйммәтле материаллар һәм жиһаз урнаштырганда, аларны берничә неохраняемых биналарда	ким дигәндә, 1,6	стальная сетка яки железобетонное решетчатое
шул ук аеруча кыйммәтле материаллар, жиһазлар һәм продукция (драгоценные	2	железобетонное сплошное

металлы, тырышучы һ. б.)		
4. Объектлар территориясендә торак пункт, ограждаемые таләпләре буенча куркынычсызлык техникасы яки санитар-гигиена таләпләренә туры (ачык распределительные жайланмалары, подстанция, артскважины, водозаборы һ. б.)	, ким дигәндә 1,6	стальная сетка яки железобетонное решетчатое
шул ук торак пунктлардан читтә урнашкан	ким дигәндә, 1,6	колючая проволока
шул ук предприятиеләре территориясендә,	ким дигәндә, 1,2	стальная сетка
5. Объектлар транспорт билгеләү, ограждаемые буенча таләпләргә туры килә торган техника куркынычсызлык (куркыныч участоклары тиз йөрешле тимер юллар чикләрендә торак пунктларны, аэродромы һ. б.)	кимендә 1,2	стальная челтәре, колючая проволока (торак пунктлардан читтә урнашкан)
6. Авыл хужалыгы предприятиеләре, ограждаемые буенча ветеринария яисә санитар таләпләренә туры килми,	ким дигәндә, 1,6	стальная сетка белән цоколем яки железобетонное решетчатое белән цоколем
7. Хастаханә (тыш, йогышлы һәм психиатрических)	ким дигәндә, 1,6	стальная сетка яки железобетонное решетчатое
Инфекционные һәм антисоциальный хастаханәсе	2	железобетонное сплошное
8. Йорт, ял итү, шифаханәләр, пионерские лагерь	кимендә 1,2	изгородь тере, стальная сетка яки ограда из гладкой проволоки, устанавливаемая арасында рядами тере изгороди
9. Гомуми белем мәктәбе һәм профессиональ-техник училищесы	, кимендә 1,2	стальная челтәре (изгородь тере өчен жир эчендә микрорайоннар)
10. Балалар ясли-бакчасы	, ким дигәндә 1,6	стальная сетка яки железобетонное решетчатое
11. Спорт комплекслары, стадионнар, шугалак ачык бассейннар һәм башка спорт корылмалары (шул контролируемом кергәндә килүчеләр)	2	стальная челтәре, сварные яки литые металл секциясе, железобетонное решетчатое
Ачык спорт майданчыклары торак зонада	2 - 4,5	стальная сварная яки плетеная сетка арттыруны

		эстетик дэрэжэдәге
12. Жәйге корылмалары паркларда каршындагы контролируемом кERGәндә килүчеләр (бию мәйданчыгы аттракционнар һ. б.)	1,6	стальная челтәре (кирәк булганда саклау) яки изгородь тере
13. Ботанические һәм зоологические бакчалары	1,6	стальная сетка яки железобетонное решетчатое
14. Саклаулы объектларга радиотапшырулар һәм телевидение	2	стальная челтәре
15. Хужалык зонасы предприятиеләре, жәмәгать туклануы һәм халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү, кибет, шифаханә, ял йортлары бар, кунакханә һ. б.	1,6	изгородь тере, стальная челтәре (кирәк булганда саклау)

Әсәрләр:

1. Изгородь тере гыйбарәт рядовую (1 - 3 шат) төште куак һәм агач махсус токым. Сайлау токымлы агач һәм куаклар өчен исән изгородей кирәк житештерергә исәпкә алып, почвенно-климат шартлары.
2. Жайланма оград кирәк үтәргә туры китереп, СНиП III-10-75 "территорияне Төзекләндерү".